

ВІСНИК

Національного банку України

Щомісячний науково-практичний журнал
Національного банку України

Видається з березня 1995 року

Журнал "Вісник Національного банку України"
внесено до нового "Переліку наукових фахових видань України,
в яких можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття
наукових ступенів доктора і кандидата наук" (економічні науки).
Підстава: постанова президії ВАК України від 10.02.2010 р. № 1-05/1

Журнал рекомендовано до друку Вченою радою
Київського національного економічного університету ім. Вадима Гетьмана
(протокол від 02.12.1999 р. № 4) та
Вченою радою Університету банківської справи Національного банку України (м. Київ)
(протокол від 13.03.2009 р. № 7)

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Петрик Олександр Іванович (голова, доктор економічних наук, професор, заслужений економіст України);
Бажал Юрій Миколайович (доктор економічних наук, професор);
Барановський Олександр Іванович (доктор економічних наук, професор, заслужений економіст України);
Боровецький Ришард (доктор, професор);
Вовчак Ольга Дмитрівна (доктор економічних наук, професор);
Вожжов Анатолій Павлович (доктор економічних наук, професор);
Гальчинський Анатолій Степанович (доктор економічних наук, професор, заслужений діяч науки і техніки України);
Гець Валерій Михайлович (академік НАН України, доктор економічних наук, професор);
Кірсев Олександр Іванович (кандидат економічних наук, заслужений економіст України);
Коваленко Олена Іванівна (кандидат економічних наук);
Козьменко Сергій Миколайович (доктор економічних наук, професор);
Круглик Сергій Вікторович (кандидат економічних наук);
Лютин Ігор Олексійович (доктор економічних наук, професор);
Мітнік Стефан (доктор, професор);
Міщенко Володимир Іванович (доктор економічних наук, професор);
Мороз Анатолій Миколайович (доктор економічних наук, професор, заслужений діяч науки і техніки України);

Патріак Людмила Миколаївна (завідувач Редакції періодичних видань – головний редактор журналу "Вісник Національного банку України");
Рясевський Костянтин Євгенійович (кандидат економічних наук, професор);
Ричаківська Віра Іванівна (кандидат економічних наук, заслужений економіст України);
Савлук Михайло Іванович (доктор економічних наук, професор, заслужений діяч науки і техніки України);
Сениц Павло Миколайович (кандидат економічних наук, заслужений економіст України);
Смолженко Тамара Степанівна (доктор економічних наук, професор);
Стельмах Володимир Семенович (Герой України, кандидат економічних наук, заслужений економіст України);
Тридід Олександр Миколайович (доктор економічних наук, професор);
Федосов Віктор Михайлович (доктор економічних наук, професор, заслужений діяч науки і техніки України);
Шаров Олександр Миколайович (доктор економічних наук, професор);
Шевчук Анатолій Васильович (доктор технічних наук, професор);
Шульга Наталія Петрівна (доктор економічних наук, професор);
Щербакова Олена Анатоліївна (кандидат економічних наук).

РЕДАКЦІЯ ПЕРІОДИЧНИХ ВИДАНЬ НБУ

Головний редактор	ПАТРИАК Л.М.	Дизайн і верстка:	ХАРУК О.В., НЕВСЬКИЙ Д.О.
Заступник головного редактора	КРОХМАЛЮК Д.І.	Коректор	ТРИФОНОВА О.М.
Начальник відділу з випуску журналу "Вісник Національного банку України"	ПІДВИСОЦЬКИЙ Р.В.	Оператор	ЛИТВИНОВА Н.В.
Заступник начальника відділу	МАТВІЙЧУК Ю.Г.	Переклад:	МАРЧЕНКО О.В., ОСЬМАК О.Г.
Редактор	ПАЦЕРА М.М.	Розповсюдження:	ТРИКІША А.І.
Відповідальний секретар	ЛІПІНСЬКА С.М.	Реклама:	СЧАСТЛИВЦЕВА І.В.
Головний художник	КОЗИЦЬКА С.Г.	Фото:	БІЛОКОПИТОВ М.В., НЕГРЕБЕЦЬКИЙ В.С.
		Черговий редактор	ПІДВИСОЦЬКИЙ Р.В.

Повна електронна версія цього номера журналу буде доступна у розділі
"Публікації" Офіційного інтернет-представництва Національного банку України
у вересні 2015 року

№ 3 (229) Березень 2015

Здано до друку 27.02.2015 р.

Засновник і видавець:
Національний банк України

Адреса: вул. Інститутська, 9, Київ-601, 01601, Україна

Свідчення про реєстрацію
КВ № 20467-10267 ПР від 06.12.2013 р.

Видається у комплекті з електронною версією
на CD-диску додатка "Законодавчі і нормативні акти
з банківської діяльності"

Дизайн: редакція періодичних видань
Національного банку України
Надруковано з готового оригінал-макета
відділом організації видавничого забезпечення
Головного господарського управління
Національного банку України

КОНТАКТИ

Адреса редакції:
просп. Науки, 7, Київ-28, 03028, Україна
(адреса для листування:
редакції періодичних видань,
вул. Інститутська, 9, Київ-601, 01601, Україна)
Тел./факс: (044) 524-96-25, 525-38-25
Тел.: (044) 527-39-44, 527-38-06, 527-31-77
E-mail: litvinova@bank.gov.ua
http://www.bank.gov.ua

Адреса друкарні:
просп. Науки, 7, Київ-28, 03028, Україна

Формат 60 × 90 / 8
Друк на цифровому обладнанні
Фіз. друк. арк. 10
Умовн. друк. арк. 10
Обл.-вид. арк. 9.9

При передруку матеріалів, опублікованих у журналі,
посилання на "Вісник Національного банку України"
обов'язкове.

Редакція може публікувати матеріали
в порядку обговорення, не поділяючи думку автора.
Відповідальність за точність викладених фактів несе автор,
а за зміст рекламних матеріалів – рекламодавець.

Передплатний індекс 74132

© Національний банк України, 2015

ISSN 2310-2624

VISNYK

Національного банку України

Visnyk Natsionalnoho banku Ukrainy
Herald of the National Bank of Ukraine

*Monthly scientific and practical journal
of the National Bank of Ukraine*

Published since March 1995

**No. 3 (229)
March 2015**

**Authorized publication:
27 February 2015**

**Founder and publisher:
National Bank of Ukraine**

Address:

9 Instytutska Street, Kyiv, 01601, Ukraine

Registration certificate:

KB No. 20467-10267 PP of 6 December 2013

The journal comes with a CD supplement
"Legislative and Normative Acts on Banking"

Designed by the Editorial Board
of NBU Periodicals

Printed by the Printed Materials Division
of the NBU Main Administration and Maintenance Office

CONTACTS

Address of the Editorial Office:
7 Nauky Avenue, Kyiv, 03028, Ukraine

Address for correspondence:
Editorial Board of NBU Periodicals,
9 Instytutska Street, Kyiv, 01601, Ukraine
Tel./fax: + 380 (44) 524 9625, 525 3825
Tel.: + 380 (44) 527 3944, 527 3806, 527 3177

E-mail: litvinova@bank.gov.ua
<http://www.bank.gov.ua>

Address of the Printing House:
7 Nauky Avenue, Kyiv, 03028, Ukraine

Format 60 × 90 / 8

Digital printing

Physical printed sheets: 10

Conventional printed sheets: 10

Publisher's sheets: 9.9

For reprinting materials published herein
the reference to the journal
"Herald of the National Bank of Ukraine"
is compulsory.

The Editorial Board can publish materials
being under discussion, not sharing the author's opinion.
The author bears responsibility for the accuracy of the materials;
the advertiser bears responsibility
for the content of promotional materials.

Subscription index: 74132

© National Bank of Ukraine, 2015

The journal "Herald of the National Bank of Ukraine" is registered in the new
"List of scientific professional editions of Ukraine, in which results
of theses for obtaining of a Ph.D. degree (Economics) can be published".
Grounds: Resolution of the Higher Attestation Commission of Ukraine
No. 1-05/1 of 10 February 2010

The journal was recommended for publication
by the Academic Council
of the Vadym Hetman National Economic University (Minutes No.4 of 2 December 1999)
and by the Academic Council
of the University of Banking of the National Bank of Ukraine (Minutes No. 7 of 13 March 2009)

EDITORIAL STAFF:

Oleksandr Petryk (Chairman, Sc.D. (Economics), Professor,
Honored Economist of Ukraine)

Yurii Bazhal (Sc.D. (Economics), Professor)

Oleksandr Baranovskiy (Sc.D. (Economics), Professor,
Honored Economist of Ukraine)

Ryszard Borowiecki (Sc.D., Professor)

Olha Vovchak (Sc.D. (Economics), Professor)

Anatolii Vozhzhov (Sc.D. (Economics), Professor)

Anatolii Halchynskiy (Sc.D. (Economics), Professor,
Honored Scientist and Technician of Ukraine)

Valerii Heiets (Academician of the National Academy of
Sciences of Ukraine, Sc.D. (Economics), Professor)

Oleksandr Kirieiev (Ph.D. (Economics), Honored Economist
of Ukraine)

Olena Kovalenko (Ph.D. (Economics))

Serhii Kozmenko (Sc.D. (Economics), Professor)

Serhii Kruhlyk (Ph.D. (Economics))

Ihor Liutyi (Sc.D. (Economics), Professor)

Stefan Mittnik (Ph.D., Professor)

Volodymyr Mishchenko (Sc.D. (Economics), Professor)

Anatolii Moroz (Sc.D. (Economics), Professor, Honored
Scientist and Technician of Ukraine)

Liudmyla Patrikats (Head of the Editorial Board of NBU
Periodicals, Editor-in-Chief of the "Herald of the National
Bank of Ukraine")

Kostiantyn Raieivskiy (Ph.D. (Economics), Professor)

Vira Rychakivska (Ph.D. (Economics), Honored Economist
of Ukraine)

Mykhailo Savluk (Sc.D. (Economics), Professor, Honored
Scientist and Technician of Ukraine)

Pavlo Senyshch (Ph.D. (Economics), Honored Economist
of Ukraine)

Tamara Smovzhenko (Sc.D. (Economics), Professor)

Volodymyr Stelmakh (Hero of Ukraine, Ph.D. (Econo-
mics), Honored Economist of Ukraine)

Oleksandr Trydyt (Sc.D. (Economics), Professor)

Viktor Fedosov (Sc.D. (Economics), Professor, Honored
Scientist and Technician of Ukraine)

Oleksandr Sharov (Sc.D. (Economics), Professor)

Anatolii Shevchuk (Sc.D. (Technics), Professor)

Nataliia Shulha (Sc.D. (Economics), Professor)

Olena Shcherbakova (Ph.D. (Economics))

EDITORIAL BOARD OF NBU PERIODICALS:

Editor-in-Chief:

LIUDMYLA PATRIKATS

Deputy Editor-in-Chief:

DMYTRO KROKHMALIUK

Head of the Division for Issue of the "Herald
of the National Bank of Ukraine":

ROMAN PIDVYSOTSKYI

Deputy Head of the Division:

YURI MATVIICHUK

Editor:

MYKOLA PATSERA

Responsible Secretary:

SVITLANA LIPINSKA

Chief Designer:

SVITLANA KOZYTSKA

Designers:

OKSANA KHARUK, DMYTRO NEVSKYI

Proofreader:

OLENA TRYFONOVA

Computer-aided composition:

NATALIYA LYTUVYNOVA

Translators:

OLENA MARCHENKO, OLEKSANDR OSMAK

Distribution Agent:

ANDRII TRYKISHA

Advertising Manager:

IRYNA SHASTLIIVTSEVA

Photos:

MYKOLA BILOKOPYTOV, VLADYSLAV NEHREBETSKYI

Duty Editor:

ROMAN PIDVYSOTSKYI

**The electronic version of the publication will be available
in the Publications section of the official web-site
of the National Bank of Ukraine in September 2015**

ЗМІСТ

МАКРОЕКОНОМІКА

Доповідь Голови Національного банку України Валерії Гонтаревої у Верховній Раді України	5
Ю.Матвійчук Нові підходи Національного банку України до проведення монетарної і валютної політики	9
Р.Підвисоцький Реалії ринкового курсоутворення в Україні	13
В.Крилова, О.Малютін Таргування в умовах макроекономічної нестабільності	16

БЕЗГОТІВКОВІ РОЗРАХУНКИ

Система електронних платежів Національного банку України та діяльність банків України на ринку платіжних карток у 2014 році	21
Внутрішньодержавні і транскордонні перекази за підсумками 2014 року	24

ФІНАНСИ, БІЗНЕС, СОЦІУМ

М.Пацера Внесок банкірів у допомогу війнам АТО	31
--	----

ФІНАНСОВИЙ РИНОК

О.Вовчак, Г.Миськів Кредитні ресурси суб'єктів кредитного ринку: теоретико-методологічні підходи	35
Офіційний курс гривні щодо іноземних валют, який встановлюється Національним банком України один раз на місяць (за січень 2015 року)	53
Офіційний курс гривні щодо іноземних валют, який встановлюється Національним банком України щоденно (за січень 2015 року)	54
Основні монетарні параметри грошово-кредитного ринку України у січні 2015 року	58
Ринок державних цінних паперів України у січні 2015 року	59

ЕКОНОМІЧНА ОСВІТА

Турнір юних знавців фінансів	39
------------------------------------	----

М.Пацера

Ощадливості навчаються з юних літ	40
---	----

БАНКИ УКРАЇНИ

Зміни і доповнення до Державного реєстру банків, внесені у січні 2015 р.	41
Банки, яким змінено або в яких відкликано банківську ліцензію у січні 2015 року	41
М.Кравченко Механізм оптимізації бізнес-процесів банку	47
Основні показники діяльності банків України на 1 лютого 2015 року	57
Структура активів банків України станом на 01.01.2015 р. (у розрізі банків)	60
Структура зобов'язань банків України станом на 01.01.2015 р. (у розрізі банків)	66
Прибутки і збитки банків України станом на 01.01.2015 р. (у розрізі банків)	72
Структура власного капіталу банків України станом на 01.01.2015 р. (у розрізі банків)	78

БАНКОТИ І МОНЕТИ

Про введення в обіг пам'ятної монети "Водолійчик"	42
Про введення в обіг пам'ятної монети "Галшка Гулевичівна"	42
Про введення в обіг пам'ятних монет серії "Героям Майдану" ("Євромайдан", "Революція гідності", "Небесна Сотня")	43
"Про введення в обіг пам'ятної монети "Рибки"	44
Стартував традиційний конкурс "Краща монета року України"	45
Колекційний набір "Монети України"	46

НОВІ КНИГИ

Т.Зінькова Нові надходження до Національної бібліотеки України імені В.І.Вернадського	56
--	----

ЦЕНТРАЛЬНИЙ БАНК

Хроніка найважливіших подій і рішень. Січень 2015 року	III стор. обкладинки
--	-------------------------

CONTENTS

MACROECONOMICS

Report of National Bank of Ukraine Governor Valeriia Gontareva in the Verkhovna Rada of Ukraine.....	5
Yurii Matviichuk	
New National Bank of Ukraine approaches to carrying out the monetary and exchange rate policy	9
Roman Pidvysotskyi	
Reality of the market exchange rate formation in Ukraine	13
Vira Krylova, Oleksandr Maliutin	
Targeting under macroeconomic instability.....	16

NON-CASH SETTLEMENTS

System of Electronic Payments of the National Bank of Ukraine and banks of Ukraine activities on the payment card market in 2014	21
Inter-state and cross-border money transfers by the 2014 results.....	24

FINANCE, BUSINESS, SOCIETY

Mykola Patsera	
Bankers' contribution to the aid for the ATO soldiers	31

FINANCIAL MARKET

Olha Vovchak, Halyna Myskiv	
Credit resources of credit market's subjects: theoretical and methodological approaches	35
Official exchange rate of the hryvnia against foreign currencies, which is established monthly by the National Bank of Ukraine (for January 2015).....	53
Official exchange rate of the hryvnia against foreign currencies, which is established daily by the National Bank of Ukraine (for January 2015).....	54
Main parameters of the monetary market of Ukraine in January 2015	58
Government securities of Ukraine market in January 2015	59

ECONOMIC EDUCATION

The tournament of young finance experts	39
Mykola Patsera	
Saving training from one's young days	40

BANKS OF UKRAINE

Amendments to the State Register of Banks, which were made in January 2015	41
Banks whose banking licenses were changed or revoked in January 2015	41
Mykhailo Kravchenko	
The mechanism for bank business process optimization	47
Basic indices of banks of Ukraine activities as of 1 February 2015	57
Structure of assets of banks of Ukraine as of 1 January 2015 (by banks)	60
Structure of liabilities of banks of Ukraine as of 1 January 2015 (by banks)	66
Profits and losses of banks of Ukraine as of 1 January 2015 (by banks)	72
Structure of equity capital of banks of Ukraine as of 1 January 2015 (by banks)	78

BANKNOTES AND COINS

Putting into circulation the commemorative coin "Aquarius (Little Water Bearer)"	42
Putting into circulation the commemorative coin "Halshka Hulevychivna"	42
Putting into circulation the commemorative coins of the "To the Heroes of the Maidan" series ("Euromaidan", "Revolution of Dignity", and "Heavenly Hundred")	43
Putting into circulation the commemorative coin "Pisces (Little Fish)"	44
The "Best Coin of the Year in Ukraine" contest has been launched	45
The collection set "Coins of Ukraine"	46

NEW BOOKS

Tetiana Zinkova	
New inflows to the Vernadsky National Library of Ukraine	56

CENTRAL BANK

Chronicle of the most important events and resolutions. January 2015.....	third page of the cover
---	-------------------------

Подія/

Доповідь Голови Національного банку України Валерії Гонтаревої у Верховній Раді України¹

Report of National Bank of Ukraine Governor Valeriia Gontareva in the Verkhovna Rada of Ukraine

Голова Національного банку України Валерія Гонтарева 18 лютого 2015 року виступила у Верховній Раді України під час проведення парламентських слухань "Про шляхи стабілізації банківської системи України". Вона поінформувала народних депутатів і учасників слухань про сучасний стан банківської системи, основні макроекономічні чинники, які впливають на грошово-кредитний та валютний ринки, а також окреслила плани регулятора щодо їх стабілізації. Пропонуємо вашій увазі повний виклад доповіді.

On 18 February 2015, National Bank of Ukraine Governor Valeriia Gontareva spoke in the Verkhovna Rada of Ukraine during the parliament hearings on "Ways to stabilize Ukraine's banking system". The Governor informed members of the parliament and participants of the hearings about the current state of the banking system and basic macroeconomic factors impacting on both monetary and foreign exchange markets and outlined regulator's plans concerning their stabilization. We bring the complete report to your attention.

Шановні народні депутати, шановні присутні!

Парламентські слухання — це знакова подія для банківського співтовариства. Я дуже вдячна Верховній Раді за нагоду виступити з цієї трибуни.

Хто винен у повномасштабній фінансовій кризі, вже всі знають. Тому головне питання на сьогодні — що робити?

Звертаю вашу увагу, що це не просте питання навіть для провідних макроекономістів світу, які допомагали нам у розробці нової програми EFF, тому що більшість макропоказників важко спрогнозувати через невизначеність ситуації на сході країни, де на окуповану територію припадає близько 10% нашого ВВП.

Вважаю, що головним завданням сьогоднішніх слухань має бути пошук реальних кроків, які допоможуть банківському сектору вийти з глибокої кризи.

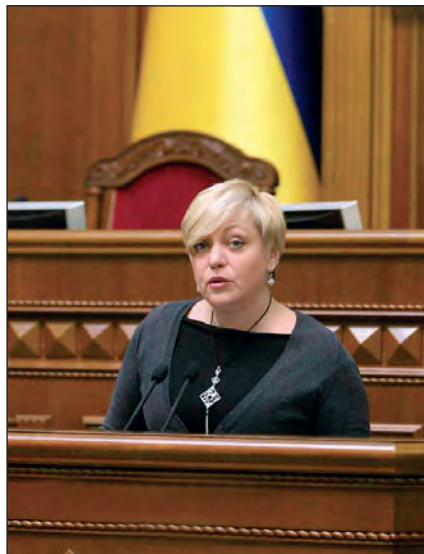
Що ми мали на старті цього року? Це:

- падіння ВВП;
- споживча інфляція — майже 25%;
- гривня знецінилася майже вдвічі;
- погіршення відчули всі сектори економіки й усі верстви населення.

Що ж нас очікує у поточному році?

За прогнозом Національного банку, має розпочатися поступове відновлен-

¹ Повний текст доповіді.

ня показників економічної активності:

- скорочення реального ВВП уповільниться до мінус 4.5–5.5% (через статистичний ефект, навіть за умови шоквартального зростання);
- споживча інфляція, унаслідок значного підвищення тарифів на газ та теплокомуненерго, сягне 24–26%.

Водночас базова інфляція (тобто без урахування тарифів) становитиме 18–19%;

- інвестиційний та споживчий попит буде низьким;
- відновлення інвестиційних про-

цесів та поживлення споживання очікуємо лише в наступному році;

- базова інфляція повернеться до однозначного рівня також у 2016 році.

У поточному році ми прогнозуємо подальше поліпшення стану платіжного балансу. Дефіцит рахунку поточних операцій зменшиться до 11% від ВВП. А сальдо фінансового рахунку повернеться до додатних значень завдяки зростанню офіційного фінансування.

Чисті надходження прямих іноземних інвестицій збільшаться на 1–2% від ВВП. До того ж вплив коштів із банківської системи зменшиться.

Нещодавно Крістін Лагард анонсувала сорокамільярдний пакет допомоги Україні. Його ми отримаємо впродовж чотирьох років. Які компоненти цього пакета? Крім нової програми EFF з МВФ обсягом у 17.5 млрд. доларів, Україна повинна отримати:

- 2 млрд. доларів США від Світового банку;
- 2 млрд. доларів США як гарантію від уряду США;
- 2.6 млрд. доларів США від Європейського Союзу;
- решту — від інших донорів та міжнародних кредиторів.

Також важливу роль буде відігравати реструктуризація зовнішніх боргових зобов'язань країни.

З огляду на перспективи отриман-

ня коштів ми ставимо собі за мету збільшити валютні резерви держави до 17 млрд. доларів США на кінець року. Цьому сприятиме нова програма з Міжнародним валютним фондом.

Однак макроекономічна ситуація залишається складною. Заявлений прогноз може бути відкоригований у разі ескалації конфлікту на сході країни.

Зберегти в таких умовах керованість корабля на ім'я "Економіка України" та зміцнити його — справа надскладна. Вона потребує від усіх нас професійності та концентрації зусиль.

Внесок Національного банку у цю справу — це виконання його основної функції — збереження купівельної спроможності гривні. Тобто центробанк має сконцентруватися на досягненні низьких темпів споживчої інфляції в середньостроковій перспективі.

На жаль, цього року ми не можемо розраховувати на низьку інфляцію. Оскільки очікується підвищення адміністративно регульованих тарифів унаслідок проведення нагальних економічних реформ, але підвищення тарифів — це крок до відновлення цінової стабільності у подальшому. **Підкреслю, усунення структурних та фіскальних диспропорцій разом із поліпшенням показників ефективності відповідних галузей економіки — це правильний шлях до нашої спільної з урядом мети.**

Водночас бажано не нашкодити банківській системі та за можливості сприяти економічній активності та подальшому зростанню ВВП нашої держави.

Якою ж буде тактика Національного банку у 2015 році?

Вважаємо, що найкращим способом стримування інфляції є реалізація трьох наших намірів:

1) запровадження більш жорсткої грошово-кредитної політики;

2) поступове скасування наявних адміністративних обмежень на валютному ринку;

3) створення передумов для запровадження інфляційного таргетування.

Операційними орієнтирами обрано: чисті міжнародні резерви, чисті внутрішні активи та монетарну базу.

Переконана, запропонована тактика є не просто кращою з можливих, а є безальтернативною. Чому? З огляду на сьогоднішні виклики з боку платіжного балансу (несприятлива динаміка експорту, ускладнені можливості рефінансування боргів, вплив капіталу) у Національного банку просто не-

має ресурсів для того, щоб серйозно впливати на рух валютного курсу. **Національний банк не може чинити опір вищезазначеним чинникам.**

Разом з цим слід урахувати, що нині ми не маємо вільного курсоутворення, оскільки ще не відмовляємося від адміністративних заходів регулювання валютного ринку.

Також зазначу, що Національний банк залишає за собою право на застосування додаткових адміністративних та інших доступних йому засобів для запобігання різким сплескам курсу, природа яких не визначається фундаментальними чинниками.

Так діє більшість країн, що перейшли до управління грошово-кредитним ринком за допомогою процентної ставки, а не курсу.

Зауважу, що Національний банк не пішов з валютного ринку, залишивши його напризволяще. Ми щодня проводимо прямі інтервенції НАК "Нафтогаз" на закупівлю газу та "Енергоатому" для закупівлі ядерного палива. За нашими розрахунками, без тиску з боку найбільших імпортерів (насамперед "Нафтогазу України") на ринку має превалювати пропозиція валюти.

Ми вже досягли домовленості з Міжнародним валютним фондом: доки валютний ринок не збалансується, ми будемо продовжувати проводити ці інтервенції з валютних резервів країни. **А це і є велика допомога нашому валютному ринку в пошуку рівноваги.**

Запевняю, як тільки ситуація стабілізується, платіжний баланс буде врівноважений, економіка реформована, насамперед її енергетичний та житлово-комунальний комплекси, **Національний банк відмовиться не лише від адміністративного регулювання, але й від таких інтервенцій.**

Звертаю вашу увагу, що курс, навіть у мирний час, **у нас ніколи не буде фіксованим. І головним у нашій монетарній політиці буде продовження використання системи гнучкого обмінного курсу. Тому що тільки плаваючий курс валюти є протидією зовнішнім викликам і шокам.**

Гнучкий валютний курс уже допоміг нам упоратися з дисбалансами, які існували останні шість років. Він сприяв як підвищенню конкурентоспроможності українського експорту, так і значному поліпшенню стану торгового балансу. Останній буде майже збалансований вже в цьому році.

На жаль, курс і надалі буде коливатися на ринку. Суспільство має зрозуміти, що це неминучий процес.

Коливання валютного курсу — це нормальне явище на вільних валютних ринках! Потрібно звикати.

Щоб пом'якшити ці коливання та зупинити неконтрольоване зростання інфляції, Національний банк вирішив застосовувати більш **жорстку грошово-кредитну політику**. Основним інструментом управління грошово-кредитним ринком у цьому році обрано процентну ставку.

Облікова ставка стане відображенням реальної вартості грошей. При цьому, прагнучи обмежити своє втручання в ринкові механізми ціноутворення, центробанк безпосередньо впливатиме **лише на найбільш короткостроковий сегмент.**

Інші процентні ставки в економіці, включаючи ставки за банківськими кредитами і депозитами, прибутковості облігацій та інші ставки фінансового ринку, будуть **визначатися ринковими механізмами.**

Так, 6 лютого цього року ми підвищили розмір облікової ставки до 19.5 відсотка річних. Відповідно змінилися ставки за активними та пасивними операціями Національного банку. Основною причиною такого рішення стали високі інфляційні ризики. Зростання цін упродовж останнього року зумовлено низкою чинників, серед яких:

- значна девальвація гривні;
- масштабні виплати Фондом гарантування вкладів фізичних осіб;
- зростання адміністративно регульованих цін та ставок окремих податків.

Крім того, інфляційний тиск посилювали монетизація фіскального дефіциту та обсяги рефінансування банків. Проте їх вплив коригувався діями Національного банку з продажу депозитних сертифікатів та підвищення облікової ставки.

Шановні присутні, колеги!

Є побоювання, що підвищення ключової процентної ставки загальмує кредитування економіки. Мушу сказати, що, справді, з точки зору економічної теорії, так має статися, але за умови незмінності решти чинників.

Статистичні показники свідчать, що навіть за від'ємної реальної процентної ставки обсяги кредитування продовжували зменшуватися до —10% у минулому році.

Це дає нам підстави вважати, що останнє підвищення облікової ставки в умовах військового конфлікту не матиме вирішального впливу на ухва-

лення рішення про кредитування.

Зараз небажання банків кредитувати не пов'язане з браком у них коштів (надмірна ліквідність банківського сектору на сьогодні дорівнює 30 млрд. гривень). **Насправді банки прагнуть уникнути значних фінансових ризиків через відсутність платоспроможних позичальників.** Можна констатувати, що економіка наразі перебуває в режимі очікування. Національний банк має намір “зламати” в поточному році **сегментованість грошово-кредитного ринку.**

Брак довіри між банками заважає перерозподілу ліквідності й загрожує стабільності банківської системи. Подолання такої сегментованості буде потребувати від Національного банку одночасного активного застосування інструментів як із надання ліквідності, так і з її стерилізації.

Саме адресна короткострокова підтримка з боку Національного банку тих банків, які мають тимчасові проблеми ліквідності у зв'язку з впливом депозитів та погіршенням якості кредитного портфеля, **дала змогу зробити кризу відносно керованою.**

За нашим прогнозом, у 2015 році приріст монетарної бази, необхідний для задоволення потреб економіки та банківської системи у платіжних засобах, становитиме 30%, або 100 млрд. грн.

Наступне. Національний банк докладає всіх зусиль для створення передумов запровадження інфляційного таргетування, оскільки **більше, ніж будь-хто, зацікавлений у поверненні інфляції до помірних темпів.**

Що буде, якщо зараз поставити іншу мету й ігнорувати інфляцію? Ми можемо спровокувати різкий стрибок цін. Як наслідок, доведеться повернутися до механізмів захисту від інфляції, що існували в 1990-ті роки, — індексація цін тощо. При цьому фінансова система почне звужуватися: додатковий вплив коштів гарантовано!

Це буде крок назад у розвитку економіки. Зростання не відновиться, а інфляція може бути ще вищою.

Наразі потрібна політика зі стабілізації та зниження інфляції. Причому не короткострокова, як ми звикли, тобто з прогнозом тільки на наступний рік або навіть на найближчі місяці, **а середньо- і довгострокова.**

Грошово-кредитна політика впливає на інфляцію повільно, **тому вже зараз нам треба визначати заходи політики, виходячи з тривалого горизонту.**

Крім того, нам необхідно вирішити проблему високих інфляційних очікувань і перейти до ситуації з їх більш низькими стійкими рівнями. Інакше посиляться негативний вплив на довгострокові темпи економічного зростання. Саме на це спрямована активізація комунікаційної роботи Національного банку.

Шановні народні депутати, шановні присутні!

Відверто й відповідально заявляю: **ми проводили, проводимо і будемо проводити політику подальшого зміцнення банківського сектору. Для нас, як і для всього суспільства, головне, щоб банки були прозорими, фінансово стійкими, законослухняними і надійними.**

Саме з цією метою Національний банк України планує продовжувати реформування банківської системи, керуючись принципом трьох “К”: капіталізація, консолідація, концентрація.

Зараз, на жаль, банки працюють у поганих макроекономічних умовах, знижується якість їх кредитного портфеля, результат діяльності всієї банківської системи від'ємний — **—53 млрд. гривень у 2014 році.** Тому Національний банк і надалі **буде стимулювати банки до підвищення рівня капіталізації.**

Завдяки спільній роботі парламенту, уряду та Національного банку України наприкінці минулого року ухвалено важливий Закон України “Про заходи, спрямовані на сприяння капіталізації та реструктуризації банків”.

Також минулого року в рамках діагностичного обстеження пройшли стрес-тести 35 найбільших за розміром активів банків, щодо 17 з них визнано потребу в збільшенні капіталу. Разом з тим один із зазначених банків на сьогодні передано до Фонду гарантування вкладів фізичних осіб.

Процеси докапіталізації банків мають сприяти підвищенню стійкості банківської системи та захисту інтересів вкладників і кредиторів.

Побоювання з приводу стійкості банківської системи безпідставні. Так, ми відкликаємо ліцензії, **але це не вимушена, а стандартна частина роботи регулятора в будь-якій країні світу.** Рішення про визнання банку неплатоспроможним є наслідком наглядового реагування. У кожному конкретному випадку воно ухвалюється **виключно відповідно до законодавства.**

У 2014–2015 роках визнано неплатоспроможними 39 банків. Їх переда-

но до Фонду гарантування вкладів фізичних осіб.

Відбувається природний процес очищення банківської системи від неплатоспроможних установ та банків, що відмивають кошти і не дотримуються вимог законодавства. Це сприяє зміцненню ринкової дисципліни і в цілому підвищенню стійкості банківського сектору. Упроваджуючи цю політику, ми виходимо з пріоритету стабільності банківської системи, ухвалюємо виважені рішення в наглядовій діяльності.

Очищення банківської системи відбувається з дотриманням чинного законодавства, яке захищає інтереси вкладників.

Зокрема, кожному вкладникові банку, який визнано неплатоспроможним, Фонд гарантування вкладів фізичних осіб забезпечує відшкодування коштів за його вкладом та відсотками, нарахованими на день прийняття Національним банком рішення про неплатоспроможність банку.

Сума відшкодування не може перевищувати 200 тисяч гривень. Інформацію щодо суми відшкодування можна знайти на офіційних сайтах Фонду, Національного банку та банків, які є учасниками Фонду. Наразі вкладники — фізичні особи 28 банків повністю отримали виплати від Фонду, ще стосовно 22 банків виплати тривають.

За даними Фонду, на 1 січня цього року майже півмільйона осіб у 2014 році отримали відшкодування у розмірі 14.3 млрд. грн.

У 2015 році, як і торік, ми будемо дотримуватися практики використання диференційованого режиму нагляду за окремими банками залежно від їх системної важливості, рівня прозорості та ступеня дотримання регулятивних норм.

До системно важливих банків і банків, які отримали стабілізаційні кредити рефінансування, будуть застосовуватися додаткові механізми регулювання та нагляду. Безперечно, при цьому ми враховуємо як міжнародний досвід, так і особливості української економіки. Саме тому виникає потреба в розширенні обсягу повноважень кураторів, яких Національний банк призначає до банків, що отримали стабілізаційні кредити.

Як свідчить досвід, з наявними повноваженнями куратор **не може запобігти протиправним діям, він лише реагує на них постфактум.** Надання до-

даткових повноважень уповноваженим кураторам дасть змогу зробити контроль більш ефективним, а кураторів — більш захищеними.

На жаль, на сьогодні система пруденційного нагляду є, швидше, системою реагування на негативні події, що вже відбулися.

Очевидно, що система повинна бути орієнтована насамперед на превентивне реагування. Хотілося б, щоб наша робота була спрямована більше на профілактику, ніж на жорсткі репресивні заходи.

Нещодавно Президент України вніс на розгляд парламенту дуже важливий законопроект, головною метою якого є посилення відповідальності керівників банку, власників істотної участі та інших пов'язаних із банком осіб за ухвалення фінансових рішень.

Також цей законопроект спрямований на підвищення ефективності банківського нагляду, забезпечення стабільності банківської системи, захист інтересів вкладників та кредиторів банку. Наголошую, що ухвалення проекту закону є передумовою виділення Україні першого траншу нової програми EFF. Сподіваюся, що його ухвалення відбудеться найближчим часом.

Шановні народні депутати!

Шановні присутні!

Звертаю вашу увагу на те, що розв'язанням проблем лише банківського сектору не можна забезпечити необхідні перетворення економіки України.

Більше того, для сталого розвитку банківського сектору в країні потрібна макроекономічна стабільність.

І це вимагає швидкого проведення глибоких і широкомасштабних структурних реформ, спрямованих на:

- реформу судової системи;
- ліквідацію корупційних схем;
- поліпшення бізнес-клімату та дерегуляцію;
- залучення вітчизняних та іноземних інвестицій;
- поліпшення управління та реформування державних підприємств, у тому числі НАК “Нафтогаз України”.

Важливо, що підтримка Національного банку провідними вітчизняними економістами, експертами наукових установ, громадських організацій та бізнес-спільноти дедалі зростає. Про це свідчать зміст і результати діалогу під час наших зустрічей, проведених напередодні парламентських слухань.

І безумовно, у першу чергу нам потрібен мир.

Хочу вірити, що скоро він настане.

Дякую за увагу!

Під час проведення парламентських слухань зі співдоповідями також виступили голова Комітету Верховної Ради України з питань фінансової політики і банківської діяльності **Сергій Рибалка**; заступник міністра фінансів України **Віталій Лісовенко**; народний депутат України, представник Президента України у Верховній Раді України **Степан Кубів**; экс-Голова Національного банку України **Володимир Стельмах**; перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансової політики і банківської діяльності **Михайло Довбенко**; член Ради Національного банку України, доктор економічних наук, професор, проректор з науково-педагогічної роботи Київського національного університету імені Т.Шевченка **Ігор Лютий**; заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансової політики і банківської діяльності **Олег Лаврик**; голова правління акціонерного товариства Райффайзен-банк “Аваль” **Володимир Лавренчук**; заступник директора-розпорядника виконавчої дирекції Фонду гарантування вкладів фізичних осіб **Андрій Оленчик**; керуючий директор Департаменту фінансових установ Європейського банку реконструкції та розвитку **Нік Тессейман**; голова фракції Радикальної партії у Верховній Раді України **Олег Ляшко**; перший заступник голови Державної служби фінансового моніторингу **Андрій Ковальчук**; секретар Комітету Верховної Ради України з питань фінансової політики і банківської діяльності **Максим Поляков**; голова Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку **Тимур Хромаєв**; голова Координаційної ради Українського кредитно-банківського союзу **Борис Соболев**; голова підкомітету з питань банківської діяльності Комітету Верховної Ради України з питань фінансової політики і банківської діяльності **Іван Фурсін**; доктор економічних наук, професор, ректор Університету банківської справи Національного банку України **Тамара Смовженко**; голова підкомітету з питань цінних паперів і фондового ринку, діяльності рейтингових агентств та електронної комерції

Комітету Верховної Ради України з питань фінансової політики і банківської діяльності **Павло Різаненко**; президент публічного акціонерного товариства “Приватбанк” **Олександр Дубilet**; заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансової політики і банківської діяльності **Руслан Демчак**; член Ради Національного банку України, голова ради Незалежної асоціації банків України **Роман Шпек**; співголова Громадської ради Національного банку України, народний депутат України шостого—сьомого скликань **Станіслав Аржевітін**; голова правління публічного акціонерного товариства “Альфа-банк” **Вікторія Михайлюк**; доктор економічних наук, декан кредитно-економічного факультету, професор кафедри менеджменту і банківської діяльності Київського національного університету імені В.Гетьмана **Михайло Діба**; экс-заступник Голови Національного банку України, народний депутат України першого скликання **Борис Марков**; член спостережної ради Українського кредитно-банківського союзу **Юрій Блащук**; президент Асоціації українських банків, народний депутат України першого скликання **Олександр Сугоняко**; віце-президент Українського кредитно-банківського союзу **Ярослав Колесник**; голова комітету Незалежної асоціації банків України з питань грошово-кредитної політики **Сергій Мануха**; заступник голови правління публічного акціонерного товариства “Перший український міжнародний банк” **Артур Загородников**; директор Української міжбанківської асоціації членів платіжних систем **Олександр Карпов**; член Ради Незалежної асоціації банків України **Тарас Кириченко**; співголова Громадської ради Національного банку України **Ярослава Авраменко**; незалежний експерт **Анатолій Дробязко**; заступник голови правління публічного акціонерного товариства “Укрсиббанк” **Сергій Панов**; голова ради Асоціації бюро кредитних історій, член ради Незалежної асоціації банків України **Антоніна Паламарчук**; член Спостережної ради Українського кредитно-банківського союзу **Олег Андронов**; експерт фінансового сектору, кандидат юридичних наук **Юлія Вітка**; голова правління публічного акціонерного товариства “Перший інвестиційний банк” **Олег Малкін**. □

Монетарна політика/

Нові підходи Національного банку України до проведення монетарної і валютної політики

New National Bank of Ukraine approaches to carrying out the monetary and exchange rate policy

Урамках підготовки до запровадження режиму інфляційного таргетування Правління Національного банку України прийняло рішення про зміну операційних підходів до проведення грошово-кредитної політики з метою підвищення її дієвості й прозорості для учасників ринку. Рішення прийнято згідно з розробленими рекомендаціями Комітету з монетарної політики на підставі аналізу перспектив розвитку економіки та грошово-кредитного ринку.

Основні зміни полягають у посиленні дієвості облікової ставки як базової ставки грошово-кредитної політики. У цьому контексті з 6 лютого 2015 року облікову ставку НБУ підвищено з 14% до 19.5% річних. Ще однією важливою зміною стало припинення проведення Національним банком із 5 лютого 2015 року щоденних валютних аукціонів та відмова від індикативного курсу гривні. Валютний курс тепер визначається на міжбанківському ринку на підставі об'єктивних параметрів попиту і пропозиції.

Про передумови ухвалених рішень та очікувані наслідки розповіли журналістам на брифінгу 5 лютого Голова Національного банку Валерія Гонтарева, директор департаменту монетарної політики та економічного аналізу НБУ Сергій Ніколайчук і директор департаменту відкритих ринків НБУ Олег Чурій.

In the context of preparation for implementation of the inflation targeting regime the National Bank of Ukraine Board has taken a decision on changes in operational approaches to carrying out the monetary and exchange rate policy in order to improve its efficiency and transparency for market participants. The decision has been taken in compliance with the recommendations of the Monetary Policy Committee on the ground of the analysis of prospects for the monetary and exchange rate market development.

The main change is an increase in the efficiency of the NBU discount rate as a base rate of the monetary policy. In this context, from 6 February 2015, the NBU discount rate was raised from 14.0% to 19.5% p.a. A cessation of carrying out daily currency auctions by the National Bank of Ukraine since 5 February 2015 as well as cancellation of the indicative exchange rate of the hryvnia became another main change. Now, on the interbank market, the hryvnia exchange rate is determined on the ground of objective parameters of demand and supply.

During the briefing held on 5 February 2015, NBU Governor Valeriia Gontareva, Head of the Monetary Policy and Economic Analysis Department Serhii Nikolaichuk, and Head of the Open Market Department Oleh Churai told journalists about the prerequisites of the decisions that were taken and expected results.

Основною причиною зміни підходів до проведення грошово-кредитної політики є інфляційні ризики, що посилюються останнім часом і, як очікується, залишатимуться високими в найближчій перспективі.

“На ринку досі превалюють панічні настрої, пов’язані, на жаль, не з монетарною політикою, а з тим, що на сході України тривають активні бойові дії, котрі розбурхують бізнес-середовище і громадян”, — пояснила журналістам Голова Національного банку **Валерія Гонтарева**. За таких складних умов Національний банк намагається не відходити від заявленого ще в квітні минулого року завдання: відмови від фіксованого курсу та переходу до гнучкого курсоутворення.

Валерія Гонтарева нагадала, що з

метою пошуку рівноважного курсу гривні наприкінці минулого року Національним банком було запроваджено щоденні валютні аукціони, покликані не задовольняти попит імпортерів на валюту, а винятково відображати реальну ситуацію на ринку. Індикативний курс формувався на основі заявок від банків, яких щодня надходило близько сотні. За формулою стандартного відхилення відсікалися найвищі (явно спекулятивні) і найнижчі заявки та визначався середньозважений курс аукціону — індикативний орієнтир, який банки могли брати до уваги під час здійснення операцій на міжбанківському валютному ринку. На певному етапі цей механізм працював ефективно. Однак із часом почало зростати відхилення реального

ринкового курсу від індикативного через те, що банки надсилали нерелевантні заявки. Більше того, деякі банки надсилали на аукціон заявки за індикативним курсом, а свої операції здійснювали за курсом ринковим, що посилювало диспропорції. У грудні 2014 року, коли різниця між валютними курсами сягнула 20–30%, проведення щоденних аукціонів втратило будь-який сенс. “Множинність валютних курсів завдавала реальної шкоди банківській системі та економіці”, — наголосила Валерія Гонтарева.

З початку 2015 року на нарадах у Національному банку з керівниками найбільших банків розглядалися найоптимальніші шляхи виходу із ситуації, що склалася, обговорювалися можливі механізми подальшого

пошуку курсової рівноваги. В результаті тривалих дискусій дійшли згоди щодо необхідності вільного курсоутворення, оскільки будь-які інші заходи могли бути сприйняті ринком як чергові адміністративні обмеження. “Тому Національний банк прийняв рішення про припинення проведення з 5 лютого щоденних валютних аукціонів як таких, що втратили сенс,

Валерія Гонтарева.

а також про припинення визначення індикативного курсу”, — заявила Валерія Гонтарева.

Водночас Голова Національного банку уточнила, що мова не йде про абсолютно вільний валютний ринок. Адже залишаються чинними певні адміністративні обмеження. Крім того, як і в попередні півроку, Національний банк надалі продовжуватиме здійснювати прямі валютні інтервенції на користь НАК “Нафтогаз України”. Зокрема, у січні “Нафтогазу” було продано близько півмільярда доларів. Як очікується, частина фінансової допомоги від Міжнародного валютного фонду спрямовуватиметься на поповнення резервів НБУ саме для цих цілей. Решта ринку має сама знайти рівноважний курс. “Без найбільшого імпортера, який створює найвищий попит на ринку, поки цей імпортер продовжуватиме купувати валюту з резервів Національного банку, на валютному ринку не буде панічних настроїв і пропозиція валюти перевищуватиме її попит”, — переконана Валерія Гонтарева. Щойно ситуація стабілізується, а рахунок поточних операцій буде збалансовано, то НАК “Нафтогаз України” також виходитиме на вільний валютний ринок, запевнила Голова НБУ.

Поки ж цього не сталося, аби запобігти неконтрольованому розвитку

ринкової ситуації, Національний банк застосовуватиме жорсткішу монетарну політику. Один із кроків у цьому напрямі — підвищення облікової ставки з 14% до 19.5% річних. Це має дещо обмежити надлишкову ліквідність банків та зменшити спокусу до спекуляцій на валютному ринку. “Ми переходимо від жорсткого ручного регулювання до жорсткішої монетарної політики, — заявила Валерія Гонтарева. — Вважаємо, що на сьогодні так звана пруденційна монетарна політика, а в нашому випадку більш жорстка монетарна політика, — це саме те, чого потребує ринок для вгамування паніки”.

У чому полягають нові підходи до реалізації монетарної політики докладно розповів директор департаменту монетарної політики та економічного аналізу Національного банку України **Сергій Ніколайчук**. А почав він із реальних структурних змін, спрямованих на зміцнення інституціональної незалежності регулятора. Одним із важливих кроків у рамках трансформації регулятора він назвав створення Комітету з монетарної політики, який підготував рішення про підвищення облікової ставки. За словами Сергія Ніколайчука, використання комітетів як майданчиків для прийняття рішень нині є, швидше, правилом, ніж винятком у практиці центральних банків інших країн. Переваги такого підходу полягають у прискоренні поширення інформації та її обробки, прийнятті рішень виключно фахівцями з конкретного питання, спрощенні бюрократичних процедур, ширшому залученні керівництва до процесу розробки рішень тощо.

Комітет з монетарної політики створено у формі консультативно-дорадчого органу, котрий на регулярній основі розроблятиме пропозиції та рекомендації з питань формулювання і реалізації монетарної політики та надаватиме їх тим органам, які на сьогодні відповідальні за ці рішення, а саме Правлінню і Раді Національного банку України. Після внесення змін до Закону “Про Національний банк України”, робота над розробкою яких разом з експертами активно триває, буде розглянуто питання щодо делегування комітетові від Правління права на ухвалення та затвердження рішень з монетарної політики.

До складу Комітету з монетарної політики входить 9 осіб (на сьогодні шестеро з них уже призначено). Очолює комітет Голова Національного

банку Валерія Гонтарева. У його роботі передбачена участь чотирьох заступників Голови, котрі курирують окремі напрями — банківський нагляд, блоки фінансових послуг, монетарної стабільності і ринкових операцій. На сьогодні членами комітету є перший заступник Голови Національного банку Олександр Писарук, виконувач обов’язків заступника Голови Національного банку Владислав Рашкован. Посади ще двох заступників вакантні. Також до складу Комітету з монетарної політики входять: директор департаменту монетарної політики та економічного аналізу Сергій Ніколайчук, відповідальний насамперед за інформаційно-аналітичну підтримку діяльності комітету та надання рекомендацій щодо формулювання рішень з монетарної політики; директор департаменту відкритих ринків Олег Чурій, відповідальний за впровадження ухвалених рішень на ринку; директор департаменту статистики та звітності Юрій Половнєв, який відповідає за статистичну підтримку діяльності комітету. У майбутньому до складу комітету входить також директор департаменту фінансової стабільнос-

Сергій Ніколайчук.

ті, у сфері відповідальності якого буде оцінювання впливу прийнятих рішень на фінансову і банківську системи. Організаційні питання діяльності комітету лягають на плечі його секретаря — начальника управління стратегії грошово-кредитної політики Володимира Лепушинського.

Регулярні засідання Комітету з монетарної політики відбуватимуться у 2015 році один раз на місяць, зазвичай наприкінці його, з 25 по 29 число. Після стабілізації ситуації на ринках та в економіці країни очіку-

ється зменшення частоти регулярних засідань приблизно до восьми на рік. За потреби скликатимуться екстрені засідання комітету.

Важливим аспектом роботи комітету буде широке висвітлення його діяльності для суспільства. Ухвалення рішень супроводжуватиметься публікацією прес-релізів із широким висвітленням факторів та аргументів, які лягли в їх основу. Затверджені комітетом квартальні макроекономічні прогнози обґрунтовуватимуться на прес-конференціях керівництва Національного банку з презентацією його позицій щодо поточної та прогнозованої ситуації на ринках і в економіці країни.

Сергій Ніколайчук детально прокоментував рішення, ухвалене на січневому засіданні комітету і затверджене постановою Правління НБУ від 4 лютого 2015 року № 81, а саме — про необхідність запровадження жорсткішої грошово-кредитної політики та підвищення облікової ставки з 14 до 19.5% річних. Основною причиною такого рішення стало зростання споживчої інфляції — до 24.9% за результатами 2014 року, при цьому базова інфляція зростає до 22.8% та особливо прискорилося в останні три місяці. Основним чинником прискорення темпів інфляції стало знецінення гривні в результаті реалізації накопичених у попередні роки дисбалансів та погіршення очікувань через громадсько-політичні події та військовий конфлікт на сході України. На зростання споживчої інфляції також суттєво вплинуло підвищення адміністративно регульованих цін і тарифів у рамках проведення необхідних економічних реформ. Очікується, що інфляційні та девальваційні ризики залишатимуться високими і в найближчій перспективі, перш за все відображаючи значний рівень невизначеності відносно подальшого розвитку подій на сході України. Додатковими факторами підвищеного інфляційного тиску є запровадження додаткового збору на імпорتنі товари, необхідність подальшого підвищення цін на газ і житлово-комунальних тарифів тощо.

За таких умов безсумнівною є необхідність проведення жорсткішої монетарної політики Національного банку України, що сприятиме стабілізації грошово-кредитного ринку завдяки підвищенню привабливості фінансових інструментів у гривні, і, на переконання Сергія Ніколайчука, стане важ-

ливим свідченням рішучості Національного банку виконувати пріоритетне завдання з досягнення і підтримання цінової стабільності в Україні. Підвищення процентних ставок разом з іншими стабілізаційними заходами уряду і Національного банку в контексті нової програми співпраці з Міжнародним валютним фондом сприятиме уповільненню темпів інфляції вже у першому півріччі 2015 року. До кінця поточного року споживча інфляція, за уточненими прогнозами Національного банку, може становити близько 24–26% (що в реальному вимірі робить облікову ставку від’ємною), водночас очікується повернення інфляції до однозначного числа (тобто нижче 10%) уже в 2016 році.

Сергій Ніколайчук зауважив, що перш ніж прийняти рішення про підвищення облікової ставки, аналізува-

Олег Чурій.

лися не лише ймовірні позитивні впливи на інфляцію, а й оцінювалися ризики такого кроку для економічної активності та банківської системи. Він запевнив, що, на переконання фахівців Національного банку, підвищення облікової та інших процентних ставок справлятиме мінімальний вплив на активність у реальному секторі економіки, оскільки кредитування банків залишається суттєво обмеженим унаслідок підвищених ризиків ділового середовища і мало пов’язане з процентними ставками. Навіть за відносно низького значення облікової ставки на рівні 9–14% річних у 2014 році (насправді, з урахуванням темпів інфляції, — від’ємного значення ставки) загальний обсяг кредитів у національній валюті, наданих фізичним особам, знизився на 12%, а підприємствам — на 8% (падіння обсягів креди-

тування в іноземній валюті було ще більшим, відповідно — 24% і 22%). Те саме можна сказати і про економічну активність. Падіння ВВП, темпи якого оцінюються фахівцями Національного банку на рівні 6.7% у 2014 році і 4–5% у 2015 році, має перш за все структурний характер і зумовлено факторами з боку пропозиції (військовим конфліктом та невизначеністю, яка стримує інвестиційні процеси). І хоча від’ємний розрив ВВП є досить суттєвим — 8–9% від потенційного ВВП, конвергенція фактичного ВВП до свого потенційного рівня у середньостроковій перспективі можлива лише внаслідок макрофінансової стабілізації, чому сприятиме і жорсткіша грошово-кредитна політика.

Важливе питання — вплив підвищених процентних ставок на стабільність банківської системи. За словами Сергія Ніколайчука, аналіз ризиків підвищення процентних ставок засвідчив, що вони є відносно низькими порівняно з ризиками подальшої девальвації гривні. Крім того, загальне підвищення процентних ставок у банківській системі має стати одним із факторів поновлення припливу депозитів фізичних осіб у банківську систему, чому також сприятиме загальна макрофінансова стабілізація в країні.

Разом із підвищенням рівня облікової ставки Національний банк України має намір суттєво посилити її роль як ключової ставки монетарної політики і базової для визначення процентних ставок за іншими інструментами грошово-кредитної політики Національного банку. Це, у свою чергу, відобразиться на ставках міжбанківського кредитного ринку, а в подальшому — і на рівні процентних ставок за кредитами і депозитами в комерційних банках. На цьому наголосив директор департаменту відкритих ринків Національного банку України **Олег Чурій**. Він докладно зупинився на інструментах управління ліквідністю, які нині є в арсеналі Національного банку. Їх можна умовно поділити на два основні підтипи:

- інструменти з абсорбції (поглинання) ліквідності;
- інструменти з надання ліквідності.

До перших, тобто інструментів з абсорбції, або залучення ліквідності, належать депозитні сертифікати НБУ. Аукціони за депозитними сертифікатами проводяться щоденно на строки від 1 до 90 днів.

Кредити рефінансування належать до інструментів із надання ліквідності. Є кілька типів таких кредитів: “овернайт” — автоматичний механізм на щоденній основі, який використовують банки в основному для дотримання нормативів НБУ, зокрема для нормативів резервування. Ще один поширений механізм — тендер рефінансування, який проводиться щосереді: тричі на місяць на строк 2 тижні і один раз на місяць на строк до 90 днів. Рефінансування

них випусків ОВДП з гарантією викупу цих паперів за визначеною ціною. Механізм подвійного котирування спрямований на абсорбування надлишкової ліквідності банків та підвищення їхнього інтересу до державних цінних паперів.

Олег Чурій назвав ще кілька цифр, які свідчать про здійснення Національним банком з початку 2015 року послідовних кроків у напрямі жорсткішої грошово-кредитної політики. Так, за перший місяць поточного ро-

ту. Також Національним банком ініціюється законодавче розширення повноважень своїх кураторів у банках з одночасним посиленням їхнього захисту. Як відомо, куратори нині введені в усі банки, котрі отримали стабілізаційне рефінансування. Валерія Гонтарева заявила про значну сегментованість банківської системи: є категорія банків із надлишковою ліквідністю, а є проблемні банки, з якими Національний банк предметно працює. На сьогодні вже вимальовуються загальні обриси очищення банківської системи. “Переконана, що наші титанічні зусилля з очищення банківського сектору та зміцнення законодавчої бази однозначно дадуть позитивні результати”, — висловила впевненість Валерія Гонтарева.

Голова Національного банку повідомила, що впродовж 2015 року заплановано зростання монетарної бази на 27%, або на 91 млрд. грн. У числі цих коштів враховано прибуток Національного банку за 2014 рік в обсязі близько 65 млрд. грн., який буде перераховано до державного бюджету України. Валерія Гонтарева наголосила, що НБУ дуже жорстко дотримуватиметься заявлених критеріїв, оскільки політика так званого фіскального домінування надалі є неприйнятною.

Відпускаючи валютний курс та запроваджуючи жорсткішу монетарну політику, Національний банк прагне врегулювати ситуацію на валютному ринку. Адже головною складовою інфляції минулого року були не тарифи, а курс валюти, від якого залежить рівень цін на імпортовані товари. Звичайно, важко уявити, що облікова ставка 19.5% сприятиме розвитку економіки, погодилася Валерія Гонтарева. Комплекс жорстких монетарних заходів вона назвала превентивними заходами для стабілізації ситуації у фінансовому секторі. Вони запроваджуються не назавжди. “Тільки-но ситуація стабілізується й економіка почне переходити до фази зростання, ви побачите прямо протилежні дії з боку Національного банку України”, — запевнила Валерія Гонтарева.

Підготував до друку
Юрій Матвійчук,
Prepared by
Yurii Matviichuk,

“Вісник Національного банку України”.
“Herald of the National Bank of Ukraine”.

Фото **Владислава Негребетського.**
Photos by Vladyslav Nehrebet'skyi.

Брифінг у Національному банку України висвітлювали десятки вітчизняних і зарубіжних засобів масової інформації.

банкам видається лише під високоліквідну заставу, як правило, під державні цінні папери — облігації внутрішньої державної позики (ОВДП). У деяких випадках заставою може також бути іноземна валюта. Усе рефінансування з метою управління ліквідністю видається за допомогою програмного комплексу, що усуває вплив суб'єктивного фактора.

У зв'язку з підвищенням облікової ставки до 19.5% ставка рефінансування за кредитами “овернайт” зросла із 17.5% до 23%, депозитні сертифікати зросли на 2%: “овернайт” пропонується під 13%, на триваліші терміни — під 14–15%, ставка за основним інструментом надання ресурсів — тендером рефінансування дорівнює обліковій ставці 19.5%. Таким чином, операційна система грошово-кредитної політики, наріжним каменем якої відтепер є облікова ставка, стала простішою та прозорішою для учасників ринку.

На доповнення до традиційних інструментів Національним банком у лютому відновлено дію ще одного інструменту оперативного управління ліквідністю — операцій із двостороннього котирування короткострокових (до трьох місяців) державних облігацій. За словами Олега Чурія, щосереді НБУ виставляє для банків котирування на купівлю і продаж пев-

ку залишки за короткостроковими та “овернайт” тендерами рефінансування зменшилися із 13.2 млрд. до 11 млрд. грн. Натомість обсяг операцій з абсорбування ліквідності через державні сертифікати збільшився з 19.8 млрд. грн. до 22.3 млрд. грн. на початок лютого. Таким чином Національний банк вилучив із ринку ліквідності на суму понад 5 млрд. грн.

Голова Національного банку Валерія Гонтарева додала, що впродовж минулого року із банківської системи було абсорбовано 24 млрд. грн. надлишкової ліквідності. За її оцінкою, на сьогодні у банківській системі є приблизно 30 млрд. грн. вільних ресурсів для кредитування економіки. Тобто ліквідності не бракує, відсутність кредитів для реального сектору вона пов'язує винятково з політичними ризиками та ризиками бізнес-середовища, побоюванням неповернення коштів. У цьому зв'язку Валерія Гонтарева нагадала про роботу Національного банку над законопроектом про захист прав кредиторів, покликаним мінімізувати ризики неповернення кредитів. Серед інших важливих законодавчих ініціатив — підвищення відповідальності акціонерів банків за інсайдерське кредитування, відповідальності менеджменту банків за маніпуляцію фінансовою звітніс-

Реалії ринкового курсоутворення в Україні

Reality of the market exchange rate formation in Ukraine

Національний банк України з 5 лютого 2015 року скасував індикативні торги іноземною валютою на міжбанківському ринку, які мали на меті визначати зважений обмінний курс гривні щодо інших валют. Проте в умовах значного попиту й обмеженої пропозиції іноземної валюти на внутрішньому ринку виникав розрив між індикативним, офіційним та ринковим курсами. Також регулятор збільшив розмір облікової ставки до 19.5%. Ці зміни сприяли вирівнюванню ринкового та офіційного курсів, міжбанківський ринок стабілізувався, зникли економічні передумови для діяльності валютних спекулянтів, які отримували прибуток, використовуючи множинність курсів. Після запровадження нових регулятивних норм в інформаційній агенції "Українські новини" під егідою компанії "Фінансовий клуб" відбулося засідання фінансових експертів та банкірів за круглим столом на тему "Реалії ринкового курсоутворення в Україні". Вони обговорили сучасний стан ринку та перспективи його стабілізації.

From 5 February 2015, the National Bank of Ukraine cancelled the indicative foreign currency sales on the interbank market, which were aimed at determination of the weighted exchange rate of the hryvnia against other currencies. Nevertheless, under the keen demand and limited supply of foreign currencies on the internal market, there was observed a gap between the indicative, official and market rates. Besides, the regulator increased the discount rate, up to 19.5%. The changes caused the evening up of the market and official rates; the interbank market became steadier, and there were eliminated economic prerequisites for activities of currency speculators gaining profit from the three various exchange rates. After implementation of the new regulative standards, the Ukrainian News Agency held the round table meeting of financial experts and bankers on "Reality of the Market Exchange Rate Formation" under the aegis of the "Financial Club" company. The meeting participants discussed the present state of the market and prospects for its stabilization.

Під час дискусії експерти наголошували, що офіційний та ринковий курси максимально наблизилися один до одного і проблема множинності курсів та розквіту тіньового валютного ринку поступово втрачає свою гостроту. Водночас цілком очевидно, що нині курс національної валюти визначається не лише фундаментальними чинниками, тобто співвідношенням чистого попиту і пропозиції, а й ірраціональними — очікуваннями, настроями учасників ринку, значний вплив на які мають новини із зони АТО.

Загалом експерти констатували той факт, що макроекономічна стабілізація, збалансування доходів і витрат зведеного бюджету, реструктуризація економіки також є найважливішими факторами, які можуть забезпечити стабільність національної валюти і зменшити ажіотажний попит на іноземну.

Модератор засідання за круглим столом, головний редактор видання "FinMaidan" **Руслан Чорний** акцентував увагу експертів на тому, що внаслідок офіційного знецінення національної валюти портфелі валютних кредиторів, які мають банки, треба переоціни-

ти за новим курсом, також необхідно відповідно збільшити резерви. Як у цій ситуації мають діяти банки: розраховувати на допомогу Національного банку України, на власні сили, на підтримку міжнародних фінансових організацій чи активно залучати до співпраці внутрішніх інвесторів? Позиція банкірів-практиків та експертів в оцінці ситуації та шляхів її стабілізації в багатьох питаннях збігалася, але в деяких була відмінною.

Зокрема, на переконання заступника голови правління Сітбанку **Владислава Сочинського**, Національний банк зробив правильний крок на шляху лібералізації валютного ринку. Адже доти, доки банкам не вигідно продавати валюту, вони не робитимуть цього собі на збиток. Банкір зазначив, що курсові коливання не завжди мають лише негативні наслідки — громадяни, які заощаджували в доларах США, фактично отримали додаткові кошти на таких курсових коливаннях. Індикативний обмінний курс національної валюти як розрахунковий показник, що мав слугувати орієнтиром для учасників ринку, виконав свою функцію, адже реальні обсяги торгів за таким курсом були міні-

мальними, оскільки більшість учасників ринку вважала його заниженим. При цьому експортери, які мали валютну виручку, притримували її. Під час дії норми про індикативний курс учасники ринку не могли задовольнити попит на придбання валюти внаслідок її дефіциту. Утворився значний відкладений попит, який валютні спекулянти використовували для отримання прибутків. Скасування вимоги щодо використання індикативного курсу при проведенні операцій на міжбанківському ринку та з клієнтами сприяло стабілізації ринку, але попит на валюту залишається високим. Банкір наголосив, що, найімовірніше, це тимчасове явище так званого овершутингу (період необґрунтовано завищеного валютного курсу). Після скасування індикативного курсу імпорттери й інші учасники ринку не квапляться закуповувати іноземну валюту за вільним ринковим курсом, вважаючи його завищеним. Нині вони перебувають в очікувальній позиції, розраховуючи на стабілізацію валютного ринку.

При цьому важливим питанням є обсяг відкладеного попиту на іноземну валюту учасників валютно-фінан-

сового ринку, зокрема банків. Деякі фахівці вважають, що його обсяг становить від 0.5 до 3 млрд. доларів США. Але якщо припустити ймовірність існування такого попиту, то банкам необхідно мати принаймні 55–60 млрд. гривень на кореспондентських рахунках для придбання валюти. Враховуючи те, що середньоденний обсяг міжбанківських торгів на початку лютого становив 150–200 млн. доларів США, гіпотетичний попит в обсязі навіть у 600 млн. доларів США є вельми перебільшеним. При цьому для експортерів девальвація національної валюти створює додаткові конкурентні переваги на зовнішніх ринках та дає змогу отримати додаткові доходи. Саме тому вже з 10 лютого експортери пропонували валюту на продаж.

Аналізуючи ключові тенденції та зміну пріоритетів на валютно-фінансовому ринку, голова правління банку “Форвард” **Андрій Кисельов** зазначив, що підприємці та фізичні особи очікують урівноваження курсу національної валюти щодо долара США, оскільки вони не впевнені в тому, що завищений рівень курсу є врівноваженим. Незважаючи на те, що основну частку пропозиції—попиту на міжбанківському валютному ринку формують експортери та імпортери, тобто юридичні особи, дрібні підприємці та фізичні особи також створюють значну частку попиту на ринку, і саме вони є критичним чинником, оскільки здебільшого формують відкладений попит зі значним часовим інтервалом. Після того як валютний ажіотаж поступово спаде, врівноваження курсів буде позитивним фактором для стабілізації ситуації на ринку. Більшість фінансових директорів компаній-імпортерів, які працюють із банками, вважає зваженим і обґрунтованим курс на рівні 20–21 грн. за долар США.

За словами банкірів, незважаючи на всі заходи регулятора та власні зусилля банків, досягти зростання обсягу депозитних портфелів поки що не вдалося, ключовим фактором відпливу вкладів є психологічний чинник, який не можуть подолати спеціальні пропозиції, акції та привабливі відсоткові ставки. За такої ситуації необхідно скасувати заборони та обмеження, провести повну лібералізацію грошово-кредитного і валютного ринків. При цьому необхідно скористатися золотим правилом для залучення інвестицій та депозитних вкладів: гарантувати збереження і при-

множення коштів, а також гарантувати власнику можливість їх отримання без будь-яких обмежень. Нині банкам необхідно насамперед відновити довіру вкладників, для цього треба встановити зрозумілі, прозорі правила гри на фінансовому ринку і не змінювати їх упродовж певного періоду. Якщо ж правила змінюються буквально щомісяця, залежно від ситуації, очікувати на повернення депозитних вкладів до банківської системи марно.

Керуючий партнер компанії “Кепітал Таймз” (Capital Times) **Ерік Найман** реалістично описав сучасний стан фінансового ринку. За його словами, довіри до банківської системи нині, на превеликий жаль, немає. Заклики зберігати гроші в банках мало-ефективні, триває вплив коштів, але лібералізація грошово-кредитного ринку призведе до того, що вкладники масово достроково вилучатимуть вклади. Девальвація гривні є одним із чинників цього явища. Отже, для стабілізації банківської системи необхідно стабілізувати національну валюту, сила якої ґрунтується лише на міцній економіці. Нині ж економіка країни з багатьох об’єктивних причин слабка, вона додатково ослаблена військовими діями, торговельною та енергетичною війною з Росією. Основним чинником, що впливає на котирування національної валюти, є війна у східних регіонах держави. Будь-які значущі події, що відбувалися в зоні АТО, розігрівали панічний попит на іноземну валюту. Експортери, котрі мали валютну виручку, очікували, як розвиватимуться події. При цьому зима була відносно теплою, завдяки чому потреба в природному газі під час опалювального сезону — мінімальною, а попит на валюту для оплати імпортного палива не зашкалював.

Проте поступово “запас фінансової міцності” вичерпуватиметься і необхідно буде ухвалювати рішення щодо врівноваження валютного ринку. Нині основними чинниками, котрі впливають на обмінний курс національної валюти, є фундаментальні, макроекономічні. У лютому 2015 року економіка України перебувала в стані глибокого системного спаду. Уповільнюється економічна активність суб’єктів господарювання, обсяги їхніх доходів і прибутків зменшуються, внаслідок цього об’єктивно має скорочуватися попит на іноземну валюту. Але бізнесмени були одними з основних гравців на валютному

ринку, які формували левову частку потоків відпливу капіталів і активів за кордон та панічного попиту на валюту, оскільки намагалися в будь-який спосіб убезпечити свої кошти і захистити їх від знецінення.

За оцінками експерта, впродовж кількох останніх місяців обсяг відпливу коштів з банківської системи становив щомісяця близько 5 млрд. гривень та 500 млн. доларів США. Дефіцит торговельного балансу поступово зменшується завдяки різкому зниженню попиту на імпорتنі товари. Після закінчення опалювального сезону і зростання роздрібних цін відбудеться різке зменшення попиту домогосподарств на природний газ. Завдяки цьому сальдо торговельного балансу принаймні до осені цього року буде позитивним.

Ерік Найман зазначив, що за сукупністю більшості факторів ринок увійшов у зону стабілізації та консолідації, в якій він перебуватиме до серпня 2015 року. Рівень курсу значною мірою залежатиме від обсягу попиту на валюту вітчизняних імпортерів. При цьому важливим чинником є результат співпраці з міжнародними фінансовими організаціями, зокрема МВФ. Якщо Україна отримає достатній обсяг міжнародної фінансової допомоги, це, безумовно, сприятиме стабілізації фінансово-кредитного і валютного ринків країни. При цьому експерт прогнозує зважений курс гривні щодо долара США в межах 17–22 грн., тобто середнє співвідношення становитиме 20 грн. Стан ринку також залежатиме від перспектив мирного врегулювання конфлікту і судових рішень щодо відшкодування завданих Україні збитків унаслідок агресії Росії. Але отримання такої компенсації — це, радше, гіпотетичний сценарій. Реальне відновлення довіри до банківської системи та стабілізація валютного ринку відбудеться лише завдяки стабілізації і розвитку економіки країни, надання непорушних гарантій для іноземних та внутрішніх інвесторів.

Аналізуючи стан валютного ринку, старший стратег компанії “Ей Вай Ей Кепітал” (AYA Capital) **Павло Ляшенко** зазначив, що розвиток ринкової ситуації у короткостроковій перспективі буде мінливим, адже динаміка будь-якого ринку є гнучкою — після значного падіння неминуче розпочинається відкат або зростання. Така амплітуда є характерною для більшості ринків, оскільки вони не є ста-

тичними в часі. Змінюються обставини, очікування учасників ринку або психологія людей, але це не завжди спричиняє кардинальний злам загального тренду. Більшість фінансових експертів вельми точно прогнозувала локальні піки валютного ринку, але спрогнозувати глибину локального дна або тривалість певного тренду значно важче, оскільки вони залежать від дуже багатьох чинників.

Незважаючи на те, що вже з'явилися перші ознаки стабілізації валютного ринку, це ще не підстава для оптимізму, оскільки для кардинальних змін на краще необхідні фундаментальні реформи макроекономічного середовища, зокрема зменшення дефіциту торговельного балансу, скорочення дефіциту державного бюджету, реструктуризація НАК “Нафтогаз”. Проблема полягає в тому, що валютний ринок уже давно втратив рівноважний стан, який формувався завдяки балансу попиту і пропозиції на валюту. Нині психологічні чинники є не менш значущими, ніж платоспроможний попит населення на імпортовані товари чи на валюту.

За словами Павла Ляшенка, український валютний ринок неефективний, розбалансований і далекий від класичних зразків ліберальних ринків, які не обтяжені обмеженнями, заборонами і лімітами. За своєю інфраструктурою вітчизняний ринок не спроможний вмістити і надати рівні можливості всім потенційним учасникам, він є закритим і зарегульованим. Це означає, що класичний вислів про те, що “ринок може залишатися ірраціональним довше, ніж ваша платоспроможність”, у наших реаліях продовжує стан нестабільності, який може тривати значно довше, ніж в умовах класичного ліберального валютного ринку.

Для кардинальної зміни ситуації є два основних інструменти. Перший — максимальна лібералізація і розширення кількості учасників ринку. Завдяки цьому курс національної валюти значно менше залежатиме від кількох основних учасників. Провести дерегуляцію власними силами буде майже неможливо, отже, необхідно звернутися до міжнародних кредиторів за технічною допомогою та залучити інвесторів. Другий інструмент — максимально можливе збільшення обсягу золотовалютних резервів Національного банку України. Якщо регулятор матиме важку фінансову зброю у формі резервів — так

звану “фінансову базуку”, довіра до банківської системи серед населення та суб'єктів економічної діяльності суттєво зросте. Учасники ринку почуватимуться значно впевненіше, якщо знатимуть, що Національний банк має достатній обсяг валютних резервів і при потребі зможе їх використовувати. Це буде для них позитивним психологічним чинником. За таких умов упродовж півроку ситуація на валютному ринку повністю стабілізується. Якщо ж регулятор не матиме необхідних валютних резервів, а ринок залишатиметься кулуарним квазіутворенням лише для обраних учасників, якісно змінити ситуацію на краще буде неможливо. Виникнуть нові дисбаланси, регулятору доведеться знову ухвалювати обмежувальні заходи, які лише сприятимуть розвитку тіньового сектору.

Павло Ляшенко також зазначив, що у 2014 році країна зазнала кількох економічних і фінансових шоків, а в цьому році входить у період макрофінансової нестабільності. В реальному секторі економіки ситуацію вдалося стабілізувати, але у фінансовому дисбаланс накопичується. Найбільша проблема цього року полягає в дефіциті платіжного балансу та дефіциті бюджету, внаслідок чого відбувається розрив фінансування бюджету. За таких макроекономічних умов виконувати видаткову частину зведеного бюджету буде неможливо. При цьому навіть за оптимістичного сценарію співпраці з міжнародними кредиторами, без реструктуризації боргових зобов'язань обсяг валютних резервів зменшуватиметься. Саме тому необхідно рішуче провести бюджетну консолідацію. Якщо ж скоротити дефіцит зведеного бюджету не вдасться, для його фінансування необхідно отримати зовнішні фінансування. Позитивним чинником відновлення довіри до банківської системи також буде отримання фінансової допомоги від міжнародних організацій.

Загалом рецепт відновлення довіри до банківської системи, стабілізації грошово-кредитного і валютного ринків, на думку експертів і банкірів, полягає у створенні таких умов для споживачів банківських послуг і потенційних клієнтів, які спонукатимуть їх до співпраці з банками. Змусити людей стати клієнтами банків неможливо, отже, це повинно бути усвідомлене і зважене рішення з урахуванням усіх можливих ризиків. Вкладник, врахувавши всі “за” і

“проти”, сам має ухвалити рішення, зваживши при цьому рівень ризиків, операційної свободи, очікуваного прибутку. Тобто клієнту необхідно створити пакет різних можливостей. Маркетингова політика банку має бути гнучкою і зручною. Якщо клієнту необхідний безперешкодний доступ до грошей, банк запропонує йому поточний безвідсотковий рахунок, якщо ж це строковий депозит, то фінансовій установі необхідно забезпечити нормативну гарантію непорушності депозиту в межах зазначеного в угоді терміну. Це унормує роботу банків, забезпечить нормальне планування їхньої роботи і, зрештою, сприятиме стабілізації ринку. Інформаційні повідомлення щодо обмеження прав вкладників або можливої запровадження щодо них різноманітних санкцій негативно впливають на рівень довіри до банківської системи в цілому.

Дуже важливо також, щоб кошти, які обіцяють надати Україні міжнародні фінансово-кредитні організації, були використані для реформування і реструктуризації економіки, підвищення її конкурентоспроможності, якості вітчизняних товарів, а не виводилися за межі країни за різними схемами та не осідали в закордонних офшорах на приватних рахунках. Для якісних змін макроекономічного поля уряд має трансформувати структуру вітчизняної економіки, максимально розвиваючи вітчизняне виробництво і наповнюючи споживчий ринок вітчизняними товарами. Якщо ж значна частка споживачів орієнтована на іноземні товари, необхідно розвивати конкурентоспроможну економіку для реалізації продукції українських виробників за кордоном і отримання валютної виручки. Інакше залишається сподіватися лише на міжнародних кредиторів. Але якщо позичені кошти використовувати на придбання імпортованих товарів, це не дає змоги вирішити структурні проблеми економіки. Оскільки малий і середній бізнес значно гнучкіший порівняно з великими підприємствами, саме він може швидше адаптуватися і зробити власну продукцію конкурентоспроможною як на внутрішньому, так і на зовнішніх ринках.

Роман Підвисоцький,
Roman Pidvysotskyi,

“Вісник Національного банку України”.
“Herald of the National Bank of Ukraine”.

■ **Віра Крилова**
Vira Krylova

Кандидат економічних наук, начальник відділу досліджень фінансово-банківської системи Центру наукових досліджень Національного банку України

Ph.D. (Economics), Head of the Financial and Banking System Research Department of the Scientific Research Center of the National Bank of Ukraine

E-mail: Vira.Krylova@bank.gov.ua

■ **Олександр Малютін**
Oleksandr Maliutin

Кандидат економічних наук, головний спеціаліст відділу досліджень фінансово-банківської системи Центру наукових досліджень Національного банку України

Ph.D. (Economics), Senior Specialist of the Financial and Banking System Research Department of the Scientific Research Center of the National Bank of Ukraine

E-mail: Oleksandr.Maliutin@bank.gov.ua

Таргетування в умовах макроекономічної нестабільності

Targeting under macroeconomic instability

Розглядаються особливості переходу до режиму інфляційного таргетування, зумовлені реаліями економічної ситуації в Україні, які характеризуються турбулентними явищами в національній економіці. Акцент зроблено на встановленні взаємозв'язку цілей монетарної та макроруденційної політики при забезпеченні стабільного економічного зростання.

The article considers the features of transition to the inflation targeting, which are attributable to the real economic situation in Ukraine and characterized by turbulent phenomena in the national economy. The authors focus attention on establishing a correlation between the objectives of the monetary and macroprudential policies when ensuring the established economic growth.

Ключові слова: інфляція, таргетування, макроруденційна політика, монетарна політика, фінансова політика.

Key words: inflation, targeting, macroprudential policy, monetary policy, fiscal policy.

Перехід Національного банку України до режиму інфляційного таргетування (надалі – ІТ) з середини 2015 року передбачає реалізацію процесу поступового зниження інфляції в країні. В Основних засадах грошово-кредитної політики на 2015 рік зазначено, що пріоритетною метою є досягнення цінової стабільності в державі та забезпечення низьких стабільних темпів інфляції в середньостроковій перспективі на рівні 3–5% [2].

Досвід застосування режиму ІТ, що налічує 25 років, доводить корисність його запровадження для економічного зростання та фінансової стабіль-

ності країни. Тому сьогодні в Україні не слід ставити під сумнів необхідність запровадження ІТ. Полеміка має розгортатися довкола особливостей ефективного переходу до цього режиму монетарної політики, виходячи з фактичних макроекономічних та інституційних умов у країні.

Загальний економічний контекст переходу до режиму ІТ в Україні нині характеризується відповідними макроекономічними проблемами, пов'язаними з падінням ВВП, суттєвим скороченням обсягу інвестицій по відношенню до ВВП, зменшенням обсягів експорту продукції, підвищенням

рівня безробіття, а також нарощуванням рівня державного боргу. Також період переходу до режиму ІТ припадає на момент високого рівня інфляції.

Турбулентні явища в національній економіці, спричинені фінансово-економічною нестабільністю в країні та ситуацією на південному сході України, потребують від Національного банку відповідних дій щодо реалізації монетарної політики, спроможної знизити інфляційні очікування на ринку та забезпечити досягнення цільових показників у майбутньому, а також дій щодо забезпечення фінансової стабільності.

Особливостям запровадження режиму ІТ в різних країнах присвячено праці багатьох економістів, зокрема Б.Бернанке, Ф.Мішкіна, Дж. Тейлора, Е.Трумана, Б.Фрідмана. Дослідження ж Міжнародного валютного фонду переконують, що для країн, які розвиваються, режим ІТ є найефективнішим порівняно з іншими режимами монетарної політики. Це фактично простежено на показниках інфляційних очікувань у відповідь на зміну рівня інфляції в економіках окремих країн.

Досвід запровадження режиму повномасштабного ІТ у 27-ми країнах світу, досить детально проаналізований у працях Л.Вілларда, М.Вудфорда, Л.Свенссона, Дж. Хеммонда, свідчить про схожість макроекономічних наслідків у цих країнах, які проявляються в стабілізації довгострокових інфляційних очікувань, гнучкості монетарної політики та формуванні відповідних механізмів захисту економіки від можливих фінансових криз та потрясінь.

Зазначимо, що вперше режим ІТ був запроваджений у 1989 році. Відтоді жодна країна не відмовилася від нього і не перейшла на альтернативний режим монетарної політики як більш ефективний. Цьогоріч згідно з основними положеннями Меморандуму про економічну та фінансову політику Україна також має перейти до режиму ІТ [1]. Досить ґрунтовну теоретичну базу для реалізації ефективного режиму ІТ в національній економіці в найближчій перспективі напрацьовано такими вітчизняними науковцями, як С.А.Буковинський, А.А.Гриценко, В.І.Міщенко, О.І.Петрик, І.А.Шумило та іншими.

Метою цієї праці є дослідження особливостей процесу переходу до режиму ІТ, зумовлених реаліями еконо-

мічної ситуації в Україні, які характеризуються турбулентними явищами в національній економіці в умовах воєнного конфлікту. Акцент зроблено на встановленні взаємозв'язку цілей монетарної та макропруденційної політики для забезпечення стабільного економічного зростання.

МОНЕТАРНА ПОЛІТИКА В УКРАЇНІ З ПОЗИЦІЇ МАКРОЕКОНОМІЧНОЇ СТАБІЛЬНОСТІ

Особливості процесу проведення монетарної політики в Україні є предметом багатьох наукових дискусій. Протягом останнього часу в ній відбуваються суттєві зміни, викликані переходом до режиму ІТ. Основним завданням грошово-кредитної політики Національним банком України визначено забезпечення цінової стабільності та досягнення відповідного рівня цільового показника інфляції, що встановлюється на наступний рік. Починаючи з 2009 року, Національному банку вдавалося реалізовувати це завдання у межах встановлених діапазонів, але політико-економічні події в країні 2014 року внесли відчутні корективи в реалізацію головним регулятором банківської системи свого основного завдання (див. графік 1).

Ситуація, що склалася в українській економіці у 2014 році, змусила головного регулятора підняти цільовий показник інфляції до рівня 12%, попри тенденцію до зниження інфляційних очікувань, що спостерігалася протягом останніх п'яти років. Саме монетарна політика вважається тим інструментом, що дає можливість забезпечити стабільне макроекономічне середовище. Сьогоднішні реалії національної економіки свідчать про недостатню ефективність монетарної по-

літики в поточних умовах. Негативним тлом залишаються високі інфляційні та девальваційні очікування, що, поряд з проблемою значної доларизації економіки, формують відповідні протиріччя в цілях використання інструментів монетарної політики.

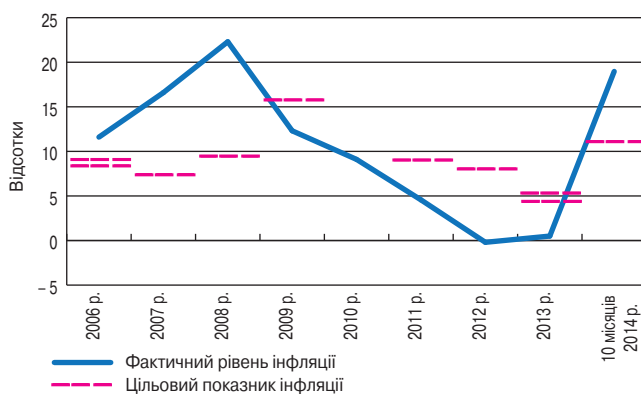
Монетарна політика попередніх років призвела до знецінення гривні та збільшення розриву між фактичним і зваженим значеннями валютного курсу національної грошової одиниці. Це, безумовно, спричинило поглиблення циклічної рецесії, що негативно позначилося на монетарних показниках (див. графік 2). Так, станом на жовтень 2014 року в Україні спостерігався вплив депозитів як у національній, так і в іноземних валютах, що свідчить про недовіру до вітчизняної банківської системи з боку економічних агентів. На 51.2% порівняно з 2013 роком зменшилися міжнародні резерви, які на початок 2015 року становили близько 8 млрд. дол. США.

На сьогодні всі фінансові механізми в українській економіці викривлено, що унеможливляє дію трансмісійних каналів монетарних інструментів. Накопичено значні економічні дисбаланси, які й надалі підсилюватимуться, виходячи з політичної ситуації в південно-східних областях країни. У такій ситуації неможливо, використовуючи окремий монетарний інструмент, досягти бажаного.

Процентний канал, який може бути головним інструментом впливу центрального банку на інфляційні процеси, в Україні не виконує своєї функції, оскільки для цього потрібен організований грошовий ринок, спроможний забезпечити зміну кредитних ставок як ланцюгову реакцію на зміну облікової ставки.

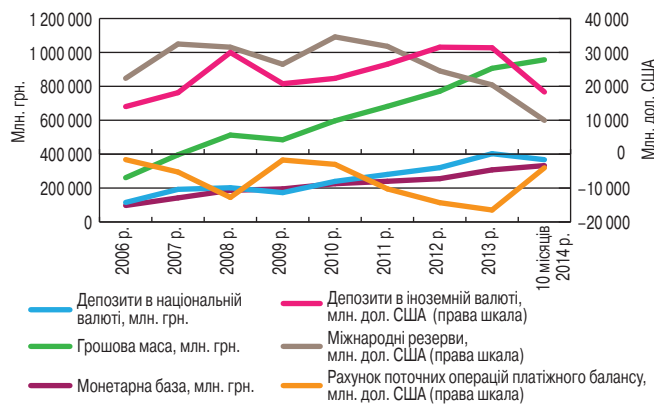
Сьогодні в Україні не можна роз-

Графік 1. Інфляція в Україні: зміна індексу споживчих цін на кінець періоду та цільовий показник інфляції за 2006–2014 рр.

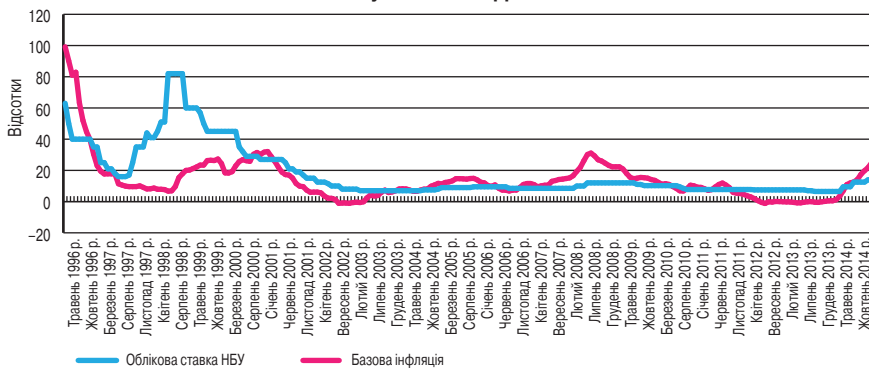
Джерело: побудовано авторами за даними [4].

Графік 2. Монетарні показники України у 2006–2014 рр.

Джерело: побудовано авторами за даними [4].

Графік 3. Динаміка зміни облікової ставки НБУ та базової інфляції в національній економіці у 1996–2014 рр.

Джерело: побудовано авторами за даними [4].

глядати облікову ставку Національного банку як єдиний інструмент, здатний уповільнити інфляційні процеси в країні (див. графік 3). Підвищення облікової ставки Національним банком у сучасних складних економічних умовах може слугувати лише інформативним орієнтиром жорсткої монетарної політики Національного банку, що надаватиме позитивний сигнал ринковим економічним агентам щодо стримування інфляції в країні.

За таких обставин Національному банку досить складно використовувати таргет монетарної бази або валютного курсу під час проведення монетарної політики, ефективність реалізації якої сьогодні зіштовхується з відповідними макроекономічними проблемами, викликаними внутрішніми та зовнішніми факторами (див. таблицю 1).

Так, за даними Міжнародного валютного фонду в Україні за перші 10 місяців 2014 року падіння ВВП сягнуло 6.5% (див. таблицю 1). Це дійсно менше, ніж під час кризи 2008 року, з якою останнім часом порівнюють нинішню ситуацію в Україні, проте на тлі суттєвого дефіциту бюджету, зростання державного боргу по відношен-

ню до ВВП (понад 65%), зменшення обсягів інвестицій по відношенню до ВВП (майже 8%), а також поглиблення збройного конфлікту на Донбасі, підсилюються негативні наслідки для української економіки, що відображається в прогнозних показниках на 2015 рік.

Як бачимо, сьогодні в українській економіці викривлено стимули економічних агентів до заощадження та інвестування, спостерігається відхилення фактичних цін товарів від оптимальних рівнів з позиції суспільного попиту.

За таких умов достатню увагу слід приділяти непрямим інструментам монетарної політики: депозитним аукціонам, операціям на відкритому ринку. Безумовно, монетарна політика за режиму ІТ повинна бути гнучкою, а саме: поєднувати жорсткі інструменти в період фінансової кризи та більш м'які — під час дезінфляції. Проте досягнення цільового орієнтира інфляції в результаті переважно рестрикційної політики Національного банку не дасть суттєвого ефекту. В цьому сенсі не варто недооцінювати немонетарні фактори інфляції. Економічна влада в Україні повинна мак-

симально задіяти інструменти щодо обмеження внутрішнього попиту, а фінансова політика має спрямовуватися на скорочення бюджетних витрат і лібералізацію економіки. Інакше Національний банк потребуватиме значно більше часу для зведення до мінімуму відхилення інфляції від запланованого діапазону.

ФІНАНСОВІ “РЕПРЕСІЇ”: СВІТОВА ПРАКТИКА

Отже, на етапі переходу до повномасштабного ІТ вітчизняна монетарна політика повинна характеризуватися відповідною жорсткістю, що накладає обмеження на фінансовий ринок, на посередників та на послуги, а також підсилює валютний контроль.

У світовій практиці під такими заходами розуміються фінансові репресії, що включають будь-які види морального переконання, фінансової політики, законодавчих механізмів, фінансової політики тощо [8].

Характерними інструментами для “репресованої” фінансової системи є встановлення меж номінальних процентних ставок, вибірковий розподіл кредитів з огляду на соціальні пріоритети, високий мінімальний розмір обов’язкових резервів, примусовий розподіл державних цінних паперів комерційним банкам, обмеження щодо портфеля активів, відсутність конкурентної системи, управління капіталом.

Донедавна у науковій літературі переважала думка, що фінансові репресії в економіці призначені для фінансування дефіцитів бюджету і державного боргу, для запобігання фінансових шоків, для збереження бюджетної дисципліни на ринку [5]. Основна модель, яка реалізовується при цьому, визначає уряд як інститут, що є головним регулятором процесів на фінансовому ринку, дій центрального банку задля реалізації цілей, спрямованих на покриття державних витрат у разі відмови від прямих податків. Причому механізми реалізації можуть бути різними, але цілі одна. Прикладом цього можуть слугувати економіки Китаю та Індії. Так, у Китаї реалізується політика низьких процентних ставок для пільгового фінансування державного сектору, а в Індії таке фінансування здійснюється через норматив ліквідності для комерційних банків (які повинні тримати 23% своїх активів у державних облігаціях). Слід зазначити, що фінансові системи ба-

Таблиця 1. Базові макроекономічні показники української економіки за 2008–2015 рр.

Показник	Відсотки							
	Роки							
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014*	2015*
Темп зростання ВВП	2.30	-14.80	4.10	5.19	0.25	-0.04	-6.50	1.00
Обсяг інвестицій до ВВП	27.94	17.06	18.47	20.74	18.40	15.70	8.16	7.75
Національні заощадження до ВВП	20.85	15.58	16.26	14.47	10.29	6.55	5.64	5.23
Інфляція на кінець періоду	22.31	12.31	9.10	4.56	-0.20	0.50	18.97	9.00
Річна зміна імпорту товарів та послуг	13.49	-41.62	15.01	21.93	2.07	-4.13	-21.36	-1.24
Річна зміна експорту товарів та послуг	2.28	-24.23	9.29	6.46	1.73	-6.72	-8.41	4.78
Рівень безробіття	6.36	8.84	8.10	7.86	7.53	7.17	9.97	9.80
Обсяг державних кредитів до ВВП	-3.17	-6.26	-5.76	-2.76	-4.29	-4.82	-5.77	-3.93
Державний борг до ВВП	18.34	31.94	38.42	34.46	35.17	38.71	65.33	71.43

*Прогноз МВФ станом на жовтень 2014 року.

Джерело: [3].

гатьох розвинутих країн світу через значну кількість обмежень у вигляді комплексу політичних заходів, формальних правил та неформальних елементів управління можна вважати “репресованими” (таблиця 2).

Такий контроль урядом фінансової системи має низку переваг для економічного розвитку, що пов’язано:

1) зі збільшенням норми національних заощаджень, а також посиленням реальної грошової експансії у виробничій сфері, наслідком чого є зростання ВВП, низька інфляція у разі низьких процентних ставок за умов відсутності альтернативних інвестицій;

2) з можливістю управляти валютним курсом та обсягом ліквідності у випадку закритого рахунку операцій з капіталом;

3) з можливістю поєднувати швидкий приплив капіталу в економіку зі збільшенням валютних резервів та стримуванням інфляційних процесів;

4) зі створенням біфуркацій у грошово-кредитній експансії за умов наявності банківських депозитів і кредитів як основи відповідно заощаджень та фінансування.

Слід зазначити, що формування сьогодні в Україні “репресованої” фінансової системи без втрати ознак її ринковості повинно відбуватися, виходячи з пріоритетів наявності обов’язкових умов переходу до ІТ, зважаючи на фактичний двозначний рівень інфляції.

Саме за таких умов вітчизняній економіці вдасться позбутися недоліків, характерних для “репресованих” фінансових систем у тривалому періоді їхнього існування, якими є:

1) розвиток тіньового кредитування, так званого shadow banking;

2) нерівномірне економічне зростання, внаслідок чого зменшується роль внутрішнього попиту як потенціалу росту;

3) наявність конфлікту між заходами щодо пожвавлення ділової активності, інструментами “м’якої” монетарної політики та регулятивними заходами;

4) посилення фіскальної політики, що може призвести до падіння ВВП, зростання дефіциту бюджету, соціальної напруженості;

5) адміністративне регулювання фінансової системи, яке сприяє появі суб’єктивного фактора, пов’язаного з високою ймовірністю виникнення шоків, криз, ланцюгової реакції системного ризику;

6) структурні дисбаланси в еконо-

Таблиця 2. Приклади підпорядкованих фінансових ринків у країнах світу

Країна / рік	Зміст заходів	Відсотки
Франція (2010)	Переведення коштів Пенсійного резервного фонду (після його ліквідації) до Каси погашення державного боргу, тобто підпорядкованого покупця офіційного боргу Франції. Це стало свідченням радикального переходу в розподілі активів від довгострокових до короткострокових	
Ірландія (2010)	Використання національного пенсійного резерву для рекапіталізації банків. Цей резерв використовувався також для фінансування капітальних витрат уряду. Уряд також запропонував фінансувати програми створення робочих місць за рахунок збору з приватних пенсійних фондів	
Японія (2010)	Скасування приватизації пошти Японії (яка керує великою ощадною системою і є значним фінансовим конгломератом) і підвищення лімітів на депозити (у 2 рази підвищено суму, яку вкладники можуть тримати в ній, та підвищено ліміти страхування життя). Пошта Японії традиційно є вкладником (75%) своїх активів у державні облигації Японії, тому це розширює можливості потенційних покупців державного боргу Японії	
Португалія (2010)	Повернення раніше приватизованої пенсійної системи португальської телекомунікаційної компанії “Португал телеком” (Portugal Telecom) уряду Португалії. Уряд значно скоротив дефіцит бюджету для дотримання відповідних цільових показників ЄС	
Іспанія (2010)	Встановлення верхніх меж для процентних ставок за депозитами. Мінфін вимагав від організацій, що пропонують ставки за депозитами вище ринкових, подвоїти їхні відрахування до Фонду гарантування вкладів	
Великобританія (2009)	Підвищення частки обов’язкових аварій у державних облигаціях. Від банків, інвестиційних фондів (компаній) та дочірніх підприємств або відділень іноземних установ вимагалось зберігати більше державних цінних паперів високої якості та скоротити залежність від короткострокового фінансування на 20%. Приватизація Королівської пошти	
Бразилія (2008, 2009, 2010), Чехія (2008), Угорщина (2011), Індонезія (2010), Корея (2009, 2010), Перу (2009, 2010), Філіппіни (2010), Польща (2011), Росія (2010, 2011), Південно-Африканська Республіка (2010), Таїланд (2010), Туреччина (2010)	Ці країни застосували один чи декілька заходів для обмеження припливу іноземного капіталу до своїх економік	

Джерело: [6; 7].

міці при розподілі ресурсів;

7) створення недоброякісного конкурентного середовища;

8) дефіцит кредитних ресурсів для приватних компаній.

ФОРМУВАННЯ “РЕПРЕСОВАНОЇ” ФІНАНСОВОЇ СИСТЕМИ В УКРАЇНСЬКИХ РЕАЛІЯХ

Проте найважливішим є те, що за провадження фінансових репресій в Україні повинно відбуватись одночасно за всіма напрямками.

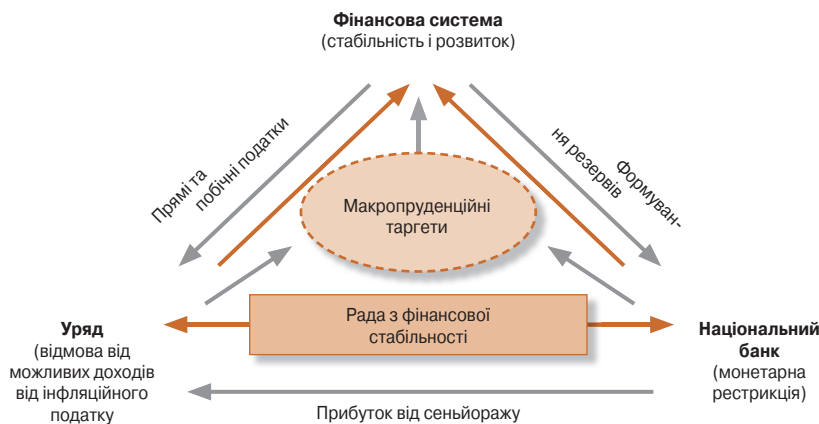
Це не лише інфляція, а й валютний курс, грошова маса, ставка процента, валютні резерви, тимчасове регулювання відсоткових ставок у бік зниження, леверидж тощо. Тобто Національний банк повинен здійснювати так зване мультитаргетування, в основу якого покладено перехід від стану розбалансованості, великих ризиків до більш волатильного стану фінансової сфери за рахунок одночасного таргетування грошової маси, інфляції, процента, коридору валютного курсу. Валютний курс у системі мультитаргетування являтиме собою змінну величину, вплив на яку визначатиметься операціями центрального банку.

Водночас заходи щодо таргетування має реалізовувати не лише Націо-

нальний банк, а й уряд України. Це зниження фіскального навантаження, податкове стимулювання “довгих грошей” та прямих інвестицій, збільшення норми заощаджень, диверсифікація власності на користь середнього класу, роздержавлення, запровадження особистих пенсійних рахунків та інші заходи для переходу до “фінансового посилення”. Ці заходи повинні не обмежувати, а стимулювати економічні процеси в країні. “Мультитаргетування” в Україні за монетарним напрямом та напрямом державних фінансів має бути запроваджено з огляду на макроекономічну ситуацію в країні та встановлюватись згори для всієї фінансової системи. Це не передбачає врахування інтересів окремих банків та небанківських фінансових установ, визначення пріоритетних галузей для розвитку тощо. Слід зазначити, що не уряд, а саме ринок та сформований ним економічні відносини повинні визначати галузеві пріоритети, які важливі для держави з точки зору бюджетних надходжень, створення робочих місць тощо. За таких умов цей процес являтиме собою не що інше, як макропроденційне таргетування.

Українська модель “репресованої” фінансової системи за умов мініміза-

Схема. Макропруденційне таргетування як джерело фінансової стабільності в Україні

Джерело: запропоновано авторами.

ції незалежності Національного банку повинна передбачати пріоритетність формування стабільності фінансової системи перед першочерговою покриття державних витрат. У цій моделі Національний банк та уряд України мають знаходитися на одному рівні ієрархії управління фінансовою стабільністю та реалізовувати монетарну і фінансову політику в тісній координації (див. схему).

Зазначимо, що для ефективної реалізації запропонованої схеми в українських реаліях важливо визначити граничний рівень інфляції, що забезпечить оптимальний економічний розвиток країни і дасть змогу скоригувати величину державного боргу за рахунок прийнятого урядом рівня інфляційного податку. Фінансові репресії в цій схемі повинні виступити як інструмент доповнення, а не заміни ринкових державних заходів впливу щодо підтримання стабільності вітчизняної фінансової системи.

Сьогодні для забезпечення цінової стабільності необхідно розробити схему пріоритетів квазіринкового обмеження за всіма напрямками монетарної політики. Реалізувати таку схему можна в “репресованій” фінансовій системі, що передбачає розширення адміністративного втручання центрального банку у вигляді запровадження відповідних обмежень (ліміти, границі, нормативи) без порушень ознак ринковості. Відповідно до цілей, у числі яких можуть бути уповільнення інфляційних процесів в економіці, зниження вартості грошей, розширення або звуження фінансування економіки, та з огляду на основні переваги і недоліки “репресованої” фінансової системи в ній слід запровадити режим “мультитаргетування” за

обраними напрямками (інфляція, валютний курс, грошова маса, насиченість кредитами, процент, валютні резерви), що визначаються часовим горизонтом монетарної політики. Режим “мультитаргетування” може стати для Національного банку одним зі шляхів переходу від розбалансованості вітчизняної фінансової системи до більш збалансованого її стану.

Ефективність монетарних заходів Національного банку в “репресованій” фінансовій системі визначатиметься глибиною узгодженості його дій з урядом у напрямках фінансового розвитку, що передбачає зниження податків, фінанське стимулювання “довгих грошей” та прямих інвестицій, зростання норми накопичення, диверсифікацію власності, появу нових класів інвесторів. Концептуальною основою цього є макропруденційне таргетування як особливий режим забезпечення стабільності та розвитку за наявності відповідних дисбалансів в економіці. Тільки в такому випадку національна фінансова система буде збалансованою щодо ризиків глобальних фінансів, а також матиме здатність генерувати “довгі гроші” та забезпечувати економічне зростання.

ВИСНОВКИ

Фінансові репресії в українській економіці на етапі переходу до повномасштабного IT повинні стати невід’ємною частиною інструментарію основних державних регуляторів, покликаних контролювати величину ризику у вітчизняній економіці. Тільки спільні зусилля Національного банку України, який здійснює жорстку монетарну політику та відмовляється від частини прибутку від

сенйоражу на користь уряду з метою фінансування державного боргу, та уряду, який відмовляється від можливих доходів від інфляційного податку з метою стримування інфляційних процесів у національній економіці, забезпечать стабільність та розвиток фінансової системи в країні. Все це дасть змогу Україні подолати “викривлені фінанси” та забезпечити незалежність Національного банку, який стане своєрідним “центральним банком розвитку”, що ставить за мету не лише цінову, валютну, фінансову стабільність, а й економічне зростання, збільшення фінансової глибини.

Список використаних джерел

1. Меморандум про економічну та фінансову політику: Лист про наміри від 22 квітня 2014 р. [Електронний ресурс]. — Міністерство фінансів України. — Режим доступу: http://www.minfin.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=399100&cat_id=54623.
2. Основні засади грошово-кредитної політики на 2015 рік // Рішення Ради Національного банку України від 11.09.2014 р., № 28. — (Ukrainian source).
3. Офіційний веб-сайт Міжнародного валютного фонду [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.imf.org>.
4. Офіційне інтернет-представництво Національного банку України [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua>.
5. Denizer C. The political economy of financial repression in transition economies / Cevdet Denizer, Raj M. Desai, Nikolay Gueorguiev // International Finance Corporation, Central Asia, Middle East, and North Africa Department and World Bank, Private Sector Development Department. — 1998. — Vol. 2030.
6. Kirkegaard J. F. The Return of Financial Repression in the Aftermath of the Great Recession / Jacob F. Kirkegaard, Carmen M. Reinhart // Peterson Institute Working Paper (Washington: Peter G. Peterson Institute for International Economics), 2011.
7. Magud N. E. Capital Controls: Myth and Reality — A Portfolio Balance Approach / Nicolas E. Magud, Carmen M. Reinhart, Kenneth S. Rogoff // Peterson Institute Working Paper (Washington: Peter G. Peterson Institute for International Economics, February), 2011.
8. Van Riet Ad. Financial repression to ease fiscal stress: turning back the clock in the eurozone? / Ad Van Riet // Banco Central do Brasil 8th Annual Seminar on Risk, Financial Stability and Banking, São Paulo, 2013.

Підсумки/

Система електронних платежів Національного банку України та діяльність банків України на ринку платіжних карток у 2014 році

System of Electronic Payments of the National Bank of Ukraine and banks of Ukraine activities on the payment card market in 2014

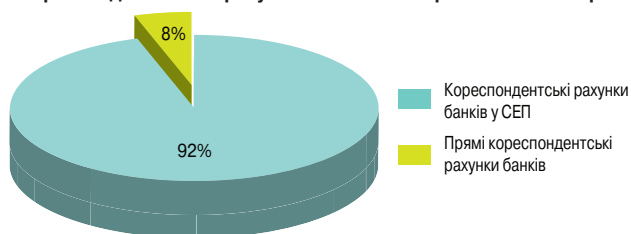
I. КІЛЬКІСНІ ПОКАЗНИКИ РОБОТИ СИСТЕМИ ЕЛЕКТРОННИХ ПЛАТЕЖІВ (СЕП) ЗА 2014 РІК

Система електронних платежів Національного банку України (надалі – СЕП) є державною системою міжбанківських розрахунків, що забезпечує здійснення переказів коштів через кореспондентські та інші рахунки учасників СЕП, відкриті в Національному банку України.

Національний банк України є платіжною організацією та розрахунковим банком для СЕП.

Ця система забезпечує здійснення 92% міжбанківських переказів у національній валюті в межах України, тоді як через кореспондентські рахунки, відкриті банками в інших банках, виконується 8% таких переказів (див. графік 1).

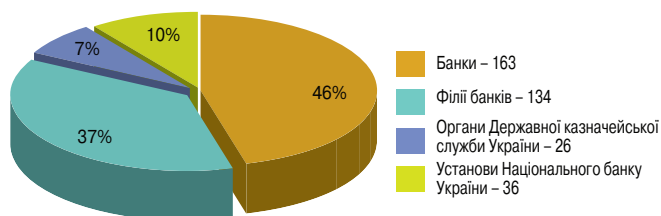
Графік 1. Обсяги міжбанківських переказів у гривні за прямими кореспондентськими рахунками банків та через СЕП за 2014 рік

Станом на 1 січня 2015 року учасниками СЕП були 359 установ, із яких:

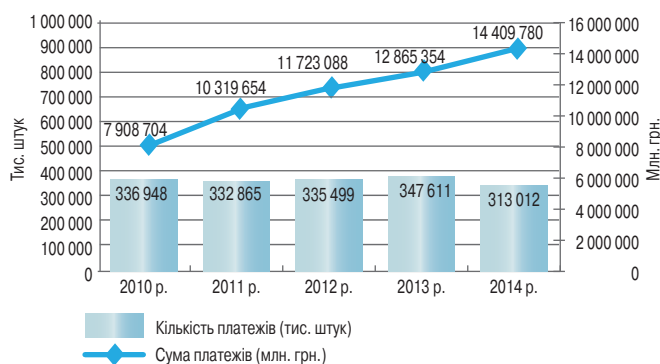
- 163 – банки України (46%);
- 134 – філії банків України (37%);
- 26 – органи Державної казначейської служби України (7%);
- 36 – установи Національного банку України (10%), див. графік 2.

Графік 2. Учасники СЕП станом на 01.01.2015 р.

Упродовж останніх п'яти років триває тенденція постійного зростання загальної суми платежів, здійснених учасниками СЕП за рік, за відносно сталої кількості початкових платежів (див. графік 3).

Графік 3. Обсяги початкових платежів, здійснених через СЕП у 2010–2014 роках

У 2014 році учасниками СЕП здійснено 313 012 тис. початкових платежів на суму 14 409 780 млн. грн., що менше на 10% за кількістю та більше на 14% за сумою, ніж у 2013 році (див. таблицю 1).

У 2014 році 99.6% від загальної кількості платежів було виконано учасниками СЕП у файловому режимі¹. Решта 0.4% від загальної кількості платежів було виконано в режимі реального часу².

Завантаженість СЕП за кількістю початкових платежів, виконаних у файловому режимі та в режимі реального часу, за 2014 рік свідчить про те, що найбільша завантаженість цієї системи була у липні 2014 року (27 547 тис. шт.), а найменша – у листопаді (24 168 тис. шт.), див. графік 4.

У розрізі учасників СЕП:

– 93.0% від загальної кількості початкових платежів (291 122 тис. шт.) надійшло й оброблено від банків України та їхніх філій;

– 6.9% (21 570 тис. шт.) – від Державної казначейської служби;

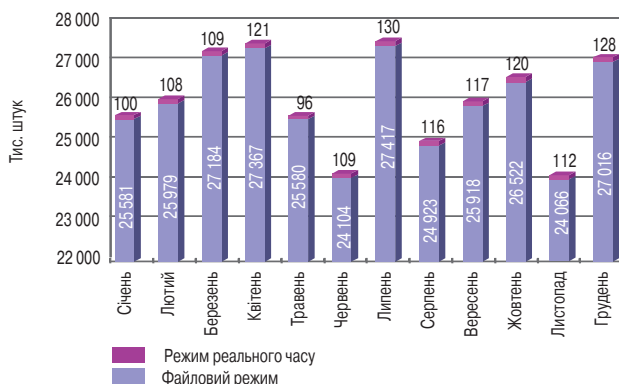
¹ За яким між списанням коштів з рахунку учасника СЕП (платника) та зарахуванням коштів на рахунок учасника СЕП (отримувача) є певний проміжок часу (від 20 хвилин до 1 години).

² За яким списання коштів з рахунку учасника СЕП (платника) та зарахування коштів на рахунок учасника СЕП (отримувача) виконуються майже одночасно (частки секунди).

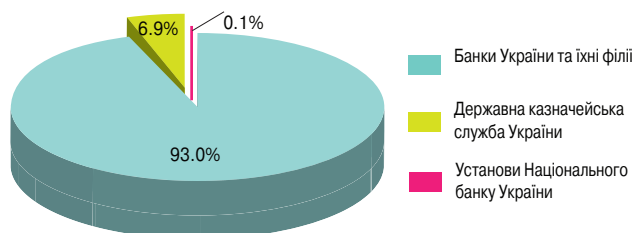
Таблиця 1. Завантаженість СЕП за режимами функціонування

Режим функціонування СЕП	Кількість початкових платежів (тис. шт.)		Відхилення (+, –)		Сума початкових платежів (млн. грн.)		Відхилення (+, –)	
	2013 р.	2014 р.	Тис. шт.	%	2013 р.	2014 р.	Млн. грн.	%
Файловий	346 533	311 646	–34 887	–10	9 161 456	8 847 192	–314 264	–3
Реального часу	1 078	1 366	+288	+27	3 523 898	5 562 588	+2 038 690	+58
Усього	347 611	313 012	–34 599	–10	12 685 354	14 409 780	+1 724 426	+14

Графік 4. Завантаженість СЕП за кількістю початкових платежів, виконаних у файловому режимі та режимі реального часу за 2014 рік

Графік 5. Завантаженість СЕП за кількістю початкових платежів учасників СЕП у 2014 році (в розрізі учасників)

– 0.1% (320 тис. шт.) – від установ Національного банку України (див. графік 5).

Частка початкових платежів за сумою платежу до 1 тисячі грн. у 2014 році становила 64% від їх загальної кількості, при цьому сума цих трансакцій становила менше, ніж 0.5% від загальної суми здійснених через СЕП початкових платежів за цей період (див. графік 6).

У середньому за день у 2014 році СЕП оброблялося 1.25 млн. початкових платежів на суму 57.41 млрд. гривень.

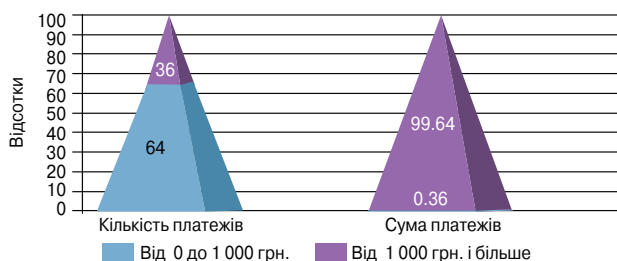
Середньоденний залишок коштів за рахунками учасників СЕП у 2014 році коливався від 25.77 млрд. грн. (лютий) до 43.73 млрд. грн. (вересень) і становив за рік 34.30 млрд. грн. (див. графік 7).

Середньодобовий коефіцієнт обігу коштів за рахунками учасників системи становив 1.67.

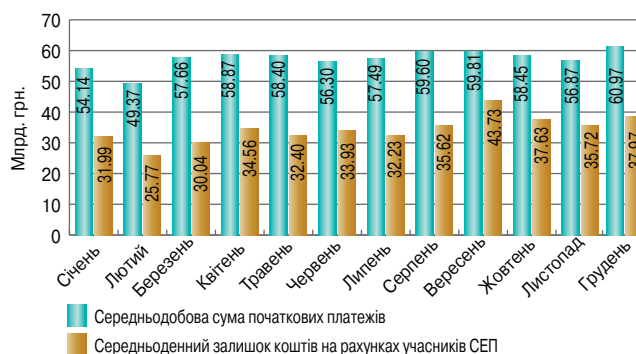
Для здійснення розрахунків юридичні особи – учасники СЕП самостійно визначають режим своєї роботи: за моделлю обслуговування консолідованого кореспондентського рахунку чи за окремим кореспондентським рахунком.

Станом на 1 січня 2015 року більшість юридичних осіб – учасників СЕП (90% від їхньої загальної кількості) працювала в цій системі за окремим кореспондентським

Графік 6. Початкові платежі в СЕП за 2014 рік

Графік 7. Середньодобові показники в СЕП за 2014 рік

рахунком і лише 10% (17 юридичних осіб) працювали в СЕП за однією з моделей обслуговування консолідованого кореспондентського рахунку. При цьому найбільшу кількість платежів у 2014 році виконано банками, котрі працювали за третьою моделлю (див. таблицю 2).

Таблиця 2. Завантаженість СЕП за моделями обслуговування консолідованого кореспондентського рахунку та окремим кореспондентським рахунком

Моделі обслуговування консолідованого кореспондентського рахунку	Кількість учасників СЕП (юридичних осіб)	Платежі в розрізі моделей обслуговування консолідованого кореспондентського рахунку			
		Кількість початкових платежів		Сума початкових платежів	
		Тис. шт.	%	Млн. грн.	%
3 модель	13	143 161	46	2 417 810	17
4 модель	2	27 131	9	877 388	6
7 модель	1	3 504	1	120 541	1
8 модель	1	21 570	7	1 949 050	13
Самостійно	147	117 646	37	9 044 991	63
Разом	164	313 012	100	14 409 780	100

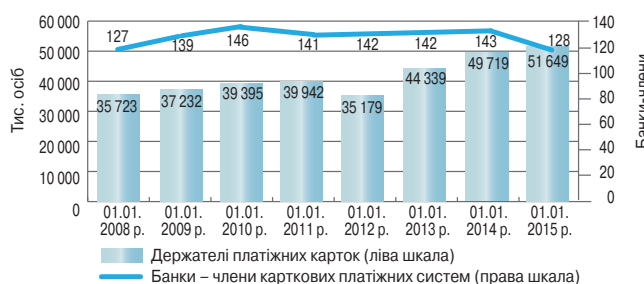
У 2014 році, як і в попередні роки, Національним банком України створено усі необхідні умови для задоволення потреб учасників СЕП у переказі коштів і гарантовано високий рівень безпеки та надійності проведення міжбанківських переказів у національній валюті через цю систему.

II. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ДІЯЛЬНІСТЬ БАНКІВ УКРАЇНИ НА РИНКУ ПЛАТІЖНИХ КАРТОК ЗА 2014 РІК

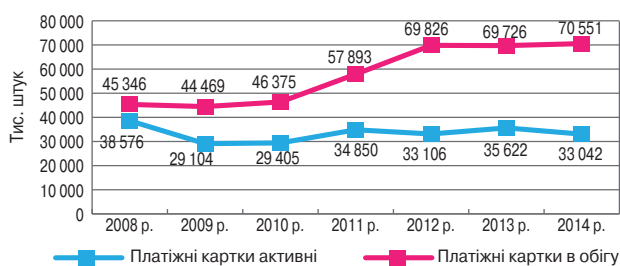
За даними статистичної звітності, наданої банками Національному банку України, станом на 1 січня 2015 року налічувалося 128 банків – членів карткових платіжних систем (78.5% від загальної кількості), котрі обслуговували понад 51 млн. клієнтів банків (див. графік 8).

Загальна кількість платіжних карток, термін дії яких

Графік 8. Кількість держателів платіжних карток і банків – членів карткових платіжних систем у 2008–2014 рр.

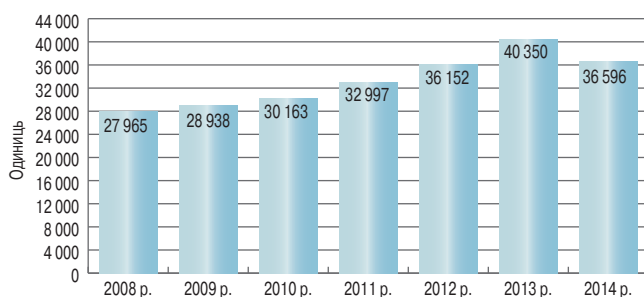

Графік 9. Динаміка кількості емітованих карток у 2008–2014 рр.

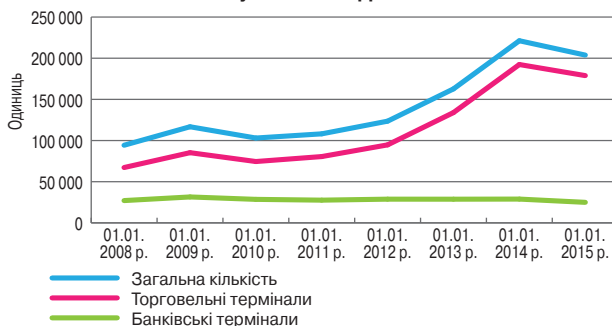

не закінчився, станом на 1 січня 2015 року становила понад 70 550 тис. шт., з них кількість платіжних карток, за якими була здійснена хоча б одна операція за останні три місяці, у 2014 році становила майже 33 042 тис. шт. (див. графік 9).

Графік 10. Динаміка кількості встановлених банкоматів у 2008–2014 роках

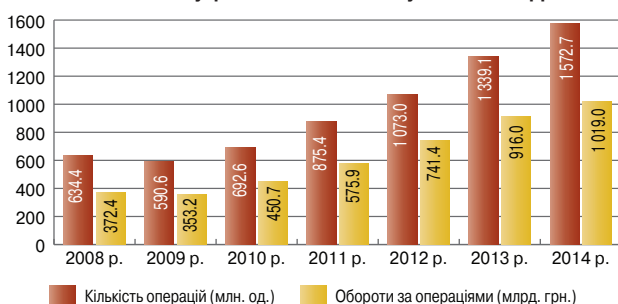
Графік 11. Динаміка кількості встановлених платіжних терміналів у 2008–2014 рр.

За 2014 рік кількість **банкоматів**, що обслуговували держателів платіжних карток, зменшилась на 3 754 од. (–9.3%) і становила 36 596 од. (див. графік 10).

Кількість платіжних терміналів у 2014 році зменшилась на 17 412 од. (–7.9%) і становила 203 810 од. (див. графік 11), із них:

Графік 12. Динаміка кількості та суми операцій з платіжними картками, емітованими українськими банками у 2008–2014 рр.

Графік 13. Частка безготівкових платежів та готівкових операцій у загальному обсязі операцій із використанням платіжних карток у 2008–2014 роках (сума)

— **торговельних** — зменшилася на 13 456 од. (–7.0%) — до 178 875 од.,

— **банківських** — зменшилася на 3 956 од. (–13.7%) — до 24 935 од.

Кількість підприємств торгівлі та сфери послуг за 2014 рік, в яких установлено торговельні платіжні термінали, збільшилася на 1 202 од. (1.0%) і становила 123 505 од.

Операції, здійснені в 2014 році із застосуванням платіжних карток, емітованих (розповсюджених) для клієнтів банків, порівняно з 2013 роком характеризувалися такими показниками.

Графік 14. Частка безготівкових платежів та готівкових операцій у загальному обсязі операцій із використанням платіжних карток у 2008–2014 роках (кількість)

Обсяг операцій, що були здійснені в Україні з використанням платіжних карток, емітованих українськими банками, зросли на 103 млрд. грн. (11.2%) і становили понад 1 019 млрд. грн. (див. графік 12).

Кількість операцій із використанням платіжних карток, емітованих українськими банками, збільшилася на 233.6 млн. (17.4%) — до 1 572.7 млн.

Обсяг операцій з отримання готівки (див. графік 13) збільшився на майже 7 млрд. грн. (0.9%) і становив близько 764 млрд. грн. (75.0% від загальної суми операцій за платіжними картками), а безготівкових платежів — на 96 млрд. грн. (60.4%) і становив понад 255 млрд. грн. (25.0% від загальної суми операцій за платіжними картками).

Кількість операцій з отримання готівки (див. графік 14) зменшилася майже на 62 млн. операцій (–8.2%) і становила понад 693 млн. операцій (44.1% від загальної кількості операцій за платіжними картками). Кількість безготівкових платежів збільшилася майже на 296 млн. операцій (50.6%) і становила понад 879 млн. операцій (55.9% від загальної кількості операцій за платіжними картками).

Матеріал підготовлено департаментом платіжних систем
Національного банку України.

Prepared by the Payment Systems Department
of the National Bank of Ukraine.

Огляд/

Внутрішньодержавні і транскордонні перекази за підсумками 2014 року

Аналітичні дані щодо діяльності в Україні впродовж 2014 року систем переказу коштів, створених резидентами та нерезидентами

Inter-state and cross-border money transfers by the 2014 results

Analytical data on the operation of residents' and nonresidents' money transfer systems in 2014 in Ukraine

Системи переказу коштів дають змогу надійно та зручно переказати кошти як у межах країни, так і за кордон. В Україні впродовж 2014 року працювали понад сорок систем переказу коштів, створених резидентами та нерезидентами. Відправити або отримати грошовий переказ в Україні фізичні особи можуть, звернувшись до банку, небанківської фінансової установи або до УДППЗ “Укрпошта”, які є учасниками внутрішньодержавних і міжнародних систем переказу коштів. Перелік усіх систем переказу коштів, за допомогою яких можна надіслати й отримати гроші в Україні, а також їхніх учасників розміщено на сторінці Офіційного інтернет-представництва Національного банку України в розділі “Платіжна система”.

Money transfer systems make it possible to safely and comfortably transfer money as within the country so abroad. During 2014, more than 40 money transfer systems created by residents and nonresidents operated in Ukraine. Natural persons can transmit or get a money transfer in Ukraine, having applied to a bank, nonbank financial institution or the Ukrainian State Enterprise of Posts “Ukrposhta” (USEP “Ukrposhta”), which are the members of the inter-state and international money transfer systems. The list of all the money transfer systems, through which users can send and get money in Ukraine, as well as of their members is available on the webpage of the Official Website of the National Bank of Ukraine in the “Payment System” section.

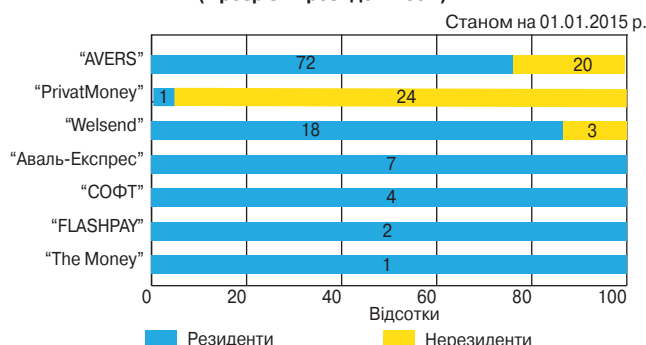
І. СИСТЕМИ ПЕРЕКАЗУ КОШТІВ, СТВОРЕНІ РЕЗИДЕНТАМИ

Упродовж 2014 року Національним банком України видано свідоцтва трьом новим системам переказу коштів, з яких дві системи, створені банками України, — “FLASHPAY” (ПАТ “Банк “Фамільний”) і “The Money” (ПАТ “КБ “Фінансова ініціатива”) та одна внутрішньодержавна система переказу коштів “ОМП”, створена небанківською фінансовою установою ТОВ “ФК “ОМП-2013”.

Таким чином, станом на 01.01.2015 р. Національним банком України погоджено правила **тринадцяти** платіжних систем, сім із яких створені банками України:

- “AVERS” (АТ “Банк “Фінанси та кредит”, м. Київ);
- “PrivatMoney” (ПАТ “КБ “Приватбанк”, м. Дніпропетровськ);
- “СОФТ” (ПАТ “Укрсоцбанк”, м. Київ);
- “Аваль-Експрес” (АТ “Райффайзен-банк “Аваль”, м. Київ);
- “Welsend” (АБ “Укргазбанк”, м. Київ);
- “FLASHPAY” (ПАТ “Банк “Фамільний”, м. Київ);
- “The Money” (ПАТ “КБ “Фінансова ініціатива”, м. Київ);
- шість систем, створених **небанківськими** установами України:
 - “Поштовий переказ” (УДППЗ “Укрпошта”, м. Київ);
 - “ІнтерПейСервіс” (ПАТ “Запоріжжв’язоксервіс”, м. Запоріжжя);
 - “Фінансовий світ” (ТОВ “Українська платіжна система”, м. Київ);
 - “24NONSTOP” (ТОВ “Ай Ті Фінанс”, м. Київ);
 - “ГлобалМані” (ТОВ “ГЛОБАЛМАНІ”, м. Київ);
 - “ОМП” (ТОВ “ФК “ОМП-2013”, м. Київ).

Графік 1. Розподіл кількості учасників внутрішньодержавних і міжнародних систем переказу коштів, створених банками України (в розрізі їх резидентності)

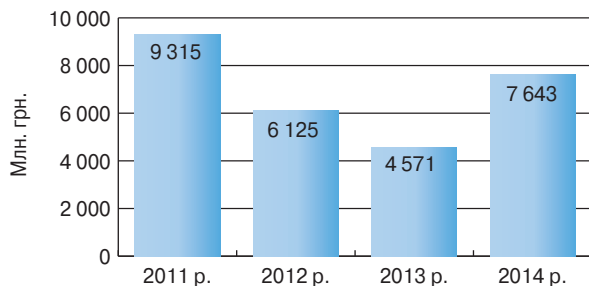
Членами та учасниками зазначених систем є як банки, так і небанківські фінансові установи України.

Крім цього, у 2014 році в Україні надавали послуги 11 внутрішньобанківських систем переказу коштів. Ще дві внутрішньобанківські системи переказу коштів повідомили Національний банк України про намір розпочати свою діяльність.

СИСТЕМИ ПЕРЕКАЗУ КОШТІВ, СТВОРЕНІ БАНКАМИ УКРАЇНИ

Три системи переказу коштів, створені банками України (“AVERS”, “PrivatMoney” та “Welsend”), мають учасників-нерезидентів та є міжнародними. Інші чотири системи переказу коштів (“Аваль-Експрес”, “СОФТ”, “FLASHPAY” та “The Money”) є внутрішньодержавними. Дані щодо кількості учасників зазначених платіжних систем наведено на графіку 1.

Графік 2. Динаміка внутрішньодержавних переказів у національній валюті, здійснених із використанням систем переказу коштів, створених банками України, у 2011–2014 роках

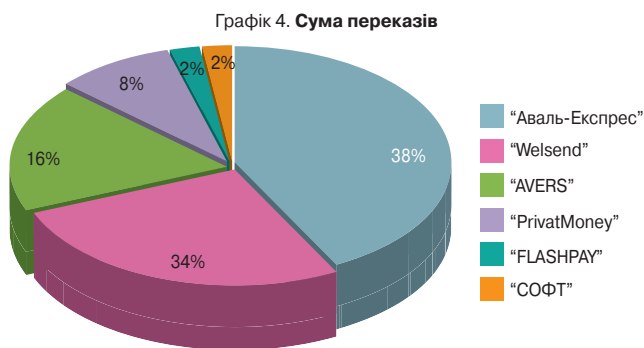
ВНУТРІШНЬОДЕРЖАВНІ ПЕРЕКАЗИ

У межах України сімома платіжними системами, створеними банками України, впродовж 2014 року було здійснено **4 965 тис. переказів** на суму **7 642.7 млн. гривень**. Обсяги внутрішньодержавних переказів у національній валюті, здійснених із використанням систем переказу коштів, створених банками України, порівняно з попереднім роком збільшилися на **67%** (див. графік 2).

Порівняно з 2013 роком обсяги внутрішньодержавних переказів збільшилися в кожній системі переказу коштів. Таке зростання пов'язане зокрема зі здійсненням відшкодування коштів вкладникам ліквідованих банківських установ через банки — платіжні організації платіжних систем.

Лідером за сумою внутрішньодержавних переказів у національній валюті залишається система «Аваль-Експрес», через яку в межах України в 2014 році було переказано **2 909 млн. грн.** (див. графік 3), або **38%** від загальної суми переказів у межах України (див. графік 4). Друге місце посіла платіжна система «Welsend», яка порівняно з 2013 роком суттєво збільшила обсяги операцій (див. графік 5). Сума переказів, здійснених системою «The Money», є незначною, оскільки вона розпочала діяльність наприкінці 2014 року.

Розподіл внутрішньодержавних переказів, здійснених з використанням систем переказу коштів, створених банками України, у 2014 р.

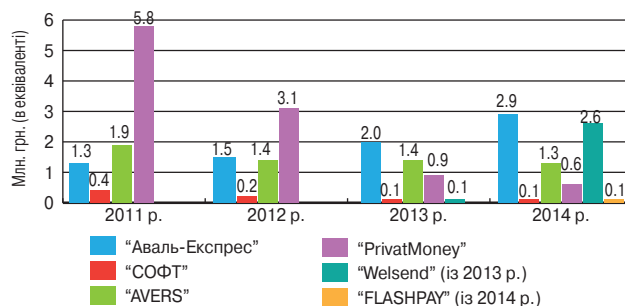

Найбільша кількість переказів у 2014 році серед систем переказу коштів, створених банками, була здійснена з використанням системи «FLASHPAY» — **82%** (див. графік 5). Водночас середня сума однієї операції в цій системі була найменшою та становила 34.4 грн.

ТРАНСКОРДОННІ ПЕРЕКАЗИ

Системи переказу коштів, створені банками України, здійснювали транскордонні перекази такими шляхами: — за допомогою учасників-нерезидентів міжнародних

Графік 3. Динаміка внутрішньодержавних переказів, здійснених із використанням систем переказу коштів, створених банками України, у 2011–2014 роках

платіжних систем «AVERS» (20 учасників-нерезидентів), «PrivatMoney» (24) та «Welsend» (3);

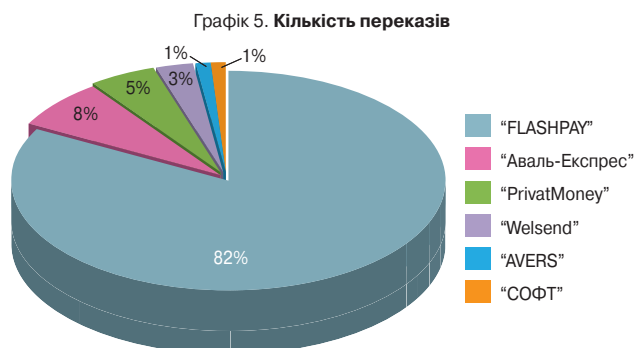
— завдяки співпраці внутрішньодержавних платіжних систем «AVERS»¹ та «СОФТ»² із системами, створеними нерезидентами;

— за допомогою банку-кореспондента (який є нерезидентом) платіжної організації внутрішньодержавної платіжної системи «Аваль-Експрес».

Усього з використанням платіжних систем «AVERS», «PrivatMoney», «СОФТ», «Аваль-Експрес» і «Welsend» в Україні було виплачено **524 926 транскордонних переказів** на суму **295.9 млн. доларів США** (в еквіваленті); відправлено за межі України **117 627** на суму **81.6 млн. доларів США** (в еквіваленті).

Сума переказів, отриманих в Україні з використанням систем переказу коштів, створених українськими банками, у 2014 році зменшилася порівняно із 2013 роком на 46%, а сума переказів, надісланих за межі України, зменшилася на 34% (див. графік 6).

Зменшення обсягів транскордонних переказів зумовлене зокрема зміною курсів валют і звуженням територій, з яких надходять звітні дані (ВЕЗ «Крим», зона АТО), а також скороченням більш як удвічі обсягів переказів, здійс-

снених через систему «PrivatMoney» (див. графіки 7 та 8).

Лідером за кількістю й сумою транскордонних переказів, здійснених із використанням систем переказу коштів, створених банками України, у 2014 році стала система «AVERS». Із використанням цієї системи (у тому числі за-

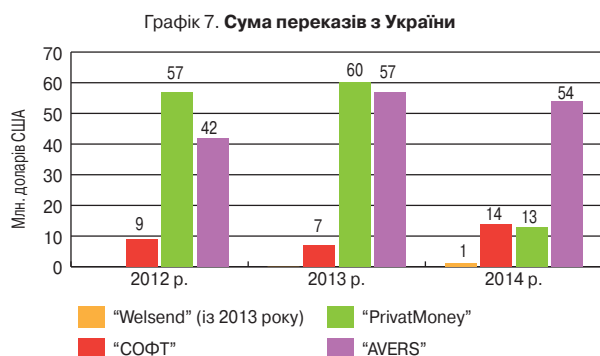
¹ Платіжною організацією системи «AVERS» укладено договори про співпрацю з платіжними організаціями шести систем-нерезидентів: «ЛІДЕР», «InterExpress», «Золотая Корона» (Росія), «Caspian Money Transfer» (Азербайджан), «Intel Express» (Грузія) та «FASTER» (Казахстан).

² Платіжною організацією системи «СОФТ» укладено договір про співпрацю з платіжною організацією платіжної системи «CONTACT» (Росія).

Графік 6. Динаміка транскордонних переказів, здійснених із використанням систем переказу коштів, створених банками України, у 2011–2014 роках

Динаміка транскордонних переказів, здійснених із використанням систем переказу коштів, створених банками України, у 2012–2014 роках

переказу коштів за сумою та кількістю переказів є системи "За мить" (АТ "Укрсиббанк"), "ПРАВЕКС-ТЕЛЕГРАФ" (ПАТ "КБ "Правекс-банк"), "Система термінових переказів "Швидка копійка" (АТ "Ощадбанк") та "KrusPay" (ПАТ "Банк "Київська Русь").

Середня сума переказу у внутрішньобанківських системах переказу коштів у 2014 році становила **9 249 гривень**.

СИСТЕМИ ПЕРЕКАЗУ КОШТІВ, СТВОРЕНІ НЕБАНКІВСЬКИМИ УСТАНОВАМИ УКРАЇНИ

Впродовж 2014 р. із використанням п'яти систем переказу коштів, створених небанківськими установами, в

вдяки співпраці з системами-партнерами, створеними нерезидентами) в Україну надійшло **165 млн. доларів США (55.8%)**; відправлено за кордон **54 млн. доларів США (66%)** від загальної суми транскордонних переказів, оброблених усіма системами переказу коштів, створеними банками України.

ВНУТРІШНЬОБАНКІВСЬКІ СИСТЕМИ ПЕРЕКАЗУ КОШТІВ

Упродовж 2014 року в Україні надавали послуги **одинадцять** внутрішньобанківських систем переказу коштів, із використанням яких було здійснено **понад один мільйон** переказів на загальну суму **9 336.7 млн. грн.** (див. таблицю).

Найбільшими внутрішньобанківськими системами

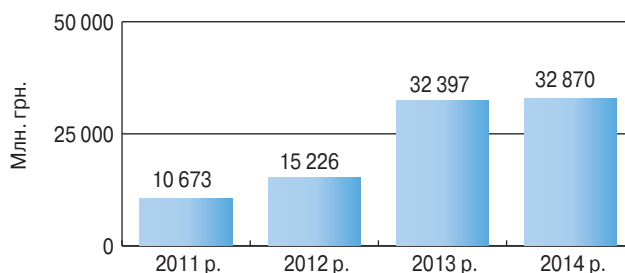
межах України було здійснено **370.4 млн. переказів** на суму **32 870.3 млн. грн.** (див. графік 9).

Лідером за кількістю й сумою переказів серед цих систем, як і в 2013 році, була система "Поштовий переказ" (УДППЗ "Укрпошта"), через яку в межах України було здійснено **194.4 млн. переказів (52% від загальної кількості)** на суму **22 929.9 млн. грн. (70% від загальної суми)**, див. графіки 10, 12, 13. Середня сума однієї операції становила 118 гривень (див. графік 14).

Крім цього, з використанням системи "Поштовий переказ" здійснювалися *транскордонні* перекази. Впродовж 2014 року з України через систему "Поштовий переказ" було переказано **64 млн. доларів США, в Україну — 143 млн. доларів США**. Порівняно з 2013 роком сума коштів, надісланих за кордон через "Поштовий переказ", зменшилася на 48%, а сума надходжень в Україну — на 31% (див. графік 11).

Система переказу коштів "Фінансовий світ" була другою за обсягами внутрішньодержавних переказів, з її використанням здійснено **76.3 млн. переказів** у межах України на суму **3 847 млн. грн.**, середня сума однієї операції становила 50 гривень. За допомогою системи "24 NONSTOP" упродовж

Графік 9. Динаміка внутрішньодержавних переказів, здійснених з використанням систем переказу коштів, створених небанківськими установами України, у 2011–2014 рр.

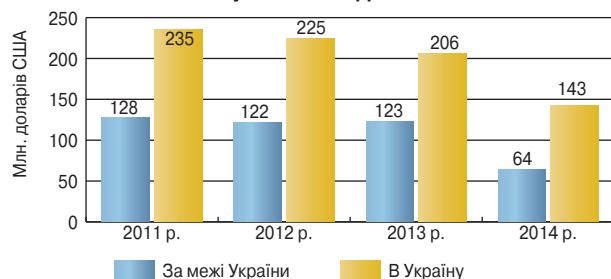

№ п/п	Назва платіжної системи	Платіжна організація	Кількість переказів	Сума переказів (млн. грн.)
1	"За мить"	Укрсиббанк	223 632	3 454
2	"ПРАВЕКС-ТЕЛЕГРАФ"	Правекс-банк	243 273	3 048
3	"Швидка копійка"	Ощадбанк	518 085	1 395
4	"KrusPay"	Банк "Київська Русь"	19 753	1 282
5	"ФІНЕКСПРЕС"	Банк "Фінансова ініціатива"	1 803	124
6	"ЛАСТІВКА"	Український професійний банк	853	13.1
7	"FREESEND"	Банк "Кредит-Дніпро"	396	13.1
8	"Гринвіч"	Банк "Хрещатик"	862	4.1
9	"Гроші блискавкою"	Кредобанк	566	2.3
10	"AVANT-GARDE"	Авант-банк	209	1.2
11	"Миттєвий переказ"	Індустріал-банк	41	0.1
12	"Дельта перекази"	Дельта-банк	не розпочали діяльність	
13	"EximCash"	Укресімбанк		
Усього			1 009 473	9 337

Графік 10. Динаміка переказів, здійснених у межах України з використанням систем переказу коштів, створених небанківськими установами України, у 2011–2014 рр.

Графік 11. Динаміка транскордонних переказів, здійснених із використанням системи "Поштовий переказ" у 2011–2014 рр.

2014 року було оброблено **54.8 млн. переказів** на суму **2 266 млн. грн.**, середня сума однієї операції – 41 гривня. Із використанням системи "Глобал Мані" здійснено **17.7 млн. переказів** на суму **2 341 млн. грн.**, середня сума однієї операції становила 132 гривні. За допомогою системи "ІнтерПейСервіс" проведено **27.2 млн. переказів** на суму **1 487 млн. грн.**, середня сума однієї обробленої операції – 55 гривень. Система переказу коштів "ОМП", зареєстрована Національним банком України у 2014 році, ще не розпочала діяльність.

Дані про розподіл обсягів внутрішньодержавних переказів, здійснених через системи переказу коштів, створені небанківськими установами, а також середні суми однієї операції наведено на графіках 12–14.

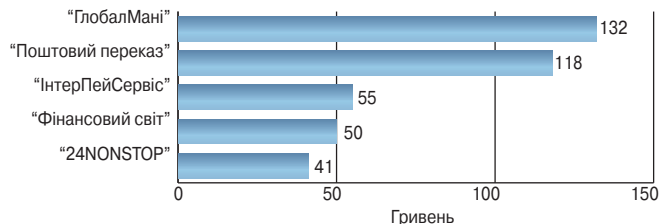
Аналізуючи підсумки діяльності у 2014 році систем переказу коштів, створених резидентами, можемо зробити певні висновки.

Загальний обсяг внутрішньодержавних переказів, оброблених системами переказу коштів, створеними резидентами України, збільшився у 2014 році порівняно із попереднім на 31% (див. графік 15).

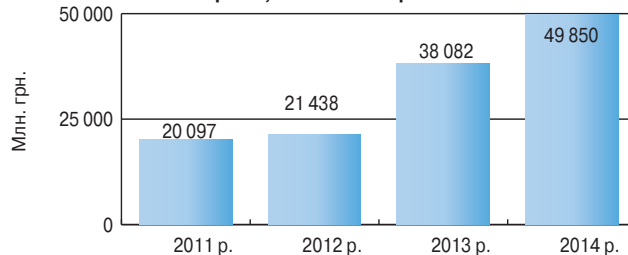
Сума транскордонних переказів, здійснених із використанням систем переказу коштів, створених банками та системою "Поштовий переказ", зменшилася в 2014 році на 41% (див. графік 16).

Незважаючи на те, що обсяги переказів, здійснених із

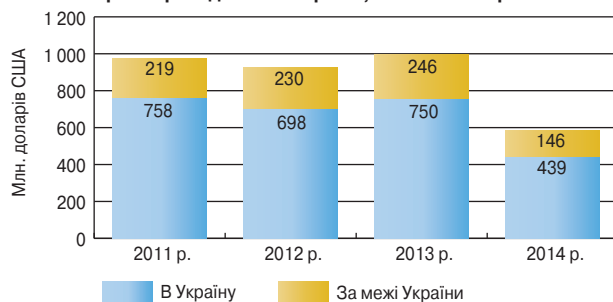
Графік 14. Середня сума переказу з використанням систем переказу коштів, створених небанківськими установами України, у 2014 р.

Графік 15. Динаміка внутрішньодержавних переказів, здійснених із використанням систем переказу коштів, створених резидентами України, в 2011–2014 роках

Графік 16. Динаміка транскордонних переказів в іноземній валюті, здійснених із використанням систем переказу коштів, створених резидентами України, в 2011–2014 роках

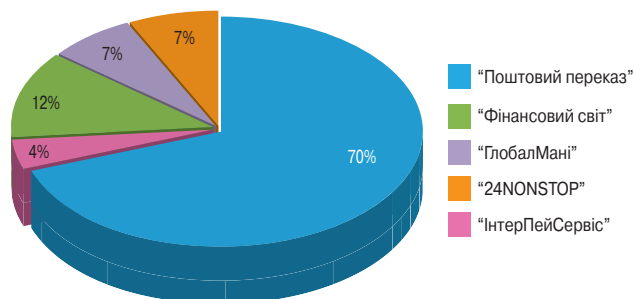
використанням систем переказу коштів, створених банками України, в межах України зросло, більшість внутрішньодержавних переказів (66%) оброблялася системами переказу коштів, створеними небанківськими фінансовими установами (див. графіки 17 і 18).

Розподіл транскордонних переказів між системами переказу коштів, створеними банками, та системою "Поштовий переказ" майже не змінився: у 2014 році за допомогою системи "Поштовий переказ" оброблено 65% транскордонних переказів, здійснених системами-резидентами.

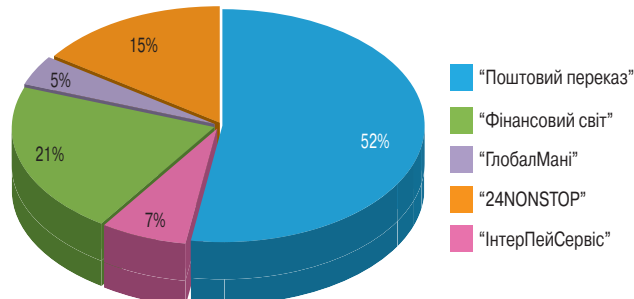
Отже, у 2014 році з використанням 26 міжнародних, внутрішньодержавних та внутрішньобанківських систем переказу коштів, створених резидентами України, було переказано:

Розподіл переказів, здійснених у межах України з використанням систем переказу коштів, створених небанківськими установами України у 2014 р.

Графік 12. Сума переказів

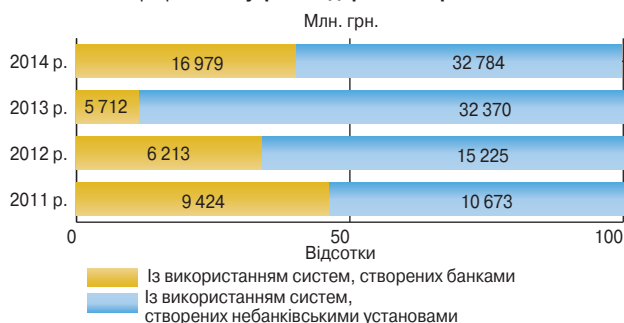

Графік 13. Кількість переказів

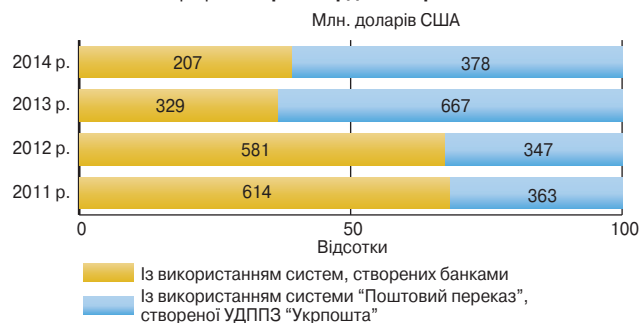

Розподіл переказів, здійснених із використанням систем переказу коштів, створених банками та небанківськими установами України, у 2011–2014 рр.

Графік 17. Внутрішньодержавні перекази

Графік 18. Транскордонні перекази

— у межах України:

- 49 850.1 млн. гривень;

— в Україну:

- 439 млн. доларів США (в еквіваленті);

— за межі України:

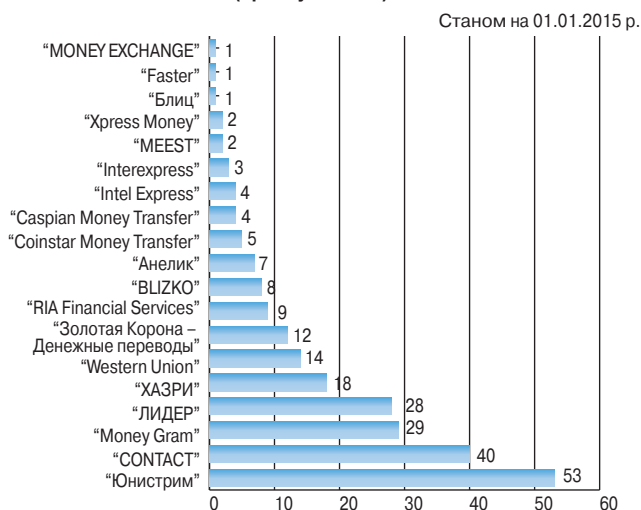
- 146 млн. доларів США (в еквіваленті).

II. МІЖНАРОДНІ СИСТЕМИ ПЕРЕКАЗУ КОШТІВ, СТВОРЕНІ НЕРЕЗИДЕНТАМИ

У 2014 році в Україні здійснювали діяльність 20 систем переказу коштів, створених нерезидентами, а саме:

— 9 систем переказу коштів Російської Федерації ("Анелик", "Блиц", "Золотая Корона — Денежные переводы", "Международные денежные переводы ЛИДЕР", "Юни-

Графік 19. Кількість юридичних осіб, які уклали договори про участь у системах переказу коштів, створених нерезидентами (прямі учасники)

стрим", "BLIZKO", "CONTACT", "Interexpress", "Migom");

— 3 системи-резиденти Сполучених Штатів Америки ("Money Gram", "RIA Financial Services", "Western Union");

— 2 системи-резиденти Азербайджану ("ХАЗРИ", "Caspian Money Transfer");

— 2 системи-резиденти Великобританії ("Coinstar Money Transfer", "Xpress Money");

— по одній системі-резиденту Грузії ("Intel Express"), Іспанії ("MONEY EXCHANGE"), Казахстану ("Faster") та Канади ("MEEST").

Упродовж 2014 року в Україні припинили діяльність дві російські системи переказу коштів — "Быстрая почта" (не

функціонувала у 2014 році) та "Migom" (працювала впродовж першого кварталу 2014 року). Дані щодо кількості прямих учасників систем переказу коштів, створених нерезидентами, наведено на графіку 19.

У 2014 році з використанням систем переказу коштів, створених нерезидентами, в Україну надійшло **8.7 млн.** переказів на суму **3 445.9 млн. доларів США**; відправлено за її межі **1.1 млн.** переказів на суму **498.6 млн. доларів США**. У межах України через платіжні системи-нерезиденти у 2014 році здійснено **86 547** переказів на суму **249.2 млн. гривень**.

Порівняно з 2013 роком кількість транскордонних переказів, що надійшла в Україну через системи-нерезиденти, зменшилася на 9%, сума — на 17%. Зменшилися й обсяги переказів, надісланих з України: кількість — на 1.4%, сума — на 14% (див. графіки 20, 21). Причини зменшення аналогічні тим, що зумовили зменшення обсягів транскордонних переказів, здійснених системами-резидентами, а саме — зміна курсів валют і звуження територій, з яких надходять звітні дані.

Середня сума переказу в Україну в 2014 році зменшилася на 40 доларів США порівняно з 2013 роком, і становила **396 доларів США** (в еквіваленті). Середня сума переказу за межі України зменшилася на 71 долар США та становила **453 долари США**.

Транскордонні перекази в Україну надходили у чотирьох валютах: долар США, російський рубль, євро та канадський долар (менше 1% переказів). У 2014 році відбувалося збільшення обсягів транскордонних переказів, здійснених через міжнародні системи-нерезиденти, у доларах США та євро і зменшення обсягів транскордонних переказів у російських рублях (див. графік 22).

Найбільші суми коштів за переказами у 2014 році надійшли в Україну з використанням таких міжнародних систем переказу коштів (див. графік 23):

- "Western Union" — 33%;
- "Золотая Корона" — 31%;
- "Money Gram" — 10%;
- "Юнистрим" — 10%;
- "CONTACT" — 6%.

Розподіл ринку транскордонних переказів до України між системами переказу коштів, створеними нерезидентами, у 2014 році змінився. Зокрема, лідером стала американська платіжна система "Western Union". Російська система "Золотая Корона", яка була лідером у 2013 році, посіла друге місце.

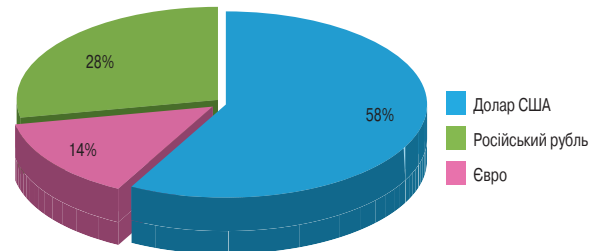
Водночас з України найбільші суми коштів переказані за кордон за допомогою таких міжнародних систем переказу коштів-нерезидентів (див. графік 24):

- "Золотая Корона" — 27%;

Динаміка переказів, здійснених із використанням систем переказу коштів, створених нерезидентами, у 2011–2014 рр.

Графік 22. Розподіл суми транскордонних переказів, отриманих в Україні у 2014 році з використанням міжнародних систем переказу коштів, створених нерезидентами, в розрізі основних валют переказу (у доларовому еквіваленті)

Отже, найбільші суми транскордонних переказів здійснено з використанням російських (надійшло 54% переказів до України, надіслано за межі України — 62%) та американських систем переказу коштів (надійшло — 44%, відправлено — 38%).

Нерівномірним є розподіл отриманих і надісланих транскордонних переказів у розрізі регіонів України (див. графік 25). Так, на сім територіальних одиниць припадає понад 50% переказів, що надійшли в Україну, та близько 70% переказів, надісланих з України, а саме:

надійшло в Україну:

— м. Київ	— 11.61%;
— Харківська обл.	— 7.76%;
— Дніпропетровська обл.	— 7.21%;
— Одеська обл.	— 7.09%;
— Львівська обл.	— 6.79%;
— Донецька обл.	— 5.52%;
— Івано-Франківська обл.	— 5.17%.

надіслано з України:

— м. Київ	— 18.81%;
— Донецька обл.	— 12.21%;
— Харківська обл.	— 8.72%;
— Одеська обл.	— 8.56%;
— Дніпропетровська обл.	— 8.12%;
— Луганська обл.	— 5.28%;
— Запорізька обл.	— 5.11%.

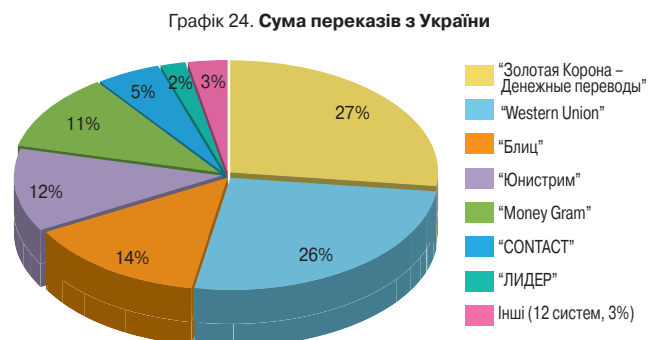
Найбільші суми коштів у 2014 р. надійшли в Україну з таких країн (див. графік 26):

— Росія	— 55.42%;
— США	— 9.22%;
— Італія	— 5.65%;
— Ізраїль	— 2.54%;
— Іспанія	— 2.11%;
— Великобританія	— 1.83%;
— Німеччина	— 1.7%;
— Казахстан	— 1.39%.

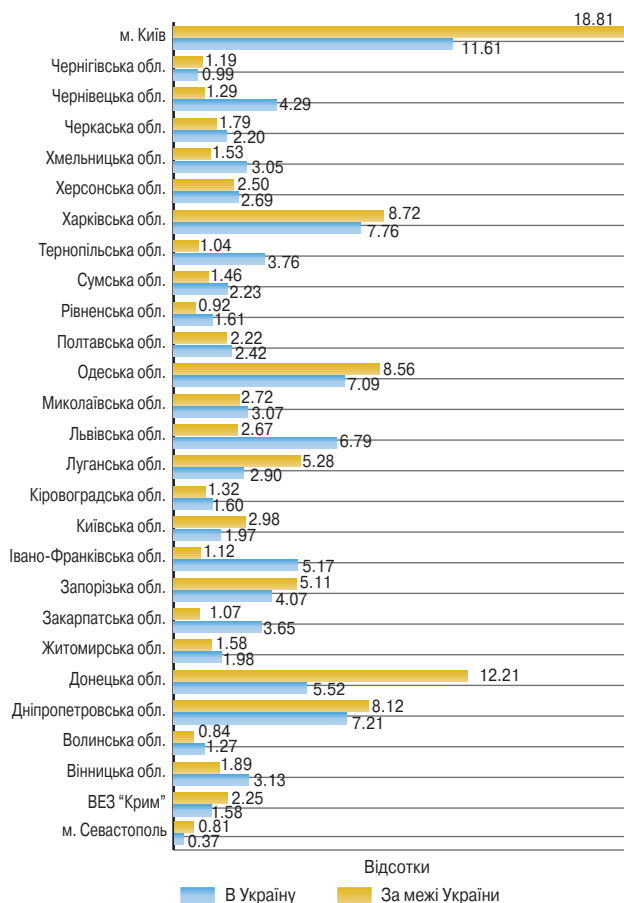
Водночас з України найбільші суми коштів надіслано до таких країн (див. графік 27):

— Росія	— 53.55%;
— Грузія	— 4.87%;
— Азербайджан	— 3.97%;
— США	— 2.73%;
— Вірменія	— 2.62%;
— Китай	— 2.61%;
— Узбекистан	— 2.31%;
— Ізраїль	— 2.12%.

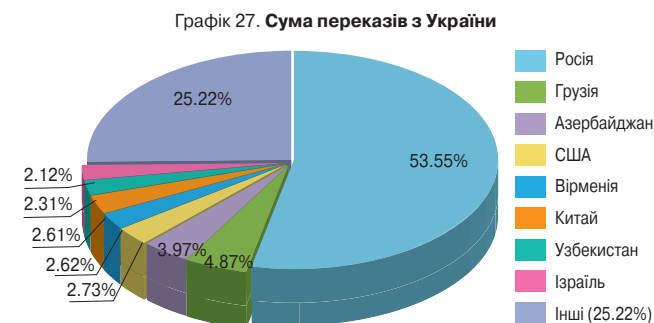
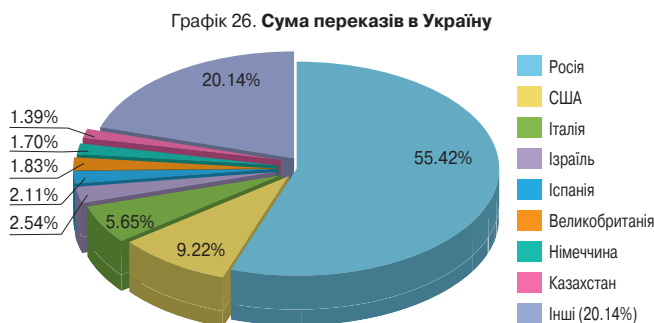
Розподіл транскордонних переказів, здійснених із використанням систем переказу коштів, створених нерезидентами, у 2014 році

Графік 25. Розподіл суми транскордонних переказів, здійснених із використанням міжнародних систем переказу коштів, створених нерезидентами, у 2014 році (в регіональному розрізі)

Розподіл суми транскордонних переказів, здійснених із використанням міжнародних систем переказу коштів, створених нерезидентами, у 2014 р. (у розрізі країн)

Розподіл суми транскордонних переказів, здійснених із використанням систем переказу коштів, створених резидентами і нерезидентами, у 2011–2014 роках

ВИСНОВКИ

О тже, впродовж 2014 року на території України здійснювали діяльність **46** систем переказу коштів, з яких **26** — створені резидентами, та **20** систем, створені нерезидентами.

За минулий рік із використанням систем переказу коштів, створених як резидентами, так і нерезидентами, було переказано:

- **у межах України:**
 - 50 099.3 млн. гривень;
- **в Україні:**
 - 3 884.9 млн. доларів США (в еквіваленті);
- **за межі України:**
 - 644.6 млн. доларів США (в еквіваленті).

Україна залишається **крайною-реципієнтом транскордонних переказів**: сума коштів, отриманих в Україні з використанням систем переказу коштів, **у шість разів** більша від суми коштів, надісланих за її межі.

Упродовж 2014 року з використанням систем переказу коштів, створених нерезидентами, в Україну надійшло близько 90% переказів, отриманих в Україні, та надіслано 73% усіх переказів за межі країни (див. графіки 28, 29).

Водночас у межах України більшість переказів (99.1%) було здійснено системами, створеними резидентами України.

Матеріали підготовлено
Департаментом платіжних систем
Національного банку України.
Prepared by the materials given by the
Payment Systems Department
of the National Bank of Ukraine.

Внесок банкірів у допомогу воїнам АТО

Bankers' contribution to the aid for the ATO soldiers

Війна на Донбасі не лише зміцнила дух тисяч наших воїнів, які саможертвовно захищають цілісність України, а й розбудила патріотизм та об'єднала мільйони наших співвітчизників по всій країні. Люди різного віку, віросповідання та професій чим можуть допомагають бійцям АТО на фронті і в госпіталях. Активно долучилися до цієї благородної справи й працівники вітчизняних банків, які збирають кошти, закуповують необхідне військове спорядження, озброєння, медикаменти, надають іншу допомогу. Пропонуємо читачам короткий звіт про благодійний внесок банків у священну справу захисту Вітчизни. Звичайно, список добрих справ далеко не повний, адже така робота триває щоденно.

The war in Donbas has not only strengthened the courage of thousands of our soldiers who are defending the territorial integrity of Ukraine but awakened patriotism and united millions of our fellow citizens all around the country. People of different ages, religions and professions do what they can to help the ATO soldiers at the front and hospitals. Domestic banks' employees have actively joined this noble aim. They raise funds and buy the necessary ammunition, arms and medicines, etc. The brief report on the banks' donation to the sacred duty of the Motherland defense is offered to our readers. Certainly, the list of kind acts is not full, because the work is carrying out every day.

ПРИВАТБАНК

Приватбанк по праву тримає пальму першості не лише у виконанні своєї основної функції — обслуговуванні клієнтів, а й у благодійній справі — допомозі воїнам, які беруть участь в антитерористичній операції на Донбасі. Причому проявляється вона не лише в зборі коштів, а й у безпосередній участі співробітників Приватбанку у визвольній боротьбі на сході України. Через горнило кривавої битви вже пройшли понад 90 мобілізованих працівників цієї фінансової установи. Четверо з них віддали свої життя за цілісність і суверенітет нашої держави на полі бою, ще одну жінку-співробітницю бойовики розстріляли в Донецьку, кілька працівниць втратили своїх чоловіків. Вічну пам'ять про них свято бережуть колеги і друзі — вони також допомагають сім'ям загиблих.

Допомогу ж живим бійцям на фронті й у госпіталях співробітники банку надають через спеціально створений фонд за п'ятьма напрямками: поміч армії та пораненим воїнам, підтримка волонтерської діяльності, підтримка мобілізованих клієнтів, а також допомога мобілізованим співробітникам і співробітницям, в яких чоловіки воюють у зоні АТО. Починаючи з березня 2014 року, працівники та клієнти банку перерахували на допомогу армії вже більше 18 млн. грн. Кошти ж співробітники Приватбанку збирають найрізноманітнішими способами. Зокрема, коли в середині минулого року уряд України випустив казначейські зобов'язання "Військові" для фізичних

осіб, голова правління банку Олександр Дубilet подав особистий приклад, придбавши цінних паперів на 100 тис. грн. Його підтримали всі топ-менеджери і співробітники банку, купивши казначейські зобов'язання на 800 тис. грн. Загалом же кошти від продажу таких цінних паперів у розмірі 100 млн. грн. пішли на закупівлю бронетранспортерів і бронешитетів для армії.

На кошти Приватбанку придбано й доставлено в район бойових дій понад 700 бронешитетів, 400 комплектів форми камуфляжу і 16 сучасних тепловізорів. Зокрема для підрозділу спеціального призначення Східного територіального командування Прикордонної служби (м. Харків) придбали 23 комплекти тактичної форми, медичний рюкзак англійського виробництва, підсумки для автоматів. Спецпідрозділ служби правопорядку військової частини А2176 "Сармат" (м. Запоріжжя), який охороняє тил Донецького аеропорту, отримав 18 бронешитетів, комплекти зимової форми, засоби захисту. Для Одеської окремої гвардійської механізованої

бригади разом із київськими волонтерами банкіри поставили 10 електрогенераторів. За допомогою співробітників Приватбанку найнеобхідніші речі мають тепер і бійці танкового взводу 72-ї Білоцерківської механізованої бригади та ще багато військових підрозділів, які воюють у зоні АТО.

"Цікаво, що до підбору таких необхідних для збереження здоров'я, а то й життя бійців "аксесуарів" співробітники банку підходили зовсім не формально, — розповіла нашому кореспонденту координатор роботи фонду АТО Приватбанку Ганна Павлова. — В процесі організації закупівель ми самі вчилися визначати різницю між бронешитетами третього та шостого класів захисту, між тепловізором і тепловізійною насадкою та чим корисний кожен із цих видів оптичних приладів для різних підрозділів армії. А щоб вибрати хорошу термобілизну і перевірити якість непромокаючих комплектів форми, наші співробітники вдягали тестові комплекти на себе та навіть ходили в них під дощем. Були й дещо незвичні прохання від наших бійців. Деякі хлопці, котрі брали участь у

Заступник керівника відділення Приватбанку Петро Бояренко в буденному житті й на фронті.

звільненні Слов'янська від сепаратистів, попросили прапори України, які вони розвішували на кожному будівлю, що переходила під контроль української влади, — ми придбали їм 50 знамен. Та й проста увага нашим бійцям конче потрібна, про що вони мені не раз говорили. Тож ми в усі посилки нових мобілізованих вкладаємо листи від колективу, підписані сотнями вдячних колег. До речі, на кожного з них видається наказ на відпустку у зв'язку з проходженням військової служби. А по прибутті в зону АТО ми цікавимося в них потребами їхніх підрозділів і надсилаємо все необхідне. Так робимо й зі співробітницями, в яких мобілізовані чоловіки працювали не в нашому банку”.

Для збору коштів українським війнам працівники Приватбанку навіть відмовилися від проведення новорічних корпоративів. Зекономлені таким чином понад 2 млн. грн. та інші зібрані кошти використали на придбання медичного устаткування для військових госпіталів і лікарень України. Зокрема в лікарні Дніпропетровська та Військово-медичний центр Північного регіону (м. Харків) придбали електронні хірургічні столи, наркозодихальний та апарат для штучного вентилявання легенів, прилад для діагностики захворювань шлунково-кишкового тракту, а також ендоскопічний відеоконкомплекс і комп'ютерний томограф. Закупили медикаменти й для Волноваської та Красноармійської центральних районних і Дніпропетровської обласної лікарень.

Специфічним способом допомоги Приватбанку військовим є кредитні канікули, за якими учасникам АТО автоматично перестали нараховувати відсотки і штрафи за кредитами. Канікули діють на всі види кредитів до офіційного закінчення антитерористичної операції або терміну мобілізації клієнта банку. Загиблим же воїнам банк списує кредитну заборгованість у повному обсязі. Якщо клієнт проживає на окупованій території, йому списують усі відсотки доти, доки в місті не відновиться штатна робота банківської інфраструктури.

Для ефективнішої допомоги війнам АТО співробітники Приватбанку налагодили тісну співпрацю з волонтерами, зокрема спільно з обласним логістичним волонтерським центром Дніпропетровська створили відділ постачання, який збирає інформацію про всі продукти і послуги, котрі можуть бути потрібні Українській армії,

пораненим і біженцям, та ділиться цією інформацією зі всіма волонтерами. Вони, в свою чергу, змогли подати заявки на сайті pb.ua/sos, і Приватбанк протягом двох-трьох днів став повертати комісії для всіх добродійних операцій і досі повертає їх регулярно. Розроблено також спеціальний сервіс для добродійних організацій, де можна створювати сторінку для прийому пожертвуваних на сайті Приватбанку, і комісії для таких сторінок будуть скасовані автоматично. Благодійна робота співробітників банку триває.

ОЩАДБАНК

Цей державний банк став справжнім банком-волонтером, оскільки налагодив тісну співпрацю з різними волонтерськими організаціями для допомоги як бійцям АТО, так і потерпілим від кровопролитної війни на сході України мирним жителям. Зокрема, 26 січня 2015 року було підписано Меморандум про співпрацю з одним із найбільших волонтерських фондів — “Повернися живим”, згідно з яким Ощадбанк надає фонду технічну підтримку в зборі коштів на придбання нелетального спорядження і медич-

Голова правління Ощадбанку Андрій Пишний особисто допомагає пораненим бійцям АТО в госпіталі.

них засобів для Збройних Сил і Національної гвардії України. Банк спільно з волонтерами через свою мережу відділень у всіх областях створює систему адресної допомоги потерпілим від обстрілу російських агресорів жителям Маріуполя. Відповідну домовленість із волонтерськими організаціями й громадськими активістами міста було досягнуто під час візиту до нього представників банку. Ця система включає інформування про потреби постраждалих та відкриття спеціального рахунку для збору необхідних коштів через каси й термінали банку. Крім того, члени правління банку взяли під опіку 12-річну дівчинку Марину з Маріуполя, яка отримала важкі поранення в результаті обстрілу міста терористами.

За кошти банку (3.5 млн. грн.) відновлено школу в селищі Семенівка під Слов'янськом (Донецька обл.).

Також банк виступив одним із організаторів добродійного аукціону “Мистецтво, що рятує”, проведеного спільно з “Мистецьким арсеналом” та ГО “Волонтерська сотня “Добровольця”. Виставка презентувала твори сучасного українського мистецтва від провідних митців, які пожертвували їх на лікування військових, поранених під час АТО. Авторами художніх робіт є Олександр Бабак, Володимир Будніков, Мирослав Вайда, Олександр Верещак, Ігор Гайдай, Ігор Гусев, Ніна Денисова та багато інших митців. Кожна продана картина з виставки була реальною адресною допомогою конкретному бійцю на придбання дорогих протезів та медикаментів, яка надійшла на його особистий рахунок, спеціально відкритий в Ощадбанку. В експозиції було представлено фотографії та інформацію про поранених військових, які перебували на лікуванні в Головному військово-медичному клінічному госпіталі в Києві. За підсумками аукціону вдалося виручити більше 5 млн. грн. А ще банк виступив партнером добродійної акції — кон-

церту “Вночі” Святослава Вакарчука. За участі банку було зібрано близько 3.5 млн. грн. для Запорізького військового госпіталю.

Крім того, працівники Ощадбанку

Андрій Пишний та Святослав Вакарчук із бійцями батальйону “Київ-1” у Слов'янську після звільнення міста.

перераховували однократні зарплати в сумі майже 4 млн. грн., зібрали 980 тис. грн. для закупівлі броньованої машини “швидкої допомоги”, реалізували казначейські зобов’язання “Військові” на 90 млн. грн., які також використано на потреби української армії, провели інші благодійні акції.

РАЙФФАЙЗЕН-БАНК “АВАЛЬ”

Не залишилися осторонь благородної справи й співробітники цієї фінансової установи, кожен підрозділ якої надав свою посильну допомогу воїнам АТО. Зокрема працівники центрального офісу зібрали понад 30 тис. грн. на лікування важкопораненого 21-річного молодшого лейтенанта Сергія Шовкового та 13.9 тис. грн. на лікування пораненого бійця Леоніда Левицького, які перебували в Головному військово-медичному клінічному госпіталі. Вінницька обласна дирекція (ОД) банку провела акцію зі збору коштів для придбання медичного обладнання, вкрай необхідного військово-медичному клінічному центру Центрального регіону для оперативної реанімації бійців, поранених у зоні АТО. До неї долучилися відділення “Соборне” Дніпропетровської ОД, Бобровицьке відділення Чернігівської ОД, служба внутрішнього аудиту бан-

дуки для бійців однієї з військових частин, котрі здійснювали супровід інкасації банку. Також співробітники зібрали кошти для вагітної дружини військовослужбовця 51-ї бригади, який

Директор Запорізької обласної дирекції Райффайзен-банку “Аваль” В’ячеслав П’ятов вручає сертифікати на медобладнання начальнику Запорізького військового госпіталю підполковнику медичної служби Ользі Чоп.

був поранений та перебував у полоні. Працівники Дніпропетровської ОД зібрали майже 25 тис. грн. для лікування поранених в обласній клінічній лікарні ім. Мечникова. Місцева профспілка закупила набори для судинної хірургії, придбала і передала військовій частині, яка знаходиться в зоні бойових дій та в якій проходить службу їхній співробітник, бензиновий генератор вартістю 4 725 грн. Співробітники управління продажу, супроводження та документування проектів корпоративного бізнесу допомогли придбати форму DRM для Дніпропетровської повітряно-десантної бригади, в якій проходить службу їхній колега. Працівники Львівської обласної дирекції зібрали 4 460 грн. співробітниця Ново-яворівського відділення на лікування чоловіка, пораненого в зоні АТО. У відповідь на звернення Львівської облдержадміністрації дирекція придбала 60 спальних ковдр і передала їх військовій авіаційній частині, також закупили 400 пар шкарпеток, 100 карематів та 15 спальних мішків для військовослужбовців механізованої бригади, які відбували до зони АТО. Співробітники Полтавської ОД зібрали для бійців ЗСУ 29 439 грн., закупили 7 біноклів, а також надають допомогу пораненим бійцям, які лікуються в Полтавському військово-медичному госпіталі. Харківська ОД Райффайзен-банку “Аваль” придбала та передала обласній клінічній лікарні апарат для штучної вентиляції легенів MONNAL T75 та шприцевий насос TOP-5510 на загальну суму 350 тис. грн. Хмельницька обласна дирекція надала броньовані автомобілі Volkswagen LT 35 міському управлінню СБУ, а також військовій

частині для виїзду в зону АТО. Працівники Чернівецької ОД, зокрема, закупили шість бронежилетів 5-го класу захисту, а також придбали для бійців-земляків одяг та продукти харчування. А ще працівники банку постійно закуповують нашим воїнам продукти харчування, засоби гігієни, одяг, надсилають дитячі листи і малюнки.

Райффайзен-банк “Аваль” допоміг медичному загону швидкого реагування “Гіппократ”, який надає невідкладну медичну допомогу пораненим у зоні АТО. А також співробітники придбали обладнання для медичних закладів Бердянська (територіальному медичному об’єднанню купили рентген-прозорий операційний стіл та спеціальний світильник загальною вартістю 69 тис. грн.), Дніпропетровська (військовий госпіталь отримав мобільний операційний стіл вартістю 350 тис. грн., а також повітряні стерилізатори на суму понад 31 тис. грн.), Запоріжжя (хірургічне відділення військового госпіталю поповнилося п’ятьма повітряними стерилізаторами на суму 31 050 грн. та кольпоскопом вартістю 21 660 грн.).

Для підтримки бойового духу поранених бійців Райффайзен-банк “Аваль” допоміг в організації концерту “Жіночого концертного батальйону” перед пораненими бійцями АТО в Луцькому палаці культури, в якому взяли участь відомі українські виконавиці: Галина Волошук, Наталія Гончарук, Тетяна Піскаркова, Катерина Чернишова, Світлана Тарабаро-

Директор Харківської обласної дирекції Райффайзен-банку “Аваль” Оксана Шахова та директор з питань безпеки дирекції Анатолій Козіна передають медичне обладнання головному лікарю Харківської обласної клінічної лікарні Богдану Федаку.

ку, Запорізької та Житомирської ОД. Силами всіх небайдужих було зібрано близько 30 тис. грн. Крім того, на придбання наркозно-дихальної апаратури для оснащення літака, який проводить евакуацію постраждалих, правління банку виділило 25 тис. грн.

Волинська обласна дирекція переказала благодійні внески на підтримку української армії в сумі 4 690 грн., придбала кевларову каску і комплекти термобілизни для своїх колег, яких призвали до лав ЗСУ, закупила про-

Робота 10-річного Сергія Покрова з Чернівців — учасника конкурсу дитячого малюнка серед дітей співробітників Райффайзен-банку “Аваль” “Віримо в себе! Віримо в Україну!”.

ва, Наталка Карпа, ULU, Наталія Турбіна та поетеса Анастасія Дмитрук. Організатором заходу стала співачка Надія Старцева, провела концерт популярна ведуча Марічка Падалка. А користувачі системи “Райффайзен Онлайн” — Інтернет-банкінг для приватних осіб перераховували понад 70 тис. грн. у межах програми “Антибіотики для поранених на сході

України". До цієї суми банк додав ще 10 тис. грн. За рішенням правління Райффайзен-банку "Аваль" надається фінансова допомога своїм працівникам, мобілізованим до лав Української армії, а також їм забезпечуються всі належні соціальні гарантії.

УКРЕКСІМБАНК

Співробітники банку створили всі умови для швидкого та зручного перерахування клієнтами благодійних внесків на користь українських військових. Зокрема запроваджено нові технологічні рішення для перерахування коштів через банкомати, інформаційні термінали й системи дистанційного обслуговування клієнтів. Для користувачів системи Інтернет-банкінгу EnterEXIM створено готовий шаблон платежу для зручного здійснення переказів, а в мережі банкоматів і терміналів Укресімбанку відповідну функцію можна обрати в меню кожного пристрою. Перекази через банкомати і системи дистанційного обслуговування на підтримку військових є безкоштовними. Також в усіх відділеннях Укресімбанку підготовлено заповнені бланки платіжного доручення для благодійної допомоги, в які потрібно внести лише суму пожертвування та прізвище відправника. Послуги з переказу коштів фізичних осіб готівкою через каси банку на рахунки Міністерства оборони України, Національної гвардії та благодійного фонду "Людяність" для допомоги військовослужбовцям Житомирської області й переселенцям із Криму надаються за спеціальним тарифом — нараховується символічна комісія в 1 копійку. Станом на початок лютого загальна сума благодійних переказів на потреби армії, перерахованих через банк, становила понад 930 тисяч гривень, і гроші продовжують надходити.

Також банк надає адресну допомогу нашим воїнам. Зокрема філія банку в Житомирі опікується 95-ю окремою аеромобільною бригадою. Для забезпечення особового складу засобами індивідуального захисту працівники філії звернулися до своїх клієнтів, і протягом місяця від місцевих підприємств та організацій надійшло 109 тис. грн. За ці кошти безпосередньо у виробника було придбано бронежилети. Ще колектив філії зібрав понад 20 тис. грн. для пошиття літньої форми, організації придбання та доставки військовим питної води і продуктів харчування. Також співробітники приєдналися

до популярного міжнародного флеш-мобу Ice Bucket Challenge та влаштували колективне обливання холодною водою з жовто-блакитних відер. Зібрану в рамках цієї акції 21 тис. грн. віддали для потреб офіцерів бригади (придбання екіпірування та лікування поранених). Благодійну естафету передано партнерам.

Співробітники філії Укресімбанку у Львові перерахували свій одноденний заробіток на потреби військових і зібрали загалом 45 тис. грн. На ці кошти придбано 120 комплектів камуфляжної форми, які передано військовим Західного регіонального управління Державної прикордонної служби. Працівники банку також здали кров для поранених у зоні АТО бійців, які лікуються у Львівському військовому шпиталі. В рамках громадської ініціативи "Львівський лицар — допомога українському війську" працівниками філії зібрано 42 тис. грн. на потреби "Мобільної снайперської застави". На ці кошти закуплено шість навігаторів Garmin eTrex 30, п'ять розвантажувальних жилетів для гвинтівки та іншу спе-

Співробітники Укресімбанку передають обладнання начальнику Головного військово-медичного клінічного госпіталю ЗСУ генерал-майору медичної служби Анатолію Казмірчуку.

ціалізовану амуніцію для снайперів. Військові також отримали зимовий одяг, теплу білизну, взуття, спальні мішки, каремати, ковдри. Разом із посилками для підняття настрою і бойового духу їм передали дитячі малюнки та листівки, а також цигарки, чай та солодощі. Дніпропетровська філія допомогла військовому госпіталю в смт Черкаське, куди доставляють поранених бійців. Закуплено велику партію піжам і теплих халатів, продукти харчування, предмети особистої гігієни, білизну. Івано-Франківська філія допомогла батальйону "Прикарпаття" придбати військове обладнання. Зокрема було передано приціл нічного бачення з кріпленням та акумуляторами, а також 50-кратний бінокль. Для двох призовників придбано бронежилети і

кевларові каски. Також передано 26 комплектів термобілизни підрозділу спеціального призначення. Співробітники філії відмовились від проведення корпоративного святкування Нового року, а зібрані кошти (близько 20 тис. грн.) передали на лікування двох важкопоранених бійців. Полтавська філія придбала тепловізор для військової частини, де служить мобілізований працівник банку. Прилад вартістю 63 тис. грн. призначений для спостереження та орієнтування на місцевості, проведення розвідувальних і рятувальних операцій.

Відчутну допомогу надав банк і Головному військово-медичному клінічному госпіталю Збройних Сил України. Ініціативною групою співробітників Укресімбанку було розміщено прозорі скриньки для збору коштів у приміщеннях головного офісу, центрального відділення та київської філії банку, в які зібрали кошти і за них придбали та передали медичне обладнання госпіталю ЗСУ. Зокрема купили два медичні відсмоктувачі В-40А, призначені для відведення рідин із грудної клітки пацієнта (26 тис. грн.), та апарати для зовнішньої фіксації кісток (12 тис. грн.). Колектив Укресімбанку підтримує ініціативу уряду щодо інвестування в казначейські зобов'язання "Військові". Керівництво банку прийняло рішення передати свої облігації бійцям, які проходять лікування у Головному військово-медичному клінічному госпіталі в Києві. А родина співробітника банку взяла персональне шефство над одним із поранених бійців. Йому придбали інвалідний візок та інші необхідні речі. Допомагають банкіри й мобілізованим колегам у закупівлі екіпірування, засобів захисту, польової форми, взуття, ліхтарів, тактичних окулярів, рацій тощо — як за рахунок коштів банку й профспілки, так і завдяки жертвам співробітників.

Звичайно, в одному звіті неможливо описати весь обсяг допомоги працівників фінансово-кредитних установ воїнам АТО, тож редакція журналу планує й надалі інформувати читачів про внесок вітчизняних банків у боротьбу за цілісність і суверенітет України.

За матеріалами прес-служб банків
підготував **Микола Пацера**.
Prepared according to the materials
of banks' press services by
Mykola Patsera.

■ **Ольга Вовчак**
Olha Vovchak

Доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри банківської справи
Університету банківської справи Національного банку України

Sc.D. (Economics), Professor, Head of the Banking Department of the University
of Banking of the National Bank of Ukraine

E-mail: vologor@i.ua

■ **Галина Миськів**
Halyna Myskiv

Кандидат економічних наук, доцент, докторант Університету банківської справи
Національного банку України

Ph.D. (Economics), Associate Professor, Doctoral Candidate of the University of Banking
of the National Bank of Ukraine

Кредитні ресурси суб'єктів кредитного ринку: теоретико-методологічні підходи

Credit resources of credit market's subjects: theoretical and methodological approaches

У статті досліджено поняття “кредитні ресурси” в розрізі суб'єктів – кредиторів кредитного ринку України: держави, банківських та небанківських фінансових установ, суб'єктів господарювання; запропоновано дефініції кредитних ресурсів для всіх кредиторів, а також визначено передумови та джерела формування кредитних ресурсів для кожного з них.

The article investigates the concept of “credit resources” in the context of business lenders of Ukraine's credit market viz. state, banking and non-banking financial institutions, and economic entities. The authors suggest definitions of credit resources for all the creditors and determine the background and sources for formation of credit resources for each of them.

Ключові слова: кредитний ринок, кредитори, кредитні ресурси, джерела та передумови формування кредитних ресурсів.

Key words: credit market, lenders, credit resources, background and sources for credit resources formation.

Сучасна ринкова економіка спонукає суб'єктів ринку до постійного розвитку, що, в свою чергу, призводить до зростання їхніх потреб у фінансових ресурсах. Свої потреби у фінансових ресурсах суб'єкти ринку задовольняють в основному за допомогою кредитів через механізм кредитного ринку. Саме кредитні ресурси забезпечують функціонування цього ринку, зокрема дають змогу проводити кредитні операції. Недостатність же таких коштів знижує ефективність діяльності суб'єктів кредитного ринку, призводить до скорочення кредитування економічних суб'єктів та негативно впливає на стан національної економіки.

Сутність кредитних ресурсів, їхню

структуру, джерела і способи формування досліджено в працях багатьох вітчизняних та зарубіжних авторів: О.Васюренка, У.Владичин, О.Заруби, Б.Івасіва, С.Ілляшенка, О.Морозової, О.Карасика, О.Кириченка, З.Ковальнової, Л.Павлової, Г.Поляка, Н.Рогожнікової, Л.Рудь, Я.Чайковського та інших. Проте здебільшого науковці акцентують увагу насамперед на кредитних ресурсах банків, залишаючи поза увагою питання формування кредитних ресурсів та їхніх джерел в інших суб'єктів кредитного ринку.

Метою дослідження в рамках статті є розкриття сутності поняття “кредитні ресурси” за суб'єктним складом кредиторів ринку та визначення

джерел і передумов їхнього формування.

Основними учасниками національного кредитного ринку є держава, банківські та небанківські фінансово-кредитні установи, суб'єкти господарювання. Відповідно кожен із них реалізує на практиці конкретний вид кредиту, а саме:

- держава — державний кредит;
- комерційні банки — усі види банківських та міжбанківських кредитів;
- небанківські фінансово-кредитні установи — споживчі та виробничі кредити;
- суб'єкти господарювання — міжгосподарський кредит і лізинг.

Усі учасники ринку беруть активну участь у кредитних відносинах та мо-

жуть бути як кредиторами, так і позичальниками. Виступаючи в ролі кредиторів, вони зацікавлені у формуванні достатнього обсягу власних кредитних ресурсів, а в ролі позичальників — бажають отримувати кредит в обсязі, необхідному їм на даний момент для задоволення своїх потреб. Таким чином, формування кредитних ресурсів лежить в основі якісної взаємодії кредиторів та позичальників, а їхній обсяг безпосередньо впливає на прибутковість діяльності суб'єктів кредитного ринку.

З огляду на це поняття “кредитні ресурси” потребує комплексного дослідження в розрізі всіх суб'єктів — кредиторів кредитного ринку з акцентуванням на джерелах їх формування.

Незважаючи на малу частку державного кредитування з-поміж інших видів кредитування, держава є найвагомішим суб'єктом кредитного ринку і за умов значного економічного піднесення може суттєво впливати на стан національного кредитного ринку значними обсягами надання дешевих кредитів.

Кредитні ресурси держави можуть формуватися з:

- коштів, передбачених у державному бюджеті та місцевих бюджетах для надання кредитів;
- коштів, що надходять від погашення кредитів та сплати відсотків за користування ними;
- коштів забудовників, громадських організацій, кредитних спілок і банків;
- позабюджетних коштів;
- благодійних внесків фізичних і юридичних осіб;
- коштів від проведення аукціонів, конкурсів, лотерей, тендерів і виставок;
- кредитів іноземних та вітчизняних юридичних і фізичних осіб;
- матеріальних та нематеріальних ресурсів, виділених органами місцевого самоврядування, фізичними і юридичними особами в установленому порядку;
- коштів, залучених від емісії державних цінних паперів, переважно облігацій;
- інших надходжень, не заборонених законодавством [12].

Особливістю кредитних ресурсів держави є те, що вони формуються переважно за рахунок доходів державного та місцевих бюджетів. Крім цих коштів, можуть використовуватися й позичені кошти — надходження від емісії облігацій, кредити іно-

земних та вітчизняних юридичних і фізичних осіб, а також залучені кошти: благодійні внески фізичних і юридичних осіб, гранти, іноземні дотації чи субвенції.

Держава як кредитор формує ресурси для кредитування програм цільового соціально-економічного розвитку населення та суб'єктів господарювання і використовує ці кошти лише за чітким цільовим призначенням, а обсяги кредитування наперед визначено законодавчими та нормативно-правовими документами. Зміна призначення та обсягів надання державних кредитів можлива лише шляхом унесення поправок до відповідних нормативно-правових документів.

Суб'єктами формування кредитних ресурсів держави є уряд, центральний банк, державні цільові фонди та державні органи управління в регіонах.

Отже, *кредитні ресурси держави* — це частина доходів державного та місцевих бюджетів, позичені кошти іноземних та вітчизняних юридичних і фізичних осіб, а також залучені на добровільних засадах кошти для кредитування програм цільового соціально-економічного розвитку населення та суб'єктів господарювання.

У сучасній науковій літературі суб'єкти господарювання не розглядаються як кредитори. Зазвичай учені визначають кредитні ресурси підприємства як “сукупність кредитних коштів, залучених для фінансового забезпечення його функціонування”, які “формується на основі потреби в них для формування оборотних коштів і задоволення інвестиційних потреб” [6, 15]. Тобто підприємства, розглядаються лише як позичальники кредитних ресурсів для поповнення обігових коштів.

Водночас існування міжгосподарського кредиту вчені не заперечують. Тому якщо одне підприємство надає кредит іншому, то воно володіє певним обсягом кредитних ресурсів. Отже, зважаючи на “вимушений” характер міжгосподарського кредитування, кредитні ресурси підприємства не мають традиційного вигляду певного фонду, який можна використовувати для кредитних операцій. Міжгосподарський кредит набуває форми дебіторської заборгованості. Відповідно можна вважати, що кредитні ресурси підприємства виступатимуть допустимим рівнем дебіторської заборгованості, який у науковій літературі [5, 15] визначається за допомогою коефі-

цієнта залучення оборотних активів у дебіторську заборгованість.

Суб'єктами формування кредитних ресурсів для надання міжгосподарського кредиту є самі суб'єкти господарювання, оскільки вони використовують для кредитних цілей лише власний капітал. Відповідно джерелом формування кредитних ресурсів підприємств є лише власні кошти.

Отже, під *кредитними ресурсами суб'єктів господарювання* пропонуємо розуміти частину доходів, яку підприємство на добровільних засадах погоджується отримати в майбутньому з метою реалізації більшого обсягу товарної продукції у теперішньому періоді, або допустимий рівень дебіторської заборгованості.

Небанківські фінансово-кредитні установи теж є активними кредиторами ринку, оскільки залучають кошти юридичних та фізичних осіб із подальшим розміщенням їх у дохідні активи.

Відповідно до Закону України “Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг” небанківська фінансова установа — це юридична особа, яка надає одну чи кілька фінансових послуг і внесена до Державного реєстру фінансових установ в установленому законодавством України порядку [14]. До небанківських фінансових установ належать кредитні спілки, ломбарди, лізингові компанії, довірчі товариства, страхові компанії, установи накопичувального пенсійного забезпечення, інвестиційні фонди і компанії та інші юридичні особи, виключним видом діяльності яких є надання фінансових послуг. Однак у ролі суб'єктів — кредиторів кредитного ринку виступають лише кредитні спілки, ломбарди, факторингові, лізингові та фінансові компанії. Кожна з перелічених установ займає свою нішу в кредитуванні юридичних та фізичних осіб відповідно до нормативно-правових документів, які визначають її статус та вид діяльності на ринку фінансових послуг.

Так, згідно із Законом України “Про кредитні спілки” кредитна спілка — це неприбуткова організація, заснована фізичними особами на кооперативних засадах з метою задоволення потреб її членів у взаємному кредитуванні та наданні фінансових послуг за рахунок об'єднаних грошових внесків членів кредитної спілки. Кредитна спілка діє на основі самофінансування та формує фонд кредит-

них ресурсів за рахунок внесків юридичних і фізичних осіб — учасників спілки [13]. Вона також може залучати на договірних засадах кредити банків та об'єднаної кредитної спілки, кошти інших установ та організацій виключно для надання кредитів своїм членам.

Отже, *кредитні ресурси кредитної спілки* — це фонд коштів, сформований із членських, пайових, ощадних та депозитних внесків юридичних і фізичних осіб — учасників цієї спілки, а зрідка й банківських кредитів, для кредитування її членів. Джерелами формування ресурсів кредитної спілки є її кошти у вигляді частини власного капіталу, залучені кошти — внески учасників кредитної спілки та позичені кошти — кредити банків або об'єднаної кредитної спілки.

Положенням “Про порядок надання фінансових послуг ломбардами” визначено, що ломбард — це фінансова установа, виключним видом діяльності якої є надання на власний ризик фінансових кредитів фізичним особам за рахунок власних або залучених коштів, під заставу майна на визначений строк і під процент та надання ним супутніх послуг. Залученими коштами ломбарду можуть бути банківські кредити або залучені кошти від юридичних осіб відповідно до законодавства України [9]. Як бачимо, законодавством ототожнюються поняття залучених та позичених коштів, оскільки банківські кредити вважаються залученими коштами.

На нашу думку, *кредитні ресурси ломбарду* доцільно трактувати як сукупність власних і позичених коштів, котрі використовуються для надання кредитів населенню та підприємцям. Власні кошти — це частина статутного капіталу й отриманого прибутку, а позичені кошти — це кредити банківських установ.

Правові засади факторингу в Україні визначаються Законом України “Про банки і банківську діяльність”, статтею 350 Господарського кодексу України та статтею 73 Цивільного кодексу України. Відповідно до Закону України “Про банки і банківську діяльність” факторинг — це “придбання права вимоги на виконання зобов'язань у грошовій формі за поставлені товари чи надані послуги із взяттям на себе виконання таких вимог і приймання платежів” [11].

Факторингові компанії як фінансово-кредитні установи купують дебіторську заборгованість клієнтів, по-

в'язану з постачанням товарів або наданням послуг [4]. Варто зазначити, що законодавством заборонено факторинговим компаніям залучати або позичати кошти третіх осіб для надання факторингових послуг. Це обмежує ресурсну базу факторів лише власним капіталом та ставить їх у неконкурентне становище порівняно з банками, які також надають факторингові послуги.

Отже, *кредитними ресурсами факторингової компанії* є власні кошти, за рахунок яких може бути викуплена дебіторська заборгованість у клієнтів компанії.

Лізингова компанія — це юридична особа, яка передає право володіння й користування неспоживною річчю (предметом лізингу), визначеною індивідуальними ознаками та віднесеною згідно з законодавством до основних фондів, фізичній або юридичній особі (лізингоодержувачу) за договором лізингу [7].

Кредитними ресурсами лізингової компанії є майно, на яке передається право тимчасового володіння й користування при укладенні лізингової угоди, а джерелом формування кредитних ресурсів лізингодавця є власні кошти у вигляді власного капіталу та позичені — банківські кредити.

До небанківських фінансових установ належать також фінансові компанії. Відповідно до Положення “Про Державний реєстр фінансових установ” фінансова компанія — це фінансова установа, яка надає фінансові послуги, державне регулювання яких відповідно до законодавства віднесено до компетенції Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері фінансових послуг, та яка не є страховиком, фінансовою установою, яка надає послуги з накопичувального пенсійного забезпечення, фінансовою установою — юридичною особою публічного права, а також кредитною спілкою та ломбардом [10].

Загалом фінансові компанії визначаються як небанківські інститути кредитної системи, що спеціалізуються на кредитуванні продажу споживчих товарів із відстрочкою платежу. Кредитні ресурси фінансових компаній формуються шляхом акумулювання грошових коштів переважно юридичних осіб і менше — фізичних осіб; продажу комерційних паперів, випуску акцій та облігацій. Залучені кошти надаються споживачам у вигляді кредитів. Фінансові компанії сплачують

своїм вкладникам вищі проценти, ніж комерційні банки.

Таким чином, *кредитні ресурси фінансової компанії* — це акумульовані кошти фізичних та юридичних осіб, а також залучені та позичені кошти на ринку цінних паперів, які використовуються для споживчого кредитування. Відповідно джерелами формування кредитних ресурсів фінансових компаній є власні, залучені та позичені кошти.

Отже, можна вважати, що *кредитні ресурси небанківських фінансово-кредитних установ* — це частина їхнього власного капіталу, залучені кошти юридичних і фізичних осіб або позичені кошти, які установи акумулюють з метою надання певних видів кредиту, виходячи зі своєї спеціалізації на кредитному ринку, на умовах платності, поворотності, строкowości, забезпеченості та цільового використання.

Суб'єктами формування кредитних ресурсів небанківських фінансово-кредитних установ є: самі установи, юридичні та фізичні особи, а в окремих випадках — держава та банківські установи (коли вони виступають кредиторами).

Найбільш дослідженим та водночас дискусійним питанням у науковій літературі є визначення, формування та використання кредитних ресурсів банківських установ. Величезні масштаби кредитування економіки потребують формування відповідних обсягів кредитних ресурсів. Зважаючи на важливе значення банківського кредитування для соціально-економічного розвитку держави, розглянемо детальніше особливості формування кредитних ресурсів банками.

Зазвичай у науковій літературі [1, 2, 3, 5, 8] кредитні ресурси банку визначено як “кошти, що є в розпорядженні банку та які можуть використовуватися ним для кредитних операцій”. Тобто обсяг кредитних ресурсів дає певні можливості, які може реалізувати банк за сприятливих обставин. Кредитні ресурси банки формують та використовують для забезпечення своєї повсякденної комерційної діяльності — кредитування юридичних і фізичних осіб задля отримання прибутку. Тобто прибутковість діяльності банків безпосередньо залежить від сформованого обсягу кредитних ресурсів.

Суб'єктами формування кредитних ресурсів банку є:

1. Фізичні особи (населення) і держава, які є основними “постачальни-

Дефініція поняття “кредитні ресурси” залежно від суб’єктного складу кредиторів	
Поняття	Визначення
Кредитні ресурси банку	– це кошти, що є в розпорядженні банку, і які можуть використовуватися ним для кредитних операцій
Кредитні ресурси держави	– це частина доходів державного та місцевих бюджетів, кредити іноземних та вітчизняних юридичних і фізичних осіб, а також залучені на добровільних засадах кошти для кредитування програм цільового соціально-економічного розвитку населення та суб’єктів господарювання
Кредитні ресурси суб’єктів господарювання	– це допустимий рівень дебіторської заборгованості; – це частина доходів, яку підприємство на добровільних засадах погоджується отримати в майбутньому з метою реалізації більшої частини товарної продукції у теперішньому періоді
Кредитні ресурси небанківських фінансових установ	– це частина власного капіталу, залучені кошти юридичних і фізичних осіб або позичені кошти, які установи акумулюють з метою надання певних видів кредиту, виходячи зі своєї спеціалізації на кредитному ринку, на умовах платності, поворотності й терміновості
у тому числі:	
кредитні ресурси фінансової компанії	– це акумульовані кошти фізичних і юридичних осіб, а також залучені кошти на ринку цінних паперів, які використовуються для споживчого кредитування
кредитні ресурси лізингової компанії	– це майно, на яке передається право тимчасового володіння і користування при укладенні лізингової угоди
кредитні ресурси факторингової компанії	– це власні кошти, за рахунок яких може бути викуплена дебіторська заборгованість у клієнтів компанії
кредитні ресурси ломбарду	– це сукупність власних та позичених коштів, які використовуються для надання кредитів населенню
кредитні ресурси кредитної спілки	– це фонд коштів, сформований із членських, пайових, ощадних і депозитних внесків юридичних та фізичних осіб – учасників кредитної спілки, а деколи і банківських кредитів для кредитування її учасників

Джерело: власна розробка авторів.

ками” кредитних ресурсів банків у вигляді банківських депозитів;

2. Суб’єкти господарювання, в яких утворюються тимчасово вільні кошти на поточних рахунках банків;

3. Самі комерційні банки, які для формування кредитних ресурсів можуть використовувати частину власного капіталу або позичати на міжбанківському кредитному ринку.

Отже, основними джерелами формування банківських кредитних ресурсів є: власні кошти банків; залучені: залишки на розрахункових та поточних (валютних) рахунках, кошти юридичних та фізичних осіб на депозитних рахунках до запитання та строкові; позичені – міжбанківські кредити і кошти, одержані від випуску цінних паперів.

На основі проведеного наукового аналізу сутності й економічного змісту поняття “кредитні ресурси” залежно від суб’єктного складу кредиторів узагальнено результати в таблиці.

Виходячи з наведених вище визначень поняття “кредитні ресурси”, окреслимо їхні спільні та відмінні риси.

Отже, кредитні ресурси всіх кредиторів формуються та використовуються ними для проведення кредитних операцій. Усі групи кредиторів як кредитні ресурси використовують частину власного капіталу, однак інші джерела формування кредитних ресурсів можуть відрізнятися, як і

передумови формування кредитних ресурсів. Так, для держави основним мотивом є можливість реалізації програм цільового соціально-економічного розвитку населення та суб’єктів господарювання; для банківських установ – це можливість проведення кредитних операцій з метою отримання прибутку; для небанківських фінансово-кредитних установ – це забезпечення нетипових для банків видів кредитів, а для суб’єктів господарювання – це можливість збільшення обсягів реалізації товарної продукції.

Таким чином, дослідивши і проаналізувавши сутність та економічний зміст поняття “кредитні ресурси” всіх кредиторів кредитного ринку, пропонуємо таке їхнє визначення: кредитні ресурси – це кошти, які використовуються суб’єктами-кредиторами для виконання кредитних операцій з метою отримання прибутку або досягнення соціально-економічного ефекту.

ВИСНОВКИ

Проаналізувавши передумови і джерела формування кредитних ресурсів, можна зробити такі висновки:

1. У сучасній науковій літературі поняття “кредитні ресурси” досліджене лише відносно банківських установ, що звуває його трактування;

2. Поняття “кредитні ресурси” є комплексним, а його розгляд потрібно

проводити окремо для кожного суб’єкта – кредитора кредитного ринку;

3. Кредитні ресурси – це кошти, які використовуються суб’єктами-кредиторами для виконання кредитних операцій з метою отримання прибутку або досягнення соціально-економічного ефекту;

4. Кожна група кредиторів має свої передумови та джерела формування кредитних ресурсів;

5. Найбільші обсяги кредитних ресурсів зосереджено в банківській системі, чому сприяє специфіка банківської діяльності та безпосередній вплив обсягів кредитних ресурсів на рівень прибутку банків.

Список використаних джерел

1. Кредитування і контроль: підручник / авт. кол.: Т.С.Сможенко, Р.А.Слав’юк, Р.Р.Коцюк та ін.; за заг. ред. Т.С.Сможенко, Р.А.Слав’юка. – К.: УБС НБУ, 2012. – 375 с. – (Ukrainian source).

2. Владичин У. В. Банківське кредитування: Навчальний посібник / За ред. С.К.Ревчука. / У.В.Владичин. – К.: Атіка, 2008. – 254 с. – (Ukrainian source).

3. Вовчак О. Д. Кредит і банківська справа: Підручник. Затверджено МОН / О.Д.Вовчак, Н.М.Руцишин. – К., 2008. – 564 с. – (Ukrainian source).

4. Еш С. М. Фінансовий ринок. Навч. посіб. 2-ге вид. / С.М.Еш. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 528 с. – (Ukrainian source).

5. Загородній А. Г., Вознюк Г. Л. Фінансово-економічний словник / А.Г.Загородній, Г.Л.Вознюк – Львів: Вид-во НУ “Львівська політехніка”, 2005. – 714 с. – (Ukrainian source).

6. Заходжай В. Статистичне вивчення обсягу, складу й динаміки кредитних вкладень і кредитних ресурсів // Персонал. – 2006. – № 5. – С. 13–16. – (Ukrainian source).

7. Класифікація інституційних секторів економіки України. Наказ Державного комітету статистики України від 18.04.2005р. № 96. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.nau.ua/doc/?code=v0096202-05>.

8. Лагутін В. Д. / Кредитування: теорія і практика: Навч. посіб. – 3-тє вид., перероб. і доп. / В.Д.Лагутін. – К.: Т-во “Знання”, КОО, 2002. – 215 с. – (Ukrainian source).

9. Положення “Про порядок надання фінансових послуг ломбардами”. Розпорядження Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг Украї-

ни від 26.04.2005 р., № 3981. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0565-05>.

10. Положення “Про Державний реєстр фінансових установ”. Розпорядження Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг від 28.11.2013 р., № 4368. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z2161-13>.

11. Про банки і банківську діяльність. Закон України від 07.12.2000 р.,

№ 2121-III // Відомості Верховної Ради України. — 2001, № 5—6. — С. 30—42. — (Ukrainian source).

12. Положення “Про порядок надання пільгових довготермінових кредитів молодим сім’ям та одиноким молодим громадянам на будівництво (реконструкцію) і придбання житла”. Постанова Кабінету Міністрів України від 29 травня 2001 року № 584. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/584-2001-%D0%BF>.

13. Про кредитні спілки. Закон Украї-

ни від 20.12.2001 р. № 2908-III // Відомості Верховної Ради України. — 2002. — № 15. — С. 101—118. — (Ukrainian source).

14. Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг. Закон України від 12.07.2001 р. № 2664-III // Відомості Верховної Ради України. — 2002. — № 1. — С. 1—16. — (Ukrainian source).

15. Слав’юк Р. А. Фінанси підприємств: підручник / Р.А.Слав’юк; Національний банк України, Університет банківської справи. — К.: УБС НБУ: Знання, 2010. — 550 с. — (Ukrainian source).

Фінансова грамотність/

Турнір юних знавців фінансів The tournament of young finance experts

За підтримки Університету банківської справи НБУ та управління Національного банку України в Дніпропетровській області тут успішно провели Всеукраїнський тиждень фінансової грамотності та перший Всеукраїнський турнір “Фінансова грамотність”.

The All-Ukrainian week of financial literacy and the First All-Ukrainian Tournament “Financial Literacy” were held in Dnipropetrovsk Oblast under the aegis of the NBU University of Banking and NBU Office in Dnipropetrovsk Oblast.

Ці необхідні для молодого покоління заходи проводили в рамках дослідно-експериментального освітнього проекту з підвищення рівня фінансової грамотності української молоді, який реалізує Університет банківської справи НБУ за підтримки Національного банку України та програми розвитку фінансового сектору USAID/FINREP. Проект було започатковано в 2012 році, й за цей час науковцями університету розроблено програму навчального курсу “Фінансова грамотність” за вибором, підготовлено десятки вчителів для його викладання, випущено посібники для педагогів та учнів і робочий зошит з фінансової грамотності, підручник “Фінансова грамотність”, а також електронний посібник. У проєкті беруть участь близько 800 шкіл з усіх областей України, в яких викладають цей предмет старшокласникам.

Під час Всеукраїнського тижня фінансової грамотності і Всесвітнього дня заощаджень, який пройшов у його рамках, викладачі місцевого університету імені Альфреда Нобеля, вчителі загальноосвітніх шкіл та фахівці управління Національного банку в Дніпропетровській області провели низку освітніх заходів для різних вікових і соціальних груп населення за спеціально розробленими НБУ методичними рекомендаціями та сценаріями

відповідно до цільових аудиторій із їхніми особливостями та сферою інтересів. Зокрема читали лекції, проводили тематичні уроки, надавали роз’яснення щодо ведення сімейного бюджету, виховання звички до заощаджень та інвестицій, основних принципів фінансового обліку, надання правдивої інформації про основні фінансові продукти, за допомогою яких можна реалізувати свої плани.

Родзинкою фінансово-просвітницької діяльності в області став перший Всеукраїнський турнір “Фінансова грамотність”, ініціаторами якого виступили Університет банківської справи НБУ за підтримки Національного банку України. Змагання юних знавців проходили на базі Дніпропетровського університету імені Альфреда Нобеля. У ньому взяли участь 14 шкільних збірних із Миколаївської, Херсонської, Запорізької, Вінницької, Житомирської, Дніпропетровської, Кіровоградської, Черкаської, Харківської, Київської, Сумської та Донецької областей, а також команда з Києва. Варто зазначити, що до турніру всі його учасники прослухали спеціальний навчальний курс “Фінансова грамотність”.

Під час дебатів школярі мали дати відповіді на 20 конкурсних запитань, які стосувалися банківської справи, податкової системи, фінансових видатків та

фондового ринку України загалом. У форматі дебатів школярам потрібно було по черзі проявити свої знання та навички в ролі доповідачів, опонентів і рецензентів. Перемогу в змаганні вибороли представники Сумської області, друге місце посіли харків’яни, третю сходинку поділили між собою команди з Донецчини та Києва.

Переможцям турніру, а також тим, хто показав високі результати, організатори вручили цінні подарунки, зокрема сертифікати на знижки на навчання у Дніпропетровському університеті імені Альфреда Нобеля та Університеті банківської справи НБУ, медалі від Національного банку і запрошення на екскурсію до культурно-ділового центру “Менора”. Присуджувалися також нагороди за толерантність, уміння вести дискусію, за кмітливість і креативність, були й персональні відзнаки від кафедри Дніпропетровського університету імені Альфреда Нобеля.

Особливою нагородою турніру стали унікальні дерев’яні флешки, оздоблені петриківським розписом.

Інформацію надано управлінням Національного банку України в Дніпропетровській області.

Information was given by the NBU Office in Dnipropetrovsk Oblast.

Фінансова грамотність/

Ощадливості навчаються з юних літ

Saving training from one's young days

10 лютого в Музеї грошей Національного банку України відбулося нагородження школярів – переможців другого щорічного Всеукраїнського конкурсу на краще відео на тему “Заощаджуй!”.

On 10 February 2015, in the Money Museum of the National Bank of Ukraine, schoolchildren – winners of the Second Annual All-Ukrainian Competition for the best video on “Save!” were awarded.

Конкурс було організовано Програмою USAID “Розвиток фінансового сектору” (USAID/FINREP-II) Агентства США з міжнародного розвитку та Національним банком України в рамках святкування Всесвітнього дня заощаджень і Тижня фінансової грамотності в нашій країні. Метою заходу є поглиблення розуміння важливості заощаджень для досягнення своїх фінансових цілей та виховання ощадливості в молодого покоління. У ньому взяли участь 39 команд із 17 областей – це учні загальноосвітніх навчальних закладів, які вивчають курс “Фінансова грамотність” (до речі, у 2014–2015 навчальному році його опановують понад 18 000 учнів у більш як 650 школах по всій Україні). За умовами конкурсу кожна команда мала створити відеоролик тривалістю до двох хвилин, який би пояснював, чому та як потрібно заощаджувати гроші й контролювати власні витрати. Оцінювало конкурсні відеороботи журі в складі представників НБУ, USAID, Програми USAID/FINREP-II та Інституту інноваційних технологій і змісту освіти Міністерства освіти і науки України за чотирма критеріями: за змістом, оригінальністю, технічною і художньою майстерністю оформлення та якістю режисури.

Перше місце здобула команда зі спеціалізованої школи № 13 м. Дніпропетровська у складі Іллі Нікольського та Антона Рябчука. Хлопці підійшли до своєї творчої роботи досить креативно і виконали її в модному нині стилі аніме без слів. Сюжет ролика дуже простий, але водночас досить переконливий з точки зору ощадливості. На аркуші паперу невидима рука олівцем малює звичайну лампочку; зображує кран, з якого струменить вода, і швидко його перебиває; вимикає зайве освітлення, а дерев’яні вікна замінює металопластиковими. У цей час розміщена поряд скарбничка у вигляді поросятка поступово наповнюється грошима, за які у фіналі ролика можна придбати мобільний телефон та інші корисні речі. Таким

чином на простих прикладах показано, як економити гроші і водночас енергоресурси. “Основною нашою метою було показати людям, як на звичайних побутових речах можна економити і заощаджувати, – розповів нашому кореспонденту художник ролика Ілля Нікольський. – Воду, яка витікає з крана, невимкнуте зайве світло, тепло, яке виходить через шпарини вікна, – все це у наш скрутний час потрібно берегти й економити. Ми керувалися мудрою думкою відомого англійського багатія, який на простих речах зумів нажити величезний капітал, Річарда Бренсона: “Увага до дрібниць великою мірою забезпечує успішне втілення бізнес-ідеї”. Тож ми намагаємося в повсякденному житті бути ощадливими, а також донести це молодому поколінню нашої країни, яка зараз перебуває в економічній скруті”.

Друге місце посіла команда з Городищенського економічного ліцею Черкаської області в складі Максима Юзефовича та Інни Дудник, котрі в своєму

Джонатан Катц вручає нагороди Максиму Юзефовичу та Інні Дудник.

ступника Голови Національного банку України Владислав Рашкован зазначив, що двома макропроблемами банківської системи є питання корпоративного управління та фінансової грамотності населення. Перша пов’язана з розкриттям власників банків, чистотою формування капіталу, управлінням різними органами банку. Над її вирішенням нині працює Національний банк. А фінансова грамотність дуже корисна для кожного, щоб знати, де і як зберігати гроші, брати кредити, розпоряджатися власними фінансами, формувати сімейний бюджет. Це особливо важливо в нинішній фінансовій ситуації в країні, щоб громадяни не бігли забирати свої кошти з банків, провокуючи таким чином кризу. Тож створені школярами відеоролики є дуже корисними в плані виховання ощадливості з юних літ. “Я вдячний вам за таку просту пропаганду, – звернувся Владислав Рашкован до переможців конкурсу, – а також проекту USAID/FINREP за допомогу в поширенні

Переможці конкурсу “Заощаджуй!”.

ролику зобразили, як, економлячи на бензині, телефонних розмовах, інших витратах, можна заощадити кошти на путівку. Третіми стали Вікторія Бабич та Ірина Абрамович із Рівненської загальноосвітньої школи № 23, одна з яких у ролику допомагає іншій перетворитися з марнотратки на економну дівчинку. Вітаючи переможців конкурсу, в. о. за-

фінансової грамотності серед населення України. Ми й надалі продовжуватимемо цю роботу”.

Почесний гість церемонії заступник голови Агентства США з міжнародного розвитку по регіону Європи та Євразії Джонатан Катц від імені USAID привітав переможців конкурсу та подякував Національному банку України за сприян-

ня підвищенню фінансової грамотності населення України, особливо молоді. Він зазначив, що свого часу сам вивчав курс “Фінансова грамотність” в американській школі і набуті знання дуже допомогли йому в подальшому житті. Нині, після фінансової кризи, особливо актуальною є проблема фінансової грамотності населення в світі, щоб люди мали різні варіанти вкладення власних коштів та їхнього використання, тому вона важлива для кожного незалежно від рівня доходів та віку. “Мені було надзвичайно цікаво дізнатися про успіхи впровадження кур-

су “Фінансова грамотність” у школах України, який був розроблений Університетом банківської справи та підтриманий Національним банком, – сказав пан Катц. – Цей курс допомагає молоді здобути практичні знання, котрі дадуть їм змогу досягти успіхів у майбутньому. Своїми роликами ви продемонстрували інноваційний підхід і винахідливість, що й буде запорукою вашого фінансового успіху. Діліться своїми знаннями з родичами, знайомими, просто мешканцями ваших міст і сіл, щоб якомога більше людей навчалися фінансової грамотності”.

Переможці конкурсу “Заощаджуй!” отримали в подарунок планшети й електронні книги, дипломи та медалі Національного банку України, а також для них було проведено екскурсію по Музею грошей.

Микола Пацера,
Mykola Patsera,

“Вісник Національного банку України”.
“Herald of the National Bank of Ukraine”.

Фото **Владислава Негребецького.**
Photos by **Vladyslav Nehrebetskyi.**

Інформація з першоджерел/

Зміни і доповнення до Державного реєстру банків, внесені у січні 2015 р.¹ Amendments to the State Register of Banks, which were made in January 2015

Повне офіційне найменування банку	Вид товариства	Зареєстрований статутний капітал, грн.	Дата реєстрації банку	Реєстраційний номер	Юридична адреса	Банківська ліцензія:	
						номер	дата видачі
м. Київ і Київська область							
ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО “НЕОС БАНК”	ПАТ	126 115 848	21.10.1991 р.	43	м. Київ, вул. Митрополита Василя Липківського, 45	106	05.08.2014 р.
ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО “ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК”	ПАТ	3 294 492 400	23.12.1991 р.	73	м. Київ, вул. Андріївська, 4	8	06.10.2011 р.
ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО “ВТБ БАНК”	ПАТ	6 615 784 405	11.11.1992 р.	128	м. Київ, бул. Тараса Шевченка / вул. Пушкінська, 8/26	79	05.10.2011 р.
ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО “БАНК ІНВЕСТИЦІЙ ТА ЗАОЩАДЖЕНЬ”	ПАТ	500 000 000	09.08.2005 р.	300	м. Київ, вул. Мельникова, 83-д	221	24.10.2011 р.
ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО “ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ПРОМИСЛОВИЙ БАНК”	ПАТ	120 000 000	13.08.2008 р.	326	м. Київ, вул. Саксаганського, 3, літера “А”	246	15.11.2011 р.
Львівська область							
ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО “УНІКОМБАНК”	ПАТ	460 564 375	28.10.2002 р.	284	м. Львів, вул. Богдана Хмельницького, 117-а	202	07.11.2011 р.

¹ “Офіційний список банків України, включених до Державного реєстру банків (станом на 1 січня 2015 р.)” опубліковано у “Віснику Національного банку України” № 2, 2015 р. Зміни і доповнення, внесені до Державного реєстру банків, виділено червоним кольором. Назви банків подаються за орфографією статутів.

Банки, яким змінено або в яких відкликано банківську ліцензію у січні 2015 року Banks whose banking licenses were changed or revoked in January 2015

Повне офіційне найменування банку	Юридична адреса	Банківська ліцензія:		Примітка
		номер	дата видачі	
м. Київ і Київська область				
Публічне акціонерне товариство “ПРАЙМ-БАНК”	м. Київ, вул. Михайлівська, 6-а (поштова адреса)	197	14.11.2011 р.	Банківську ліцензію відкликано згідно з постановою Правління НБУ від 13.01.2015 р. № 9
ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО “КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК “ЕКСПОБАНК”	м. Київ, вул. Дмитрівська, 18/24	15	17.10.2011 р.	Банківську ліцензію відкликано згідно з постановою Правління НБУ від 22.01.2015 р. № 41
ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО “ГРІН БАНК”	м. Київ, вул. Багговутівська, 17–21	207	11.11.2011 р.	Банківську ліцензію відкликано згідно з постановою Правління НБУ від 22.01.2015 р. № 40
Дніпропетровська область				
ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО “АКТАБАНК”	м. Дніпропетровськ, вул. Шевченка, 53	243	07.11.2011 р.	Банківську ліцензію відкликано згідно з постановою Правління НБУ від 15.01.2015 р. № 19
ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО “ІНТЕРКРЕДИТБАНК”	м. Дніпропетровськ, вул. Титова, 36	262	02.09.2011 р.	Банківську ліцензію відкликано згідно з постановою Правління НБУ від 16.01.2015 р. № 27
ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО “КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК “АКСІОМА”	м. Дніпропетровськ, вул. Сімферопольська, 11, приміщення № 25	228	11.08.2011 р.	Банківську ліцензію відкликано згідно з постановою Правління НБУ від 30.01.2015 р. № 68
Одеська область				
ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО АКЦІОНЕРНИЙ БАНК “ПОРТО-ФРАНКО”	м. Одеса, вул. Пушкінська, 10	129	02.11.2011 р.	Банківську ліцензію відкликано згідно з постановою Правління НБУ від 30.01.2015 р. № 67
Чернігівська область				
Публічне акціонерне товариство “Банк “Демарк”	м. Чернігів, вул. Комсомольська, 28	47	20.10.2011 р.	Банківську ліцензію відкликано згідно з постановою Правління НБУ від 30.01.2015 р. № 66

Матеріали для “Вісника Національного банку України” підготувала головний економіст департаменту реєстрації, ліцензування та реорганізації банків Національного банку України Олена Сілецька.

Монети України/

Про введення в обіг пам'ятної монети “Водолійчик”

Putting into circulation the commemorative coin

"Aquarius (Little Water Bearer)"

Національний банк України, продовжуючи серію “Дитячий зодіак”, 19 січня 2015 року ввів в обіг пам'ятну монету номіналом 2 гривні, присвячену дітям, які народилися під сузір'ям Водолія.

Монету виготовлено зі срібла 925 проби. Категорія якості карбування — спеціальний анциркулейтед, маса дорогоцінного металу в чистоті — 7.78 г, діаметр — 26.5 мм, тираж — до 10 000 штук. Гурт монети, яка має форму дев'ятикутника, — гладкий.

На аверсі розміщено: вгорі малий Державний герб України, написи: вгорі півколом — **НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК УКРАЇНИ**, внизу — номінал **ДВІ ГРИВНІ** та стилізовану композицію — на тлі зоряного неба зображення знаків зодіаку, місяця і сонця; рік карбування монети — **2015** та

логотип Монетного двору Національного банку України (праворуч), зазначено метал, його пробу та масу дорогоцінного металу в чистоті — **Ag 925 / 7.78** (ліворуч).

На реверсі зображено стилізовану композицію — ліворуч на матовому тлі символ знака зодіаку Водолія, у центрі на траві — хлопчик, угорі напис — **ВОДОЛІЙЧИК**.

Художник — Наталія Фандікова.

Скульптор — Володимир Дем'яненко.

Пам'ятна монета номіналом 2 гривні “Водолійчик” є дійсним платіжним засобом України та обов'язкова до приймання без будь-яких обмежень за її номінальною вартістю до всіх видів платежів, а також для зарахування на рахунки, вклади, акредитиви та для переказів.

Про введення в обіг пам'ятної монети “Галшка Гулевичівна”

Putting into circulation the commemorative coin

"Halshka Hulevychivna"

Національний банк України, продовжуючи серію “Видатні особистості України”, 27 січня 2015 року ввів в обіг пам'ятну монету номіналом 2 гривні, присвячену відомій постаті культурно-національного відродження України кінця XVI — початку XVII ст. — Єлизаветі (Галшці) Василівні Гулевичівні, яка походила з волинської шляхетської родини і була однією із засновниць Київського братства, Бого-явленського монастиря і при ньому школи для дітей, відписавши для цих цілей у 1615 році свою садибу із землею в Києві на Подолі. Цим було покладено початок Київській братській школі (згодом Києво-Могилянській академії).

Монету виготовлено з нейзильберу. Категорія якості карбування — спеціальний анциркулейтед, маса — 12.8 г, діаметр — 31.0 мм, тираж — 30 000 штук. Гурт монети — рифлений.

На аверсі розміщено: вгорі напис — **НАЦІОНАЛЬНИЙ / БАНК УКРАЇНИ**, праворуч від якого — малий Державний

герб України; стилізовану композицію, що символізує передавання землі, — на тлі сторінки з автографом Галшки Гулевичівни зображено перо (вгорі) та печатку (внизу), праворуч — номінал **2 / ГРИВНІ**, під яким рік карбування монети — **2015** та логотип Монетного двору Національного банку України.

На реверсі зображено стилізовану композицію: вгорі — фасад будинку, з якого починалася історія Київської братської школи, під яким напис **ГАЛШКА / ГУЛЕВИЧІВНА** та роки її життя **1575 / 1642**, ліворуч зображено Галшку Гулевичівну з дітьми.

Художник і скульптор — Святослав Іваненко.

Пам'ятна монета номіналом 2 гривні “Галшка Гулевичівна” є дійсним платіжним засобом України та обов'язкова до приймання без будь-яких обмежень за її номінальною вартістю до всіх видів платежів, а також для зарахування на рахунки, вклади, акредитиви та для переказів.

Монети України/

Про введення в обіг пам'ятних монет серії “Героям Майдану” (“Євромайдан”, “Революція гідності”, “Небесна Сотня”)

Putting into circulation the commemorative coins
of the “To the Heroes of the Maidan” series
 (“Euromaidan”, “Revolution of Dignity”,
 “Heavenly Hundred”)

Фото з сайту Plus.google.com

Національний банк України 18 лютого 2015 року ввів в обіг три пам'ятні монети номіналом 5 гривень кожна – “Євромайдан”, “Революція гідності” та “Небесна Сотня” серії “Героям Майдану”, яка увічніює пам'ять полеглих і події, що відбулися в Україні протягом листопада 2013 року – лютого 2014 року та увійшли в історію як Революція гідності.

Монети виготовлено з нейзильберу. Категорія якості карбування – спеціальний анциркулейтед, маса – 16.54 г, діаметр – 35.0 мм, тираж – по 50 000 штук. Гурт монет – рифлений. Монети виготовлено з використанням технології тамподруку.

Пам'ятна монета “Євромайдан” присвячена протестним акціям, що відбулися в Україні і були наповнені прагненням до змін, європейського напрямку розвитку нашої держави.

На аверсі на рельєфному тлі, стилізованому під прапор, що тріпоче на вітрі, розміщено: вгорі напис – **УКРАЇНА**, ліворуч від якого – малий Державний герб України; номінал – **5 / ГРИВЕНЬ** та рік карбування монети – **2015** (ліворуч); логотип Монетного двору Національного банку України (внизу); у центрі, в квадраті, утвореному цитатою зі статті 5 Конституції України: **НОСІЄМ СУВЕРЕНІТЕТУ / І ЄДИНИМ ДЖЕРЕЛОМ / ВЛАДИ В УКРАЇНІ / Є НАРОД**, зображено фрагмент віча.

На реверсі розміщено символічну композицію: на тлі прапора Європейського Союзу зображено руку, стиснуту в кулак, що тримає Державний прапор України (прапори кольорові, використано тамподрук), ліворуч напис – **ЄВРОМАЙДАН**.

Художники – Володимир Таран, Олександр Харук, Сергій Харук.

Скульптори – Святослав Іваненко, Роман Чайковський.

Пам'ятна монета “Революція гідності” присвячена мужності і патріотизму, які виявили громадяни України всіх національностей, прагнучи розвинути та зміцнювати сучасну європейську державу, конституційні засади демократії, права і свободи людини.

На аверсі на дзеркальному тлі дзвона розміщено: вгорі напис — **УКРАЇНА**, під яким зображено учасника подій; на рельєфному тлі монети у вигляді полум'я розміщено: малий Державний герб України (праворуч) та номінал — **5 / ГРИВЕНЬ**, рік карбування монети — **2015**, логотип Монетного двору Національного банку України (ліворуч).

На реверсі зображено композицію у формі хреста: один із фрагментів подій — силове протистояння (використано тамподрук), угорі стилізований напис — **РЕВОЛЮЦІЯ / ГІДНОСТІ**.

Художники — Володимир Таран, Олександр Харук, Сергій Харук.
Скульптор — Святослав Іваненко.

Пам'ятна монета “Небесна Сотня” присвячена пам'яті героїв, які стали символом гідності, кожен з яких здійснив особистий подвиг, повставши проти насилля та несправедливості, віддавши найцінніше — своє життя за нову відроджену Україну.

На аверсі розміщено: на тлі бруківки вгорі напис — **УКРАЇНА**, під яким — малий Державний герб України; розкладені на бруківці гвоздики, що символізують пролиту кров героїв, напис — **ГЕРОЇ / НЕ ВМИРАЮТЬ!**, на дзеркальному тлі ліворуч — номінал **5 / ГРИВЕНЬ** і рік карбування монети **2015**, праворуч — ло-

готип Монетного двору Національного банку України.

На реверсі зображено композицію: внизу свічки, полум'я яких піднімається вгору на тлі синьо-жовтого (використано тамподрук) Державного прапора України і символізує душі героїв; угорі на дзеркальному тлі стилізований напис — **НЕБЕСНА / СОТНЯ**.

Художники — Володимир Таран, Олександр Харук, Сергій Харук.

Скульптори — Володимир Атаманчук, Роман Чайковський.

Пам'ятні монети номіналом 5 гривень кожна “Євромайдан”, “Революція гідності”, “Небесна Сотня” є дійсними платіжними засобами України та обов'язкові до приймання без будь-яких обмежень за їх номінальною вартістю до всіх видів платежів, а також для зарахування на рахунки, вклади, акредитиви та для переказів.

Про введення в обіг пам'ятної монети “Рибки” Putting into circulation the commemorative coin “Pisces (Little Fish)”

Національний банк України, продовжуючи серію “Дитячий зодіак”, 16 лютого 2015 року ввів в обіг пам'ятну монету номіналом 2 гривні, присвячену дітям, які народилися під сузір'ям Риб.

Монету виготовлено зі срібла 925 проби. Категорія якості карбування — спеціальний анциркулейтед, маса дорогоцінного металу в чистоті — 7.78 г, діаметр — 26.5 мм, тираж — до 10 000 штук. Гурт монети, яка має форму дев'ятикутника, — гладкий.

На аверсі розміщено: вгорі малий Державний герб України, написи — **НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК УКРАЇНИ** (вгорі півколом), номінал — **ДВІ ГРИВНІ** (внизу); стилізовану композицію — на тлі зоряного неба зображення знаків зодіаку, під якими на місяці солодко спить дитина; рік карбування монети — **2015** і логотип

Монетного двору Національного банку України (праворуч), зазначено метал, його пробу та масу дорогоцінного металу в чистоті — **Ag 925 / 7.78** (ліворуч).

На реверсі зображено стилізовану композицію — ліворуч на матовому тлі символ знака зодіаку Риб, у центрі — дві рибки, вгорі напис — **РИБКИ**.

Художник — Наталія Фандікова.

Скульптори — Святослав Іваненко, Анатолій Дем'яненко.

Пам'ятна монета номіналом 2 гривні “Рибки” є дійсним платіжним засобом України та обов'язкова до приймання без будь-яких обмежень за її номінальною вартістю до всіх видів платежів, а також для зарахування на рахунки, вклади, акредитиви та для переказів.

Конкурс/

Стартував традиційний конкурс
“Краща монета року України”

The “Best Coin of the Year in Ukraine” contest has been launched

Національний банк України оголосив про проведення щорічного конкурсу “Краща монета року України”. Нагадуємо читачам умови конкурсу і подаємо перелік пам'ятних монет, введених в обіг у 2014 році, з-поміж яких обиратимуть найкращі.

The National Bank of Ukraine announced the beginning of the annual contest “Best coin of the year in Ukraine”. We remind readers of the “Herald of the NBU” conditions of the contest and give the list of the commemorative coins issued into circulation in 2014, among which the best coins will be chosen.

Цьогоріч конкурс “Краща монета року України” проводиться уже вдесяте. Його метою є визначення рейтингової шкали пам'ятних монет, випущених в обіг Національним банком України, професійного рівня учасників як творчого, так і виробничого процесу, а також стимулювання і заохочення художників та скульпторів до пошуку креативних ідей, привернення уваги широкої громадськості до мистецтва пластики, пропаганди державотворчих ідей і цілей.

Найкращі українські пам'ятні монети традиційно визначатимуться в таких номінаціях:

- “Краща монета року”;
- “Унікальне ідейне рішення”;
- “Найкраще художнє рішення”.

Згідно з положенням про конкурс він проводиться у два етапи.

На першому, що триває з 2 лютого до 6 квітня 2015 року, шляхом голосування буде визначено по три монети, котрі наберуть найбільшу кількість голосів у кожній номінації. До розгляду беруться всі пам'ятні монети України, які офіційно введено в обіг Національним банком України з 1 січня до 31 грудня 2014 року¹.

У голосуванні можуть взяти участь усі охочі, які в установлені строки скористаються інтерактивною анкетой для визначення кращої монети року на сторінках Офіційного інтернет-пред-

ставництва Національного банку України за адресою: <http://www.bank.gov.ua> чи надішлють заповнену анкету на таку електронну адресу: moneta@bank.gov.ua, або вкинуть анкету в спеціально облаштовану скриньку в територіальних управліннях Національного банку України та банках-дистриб'юторах (Державний ощадний банк України, банки “Фінанси та кредит”, “Хрещатик”, ОКСІ-банк, Імексбанк).

Асоціація нумізматів України організовує проведення голосування в своїх осередках і після закінчення терміну, визначеного для цього, підраховує анкети і голоси в розрізі монет та надсилає офіційного листа з результатами голосування й анкети до Національного банку України.

На другому етапі конкурсу члени

комісії шляхом таємного голосування визначать переможця конкурсу в кожній номінації (серед авторів трьох обраних монет), результати якого голова комісії оголосить на її засіданні. До складу комісії входять фахівці Національного банку України, представники Експертної ради з питань дизайну пам'ятних монет України, уповноважені представники Асоціації нумізматів України.

Інформація про результати другого етапу конкурсу розміщуватиметься на сторінках Офіційного інтернет-представництва Національного банку України та в засобах масової інформації, зокрема, в журналах “Вісник Національного банку України” та “Банкноти і монети України / Banknotes and Coins of Ukraine”.

Анкета для визначення кращої монети року

1. Прізвище, ім'я, по батькові _____.
2. Стать:
☐ чоловіча; ☐ жіноча.
3. Вік _____.
4. Місце проживання*:
місто _____, вулиця _____, будинок _____;
контактний телефон _____.
5. Місце роботи* _____.
6. Причетність до нумізматики:
☐ член Асоціації (клубу) нумізматів; ☐ колекціонер; ☐ інше.
7. Краща монета в номінаціях:
“Краща монета року” – _____;
(назва монети)
“Унікальне ідейне рішення” – _____;
(назва монети)
“Найкраще художнє рішення” – _____;
(назва монети)

* Зазначаються за бажанням.

¹ Зображення та повна інформація про пам'ятні монети України, які офіційно введено в обіг Національним банком України упродовж 2014 року, періодично друкувалися на сторінках журналу “Вісник Національного банку України”, їх зібрано і впорядковано за серіями у дев'ятнадцятому випуску (видання 2015 року) інформаційно-довідкового журналу “Банкноти і монети України”, а також розміщено на сторінках Офіційного інтернет-представництва Національного банку України за адресою: www.bank.gov.ua.

Перелік монет, уведених в обіг Національним банком України у 2014 році, які беруть участь у конкурсі “Краща монета року України”

1	“60 років Черкаській області” (біметалеві з недорогоцінних металів)	23	“Джон Джеймс Юз” (нейзильбер)
2	“75 років Кіровоградській області” (біметалеві з недорогоцінних металів)	24	“180 років Київському національному університету імені Тараса Шевченка” (срібло)
3	“75 років Сумській області” (біметалеві з недорогоцінних металів)	25	“180 років Київському національному університету імені Тараса Шевченка” (нейзильбер)
4	“XXII зимові Олімпійські ігри” (срібло)	26	“Дівчатко” (срібло)
5	“XXII зимові Олімпійські ігри” (нейзильбер)	27	“За творами О. П. Довженка” (до 120-річчя від дня народження) (срібло)
6	“Визволення Нікополя від фашистських загарбників” (нейзильбер)	28	“Микола Реріх” (нейзильбер)
7	“Корсунь-Шевченківська битва (до 70-річчя визволення України від фашистських загарбників)” (срібло)	29	“Цикламен косий (Кузнецова)” (срібло)
8	“Корсунь-Шевченківська битва (до 70-річчя визволення України від фашистських загарбників)” (нейзильбер)	30	“Цикламен косий (Кузнецова)” (нейзильбер)
9	“Євгеній Березняк” (нейзильбер)	31	“700 років мечеті хана Узбека і медресе” (срібло)
10	“200-річчя від дня народження Т. Г. Шевченка” (срібло)	32	“700 років мечеті хана Узбека і медресе” (нейзильбер)
11	“200-річчя від дня народження Т. Г. Шевченка” (нейзильбер)	33	“500-річчя битви під Оршею” (нейзильбер)
12	“Ягнятко” (срібло)	34	“70 років визволення України від фашистських загарбників” (срібло)
13	“75 років Запорізькій області” (біметалеві з недорогоцінних металів)	35	“70 років визволення України від фашистських загарбників” (нейзильбер)
14	“70 років Херсонській області” (біметалеві з недорогоцінних металів)	36	“Остап Вишня” (нейзильбер)
15	“Володимир Сергєєв” (нейзильбер)	37	“75 років Волинській області” (біметалеві з недорогоцінних металів)
16	“Телятко” (срібло)	38	“75 років Львівській області” (біметалеві з недорогоцінних металів)
17	“Близнятка” (срібло)	39	“75 років Рівненській області” (біметалеві з недорогоцінних металів)
18	“Анна Ярославна” (нейзильбер)	40	“75 років Тернопільській області” (біметалеві з недорогоцінних металів)
19	“220 років м. Одесі” (срібло)	41	“75 років Івано-Франківській області” (біметалеві з недорогоцінних металів)
20	“220 років м. Одесі” (нейзильбер)	42	“Василь Липківський” (нейзильбер)
21	“Рачок” (срібло)	43	“Рік Кози” (срібло)
22	“Левенятко” (срібло)		

Монети України/

Колекційний набір “Монети України” The collection set “Coins of Ukraine”

Національний банк України випустив колекційний набір обігових та розмінних монет “Монети України”, присвячений щорічному Всеукраїнському конкурсу дитячих малюнків на тему “Національний банк майбутнього”.

Набір “Монети України” 2014 року містить пам’ятний жетон та монети — від 1 гривні до 1 копійки, його тираж — 10 000 штук.

Монети номіналами 1, 2, 5 копійок виготовлено з нержавіючої сталі, монети номіналами 10, 25, 50 копійок та 1 гривня — з алюмінієвої бронзи, а пам’ятний жетон — із нейзильберу.

На аверсі жетона зображено графічний знак національної грошової одиниці України — гривні, який складається з двох елементів. Перший та основний елемент ґрунтується на рукописному варіанті зображення літери “Г” (кирилиця) як першої літери у назві “гривня”.

Другий елемент графічного знака гривні — дві горизонтальні паралельні лінії, які втілюють ідею стабільності грошової одиниці. Подібна ідея традиційно використовується в багатьох знаках валют, що і відрізняє їх від інших символів та піктограм.

На реверсі жетона зображено фрагмент малюнка Юлії Гурової “Політ у майбутнє” (14 років, м. Суми), логотип Національного банку України та рік карбування — 2014.

На упаковці колекційного набору використано фрагменти малюнків таких учасників конкурсу: Євгенії Березюк (13 років, м. Житомир), Вікторії Євстафіївської (13 років, м. Бердянськ), Марії Сотник (15 років, м. Донецьк).

Колекційні набори “Монети України” можна придбати у пунктах продажу територіальних управлінь Національного банку України.

■ **Михайло Кравченко**
Mykhailo Kravchenko

Кандидат економічних наук
Ph.D. (Economics)

Дослідження/

Механізм оптимізації бізнес-процесів банку

The mechanism for bank business process optimization

У статті розглянуто проблеми, пов'язані з впровадженням і використанням процесного підходу в управлінні банківською установою. Запропоновано модель процесного управління з урахуванням банківської специфіки та розроблено механізм оптимізації бізнес-процесів банку.

The article considers problems related to implementation and application of the process approach in bank management. The author suggests the process management model adapted to the banking specific character and mechanism for bank's business processes optimization.

Ключові слова: процесне управління, бізнес-процеси банку, механізм оптимізації бізнес-процесів банку, класифікація бізнес-процесів банку, основні бізнес-процеси, обслуговуючі бізнес-процеси, бізнес-процеси управління, система ключових показників ефективності, модель структуризації бізнес-процесів, єдиний класифікатор бізнес-процесів.

Key words: process management, bank's business processes, mechanism for bank's business processes optimization, classification of bank's business processes, key business processes, servicing business processes, management business processes, key performance indicators system, model for business processes structuring, unified business processes classification.

В умовах складної макроекономічної ситуації та жорсткої конкуренції на фінансовому ринку традиційні методи управління не можуть забезпечити значного підвищення ефективності діяльності банку. Потрібні інноваційні підходи, спроможні забезпечити успіх як у короткостроковій, так і в довгостроковій перспективі. Світовий досвід підвищення ефективності діяльності підприємств свідчить, що отримати гарантований результат можна лише в рамках процесно-орієнтованого управління [1, с. 116].

Теоретичні й практичні питання процесного підходу до управління досліджували такі зарубіжні вчені, як У.Демінг, М.Хаммер, Д.Чампі, Д.Харрінгтон, Р.Суза, М.Робсон, Ф.Уллах та інші, серед вітчизняних дослідників — Л.Балабанова, В.Барановський, О.Білорус, О.Васюренко, О.Вовчак, І.Бушуєва, А.Козаченко та інші. Незважаючи на досить високий рівень їх опрацювання, малодослідженими залишаються питання організаційно-методичного забезпе-

чення оптимізації бізнес-процесів у банківській сфері.

Враховуючи викладене вище, метою статті є розвиток організаційно-методичного забезпечення оптимізації бізнес-процесів і розробка практичних рекомендацій впровадження процесно-орієнтованого управління в банку.

Процесно-орієнтованим управлінням організацією передбачається постійне поліпшення її бізнес-процесів, тому вибір підходів та методів удосконалення бізнес-процесів є важливою складовою процесного управління. Науковці виділяють два основних концептуальних підходи до підвищення ефективності організації в рамках процесного управління:

1) поступове вдосконалення бізнес-процесів (оптимізація) — потребує мінімальних затрат на реалізацію цього підходу. Його засновником є У.Демінг;

2) перепроєктування й реінжиніринг бізнес-процесів, що веде до суттєвих змін усталених управлінських функцій, комплексного й радикаль-

ного перетворення всього бізнесу. Основоположниками цього підходу є М.Хаммер та Д.Чампі.

Вибираючи підходи до підвищення ефективності організації процесного управління, слід враховувати специфіку банківської діяльності: складність і необхідність забезпечення неперервності ведення бізнесу, багатогранність і наукоємність банківської діяльності, наявність численних ризиків. Крім цього, необхідно також брати до уваги позитивний фактор наглядової діяльності й регуляторного впливу Національного банку України на функціонування банківських установ, що, безперечно, змушує банки дбати про ефективність своєї діяльності й неперервне вдосконалення банківських бізнес-процесів.

Виходячи з цього, в переважній більшості банків немає необхідності вдаватися до реінжинірингу для підвищення ефективності діяльності. Достатньо застосувати симбіоз зазначених вище підходів (концепцій) — оптимізації банківських бізнес-процесів,

а в окремих випадках — частковий реінжиніринг критичних бізнес-процесів або робіт у рамках бізнес-процесу.

Таким чином, успішне запровадження і подальше функціонування процесно-орієнтованого підходу до управління банком значною мірою залежить від якості теоретико-методологічного забезпечення процесного управління в цілому та від розробки адекватної процесно-орієнтованої моделі управління банком і дієвого механізму оптимізації бізнес-процесів зокрема. У статті під механізмом оптимізації бізнес-процесів банку мається на увазі система неперервного моніторингу бізнес-процесів банку та управління ними. Вона забезпечує підвищення ефективності діяльності банку шляхом оптимізації виконання робіт у рамках бізнес-процесів, котрі приносять дохід, і мінімізації або виключення та передачу на аутсорсинг робіт, неприбуткових для банку.

МОДЕЛЬ ПРОЦЕСНО-ОРІЄНТОВАНОГО УПРАВЛІННЯ

Моделю процесно-орієнтованого управління відображає управління банком на основі бізнес-процесів, які описані, регламентовані, постійно контролюються і коригуються у випадку відхилення від цільових параметрів — тобто безперервно вдосконалюються. Бізнес-модель процесно-орієнтованого управління передбачає виконання ряду основних вимог.

1. Уся діяльність банку розглядається як сукупність взаємозв'язаних процесів. У кожному конкретному процесі можуть бути задіяні співробітники різних підрозділів банку.

2. Будь-який бізнес-процес має конкретні й вимірні "входи" — ресурси і "виходи" — результати. Ресурси — це перелік об'єктів, задіяних у ході виконання бізнес-процесу та необхідних для отримання кінцевого результату. Ресурси бізнес-процесу поділяють на: інформаційні (документи, файли, дані, програмне забезпечення); фінансові (готівка, кошти на розрахункових рахунках, цінні папери); матеріальні (матеріали, устаткування); кадрові (персонал); часовий ресурс.

3. Бізнес-моделлю передбачається наявність власника кожного бізнес-процесу та виконавців, які призначаються рішенням уповноваженого органу банку. Також затверджується ієрархічна структура бізнес-процесів банку, визначаються всі їхні учасники

та функції. В рамках бізнес-моделі доцільно зробити визначення таких понять, як власник, учасник і виконавець бізнес-процесу:

а) *власник бізнес-процесу* — це посадова особа, котра володіє достатніми правами і повноваженнями для управління ресурсами з метою постійного вдосконалення бізнес-процесу та несе повну відповідальність за належне функціонування і результати бізнес-процесу;

б) *учасники бізнес-процесу* — підрозділи та організації, які взаємодіють у ході виконання цього процесу;

в) *виконавець бізнес-процесу* — підрозділ або співробітник, відповідальний за виконання роботи в рамках бізнес-процесу. Команда фахівців із різних функціональних областей, які виконують роботи в рамках процесу, є його виконавцями.

4. Будь-який уповноважений співробітник за наявності необхідної кваліфікації може бути виконавцем технологічної операції в різних процесах, а одну операцію в якому-небудь процесі можуть одночасно виконувати декілька співробітників.

5. Результатом виконання процесу є певний продукт (послуга), що має споживчу цінність для клієнта банку. Кожен процес — це сукупність логічно пов'язаних дій, котрі повторюються, в результаті яких використовуються ресурси для переробки об'єкта з метою досягнення певних результатів для задоволення внутрішніх або зовнішніх споживачів [2, с. 12].

6. Процесний підхід до управління банком повинен передбачати безперервне виявлення, ідентифікацію, аналіз і регламентацію ключових банківських бізнес-процесів та їхніх взаємозв'язків, що забезпечує безперервне управління процесами, ухвалення якісних управлінських рішень і на цій основі дає змогу швидко адаптувати діяльність банку до змін зовнішнього середовища, постійно поліпшувати якість своєї діяльності.

7. Опис бізнес-процесів повинен передбачати формулювання цілей і стратегічних вимог до них, визначення збалансованої системи оцінних індикаторів, які адекватно їх характеризують і відображають міру досягнення поставлених цілей.

8. Система оцінних індикаторів формується з урахуванням побудови цільової структури (дерева) з бізнес-процесів.

Схема функціонування процесно-орієнтованої моделі включає низку

послідовних етапів, які здійснюються дискретно (повторюються через певні проміжки часу), послідовно змінюючи один одного:

- структуризація та ідентифікація бізнес-процесів (БП);
- опис бізнес-процесів і їхня регламентація;
- оптимізація бізнес-процесів, регламентація і впровадження вдосконалених бізнес-процесів;
- моніторинг діючих бізнес-процесів і пошук критичних, тобто таких, що мають відхилення від цільових параметрів;
- організація і координація робіт щодо оптимізації бізнес-процесів.

У процесі виконання кожного етапу робиться аналіз впливу зовнішнього і внутрішнього середовища на функціонування моделі та мотивація робіт, пов'язаних із функціонуванням бізнес-моделі (див. схему).

МЕХАНІЗМ ОПТИМІЗАЦІЇ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ

Важливим завданням у процесі реалізації описаної вище моделі є розробка механізму оптимізації бізнес-процесів, який повинен включати такі етапи:

- підвищення прозорості, керованості й контрольованості діяльності банку на всіх рівнях;
- зниження витрат і часу, підвищення якості й ефективності функціонування бізнес-процесів;
- зниження собівартості робіт у рамках бізнес-процесу;
- удосконалення системи фінансового управління структурними підрозділами центрального апарату банку та його філіями на основі автоматизації бізнес-процесів;
- виявлення, ідентифікація, аналіз і регламентація ключових банківських бізнес-процесів та їхніх взаємозв'язків, що дає змогу сформулювати процесно-орієнтовану модель діяльності банку з чіткими завданнями кожного конкретного бізнес-процесу і найголовніше — кількісними та якісними характеристиками. Це дає змогу оцінити їхню ефективність і на цій основі приймати якісні рішення про їхню оптимізацію;
- виявлення і нейтралізація значущих чинників, які призводять до втрати ефективності бізнес-процесів, тощо.

Одним із вагомих чинників, який призводить до втрати ефективності, є висока собівартість робіт у рамках бізнес-процесу. Визначальними складовими собівартості є час та об'єм ре-

Схема функціонування процесно-орієнтованої моделі

сурсів, витрачених на виконання робіт (неповне використання потенціалу співробітників, нерациональне використання приміщень, техніки тощо). Скорочення часу та ресурсів на здійснення операцій шляхом оптимізації бізнес-процесу істотно знижує собівартість банківських операцій, послуг і продуктів, що підвищує конкурентоспроможність і дохідність банку.

ОРГАНІЗАЦІЯ І КООРДИНАЦІЯ РОБІТ ЩОДО ОПТИМІЗАЦІЇ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ

Важливою складовою організаційно-методичного забезпечення оптимізації бізнес-процесів є організація та координація робіт щодо оптимізації бізнес-процесів, пов'язаних з впровадженням процесно-орієнтованого управління банком, які здійснює координаційний підрозділ банку. Ним може бути структурний підрозділ банку, до сфери діяльності якого входять питання організаційного і структурного розвитку.

Координаційний підрозділ за необхідності ініціює створення управляючого комітету з оптимізації бізнес-процесів стратегічно важливих напрямів роботи з метою організації і координації діяльності робочих груп з удосконалення окремих бізнес-процесів або можливостей оптимізації конкретного процесу. Членами управляючого комітету є: власники стратегічно важливих бізнес-процесів і виконавці власників, а також секретар комітету. За необхідності до складу управляючого комітету включаються інші фахівці цього напрямку діяльності. Власник бізнес-процесу є основним ідеологом підвищення його ефективності.

Статус управляючого комітету має бути чітко прописаний у регламенту-

ючих документах банку (Положення "Про управляючий комітет"). Основними завданнями діяльності такого комітету є:

- координація й організація робіт щодо забезпечення ефективного функціонування робочих груп з питань оптимізації бізнес-процесів;
- затвердження планів, програм, графіків і бюджетів опису та оптимізації бізнес-процесів;
- відстеження ходу виконання програми оптимізації, аналіз можливих ризиків;
- ухвалення управлінських рішень про впровадження вдосконалених бізнес-процесів. Затвердження заходів щодо підготовки до впровадження вдосконалених бізнес-процесів;
- ухвалення управлінських рішень про внесення змін до планів і програм оптимізації, перенесення термінів виконання робіт на підставі звернень робочих груп.

Питання оптимізації бізнес-процесів безпосередньо вирішуються в рамках робочих груп, які створюються щодо кожного процесу, а за необхідності — і з окремих можливостей оптимізації в рамках бізнес-процесу. Поняття "можливість оптимізації" передбачає вдосконалення окремих робіт або дій у рамках бізнес-процесу банку.

Ініціатором створення робочих груп та їхнім керівником є власник бізнес-процесу. До робочої групи з конкретного бізнес-процесу/можливості оптимізації повинні входити: власник процесу та всі ключові його учасники, а також секретар робочої групи. Крім того, до цієї групи можуть бути включені зовнішні консультанти. Рішення робочої групи оформляється протоколом засідання. Ініціатором проведення засідань є власник бізнес-процесу або керівник координаційного підрозділу.

Статус робочих груп прописується в регламентуючих документах (Положення "Про робочі групи").

Основними завданнями робочої групи є:

- формування та погодження внутрішніх нормативних документів (ВНД) з опису та оптимізації БП;
- розробка планів, програм, графіків, бюджету опису та оптимізації бізнес-процесу;
- призначення відповідальних виконавців;
- опис бізнес-процесу "як є";
- визначення цілей оптимізації;
- визначення ключових показників ефективності, які адекватно характеризують бізнес-процес;
- аналіз бізнес-процесу і визначення слабких місць, які потребують оптимізації;
- вироблення можливостей щодо оптимізації;
- опис бізнес-процесу "як повинно бути";
- оптимізація бізнес-процесу і запровадження змін у реальну експлуатацію.

Важливою складовою запровадження процесного підходу до управління є розробка ієрархічної структури (дерева) бізнес-процесів банку, яка залежить від поставлених завдань і цілей. У статті запропоновано 4-рівневу модель.

1-й рівень (критерій: призначення бізнес-процесу) передбачає три групи бізнес-процесів: основні, обслуговуючі та бізнес-процеси управління:

— основні бізнес-процеси мають пряме відношення до створення продукту банку і впливають на створення доданої вартості, тобто вони приносять прибуток;

— обслуговуючі бізнес-процеси не є важливими для створення вартості, проте вони невід'ємні при виконанні основного процесу. Такі бізнес-процеси безпосередньо не пов'язані з виробництвом банківських продуктів або послуг;

— бізнес-процеси управління управляють функціонуванням банку.

2-й рівень (критерій: бізнес-напрями).

3-й рівень (критерій: тип банківського продукту/послуги). Для основних бізнес-процесів, наприклад, кредитування фізичних осіб або розрахунково-касового обслуговування.

4-й рівень (критерій: конкретний банківський продукт/послуга). Для основних бізнес-процесів, наприклад, споживче кредитування.

Структура першого та другого рів-

нів бізнес-процесів, як правило, розробляється координуючим підрозділом. Її можна подати у вигляді ієрархічного списку:

Основні бізнес-процеси:

- кредитування юридичних осіб;
- продаж продуктів РКО юридичним особам;
- залучення грошових коштів юридичних осіб;
- валютнообмінні операції юридичних осіб;
- продаж складноструктурованих продуктів (цінні папери, акредитиви, гарантії);
- зарплатні проекти;
- кредитування фізичних осіб;
- залучення грошових коштів фізичних осіб;
- інкасація готівкових грошових коштів, валютних та інших цінностей підприємств та організацій;
- інкасація банкоматів;
- залучення ресурсів шляхом випуску боргових інструментів;
- операції з банками-контрагентами та іноземними фінансовими інститутами;
- відкриття кореспондентських рахунків банку лоро/ностро;
- укладення генеральних договорів про порядок проведення міжбанківських операцій з банками-резидентами і нерезидентами.

Обслуговуючі бізнес-процеси (бек-офіс):

- IT-забезпечення і зв'язок;
- супровід, облік та бухгалтерський облік операцій банку;
- управління нерухомістю банку;
- адміністративно-господарське забезпечення;
- адміністрування кредитних операцій;
- юридичне забезпечення;
- робота з проблемними активами корпоративного бізнесу;
- робота з проблемними активами роздрібногo бізнесу;
- документальне забезпечення управлінської діяльності.

Бізнес-процеси управління (мідл-офіс):

- методологічне забезпечення;
- управління фінансами;
- розрахунок ефективності;
- управління філіальною мережею;
- управління ліквідністю;
- управління персоналом;
- управління маркетингом;
- управління ризиками банку;
- управління комплаєнс-ризиками;
- управління ризиками втрати репутації, фінансових втрат унаслідок

шахрайських або інших протиправних дій (з боку працівників банку або інших осіб);

- управління бізнес-процесами й організаційним розвитком, якістю.

Подальша деталізація і побудова ієрархічної структури (дерева) у рамках третього і четвертого рівнів здійснюється під керівництвом власника бізнес-процесів, який зобов'язаний внести інформацію про ієрархічну структуру його бізнес-процесів до єдиного класифікатора.

Під час реалізації моделі структуризації бізнес-процесів формується єдиний їх класифікатор (ЄКБП) — систематизований перелік бізнес-процесів деревоподібної структури, кожному з яких присвоєно унікальний код. Програмна реалізація моделі ЄКБП повинна давати змогу представляти їхню ієрархічну структуру в зручному для користувача вигляді: табличному, текстовому, графічному аналогу дерева бізнес-процесів з відображенням їхніх атрибутів [3, с. 377]. Унікальний код процесу складається з префікса моделі й числового коду, що відображає його місце в загальній моделі процесів.

Координуючий структурний підрозділ організовує та забезпечує реалізацію робіт із формування й підтримки в актуальному стані Єдиного класифікатора бізнес-процесів. Бізнес-модель ЄКБП повинна передбачати зручні для користувача варіанти представлення дерева бізнес-процесів. Важливим завданням формування електронної моделі такого дерева є полегшення роботи з ідентифікації цих процесів і виділення, а також автоматична генерація документів з метою наочного представлення виокремлених бізнес-процесів.

Основною складовою процесно-орієнтованого підходу є опис та оптимізація бізнес-процесів, які здійснює їхній власник. Процедура опису має бути наочною і зручною для сприйняття — від цього залежить ефективність оптимізації описаного бізнес-процесу. В рамках прийнятої моделі передбачається два етапи опису цього процесу:

- вертикальний — перелік робіт і їхня вертикальна ієрархія;
- горизонтальний — послідовність виконання робіт, включаючи опис входів і виходів, які представляють інформаційні та матеріальні потоки процесу.

У результаті опис бізнес-процесу є ієрархічно впорядкованим набором робіт: разом із вертикальними ієрархічними зв'язками є й горизонтальні потоки між роботами, які складають

процес. З метою формування наглядної, повної та об'єктивної інформації для аналізу й подальшої оптимізації використовується текстове, табличне і графічне представлення бізнес-процесу. Перш ніж почати роботу з оптимізації бізнес-процесів, необхідно:

- визначити стратегічні вимоги до бізнес-процесів, сформулювати основні цілі й критерії їхньої оптимізації;
- описати існуючі в банку бізнес-процеси “як є”.

Опис має бути чітким і однозначним. При цьому слід вказати конкретну роботу кожного співробітника. Це пов'язано з тим, що оцінюючи оптимальність, передусім потрібно аналізувати кожну складову бізнес-процесу, який виконує конкретний співробітник. Оцінюючи її, потрібно перевіряти, які результати дає правильне виконання, які дані або матеріали отримує виконавець, що він з ними робить, наскільки оптимальні його дії, а також час роботи і тривалість виконання процедури.

З метою оцінки оптимальності отриманих результатів функціонування бізнес-процесу та міри досягнення поставлених стратегічних цілей розробляється система ключових показників ефективності (КПІ), яка адекватно характеризує бізнес-процес. Аналіз цих показників дає змогу менеджменту банку оперативно виявляти “вузькі” місця й оптимізувати бізнес-процеси.

Схема опису бізнес-процесів включає такі основні етапи:

Етап 1. Створення робочих груп із бізнес-процесів;

Етап 2. Узгодження планів і термінів серед усіх учасників, призначення відповідальних виконавців, а також складання і затвердження бюджету;

Етап 3. Регламентация бізнес-процесів “як є”. Розробка внутрішніх нормативних документів (ВНД) з повним описом бізнес-процесу.

У ВНД “Опис бізнес-процесу [назва бізнес-процесу] [код бізнес-процесу]” слід вказати:

- а) виконавців, власника бізнес-процесу і їхні функції;
- б) склад операцій бізнес-процесу;
- в) межі процесу і його місце серед інших бізнес-процесів;
- г) входи-виходи бізнес-процесу, взаємодію щодо потоків даних і об'єктів з іншими бізнес-процесами й довкіллям;
- г) детальний табличний опис бізнес-процесу, в якому прописуються кожна дія цього процесу, його входи-виходи, умови (події) початку і завер-

шення, виконавець, вимоги до термінів, інша допоміжна інформація;

д) документообіг щодо бізнес-процесу, в якому описуються всі документи, що циркулюють усередині бізнес-процесу і дії, які над ними здійснюються;

е) встановлення ступеня автоматизації процесу;

є) виконання графічного опису процесу як послідовності операцій;

ж) цілі, показники і результати бізнес-процесу. Залежно від призначення бізнес-процесів (основні, обслуговуючі, управління) формується система ключових показників ефективності (KPI), які адекватно характеризують процес і дають змогу виявити закономірності розвитку бізнесу в цілому та окремих бізнес-процесів. Крім того, KPI допомагають:

- оцінити роботу кожного конкретного працівника або колективу в цілому та підвищити відповідальність працівників за свою ділянку роботи;
- створити механізм мотивації персоналу, зорієнтований на результат;
- розвивати і поліпшувати ефективніші бізнес-процеси;
- обґрунтувати вибір управлінських рішень;

з) порядок внесення змін;

и) формування карти бізнес-процесу, яка включає його основні характеристики (див. таблицю 1).

Слід детальніше зупинитися на процедурі формування системи ключових показників ефективності. Вони можуть бути згруповані й представлені у вигляді ряду основних груп.

Показники результативності бізнес-процесу відображають обсяг продукту, отриманого на виході, та міру відповідності фактичних результатів процесу запланованим. Серед них можуть бути як наведені нижче, так і інші планові показники, які адекватно характеризують процес:

- виконання плану за обсягами наданих послуг та операцій;
- виконання плану за фінансовим результатом;
- використання фонду оплати праці;
- виконання кошторису та плану за видатками;
- дотримання бюджету.

Показники тривалості циклу виконання бізнес-процесу є одними з найважливіших показників, які впливають на конкурентоспроможність банку. Відповідно зменшення часу, необхідного для виконання основних бізнес-процесів, їхньої трудомісткості,

особливо процесів із обслуговування клієнтів, забезпечує стійкість і конкурентоспроможність банку. До основних можна віднести показники:

- тривалості циклу виконання бізнес-процесу;
- ефективності операційного циклу, яка розраховується як відношення сумарного часу виконання всіх операцій процесу до тривалості загального циклу бізнес-процесу.

Показники ефективності й продуктивності бізнес-процесу відображають зв'язок між досягнутими результатами і використаними ресурсами. До основних належать:

- співвідношення прибутку і витрат у рамках процесу;
- прибуток на одного працівника, задіяного у бізнес-процесі;
- кількість продажів на одного працівника;
- обсяг продажів на одного працівника, задіяного у бізнес-процесі;
- кількість операцій, виконаних одним співробітником;
- співвідношення прибутку і фонду оплати праці в рамках процесу.

Показники вартості бізнес-процесу характеризують вартість процесу (вартість продуктів, послуг та операцій банку) або величину споживаних процесами витрат (собівартість продуктів, послуг та операцій банку). Зниження витрат у рамках бізнес-процесів дає змогу банку підвищити операційну ефективність, мінімізувати свої операційні та фінансові ризики. До основних належать такі показники:

- собівартість виконання робіт у рамках бізнес-процесу;
- вартість банківських продуктів,

послуг та операцій у рамках бізнес-процесу;

• додана вартість банківських продуктів, послуг та операцій — різниця між вартістю банківських продуктів, послуг та операцій і їхньою собівартістю;

• витрати на оплату праці виконавців процесу.

Показники фрагментації бізнес-процесу характеризують організаційну складність бізнес-процесу (кількістю різних структурних підрозділів і співробітників банку, які беруть участь у бізнес-процесі).

Слід зауважити, що запропонована система ключових показників ефективності є базовою. З метою адекватної характеристики кожного конкретного бізнес-процесу система ключових показників ефективності уточнюється, деталізується та розширюється з урахуванням його призначення, специфіки, поставлених цілей і задач.

ОПТИМІЗАЦІЯ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ

Оптимізація бізнес-процесів, а відповідно й підвищення операційної ефективності передбачає:

- спрощення організаційної структури банку — скорочення чисельності персоналу за рахунок усунення дублювання функцій та їхнього подальшого перерозподілу;
- раціоналізацію інфраструктури — оптимізацію витрат на підтримку і розвиток інформаційних технологій та каналів продажів;
- скорочення витрат на закупівлю товарів і послуг за рахунок управління попитом, вибору стратегічних по-

Таблиця. Карта бізнес-процесу

№ п/п	Назва параметрів бізнес-процесу	Значення або опис
1	Назва процесу	Присвоєння процесу найменування
2	Код процесу	Запроваджується кодування процесів з метою зручнішої ідентифікації
3	Визначення процесу	Формулювання, що розкриває суть та основний зміст процесу
4	Мета процесу	Необхідний результат процесу
5	Власник	Прізвище та посада працівника, наділеного повноваженнями власника цього процесу
6	Учасники	Назви підрозділів, організації, які взаємодіють у ході виконання бізнес-процесу
7	Виконавці	Посади працівників, назви підрозділів, які беруть участь у виконанні бізнес-процесу
8	Нормативні документи	Назва документів, котрі регламентують діяльність бізнес-процесу
9	Входи	Опис потоків, які надходять у бізнес-процес іззовні й підлягають перетворенню
10	Виходи	Опис результатів перетворення
11	Вимірювані параметри	Опис характеристик бізнес-процесу, що підлягають вимірюванню і контролю
12	Показники результативності	Значення та аналіз
13	Показники ефективності	Значення та аналіз
14	Показники вартості	Значення та аналіз
15	Показники часу	Значення та аналіз
16	Показники фрагментації	Значення та аналіз

стачальників та оптимізації процесу планування закупівель;

– реалізацію ключового принципу тарифної політики банку – “рентабельність послуг”, яка досягається шляхом ефективного управління собівартістю послуг і недопущенням встановлення тарифів на банківські послуги нижче собівартості;

– оптимізацію бізнес-логіки процесів – зміну алгоритмічних схем бізнес-процесів; додавання, видалення, переструктуризацію процедур і дій усередині бізнес-процесу; усунення функцій, які мають великий час виконання і незначну результативність; перерозподіл відповідальності й виконавців у рамках бізнес-процесів;

– внесення коректив у частині входів-виходів бізнес-процесу;

– внесення змін у внутрішні нормативні документи і т. д.

З метою ефективного вирішення питання оптимізації бізнес-процесів їхній власник за необхідності вносить зміни до складу робочої групи, встановлюються або коригуються терміни оптимізації цих процесів. Процедура їхньої оптимізації описується в рамках внутрішнього нормативного документу – “Оптимізація бізнес-процесу [назва бізнес-процесу] [код бізнес-процесу]”, в якому на підставі аналізу ВНД “Опис бізнес-процесу [назва бізнес-процесу] [код бізнес-процесу]” та іншої інформації, яка адекватно його характеризує, відображаються такі важливі питання й розробляються можливості для оптимізації:

1. Аналіз бізнес-логіки процесу на предмет наявності неоптимальних технологічних ланцюжків, які породжують неоптимальне переміщення документів по підрозділах у процесі надання послуги, зайві комунікації співробітників, неправильно побудовану взаємодію між ними, необхідні узгодження й ухвалення рішень. Крім того, робиться аналіз:

- можливої затримки за часом у процесі надання послуги внаслідок неоптимальності процесу, наявності зайвого контролю, розмитості відповідальності, втрати часу в неякісних горизонтальних зв'язках між підрозділами;
- наявності тимчасових і невласних завдань;
- міри прозорості й контролюваності бізнес-процесу.

Результатом відповідного аналізу можуть стати так звані “Швидкі поліпшення”, котрі ініціюються відразу ж після первинного опису проце-

су. Це ті зміни, необхідність яких стає очевидною після отримання та аналізу моделі процесу;

2. Аналіз рівня використання потенціалу співробітників. Дослідження можливості підвищення ефективності банківських процесів за рахунок оптимізації навантаження на персонал у розрізі бізнес-процесів;

3. Порівняльний аналіз трудомісткості бізнес-процесів. Описується можливість підвищення ефективності бізнес-процесів за рахунок зниження їхньої трудомісткості;

4. Розрахунок та аналіз витрат заробітної плати при виконанні бізнес-процесу;

5. Розрахунок та аналіз собівартості надання послуг та інших робіт, які виконуються в рамках бізнес-процесу. Дослідження можливості підвищення ефективності банківських процесів за рахунок зниження собівартості виконання робіт у рамках бізнес-процесу;

6. Аналіз системи ключових показників ефективності та встановлення міри досягнення планів і поставлених стратегічних цілей;

7. Пошук можливостей підвищення ефективності бізнес-процесів на базі порівняльного аналізу ключових показників ефективності бізнес-процесу в розрізі “як було – як повинно бути”, “структурний підрозділ – інші структурні підрозділи банку”;

8. Вибір кращих (еталонних) бізнес-процесів, їхня стандартизація і тиражування;

9. Дослідження можливості підвищення ефективності банківських процесів за рахунок автоматизації і комп'ютеризації систем управління;

10. Кожна можливість поліпшення бізнес-процесу на базі проведеного аналізу його бізнес-логіки і показників повинна передбачати такі етапи:

- опис поточної ситуації та опис можливості оптимізації;
- розрахунок економічної доцільності й опис логіки розрахунку;
- ілюстрацію змін щодо можливості оптимізації та обґрунтування змін у цільових процесах;
- результати оптимізації та план упровадження;

11. Виклад заходів щодо підготовки до впровадження вдосконалених бізнес-процесів, причому слід передбачити:

- оцінку необхідних ресурсів для впровадження вдосконалених бізнес-процесів;
- оцінку ризиків і компенсаційних заходів;

- розробку посадових інструкцій і положень про структурні підрозділи;
- розробку детального плану впровадження.

Важливим етапом оптимізації бізнес-процесів є підготовка й ухвалення управлінських рішень щодо впровадження вдосконалених бізнес-процесів. За результатами досліджень, проведених на попередніх етапах, будується модель бізнес-процесу (“як повинно бути”). Нею передбачається впровадження комплексних змін у бізнес-процесах, що охоплюють такі аспекти:

- усунення зайвих операцій, які не створюють доданої вартості;
- поліпшення прозорості й контролюваності бізнес-процесів банку;
- максимальна автоматизація рутинних завдань;
- оптимізація процесів ухвалення рішень;
- перегляд дій виконавців;
- удосконалення форм зберігання і первинної обробки даних, які використовуються під час виконання конкретної операції.

З урахуванням моделі “як повинно бути” розробляються заходи і приймаються управлінські рішення щодо їхньої реалізації.

МОНІТОРИНГ ДІЮЧИХ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ І ПОШУК КРИТИЧНИХ

Завсередвиною етапом процесу оптимізації є моніторинг діючих бізнес-процесів і пошук критичних. Власники бізнес-процесів на етапі їхнього моніторингу повинні організувати:

- регулярний аналіз ключових показників ефективності;
- постійно діючу систему стратегічного моніторингу і корекції стратегії;
- пошук та аналіз нових стратегічних ідей;
- розробку нових вимог до операційної моделі та їх трансформацію в систему ключових показників ефективності;
- діючу на постійній основі систему пошуку критичних процесів та ухвалення рішення про їхнє вдосконалення.

Для того, щоб переконатися в ефективності вдосконаленого процесу після його впровадження, а також для своєчасної ініціації повторного вдосконалення процесу за появи нових вимог до його результатів, проводиться

облік і контроль ключових показників ефективності. Фактичні показники аналізуються на предмет відхилень від запланованих або від необхідних відповідно до нових вимог, які пред'являються до процесу. З'ясовуються причини відхилень і приймаються рішення про необхідність коригування або подальшого вдосконалення процесу. Регулярно проводиться моніторинг організаційної структури з метою створення умов для ефективного функціонування системи бізнес-процесів.

Особливий акцент робиться на процедурі моніторингу доданої вартості продуктів, послуг та операцій банку. При формуванні тарифів на продукти, послуги та операції банку слід враховувати, що вартість продукту виражається в ціні, за якою він може бути реалізованим на ринку банківських послуг. Причому ціна повинна бути вища, ніж понесені банком витрати в рамках бізнес-процесу.

ВИСНОВКИ

Враховуючи викладене вище, можна стверджувати: основна перевага процесного управління над традиційними підходами полягає в тому, що відбувається безперервне управління діяльністю і ресурсами банку. При цьому механізм оптимізації бізнес-процесів банку забезпечує постійне поліпшення якості кінцевого продукту, зниження його вартості, і на цій основі — досягнення максимальної результативності діяльності банку. За результатами дослідження можна зробити ряд висновків.

1. Розробка та впровадження адек-

ватної моделі процесно-орієнтованого управління в банку та механізму оптимізації бізнес-процесів дає змогу істотно підвищити операційну ефективність, спростити організаційну структуру, зробити раціональнішою інфраструктуру, підвищити рентабельність послуг, оптимізувати бізнес-логіку процесів тощо.

2. Виведення в ролі об'єктів управління наскрізних міжфункціональних процесів, орієнтованих на клієнта і формування інституту їхніх власників, відображає сенс процесного підходу. При цьому процеси виокремлюються за ланцюжком створення цінності. Створення цінності включає цінність наданих банком послуг та цінність супутнього обслуговування.

3. Запропонований механізм оптимізації бізнес-процесів дає змогу: виявляти можливості щодо скорочення трудомісткості й термінів виконання банківських операцій, передачі окремих процесів на аутсорсинг; скорочення чисельності персоналу за рахунок усунення дублювання функцій та їхнього подальшого перерозподілу тощо.

4. Використання процесно-орієнтованого підходу до організації системи управління банком дає змогу: швидко реагувати на зміни навколишнього середовища; створити потужне мотиваційне поле і зацікавити всіх співробітників; забезпечити оптимальний механізм обміну інформацією між функціональними підрозділами. Крім того, значно спрощуються процедури координації, контролю та організації робіт і ресурсів.

5. Застосування процесного під-

ходу дає змогу скоординувати оперативну діяльність і стратегічні цілі організації, а також проводити регулярний моніторинг міри досягнення стратегічних цілей із використанням збалансованої системи ключових показників ефективності.

6. Менеджмент банку отримує можливість формувати систему показників і критеріїв оцінки ефективності реалізації управлінських рішень у рамках кожного процесу на кожній стадії управлінського ланцюга, що дає змогу оперативнo виявляти небажані відхилення від заданих стандартів діяльності й усувати їх шляхом ліквідації слабких ланок бізнес-процесів, які знижують ефективність роботи банку.

7. В умовах жорсткої конкуренції та зниження прибутковості банківських операцій регулярний аналіз собівартості й обґрунтоване ціноутворення на банківські послуги стають необхідною умовою підвищення операційної ефективності банку.

Список використаних джерел

1. Исаев Р. А. Банковский менеджмент и бизнес-инжиниринг. — М.: ИНФРА-М, 2011. — 400 с. — (Russian source).
2. Андерсен Б. Бизнес-процессы. Инструменты совершенствования / Б.Андерсен. — М.: РИА "Стандарты и качество", 2003. — 272 с. — (Russian source).
3. Глінський Є. Г. Структуризація бізнес-процесів банку як напрямок підвищення якості банківських продуктів / Є.Глінський // Сталий розвиток економіки. — 2012. — № 5 — С. 376 — 381. — (Ukrainian source).

Офіційний курс гривні щодо іноземних валют, який встановлюється
Національним банком України один раз на місяць (за січень 2015 року)*
Official exchange rate of the hryvnia against foreign currencies, which is established
by the National Bank of Ukraine monthly (for January 2015)

№ п/п	Код валюти	Назва валюти	Офіційний курс	№ п/п	Код валюти	Назва валюти	Офіційний курс
1	975 BGN	100 левів (Болгарія)	983.3780	16	434 LYD	100 лівійських динарів	1319.5444
2	986 BRL	100 бразильських реалів	587.5240	17	484 MXN	100 мексиканських песо	107.2800
3	051 AMD	10000 вірменських драмів	334.4622	18	496 MNT	10000 монгольських тугриків	83.8084
4	410 KRW	1000 вон Республіки Корея	14.3415	19	554 NZD	100 новозеландських доларів	1229.4111
5	704 VND	10000 в'єтнамських донгів	7.3728	20	586 PKR	100 пакистанських рупій	15.6527
6	981 GEL	100 грузинських ларі	844.9100	21	604 PEN	100 перуанських нових солів	530.2137
7	344 HKD	100 доларів Гонконгу	203.2389	22	946 RON	100 нових румунських левів	429.8721
8	818 EGP	100 єгипетських фунтів	220.5362	23	682 SAR	100 саудівських ріялів	420.1811
9	376 ILS	100 ізраїльських нових шекелів	402.6186	24	760 SYP	100 сирійських фунтів	8.8587
10	356 INR	1000 індійських рупій	247.7580	25	901 TWD	100 нових тайваньських доларів	49.6874
11	364 IRR	1000 іранських ріалів	0.5825	26	972 TJS	100 таджицьких сомонів	298.7261
12	368 IQD	100 іракських динарів	1.3772	27	952 XOF	1000 франків КФА	29.2567
13	417 KGS	100 киргизьких сомів	26.7717	28	152 CLP	1000 чилійських песо	25.9373
14	414 KWD	100 кувейтських динарів	5381.7597	29	191 HRK	100 хорватських кун	251.1479
15	422 LBP	1000 ліванських фунтів	10.4220	30	255	100 доларів США за розр. із Індією	1261.4845

* Курс встановлено з 01.01.2015 року.

Підготовлено департаментом аналізу та прогнозування грошово-кредитного ринку Національного банку України.

Офіційний курс гривні щодо іноземних валют, який встановлюється

Official exchange rate of the hryvnia against foreign currencies, which is established

№ п/п	Код валюти	Назва валюти						
			01.01.2015 р.	02.01.2015 р.	03.01.2015 р.	04.01.2015 р.	05.01.2015 р.	
1	036 AUD	100 австралійських доларів	1285.2785	1285.2785	1285.2785	1285.2785	1285.2785	
2	826 GBP	100 англійських фунтів стерлінгів	2452.5514	2452.5514	2452.5514	2452.5514	2452.5514	
3	944 AZN	100 азербайджанських манатів	2010.2698	2010.2698	2010.2698	2010.2698	2010.2698	
4	974 BYR	10 білоруських рублів	0.0143	0.0143	0.0143	0.0143	0.0143	
5	208 DKK	100 данських крон	258.4929	258.4929	258.4929	258.4929	258.4929	
6	840 USD	100 доларів США	1576.8556	1576.8556	1576.8556	1576.8556	1576.8556	
7	352 ISK	100 ісландських крон	12.4377	12.4377	12.4377	12.4377	12.4377	
8	124 CAD	100 канадських доларів	1356.0536	1356.0536	1356.0536	1356.0536	1356.0536	
9	398 KZT	100 казахстанських тенге	8.6474	8.6474	8.6474	8.6474	8.6474	
10	498 MDL	100 молдовських лейв	100.6836	100.6836	100.6836	100.6836	100.6836	
11	578 NOK	100 норвезьких крон	212.5770	212.5770	212.5770	212.5770	212.5770	
12	985 PLN	100 польських злотих	447.0378	447.0378	447.0378	447.0378	447.0378	
13	643 RUB	10 російських рублів	3.0304	3.0304	3.0304	3.0304	3.0304	
14	702 SGD	100 сингапурських доларів	1192.0731	1192.0731	1192.0731	1192.0731	1192.0731	
15	949 TRY	100 турецьких лір	679.2960	679.2960	679.2960	679.2960	679.2960	
16	934 TMT	100 туркменських манатів	553.2827	553.2827	553.2827	553.2827	553.2827	
17	348 HUF	1000 угорських форинтів	61.1189	61.1189	61.1189	61.1189	61.1189	
18	860 UZS	100 узбецьких сумів	0.6521	0.6521	0.6521	0.6521	0.6521	
19	203 CZK	100 чеських крон	69.3903	69.3903	69.3903	69.3903	69.3903	
20	752 SEK	100 шведських крон	199.8556	199.8556	199.8556	199.8556	199.8556	
21	756 CHF	100 швейцарських франків	1599.0113	1599.0113	1599.0113	1599.0113	1599.0113	
22	156 CNY	100 юанів женьмінбі (Китай)	253.3312	253.3312	253.3312	253.3312	253.3312	
23	392 JPY	1000 японських єн	130.8717	130.8717	130.8717	130.8717	130.8717	
24	978 EUR	100 євро	1923.2908	1923.2908	1923.2908	1923.2908	1923.2908	
25	960 XDR	100 СПЗ	2284.5563	2284.5563	2284.5563	2284.5563	2284.5563	

			16.01.2015 р.	17.01.2015 р.	18.01.2015 р.	19.01.2015 р.	20.01.2015 р.	21.01.2015 р.	
1	036 AUD	100 австралійських доларів	1307.8031	1303.5929	1303.5929	1297.9526	1295.0083	1294.1420	
2	826 GBP	100 англійських фунтів стерлінгів	2410.8785	2409.0097	2409.0097	2398.5866	2388.2630	2393.2392	
3	944 AZN	100 азербайджанських манатів	2014.0193	2024.0222	2024.0222	2015.2648	2010.7353	2012.3349	
4	974 BYR	10 білоруських рублів	0.0106	0.0107	0.0107	0.0106	0.0106	0.0106	
5	208 DKK	100 данських крон	248.7862	247.4593	247.4593	246.3886	246.1988	245.8228	
6	840 USD	100 доларів США	1579.7967	1587.6430	1587.6430	1580.7737	1577.2208	1578.4755	
7	352 ISK	100 ісландських крон	12.0265	12.0486	12.0486	11.9965	11.9568	11.9836	
8	124 CAD	100 канадських доларів	1334.9881	1319.2031	1319.2031	1313.4953	1316.2410	1313.9589	
9	398 KZT	100 казахстанських тенге	8.5952	8.6379	8.6379	8.6005	8.5807	8.5880	
10	498 MDL	100 молдовських лейв	94.8030	94.7208	94.7208	93.7171	92.3550	91.5011	
11	578 NOK	100 норвезьких крон	207.4967	209.0994	209.0994	208.1946	207.2307	207.6597	
12	985 PLN	100 польських злотих	430.0656	426.0777	426.0777	424.2341	424.0489	422.3493	
13	643 RUB	10 російських рублів	2.4367	2.4360	2.4360	2.4255	2.4275	2.4289	
14	702 SGD	100 сингапурських доларів	1194.9260	1197.5270	1197.5270	1192.3456	1184.4721	1179.0200	
15	949 TRY	100 турецьких лір	692.2253	684.2311	684.2311	681.2707	674.1923	676.6815	
16	934 TMT	100 туркменських манатів	451.3705	453.6123	453.6123	451.6496	450.6345	450.9930	
17	348 HUF	1000 угорських форинтів	57.3723	57.4261	57.4261	57.1777	57.4286	57.5604	
18	860 UZS	100 узбецьких сумів	0.6516	0.6549	0.6549	0.6521	0.6490	0.6495	
19	203 CZK	100 чеських крон	66.4353	66.1903	66.1903	65.9040	65.6492	65.6295	
20	752 SEK	100 шведських крон	195.4980	195.5424	195.5424	194.6963	194.5623	193.8255	
21	756 CHF	100 швейцарських франків	1799.2471	1816.5094	1816.5094	1808.6498	1808.6608	1811.9528	
22	156 CNY	100 юанів женьмінбі (Китай)	255.0892	255.7852	255.7852	254.6785	253.5553	254.0330	
23	392 JPY	1000 японських єн	135.5236	136.2180	136.2180	135.6287	134.3190	133.0507	
24	978 EUR	100 євро	1849.6260	1839.7607	1839.7607	1831.8006	1830.3647	1827.7168	
25	960 XDR	100 СПЗ	2255.2254	2258.4597	2258.4597	2248.6880	2243.6339	2241.4268	

Національним банком України щоденно (за січень 2015 року)

by the National Bank of Ukraine daily (for January 2015)

Офіційний курс

	06.01.2015 р.	07.01.2015 р.	08.01.2015 р.	09.01.2015 р.	10.01.2015 р.	11.01.2015 р.	12.01.2015 р.	13.01.2015 р.	14.01.2015 р.	15.01.2015 р.
1274.2360	1274.2360	1271.5203	1276.6300	1276.6300	1276.6300	1283.2541	1283.7934	1286.7305	1283.5177	
2402.1148	2402.1148	2382.7799	2372.8222	2372.8222	2372.8222	2386.8296	2388.9663	2392.3877	2396.0211	
2011.6734	2011.6734	2008.6220	2007.8515	2007.8515	2007.8515	2008.9196	2010.1869	2010.6119	2011.2309	
0.0124	0.0124	0.0123	0.0114	0.0114	0.0114	0.0112	0.0110	0.0110	0.0105	
252.6724	252.6724	250.4735	249.1211	249.1211	249.1211	250.2236	250.1974	249.7604	249.7291	
1577.9566	1577.9566	1575.5631	1574.9587	1574.9587	1574.9587	1575.7965	1576.7906	1577.1240	1577.6095	
12.2152	12.2152	12.1188	12.0529	12.0529	12.0529	12.0982	12.0910	12.0964	12.0890	
1339.0323	1339.0323	1331.8439	1332.9100	1332.9100	1332.9100	1333.1579	1325.3889	1318.0362	1318.5004	
8.6298	8.6298	8.6073	8.6040	8.6040	8.6040	8.6086	8.5905	8.5923	8.5950	
100.0873	100.0873	99.9355	99.8972	99.8972	99.8972	99.4947	98.4202	97.2729	95.7148	
206.4381	206.4381	203.7212	205.2959	205.2959	205.2959	205.4510	203.9160	203.8582	205.1276	
437.4544	437.4544	432.4136	432.0105	432.0105	432.0105	435.9560	435.2259	433.9080	433.3890	
2.8059	2.8059	2.8016	2.8005	2.8005	2.8005	2.8020	2.5134	2.4322	2.3868	
1180.9895	1180.9895	1176.5013	1176.5450	1176.5450	1176.5450	1178.9780	1179.8692	1180.9136	1181.4012	
674.6332	674.6332	676.6794	681.8776	681.8776	681.8776	685.5301	687.0593	691.4112	689.1105	
450.8447	450.8447	450.1609	449.9882	449.9882	449.9882	450.2276	450.5116	450.6069	450.7456	
59.0643	59.0643	58.3372	58.4580	58.4580	58.4580	58.6499	58.5242	58.3834	58.0565	
0.6509	0.6509	0.6499	0.6497	0.6497	0.6497	0.6500	0.6504	0.6505	0.6507	
67.9338	67.9338	67.0931	66.5140	66.5140	66.5140	66.3348	65.7986	65.4169	65.8059	
198.1551	198.1551	198.3263	196.4608	196.4608	196.4608	196.1878	195.0785	196.4984	195.5179	
1564.6931	1564.6931	1551.9513	1543.2235	1543.2235	1543.2235	1549.9487	1549.7449	1547.1836	1546.7404	
253.6918	253.6918	253.5707	253.3644	253.3644	253.3644	253.8820	254.2891	254.4459	254.5822	
131.4780	131.4780	132.0428	131.4476	131.4476	131.4476	132.1986	132.4163	133.1447	135.1204	
1880.1353	1880.1353	1864.0487	1853.4114	1853.4114	1853.4114	1861.4884	1861.2436	1858.1675	1857.6352	
2262.0147	2262.0147	2252.0946	2246.2379	2246.2379	2246.2379	2252.1095	2252.6610	2253.5816	2254.9713	
22.01.2015 р.	23.01.2015 р.	24.01.2015 р.	25.01.2015 р.	26.01.2015 р.	27.01.2015 р.	28.01.2015 р.	29.01.2015 р.	30.01.2015 р.	31.01.2015 р.	
1295.2191	1283.1110	1283.1110	1283.1110	1249.4914	1256.5896	1260.5912	1271.5048	1257.8307	1257.8307	
2382.9263	2400.2098	2400.2098	2400.2098	2369.0678	2387.0085	2401.0699	2424.1359	2445.0110	2445.0110	
2010.1532	2013.2649	2013.2649	2013.2649	2015.5539	2026.9749	2023.1317	2033.9541	2059.8951	2059.8951	
0.0106	0.0106	0.0106	0.0106	0.0106	0.0105	0.0104	0.0105	0.0105	0.0105	
245.8399	246.4233	246.4233	246.4233	237.8617	240.1276	240.8871	243.1300	245.6014	245.6014	
1576.7642	1579.2050	1579.2050	1579.2050	1581.0005	1589.9591	1586.9445	1595.4336	1615.7817	1615.7817	
11.9461	11.9836	11.9836	11.9836	11.7146	11.7853	11.8393	12.0003	12.0906	12.0906	
1305.7667	1278.2835	1278.2835	1278.2835	1270.2909	1276.1439	1273.8370	1284.4996	1289.4118	1289.4118	
8.5647	8.5780	8.5780	8.5780	8.5877	8.6200	8.6037	8.6497	8.7600	8.7600	
91.3203	90.6672	90.6672	90.6672	89.8571	89.5383	89.0666	89.4066	90.5022	90.5022	
207.1323	207.7591	207.7591	207.7591	203.3662	204.6769	203.5855	205.7828	207.2149	207.2149	
424.5303	426.7089	426.7089	426.7089	418.7432	424.0696	424.1606	427.2064	431.9670	431.9670	
2.4052	2.4147	2.4147	2.4147	2.4940	2.4240	2.3401	2.3759	2.3509	2.3509	
1182.7517	1185.2964	1185.2964	1185.2964	1175.7234	1183.0786	1182.9627	1179.4460	1194.5488	1194.5488	
673.4987	676.3198	676.3198	676.3198	672.1353	673.9614	670.2777	671.3379	670.5017	670.5017	
450.5041	451.2014	451.2014	451.2014	451.7144	454.2740	453.4127	455.8382	461.6519	461.6519	
57.9655	58.1417	58.1417	58.1417	56.9427	57.5450	57.4751	57.9749	58.5980	58.5980	
0.6488	0.6498	0.6498	0.6498	0.6506	0.6526	0.6514	0.6549	0.6632	0.6632	
65.4262	65.7606	65.7606	65.7606	63.6127	64.4141	64.3728	64.9953	65.7836	65.7836	
193.9709	194.3457	194.3457	194.3457	189.6991	190.9418	192.7402	194.8286	196.0702	196.0702	
1828.4913	1845.2382	1845.2382	1845.2382	1803.5904	1785.2507	1764.2079	1767.0961	1762.6851	1762.6851	
253.8210	254.3136	254.3136	254.3136	253.8214	254.2162	254.1251	255.3810	258.6961	258.6961	
134.3384	134.2151	134.2151	134.2151	133.9997	134.3870	134.8211	135.3672	137.0199	137.0199	
1827.9427	1834.7204	1834.7204	1834.7204	1770.4044	1787.7500	1794.1995	1809.8599	1828.2570	1828.2570	
2239.7251	2247.4412	2247.4412	2247.4412	2215.3569	2232.0102	2232.5170	2252.3906	2277.9338	2277.9338	

Підготовлено департаментом аналізу та прогнозування грошово-кредитного ринку Національного банку України.

3 бібліотечних фондів/

Нові надходження до Національної бібліотеки України імені В.І.Вернадського

New inflows to the Vernadsky National Library of Ukraine

Добірка видань з економічної, фінансової, банківської тематики, що надійшли у фонди Національної бібліотеки України ім. В.І.Вернадського (НБУВ).

Review of new publications on economics, banking and finance, which have replenished the stock of the Vernadsky National Library of Ukraine.

Секіріна Н. В. Облік у банках [Текст]: навч. посіб. для студентів ВНЗ / Н.В.Секіріна, О.В.Толмачова; Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М.Туган-Барановського. – Донецьк: ДонНУЕТ, 2013. – 523 с.: рис., табл. – Бібліогр.: с. 440–446. – укр.

Розкрито значення та завдання бухгалтерського обліку в банках та основи його організації. Розглянуто план рахунків бухгалтерського обліку, організацію касових операцій у банківських установах, проведення міжбанківських розрахунків. Надано відомості про правила обліку кредитних операцій, операцій в іноземній валюті та із цінними паперами, власного капіталу і депозитних операцій, внутрішньобанківських операцій, складання звітності банківських установ. Увагу приділено обліку доходів, витрат і фінансових результатів банку, охарактеризовано основні форми фінансової звітності.

Шифр зберігання в НБУВ: ВА779005

Селіверстова Л. С. Фінанси корпорацій [Текст]: монографія / Л.С.Селіверстова; Київ. нац. торг.-еко. ун-т. – К.: КНТЕУ, 2013. – 319 с.: рис., табл. – Бібліогр.: с. 299–319. – укр.

Розглянуто фінансову політику в системі корпоративного управління, становлення фінансового механізму забезпечення діяльності корпорацій. Розкрито теоретичні та методологічні засади формування фінансів у корпоративному секторі економіки. Узагальнено зарубіжний досвід формування фінансів корпорацій у країнах із розвинутою і трансформаційною економікою. Визначено концептуальні засади управління фінансами корпорацій. Розвинуто інституційний підхід до планування та прогнозування фінансової діяльності корпорацій, оцінено фінансову результативність корпоративного сектору економіки. Розроблено структурно-функціональну модель системи управління фінансами корпорацій, обґрунтовано пріоритети розвитку фондового ринку, методологічні засади інвестиційної політики.

Шифр зберігання в НБУВ: ВА776517

Стратегія економічного розвитку країн в умовах глобалізації [Текст]: зб. наук. пр. V Міжнар. наук.-практ. конф. молодих учених та студ., 14 лют. 2014 р., Дніпропетровськ / Дніпропетр. нац. ун-т ім. О.Гончара, Дніпропетр. регіон. центр інновац. розв. Держінвестицій України, Ун-т приклад. наук, Вищ. школа Мітвайда. – Д.: Біла К. О., 2014. – 143 с.: рис., табл. – укр. – рос. – англ. – нім.

Проведено оцінку зміни грошових агрегатів під впливом міжнародних систем електронних грошей на основі критеріального підходу. Висвітлено особливості розвитку економіки Швейцарії. Досліджено сучасний стан економічних відносин України з країнами Азіатсько-Тихоокеанського регіону за критеріями транснаціоналізації. Розглянуто проблеми функціонування галузі охорони здоров'я як складової економічного зростання країни. Проаналізовано вплив глобалізаційних процесів на економічну стратифікацію населення країни. Охарактеризовано стан альтернативної енергетики на шляху від державної підтримки до конкурентоспроможного розвитку. Розкрито роль інтелектуальної економіки в розвитку міжнародного туризму. Запропоновано методичні підходи до формування фінансового плану інвестиційного проекту.

Досліджено сучасні тенденції функціонування міжнародного бізнесу, розглянуто особливості посилення інтеграційних процесів України з міжнародними фінансовими організаціями.

Шифр зберігання в НБУВ: ВА776345

Тищенко В. Ф. Економіка знань як актуальна основа сучасного розвитку України та її регіонів [Текст]: монографія / В.Ф.Тищенко. – Х.: Вид. ХНЕУ, 2014. – 271 с.: рис., табл. – Бібліогр.: с. 219–246. – укр.

Викладено теоретико-методичні аспекти концепції економіки знань, охарактеризовано передумови її формування. Розкрито сутність та виділено характерні ознаки, проаналізовано генезис і досліджено ступінь висвітлення питань, присвячених розбудові економіки знань у нашій країні, розглянуто взаємозв'язок та ієрархічну підпорядкованість базових категорій економіки знань. Увагу приділено специфічним рисам економіки знань та її базовим компонентам: інноваціям, освіті й інформаційно-комунікаційним технологіям (ІКТ). Здійснено детальний аналіз цих складових із точки зору готовності нашої країни до економіки знань та виявлення потенційних можливостей. Викладено методiku оцінки рівня розвитку економіки знань у регіонах, яка дає змогу сформувати кластери регіонального розвитку залежно від інтенсивності цих процесів і виявити проблемні компоненти.

Шифр зберігання в НБУВ: ВА776353

Фінансове забезпечення інноваційного розвитку України [Текст]: монографія / М.І.Діба, О.М.Юркевич, Т.В.Майорова, І.В.Власова, В.М.Діба; ред.: М.І.Діба, О.М.Юркевич; ДВНЗ “Київ. нац. еко. ун-т ім. В.Гетьмана”. – К.: ХНЕУ, 2013. – 425 с.: рис., табл. – укр.

Висвітлено сучасні питання інноваційного розвитку за умов глобалізації. Основну увагу акцентовано на фінансовій складовій інноваційного розвитку. Системно досліджено наукові положення та методологічні основи економічного змісту фінансового забезпечення інноваційної діяльності, ролі та впливу інновацій на економічне зростання країни. З'ясовано особливості фінансування інвестиційної діяльності, оцінено сучасний стан фінансового забезпечення інноваційної діяльності в Україні на підставі визначення тенденцій фінансування й аналізу державних і приватних джерел фінансових ресурсів. Досліджено використання позабюджетних джерел фінансування в частині спрямування інвестиційного потенціалу фінансових установ в інноваційний процес і кредитування інноваційних проектів. Особливу увагу зосереджено на заходах непрямого стимулювання інноваційної діяльності, обґрунтовано шляхи поліпшення її фінансового забезпечення.

Шифр зберігання в НБУВ: ВА776508

Підготувала Тетяна Зінкова,
Prepared by Tetiana Zinkova,

провідний бібліограф відділу реферування наукової інформації Національної бібліотеки України імені В.І.Вернадського.
Leading Bibliographer of the Department of Summarization of Scientific Information of the Vernadsky National Library of Ukraine (VNLU).

ЕКСКЛЮЗИВ/

Основні показники діяльності банків України на 1 лютого 2015 року

Basic indices of banks of Ukraine activities as of 1 February 2015

№ п/п	Назва показника	01.01. 2009 р.	01.01. 2010 р.	01.01. 2011 р.	01.01. 2012 р.	01.01. 2013 р.	01.01. 2014 р.	01.01. 2015 р.	01.02. 2015 р.
1	Кількість банків, що мають банківську ліцензію	184	182	176	176	176*	180*	163*	155*
1.1	Із них: з іноземним капіталом;	53	51	55	53	53	49	51	50
1.1.1	у тому числі зі 100-відсотковим іноземним капіталом	17	18	20	22	22	19	19	19
2	Частка іноземного капіталу в статутному капіталі банків, %	36.7	35.8	40.6	41.9	39.5	34.0	32.5	32.6
Активи, млн. грн.									
1	Активи, всього	926 086	880 302	942 088	1 054 280	1 127 192	1 278 095	1 316 852	1 306 186
1.1	Загальні активи (не скориговані на резерви за активними операціями)	973 332	1 001 626	1 090 248	1 211 540	1 267 892	1 408 688	1 520 817	1 518 347
2	Готівкові кошти та банківські метали	20 668	21 725	26 749	27 008	30 346	36 390	28 337	24 218
3	Кошти в Національному банку України	18 768	23 337	26 190	31 310	33 740	47 222	27 554	33 779
4	Кореспондентські рахунки, відкриті в інших банках	40 406	51 323	67 596	78 395	99 472	78 106	99 752	100 985
5	Кредити надані	792 244	747 348	755 030	825 320	815 327	911 402	1 006 358	1 000 187
5.1	У тому числі: кредити, надані суб'єктам господарювання;	472 584	474 991	508 288	580 907	609 202	698 777	802 582	797 706
5.2	кредити, надані фізичним особам	268 857	222 538	186 540	174 650	161 775	167 773	179 040	178 072
6	Частка простроченої заборгованості за кредитами у загальній сумі кредитів, %	2.3	9.4	11.2	9.6	8.9	7.7	13.5	14.6
7	Вкладення в цінні папери	40 610	39 335	83 559	87 719	96 340	138 287	168 928	165 956
8	Резерви за активними операціями банків	48 409	122 433	148 839	157 907	141 319	131 252	204 931	212 766
Пасиви, млн. грн.									
1	Пасиви, всього	926 086	880 302	942 088	1 054 280	1 127 192	1 278 095	1 316 852	1 306 186
2	Капітал	119 263	115 175	137 725	155 487	169 320	192 599	148 023	142 360
2.1	У тому числі: статутний капітал	82 454	119 189	145 857	171 865	175 204	185 239	180 150	180 016
3	Зобов'язання банків	806 823	765 127	804 363	898 793	957 872	1 085 496	1 168 829	1 163 827
3.1	У тому числі кошти суб'єктів господарювання;	143 928	115 204	144 038	186 213	202 550	234 948	261 372	261 701
3.1.1	із них строкові кошти суб'єктів господарювання	73 352	50 511	55 276	74 239	92 786	104 722	102 527	90 965
3.2	Кошти фізичних осіб;	213 219	210 006	270 733	306 205	364 003	433 726	416 371	409 104
3.2.1	із них строкові кошти фізичних осіб	175 142	155 201	206 630	237 438	289 129	350 779	319 121	310 891
Довідково									
1	Регулятивний капітал, млн. грн.	123 066	135 802	160 897	178 454	178 909	204 976	188 949	166 875
2	Достатність (адекватність) регулятивного капіталу (H2), %	14.01	18.08	20.83	18.90	18.06	18.26	15.60	13.81
3	Доходи, млн. грн.	122 580	142 995	136 848	142 778	150 449	168 888	210 201	17 920
4	Витрати, млн. грн.	115 276	181 445	149 875	150 486	145 550	167 452	263 167	26 424
5	Результат діяльності, млн. грн.	7 304	-38 450	-13 027	-7 708	4 899	1 436	-52 967	-8 504
6	Рентабельність активів, %	1.03	-4.38	-1.45	-0.76	0.45	0.12	-4.07	-7.78
7	Рентабельність капіталу, %	8.51	-32.52	-10.19	-5.27	3.03	0.81	-30.46	-70.28

* Із них один банк має ліцензію санітарного банку.

Матеріал підготовлено працівниками управління аналізу діяльності системи банків департаменту нормативно-методологічного забезпечення банківського регулювання та нагляду Національного банку України.

Спеціально для "Вісника Національного банку України"/

Основні монетарні параметри грошово-кредитного ринку України у січні 2015 року Main parameters of the monetary market of Ukraine in January 2015

Структура кредитів, наданих Національним банком для підтримання ліквідності банків України у січні 2015 р.* (в розрізі інструментів)

Показники	Відсотки	
	2015 р.	У тому числі за січень
Обсяги рефінансування банків, усього	100.00	100.00
У тому числі через:		
– кредити "овернайт", надані через постійно діючу лінію рефінансування	53.98	53.98
– кредити рефінансування, надані шляхом проведення тендера	23.31	23.31
– операції прямого РЕПО	4.07	4.07
– інші кредити під програми фінансового оздоровлення	18.64	18.64

* З урахуванням округлення до сотих.

Середньозважена процентна ставка за кредитами, наданими Національним банком для підтримання ліквідності банків України у січні 2015 р.

Показники	Відсотки річні	
	2015 р.	У тому числі за січень
Середньозважена процентна ставка за кредитами рефінансування, всього	18.70	18.70
У тому числі за:		
– кредитами "овернайт", наданими через постійно діючу лінію рефінансування	17.50	17.50
– кредитами, наданими шляхом проведення тендера	19.50	19.50
– операціями прямого РЕПО (розрахунково)	19.50	19.50
– іншими кредитами під програми фінансового оздоровлення	21.00	21.00

Процентні ставки банків за кредитами та депозитами у національній валюті у січні 2015 р.**

Показники	Відсотки річні	
	Січень 2015 р.	
На міжбанківському ринку:		
за кредитами, наданими іншим банкам ***	17.22	
за депозитами, розміщеними в інших банках	0.38	
Фізичним та юридичним особам:		
за кредитами ***	16.98	
за депозитами	8.03	

** За щоденною звітністю банків; відображено вартість кредитів (депозитів), фактично наданих (отриманих) банками.

*** Без урахування ставок за кредитами "овердрафт".

Темпи зростання грошової маси у 2015 р.

Агрегати грошової маси	01.01.2015 р.		01.02.2015 р.	
	%	Млн. грн.	%	Млн. грн.
Готівка. Гроші поза банками				
M0, до початку року	119.0	45 170.5	97.0	-8 581.5
M0 + переказані кошти в національній валюті				
M1, до початку року	113.5	51 654.0	99.8	-759.0
M1 + переказані кошти в іноземній валюті та інші кошти				
M2, до початку року	105.4	49 112.2	97.9	-20 255.1
M2 + цінні папери власного боргу банків				
M3, до початку року	105.3	47 733.4	97.9	-20 511.4

Примітка. Облікова ставка Національного банку України у січні 2015 року не змінювалася і, починаючи з 13.11.2014 р., становила **14.0%** річних (постанова Правління НБУ від 12.11.2014 р. № 719). З 6 лютого 2015 року облікову ставку НБУ встановлено у розмірі **19.5%** річних (постанова Правління НБУ від 04.02.2015 р. № 81).

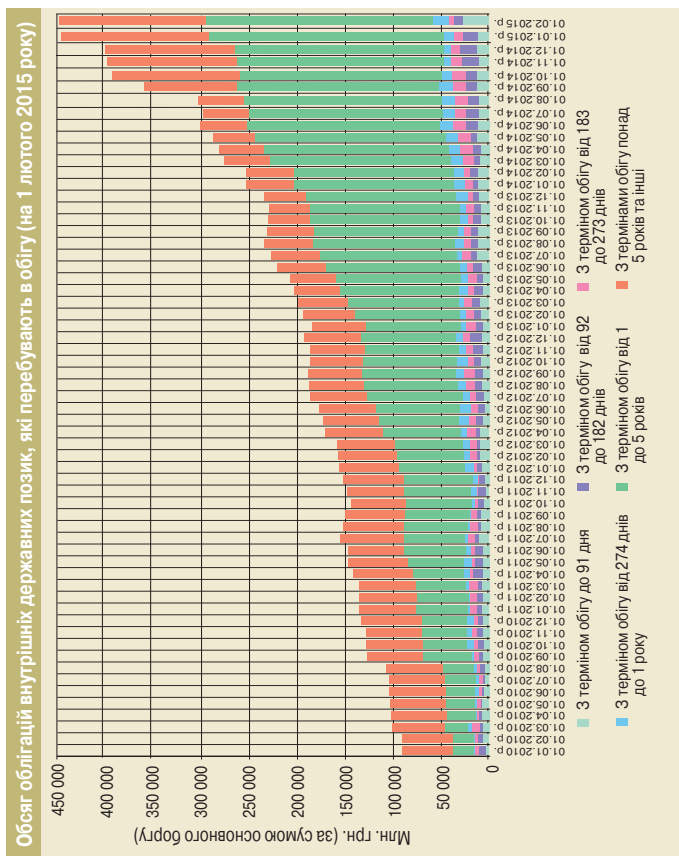
Відповідно до постанови Правління НБУ від 18.12.2014 р. № 820 з 31 грудня 2014 року змінено порядок формування банками обов'язкових резервів і встановлено таке:

- банки України формують і зберігають кошти обов'язкових резервів на кореспондентському рахунку банку в Національному банку України;
- нормативи обов'язкового резервування для формування банками обов'язкових резервів:
 - кошти вкладів (депозитів) юридичних і фізичних осіб у національній та іноземній валютах на вимогу і кошти на поточних рахунках – **6.5**; строкові кошти і вклади (депозити) юридичних і фізичних осіб у національній та іноземній валютах – **3.0**;
- періоди утримання обов'язкових резервів:
 - з 01 січня до 10 лютого 2015 року (включно); з 11 лютого до 10 березня 2015 року (включно); надалі 11 число місяця є першим днем періоду утримання, а 10 число наступного місяця є останнім днем періоду утримання;
- періоди визначення резервної бази:
 - грудень 2014 року – для періоду утримання з 01 січня до 10 лютого 2015 року (включно); з 01 січня до 10 лютого 2015 року (включно) – для періоду утримання з 11 лютого до 10 березня 2015 року (включно); надалі період визначення резервної бази передє періоду утримання обов'язкових резервів;
- обсяг обов'язкових резервів, який має щоденно зберігатися на початок операційного дня на кореспондентському рахунку банку в Національному банку України, повинен становити не менш як **40%** від резервної бази, обчисленої для відповідного періоду утримання;
- дозволено зараховувати для покриття обов'язкових резервів, що формуються та зберігаються на кореспондентському рахунку банку в Національному банку України:
 - залишки готівки в касі банку в національній валюті, що обліковуються на балансових рахунках банку 1001 "Банкноти та монети в касі банку", 1002 "Банкноти та монети в касі відділень банку", 1003 "Банкноти та монети в обмінних пунктах" та 1004 "Банкноти та монети в банкоматах", у розмірі **50%**; залишки коштів, що перебувають на рахунках банку 1500 "Кореспондентські рахунки, що відкриті в інших банках" та 1502 "Кошти банків у розрахунках", відкритих у ПАТ "РОЗРАХУНКОВИЙ ЦЕНТР З ОБСЛУГОВУВАННЯ ДОГОВОРІВ НА ФІНАНСОВИХ РИНКАХ", у розмірі **100%**;
- гранична кількість випадків недотримання банками щоденних залишків обов'язкових резервів на кореспондентському рахунку протягом трьох періодів поспіль – 10 разів.

Матеріали підготовлено працівниками департаменту відкритих ринків і департаменту статистики та звітності Національного банку України.

Ринок державних цінних паперів України у січні 2015 року Government securities of Ukraine market in January 2015

Результати розміщення облігацій внутрішніх державних позик, номінованих у національній валюті, у січні 2015 року										
Номер розміщення	Дата проведення розрахунків за придбаними облігаціями	Пропозиція			Термін погашення облігацій	Кількість розміщених облігацій, шт.	Результати розміщення			Середньозважений рівень доходності облігацій, %
		Встановлені обмеження на загальну кількість розміщення облігацій, шт.	Номінал облігацій, грн.	Розмір купона на одну облігацію, грн.			Загальна сума розміщення ОВДП, тис. грн.	Залучено коштів до державного бюджету від розміщення облігацій, тис. грн.	Встановлений рівень доходності облігацій, %	
1	06.01.2015 р.	-	1 000	-	01.04.2015 р.	-	-	-	-	-
2	06.01.2015 р.	-	1 000	-	21.12.2016 р.	-	-	-	-	-
3	06.01.2015 р.	-	1 000	-	11.12.2019 р.	-	-	-	-	-
4	14.01.2015 р.	-	1 000	-	08.07.2015 р.	-	-	-	-	-
5	14.01.2015 р.	-	1 000	-	11.01.2017 р.	-	-	-	-	-
6	14.01.2015 р.	-	1 000	-	11.12.2019 р.	-	-	-	-	-
7	15.01.2015 р.	3 227 000	1 000	-	01.04.2015 р.	3 227 000	3 116 668,87	3 116 668,87	17,00	17,00
8	16.01.2015 р.	2 509 333	1 000	-	01.04.2015 р.	2 509 333	2 424 643,01	2 424 643,01	17,00	17,00
9	21.01.2015 р.	-	1 000	-	08.07.2015 р.	-	-	-	-	-
10	21.01.2015 р.	-	1 000	-	18.01.2017 р.	-	-	-	-	-
11	26.01.2015 р.	1 500 000	1 000	-	24.04.2015 р.	1 500 000	1 440 945,00	1 440 945,00	17,00	17,00
12	27.01.2015 р.	3 072 931	1 000	-	24.04.2015 р.	3 072 931	2 953 271,07	2 953 271,07	17,00	17,00
Разом						10 309 264	9 935 527,95	9 935 527,95		

Період	Результати розміщення ОВДП, номінованих у гривні			Із них: залучено коштів до державного бюджету, тис. грн.
	Кількість розміщених облігацій, номінованих у гривні, шт.	Обсяг розміщених облігацій, тис. грн.	Усього	
Січень	10 309 264	9 935 527,95	9 935 527,95	
Лютий				
Березень				
I квартал	10 309 264	9 935 527,95	9 935 527,95	
Квітень				
Травень				
Червень				
II квартал	10 309 264	9 935 527,95	9 935 527,95	
I півріччя				
Липень				
Серпень				
Вересень				
III квартал				
Жовтень				
Листопад				
Грудень				
IV квартал				
Усього з початку року	10 309 264	9 935 527,95	9 935 527,95	

*Станом на 01.02.2015 р.

Матеріали підготовлено працівниками департаменту відкритих ринків Національного банку України.

Структура активів банків України

Structure of assets of banks

№ п/п	Назва банку ¹	Грошові кошти та їх еквіваленти	Кошти обов'язкових резервів банку в НБУ	Торгові цінні папери	Інші фінансові активи ²	Кошти в інших банках			Кредити та заборгованість клієнтів							
						Усього	У тому числі:		Усього	У тому числі:						
							в іноземній валюті	резерви під знецінення		юридичних осіб			фізичних осіб			
										усього	із них:	усього	із них:			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
Група I (кількість банків у групі – 16)																
1	ПРИВАТБАНК	27 075 551	759	29	0	1 220 106	1 220 106	–65 145	161 338 726	139 212 152	49 125 672	–11 809 956	22 126 573	1 154 143	–11 599 784	
2	ОЩАДБАНК	13 698 321	0	0	0	792 635	16 281	–459 765	69 271 838	66 894 381	24 644 250	–23 246 102	2 377 457	138 151	–2 587 335	
3	УКРЕКСІМБАНК	15 116 963	0	6 882 115	0	3 264 179	1 042 862	–335 029	52 093 575	51 714 388	34 584 478	–23 698 138	379 187	182 233	–809 915	
4	ДЕЛЬТА БАНК	7 882 761	0	0	7 459	535 642	535 469	–3 927	44 784 754	23 065 037	9 772 284	–1 463 601	21 719 717	5 794 561	–2 376 389	
5	ПРОМІНВЕСТБАНК	4 057 429	0	0	0	1 639 341	1 639 341	–20 529	38 500 679	38 417 441	29 568 882	–5 795 108	83 237	5 882	–40 506	
6	УКРСОЦБАНК	1 562 193	1 558 210	0	1 247 176	7 884	7 884	–88	32 490 498	17 541 466	10 927 264	–3 757 656	14 949 032	10 672 904	–8 521 997	
7	РАЙФФАЙЗЕН БАНК "АВАЛЬ"	6 843 152	0	169 235	0	15 228	15 228	–12 465	29 705 240	20 947 629	7 816 594	–3 573 496	8 757 610	4 658 274	–10 292 947	
8	ДОЧІРНИЙ БАНК СБЕРБАНКУ РОСІЇ	2 731 801	0	0	0	0	0	0	37 692 112	36 839 740	33 487 574	–3 696 941	852 372	32 749	–377 779	
9	АЛЬФА-БАНК	4 617 338	0	0	2 770 711	1 044 522	637 307	–7 088	25 609 183	20 757 719	13 594 360	–1 804 770	4 851 464	1 016 776	–2 094 835	
10	ВТБ БАНК	2 011 075	0	1 054 143	25 445	32 271	2 298	–46 057	29 285 964	27 512 566	23 548 661	–2 190 032	1 773 398	455 629	–1 126 006	
11	"НАДРА"	437 954	27 882	0	0	472 619	376 095	–106 227	31 096 708	13 723 386	4 169 711	–2 194 258	17 373 322	15 308 382	–3 714 267	
12	ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК	4 641 624	0	0	351	568 625	556 484	–12 459	25 833 818	22 740 951	13 586 172	–1 610 406	3 092 867	538 810	–2 303 329	
13	БАНК "ФІНАНСИ ТА КРЕДИТ"	2 336 167	0	772 414	0	9 572	9 572	–1 866	29 864 425	25 468 911	8 085 614	–1 188 117	4 395 514	3 241 320	–845 031	
14	УКРСИББАНК	6 006 573	0	0	228	49 765	238	–776	14 904 777	7 473 681	1 959 834	–745 814	7 431 097	5 674 720	–1 389 138	
15	ОТП БАНК	1 566 925	0	0	0	1 643 523	1 441 712	–750	16 017 576	9 656 847	6 156 028	–2 565 207	6 360 729	3 336 222	–2 034 498	
16	УКРГАЗБАНК	1 964 776	0	806 605	0	802 564	387 641	–787 577	10 034 858	8 577 221	2 681 165	–4 221 519	1 457 637	158 630	–3 256 726	
Група II (кількість банків у групі – 19)																
17	КРЕДІ АГРИКОЛЬ БАНК	3 063 505	0	0	0	2 883 018	110	0	14 529 800	13 013 845	6 029 150	–1 371 009	1 515 955	176 189	–303 311	
18	"ФІНАНСОВА ІНІЦІАТИВА"	341 262	0	2 221 463	0	38 246	38 168	–19	14 436 618	14 433 851	1 828 613	–1 271 478	2 767	42	–1 548	
19	"ПІВДЕННИЙ"	1 170 857	250 829	0	0	529 607	529 605	–10 877	10 637 478	10 269 743	5 897 380	–629 740	367 735	302 883	–124 907	
20	ІНГ БАНК УКРАЇНА	1 331 501	0	9 361	0	0	0	–6 603	9 172 119	9 129 456	7 671 727	–272 610	42 663	899	–30 098	
21	ВІЕЙБІ БАНК	157 739	0	2 758 144	60 848	14 095	14 095	0	6 948 569	6 439 702	182 954	–4 863 799	508 867	463 672	–837 072	
22	ІМЕКСБАНК	598 115	35 837	0	0	2 882	2 882	–509	10 296 995	10 072 260	1 353 742	–1 267 884	224 735	8 829	–527 013	
23	ФІДОБАНК	760 006	0	711 977	374 277	112 853	112 843	0	5 535 866	4 177 893	458 251	–364 565	1 357 972	956 415	–1 222 923	
24	СІТБАНК	1 594 866	0	398 764	0	22 532	21 258	–2 504	2 550 039	2 464 797	167 018	–93 271	85 242	0	–1 734	
25	"ХРЕЩАТИК"	1 367 199	0	0	717 219	5 054	16 365	–31 035	4 010 328	3 752 563	1 244 763	–241 721	257 766	7 685	–105 428	
26	БАНК "КИЇВСЬКА РУСЬ"	1 153 865	0	0	0	10 935	0	–110	5 680 314	5 271 463	481 169	–49 665	408 851	43 860	–94 096	
27	РОДОВІД БАНК	187 615	0	81 520	0	14 355	0	–145	40 885	13 888	0	–2 947 153	26 996	24 980	–2 368 463	
28	ЗЛАТОБАНК	36 184	46 559	0	1 514	52 657	52 577	–531	7 531 938	7 451 183	4 530 017	–483 584	80 755	4 905	–53 072	
29	БАНК "КРЕДИТ ДНІПРО"	1 252 888	0	0	0	73 424	70 817	–108	5 659 435	5 450 064	3 250 930	–457 447	209 371	68 214	–175 087	
30	ПЛАТИНУМ БАНК	863 249	23 562	0	894	65 936	10 438	0	5 954 611	2 277 316	1 393 105	–204 676	3 677 294	474 007	–914 019	
31	УКРІНБАНК	194 356	0	0	0	155 492	88 166	–5 961	5 443 854	5 246 060	1 887 850	–185 032	197 794	30 111	–37 166	
32	МЕГАБАНК	770 813	0	0	0	107 771	99 787	–1 410	5 744 565	5 294 952	3 231 771	–189 385	449 613	254 662	–150 787	
33	УНІВЕРСАЛ БАНК	480 003	0	349 906	0	0	0	–852	4 140 353	2 169 291	1 400 282	–138 306	1 971 062	1 603 376	–635 491	
34	КРЕДОБАНК	508 943	0	0	117 967	23 442	2 328	–481	3 013 770	1 860 681	1 017 669	–125 269	1 153 089	179 527	–213 306	
35	ДІАМАНТБАНК	1 079 896	0	226 502	0	112 731	100 760	–35	3 241 060	3 185 788	977 429	–169 635	55 271	935	–18 067	
Група III (кількість банків у групі – 33)																
36	ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ БАНК РОЗВИТКУ	685 884	0	1 840 724	0	24 369	298	0	2 939 070	2 451 841	1 207 277	–230 473	487 229	0	–98 312	
37	"КЛІРИНГОВИЙ ДІМ"	2 234 991	0	0	0	0	0	0	1 937 394	1 729 427	53 176	–719 393	207 967	47 445	–78 677	
38	ПРАВЕКС-БАНК	925 150	63 421	0	2 726	200	0	0	2 644 097	600 072	182 306	–123 119	2 044 025	540 071	–860 797	
39	БАНК "НАЦІОНАЛЬНІ ІНВЕСТИЦІЇ"	395 595	0	0	0	472 595	300 403	–784	3 743 462	3 157 378	994 081	–60 333	586 084	115 256	–159 365	
40	ПРОКРЕДИТ БАНК	613 601	1 925	82 486	0	0	0	0	3 476 998	2 921 334	981 731	–103 607	555 664	177 630	–96 308	
41	БАНК "ВОСТОК"	656 383	0	0	0	328 271	140 591	–9 407	3 283 828	3 253 962	1 791 153	–38 691	29 866	0	–598	

¹ Назви банків подано за орфографією їхніх статутів.

² Інші фінансові активи, що обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток.

станом на 01.01.2015 р. (у розрізі банків)

of Ukraine as of 1 January 2015 (by banks)

Тис. грн.

	Цінні папери в портфелі банку на продаж		Цінні папери в портфелі банку до погашення		Інвестиції в асоційовані та дочірні компанії	Інвестиції на нерухомість	Дебіторська заборгованість щодо поточного податку на прибуток	Відстрочений податковий актив	Основні засоби та нематеріальні активи	Інші фінансові активи		Інші активи		Необоротні активи, утримувані для продажу, та активи групи вибуття	Загальні активи	
	Усього	У тому числі резерви під знецінення	Усього	У тому числі резерви під знецінення						Усього	У тому числі резерви	Усього	У тому числі резерви		Усього	У тому числі в іноземній валюті
	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
	981 142	-2 654	141 917	0	681 041	10 416	77 416	8 242	3 028 435	9 275 042	-210 688	183 659	-13 079	562 522	204 585 003	81 362 137
	39 738 941	-258 800	0	-753	24 800	0	301 984	80 172	3 772 535	245 358	-157 905	164 257	-60 984	12 911	128 103 752	36 343 621
	40 807 758	-334 886	820 866	0	0	1 986 087	773 860	1 048 179	2 262 991	572 553	-208 212	370 701	-15 132	0	125 999 827	71 990 120
	3 117 906	0	0	0	0	2 091 988	12 858	5 568	554 165	691 671	-855 380	29 007	-8 799	589 499	60 303 279	23 918 726
	3 332 142	-88 728	0	0	122	843 963	6 077	422 251	2 761 404	769 293	-41 648	283 512	-44 169	40 011	52 656 224	35 671 357
	1 611 441	-50 971	1 952 573	0	7 031	1 434 222	81 151	664 932	3 727 318	286 695	-70 825	1 627 001	-42 398	0	48 258 327	22 773 529
	4 682 057	-21 579	239 415	0	206 080	204 761	215 052	1 122 205	2 505 665	744 196	-39 493	156 569	-57 058	50 576	46 859 432	16 979 774
	4 980 149	-22 925	0	0	14 418	4 281	17 419	53 524	1 053 055	95 806	-298	97 765	-5 643	0	46 740 331	37 179 784
	911 975	0	0	0	0	127 752	0	197 679	553 798	826 007	-5 623	34 947	-2 685	0	36 693 914	20 890 598
	702 462	-2 203	0	0	0	1 553 006	10 687	430 860	1 212 557	49 043	-74 248	31 659	-4 955	103 089	36 502 261	24 861 836
	905	-151	0	0	0	305 466	282	0	1 500 089	1 330 033	-271 917	262 709	-6 784	443 296	35 877 943	21 220 234
	1 945 597	-5 163	0	0	295 051	96 151	35 000	208 299	1 462 446	89 707	-10 265	36 884	-3 319	225 771	35 439 323	18 209 609
	7 314	-1 504	462 642	-1 530	0	255 123	1 941	36 852	123 955	287 261	-4 762	35 731	-1 002	9 573	34 202 971	13 859 745
	2 466 811	0	0	0	346 658	70 529	826	1 127 401	1 074 903	227 794	-60 074	58 721	-2 084	1 790	26 336 775	12 055 479
	261 420	-15 739	651 655	0	161 295	202 928	5 432	386 115	364 325	65 882	-15 919	178 427	-34 685	0	21 505 504	11 096 157
	5 693 343	-551 914	0	0	0	12 071	3 174	124 977	585 461	49 601	-394 133	43 916	-42 917	906 565	21 027 912	4 698 173
	910	0	0	0	0	7 586	90 015	34 598	409 462	20 594	-2 643	25 711	-214	14 120	21 079 321	8 059 910
	60	0	0	0	0	0	1 219	357	21 126	473 580	-1 332	4 591	-81	0	17 538 523	2 124 149
	252 080	-12 490	0	0	180 401	0	18 452	4 379	715 259	29 927	-959	26 998	-950	1 007 441	14 823 708	7 793 673
	1 300 845	0	0	0	0	0	262 667	5 106	10 456	1 927	-614	3 608	-3	0	12 097 591	8 230 202
	4 542	0	0	0	78 490	360 700	131	318 480	189 339	428 349	-338 523	84 651	-5 363	22 111	11 426 190	1 168 778
	0	0	0	0	0	0	5 472	0	378 738	48 275	-24 245	12 639	0	0	11 378 951	1 981 209
	2 537 625	-1 352	0	0	17 998	17 629	0	44 622	722 938	47 710	-562	18 802	-3 519	327 056	11 229 359	3 004 889
	5 810 066	0	0	0	0	0	115 595	0	38 892	7 080	-4 699	7 339	-442	0	10 545 173	1 190 779
	2 317 600	-25	0	0	0	122 027	7 706	61 368	146 040	12 575	-1 877	30 033	0	247 198	9 044 347	2 402 796
	1 246 841	0	0	0	0	164 983	1 029	653	128 420	33 770	-550	20 992	-617	166 459	8 608 260	2 087 367
	320 455	-278 453	0	0	0	3 970 547	0	14 745	464 172	3 260 585	-3 354 977	19 403	-939	157 100	8 531 382	202 583
	89 149	0	17 758	0	0	0	298	772	24 356	1 609	-557	10 816	-68	0	7 813 610	4 614 661
	118 409	-50	0	0	0	164 619	9 862	26 939	160 696	7 373	-10 058	68 125	0	9 947	7 551 715	4 247 148
	1 173	0	0	0	0	69 884	11 921	7 875	103 502	11 681	-377	19 528	-487	0	7 133 816	2 655 264
	528 382	-95	0	0	0	233 944	46	4 106	227 009	69 960	-24 146	27 415	-150	164 421	7 048 985	2 605 524
	56 647	-996	0	0	0	0	129	0	180 085	4 786	-321	17 210	-137	27 583	6 909 589	3 945 799
	670 870	0	5 366	0	0	67 161	571	301 545	157 716	1 125	-6 408	83 486	-4 211	0	6 258 102	3 623 047
	864 163	-2 619	859 398	0	0	8 928	46 187	22 016	485 539	31 342	-9 521	48 095	-11 720	0	6 029 790	2 869 378
	89 978	-27 758	0	0	0	0	0	0	100 759	28 932	-3 408	56 668	-310	169 623	5 106 148	2 118 579
	0	0	0	0	0	0	14 992	0	104 830	1 000	-9 679	24 439	-1 529	0	5 635 308	3 516 913
	444 214	-7	165 034	0	0	0	9 746	17 832	92 686	17 428	0	1 737	-119	3 590	4 924 652	3 606 699
	500 455	0	0	0	0	13 558	1 672	0	587 218	28 026	-27 810	40 470	-343	107 622	4 914 614	1 499 411
	83 287	-18	87 327	-1 012	0	0	441	28	3 631	149	0	824	-54	0	4 787 338	1 535 884
	567	0	120 000	0	0	12 633	3 032	1 994	88 185	29 105	-1 802	18 130	-6 093	27 073	4 475 731	1 548 648
	395	0	0	0	0	0	5 458	1 390	32 446	131 111	-2 654	7 887	0	0	4 447 168	2 446 680

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
42	БАНК ІНВЕСТИЦІЙ ТА ЗАОЩАДЖЕНЬ	477 152	0	0	95	-3 346	0	-3 346	3 552 608	3 526 231	2 161 811	-97 630	26 378	0	-534
43	УКРАЇНСЬКИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ БАНК	631 796	0	0	0	30 855	24 694	-65	2 654 585	2 600 966	490 171	-112 912	53 619	37 330	-53 152
44	БМ БАНК	241 676	0	113 035	0	0	0	-404	2 560 583	2 156 179	1 132 503	-150 360	404 403	160 799	-221 209
45	ФОРТУНА-БАНК	44 834	20 957	0	0	38 368	31 539	-781	3 045 364	3 041 214	1 490 059	-276 957	4 150	1 803	-15 159
46	ПРЕУС БАНК МКБ	1 344 076	0	31 291	0	66 337	17 409	0	1 320 903	1 224 414	1 001 774	-54 854	96 488	41 683	-77 320
47	МІЖНАРОДНИЙ ІНВЕСТИЦІЙНИЙ БАНК	1 191 417	0	20 784	5 905	92 205	45 013	-8 208	1 728 624	1 697 642	1 208 759	-118 920	30 982	891	-4 930
48	АВАНТ-БАНК	610 766	25 514	0	14 057	287 423	286 825	-51	1 285 681	1 255 308	40 106	-9 960	30 374	2	-2 424
49	ЕКСПОБАНК	620 289	6 994	90 743	666	335 691	7 805	-334 799	1 165 777	673 695	180 049	-722 438	492 082	418 825	0
50	ТАСКОМБАНК	231 000	0	0	0	23 710	15 776	-31 133	2 110 926	2 050 205	1 248 753	-131 191	60 721	35 463	-7 017
51	ІДЕЯ БАНК	135 186	0	0	0	108	61	-4	2 207 241	39 340	37 932	-20 746	2 167 900	7 310	-270 209
52	БТА БАНК	238 936	0	0	8 787	0	0	0	842 419	817 950	257 958	-248 502	24 469	19 022	-35 455
53	ІНДУСТРІАЛБАНК	497 840	0	0	10 928	0	0	0	1 716 039	1 678 830	686 531	-148 474	37 209	25 862	-37 396
54	ВІЕС БАНК	454 262	30 602	0	0	119 064	0	-8 962	1 645 762	1 202 116	599 983	-74 691	443 646	335 103	-133 684
55	МАРФІН БАНК	449 268	0	0	0	80 623	0	0	1 597 163	1 067 322	428 353	-86 889	529 841	390 202	-139 886
56	"АРКАДА"	116 507	0	0	0	0	0	0	2 061 667	1 934 424	0	-79 729	127 243	0	-17 531
57	БАНК "НАЦІОНАЛЬНИЙ КРЕДИТ"	206 833	0	41 487	632	476 862	420 691	-4 268	1 562 371	1 376 477	254 362	-53 926	185 894	5 537	-18 144
58	УКРБІЗНЕСБАНК	19 437	0	0	0	0	0	-8 133	1 822 547	1 623 825	563 494	-402 043	198 722	6 564	-79 541
59	БАНК "ФОРВАРД"	409 622	0	0	0	0	0	0	1 664 593	386 132	0	-7 658	1 278 460	0	-418 128
60	КРЕДИТ ЄВРОПА БАНК	909 544	0	0	39 769	0	0	0	1 090 043	1 059 518	988 536	-172 999	30 525	8 888	-42 549
61	АКЦЕНТ-БАНК	1 179 334	0	7 540	0	0	0	0	931 274	149 406	44 222	-29 827	781 868	115 838	-206 600
62	ЕНЕРГОБАНК	357 134	575	108 009	0	57 662	57 662	-132	1 084 463	974 832	282 666	-8 852	109 631	6 097	-48 755
63	"СОЮЗ"	159 317	0	29 003	0	4 939	22 308	-22 628	1 687 419	1 672 826	472 283	-35 005	14 593	0	-849
64	ФІНБАНК	33 209	22 598	0	16	0	0	-89	1 396 812	1 392 382	576 477	-13 976	4 430	0	-8 305
65	ДІВІ БАНК	943	1 440	0	0	298	0	0	1 781 892	1 781 855	786 415	-27 050	37	0	-56
66	БАНК "РЕНЕСАНС КАПІТАЛ"	227 254	0	0	0	8 742	1 085	0	1 397 075	768 481	0	0	628 595	0	-194 495
67	"КИЇВ"	4 286	2 394	0	0	0	0	0	326 828	321 623	39 953	-1 213 006	5 204	0	-273 643
68	МІСЬКИЙ КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК	6 591	24 948	0	0	158	158	-30 261	966	0	0	-2 652 906	966	0	-19 911
Група ІV (кількість банків у групі – 90)															
69	БАНК "МИХАЙЛІВСЬКИЙ"	261 484	0	0	0	83 045	0	-606	1 816 108	1 611 812	14 028	-1 691	204 296	0	-41 912
70	ЕКСПРЕС-БАНК	639 093	0	75 553	0	1 468	1 468	-112	994 816	801 365	128 516	-96 309	193 451	9 324	-68 183
71	МІСТО БАНК	178 285	0	0	0	12 655	12 655	0	1 421 489	1 051 194	321 704	-81 237	370 295	76 179	-24 250
72	"ТК КРЕДИТ"	1 074 247	0	0	0	0	0	0	702 585	688 504	252	-4 341	14 081	610	-4 576
73	"КАПІТАЛ"	121 319	0	233 824	53 589	15 832	6 636	-72	980 329	754 438	61 539	-3 020	225 891	79 623	-17 913
74	ЮНЕКС БАНК	229 426	0	50 157	0	37 224	37 224	-2 552	1 274 967	1 228 738	114 553	-34 158	46 230	0	-13 915
75	БАНК "3/4"	360 493	0	0	285 010	25 719	25 719	-2 782	543 910	278 181	0	-553	265 729	0	-15 514
76	РАДИКАЛ БАНК	342 818	0	143	1 960	999	999	-10	1 117 199	765 925	91 954	-38 682	351 274	2 889	-3 101
77	"ПРЕМІУМ"	384 316	0	0	502	84 619	56 792	-8 531	980 871	957 342	399 372	-112 599	23 529	0	-7 396
78	СЕБ КОРПОРАТИВНИЙ БАНК	286 964	0	0	0	0	0	0	1 173 942	1 173 940	788 912	-70	2	0	0
79	УНІКОМБАНК	5 342	0	0	0	0	0	0	1 059 957	1 057 813	0	0	2 144	0	-16 329
80	ЄВРОБАНК	192 062	0	0	35 653	23 261	9 616	-13 402	498 110	372 117	131 376	-9 215	125 992	18 196	-17 813
81	УКРГАЗПРОМБАНК	421 244	0	78 695	0	9 568	9 594	-35	688 608	614 000	312 070	-22 617	74 608	28 679	-3 324
82	"ГЛОБУС"	120 686	0	242 166	0	77 729	43 449	-9 389	720 411	714 265	48 163	-156 835	6 147	0	-18 304
83	ПОЛТАВА-БАНК	141 552	0	0	0	421	421	-4	874 794	811 499	45 404	-70 456	63 295	2 232	-11 895
84	БГ БАНК	5 935	13 368	93 113	16 664	11 474	11 474	-116	754 629	748 214	153 412	-567 265	6 415	6 155	-57 735
85	КРЕДИТПРОМБАНК	208 021	0	0	0	0	0	0	147 844	145 717	0	-38 241	2 128	0	-2 141
86	"НОВИЙ"	494 273	0	1 780	0	17 013	0	-15	594 660	590 368	109 711	-1 347	4 292	1 187	-244
87	"ЛЬВІВ"	29 330	25 801	28 629	0	137 854	119 975	0	823 465	743 996	318 312	-83 814	79 469	25 720	-7 768
88	"СТАНДАРТ"	307 794	0	0	0	37 778	-111	-2 286	810 614	794 137	19 791	-18 294	16 477	826	-425
89	ІНТЕГРАЛ-БАНК	269 142	0	14 937	0	164 148	457	-1 997	627 051	605 549	40 345	-56 014	21 502	4 696	-6 175
90	ПЕРШИЙ ІНВЕСТИЦІЙНИЙ БАНК	125 374	0	0	0	39 938	39 938	-23	818 043	785 581	285 576	-5 765	32 462	8 980	-17 707
91	КОМІНВЕСТБАНК	160 286	0	0	0	226 033	203 658	-37	649 777	567 934	330 795	-33 343	81 843	1 510	-5 936
92	БАНК "ПЕТРОКОММЕРЦ-УКРАЇНА"	96 888	0	0	0	17 875	17 875	-180	673 410	658 355	515 535	-16 454	15 056	8 651	-9 299
93	БАНК "ГРАНТ"	165 245	0	0	0	2 982	335	0	839 736	759 761	357 501	-5 918	79 975	8 818	-2 888
94	КЛАСИКБАНК	65 232	0	0	0	28 569	0	-1 504	995 137	974 638	0	-186 054	20 499	0	-1 479
95	"РОЗРАХУНКОВИЙ ЦЕНТР"	863 486	0	0	0	14 776	0	-25 466	0	0	0	0	0	0	0
96	ЮНІОН СТАНДАРД БАНК	152 625	0	0	9 861	48 419	5 152	-421	571 124	524 808	0	-164 552	46 316	0	-3 217
97	ЄВРОПРОМБАНК	2 310	0	0	0	93	47	-1	843 452	843 287	493 094	-88 076	165	0	-3 332
98	ДОЙЧЕ БАНК ДБУ	106 586	0	0	0	0	0	0	241 852	241 852	107	-481	0	0	0
99	АПЕКС-БАНК	277 062	0	0	0	44 626	44 626	-14	507 103	430 251	173 589	-66 707	76 852	0	-718

	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
	0	-784	0	0	0	0	47	1 000	24 873	108 159	-1	959	0	0	4 161 548	2 305 343
	281 045	-1 829	0	0	0	101 582	25 509	0	24 752	183 915	-3 061	49 305	-183	64 427	4 047 773	952 903
	0	0	0	0	0	0	4	457 813	17 362	2 064	-15 247	3 649	-844	40 964	3 437 150	1 373 827
	60	0	0	0	0	0	106	259	167 834	373	-91	734	-2 939	1 078	3 319 966	1 524 512
	85 254	-1 481	0	0	0	42 361	5 815	187 992	112 900	10 821	-1 939	10 579	-828	9 750	3 228 079	2 196 924
	0	0	90 030	0	0	4 081	0	1 021	13 703	7 720	-8 945	3 699	-32	58 638	3 217 827	2 061 358
	284 610	0	0	0	0	0	0	897	249 322	379 554	-6 258	29 928	-2 176	0	3 167 751	793 074
	117	-3	0	0	0	451 053	1 689	144 669	77 067	61 582	-53 438	19 623	-2 157	129 464	3 105 423	1 211 428
	327 017	0	0	0	0	72 689	5 580	5 780	43 691	6 598	-181	4 078	-391	123 301	2 954 371	1 673 355
	324 181	-125	14 000	0	0	141	11 169	4 917	106 987	69 116	-10 974	21 631	-250	4 965	2 899 642	477 849
	93 751	0	0	0	0	1 324 948	2 086	7 691	66 751	10 470	-3 981	165 678	-7 027	22 820	2 784 338	482 914
	34 934	-22 869	0	0	0	193 992	16 544	1 884	159 055	24 738	-738	9 799	-1 069	0	2 665 752	1 085 240
	52	0	177 690	0	0	3 280	7 751	0	193 092	12 225	-1 973	2 635	-308	0	2 646 414	1 344 062
	88 968	-3 414	20 005	0	0	27 514	2 277	18 551	130 589	37 242	-273	5 828	-343	149 076	2 607 104	1 056 201
	39 355	0	50 205	0	0	0	0	0	232 179	151	-20	1 671	-1 667	0	2 501 736	4 435
	0	0	0	0	0	0	155	985	102 661	61 952	-3 494	45 754	-417	0	2 499 691	756 029
	454 165	-7 310	0	-2 262	0	0	9 390	210	76 936	4 175	-1 291	3 343	-196	568	2 390 770	1 019 123
	9	0	0	0	0	0	14 274	6 074	126 716	50 783	-5 544	32 969	-562	0	2 305 040	79 825
	170 231	-13 733	0	0	0	283	33 620	0	9 796	28	-14	2 014	0	3 580	2 258 907	1 765 645
	0	0	0	0	0	0	0	0	24 058	9 138	-2 306	31 747	-28	0	2 183 092	824 531
	1 741	0	0	0	0	411 837	267	0	60 090	5 927	-479	4 771	-345	5 561	2 098 037	604 324
	104 330	0	0	0	0	0	3 013	12	5 999	7 703	-11	1 420	0	0	2 003 154	584 993
	5 823	-91	0	0	0	3 860	75	0	331 541	1 787	-559	3 331	-2	0	1 799 051	586 996
	0	0	0	0	0	0	0	5 335	6 956	411	-2	662	-56	0	1 797 936	787 058
	0	0	0	0	0	0	2 398	6 926	79 613	52 517	-12 619	9 802	-1 397	0	1 784 328	178 701
	2 875	-3 547	0	0	0	124 080	253	72 085	495 320	6 790	-5 330	9 302	-26 395	440 342	1 484 553	48 545
	0	-46 822	0	0	0	0	4 639	0	80 510	2 812	-85 933	5 942	-18 455	0	126 566	702
	0	0	0	0	0	0	0	3 509	88 300	51 687	-311	25 921	-8 454	0	2 330 054	99 159
	48 087	-14 696	0	0	0	0	22 375	0	95 113	4 094	-833	7 768	-162	10 218	1 898 587	414 005
	62 820	0	0	0	0	17 625	1 277	9 390	103 912	38 876	-105	17 389	-394	18 692	1 882 410	539 847
	31 618	0	0	0	0	25 001	595	361	6 236	14	-97	5 844	-1	736	1 847 238	1 010 070
	4 722	0	24 903	-19 258	0	0	71	0	59 689	7 630	-1 491	176 678	0	97 204	1 775 791	408 208
	10 079	0	0	0	0	0	1 450	476	35 413	1 353	-13	5 144	-49	3 266	1 648 956	300 637
	231 490	0	0	0	0	49 750	0	3 464	50 827	2 617	-47 962	5 729	-18 304	0	1 559 008	455 101
	0	0	0	0	0	60 925	319	0	14 896	1 196	-382	2 888	-60	0	1 543 345	190 378
	0	0	0	0	0	0	322	483	32 312	37 531	-288	611	-43	0	1 521 568	675 180
	0	0	0	0	0	0	0	697	7 978	5 069	-8	818	-1	0	1 475 469	826 215
	1 374	0	0	0	0	0	0	0	5 221	398 505	-132 491	1 026	0	0	1 471 425	4 316
	432 832	-3 465	0	0	0	0	222	179	87 820	166 885	-580	503	-12	2 259	1 439 786	325 313
	103	-6	770	0	0	111 339	505	0	21 883	3 265	-749	1 443	-76	31 625	1 369 050	724 013
	0	0	0	0	0	56 568	596	0	65 640	65 686	-18 429	1 778	0	2 859	1 354 118	231 495
	28 187	-3 919	80 028	0	0	0	0	21	140 716	5 771	-119	4 869	-1 711	53 043	1 329 402	101 972
	67 482	-4	0	0	0	153 844	1 929	497	158 292	4 586	-400	15 250	-4 870	3 846	1 300 910	246 389
	1 068	-118 935	0	0	0	850 889	4 401	55 044	4 142	2 936	-2 535	1 202	-122	21 998	1 297 545	195 231
	24 985	-1	0	0	0	11 591	215	2 793	5 774	46 070	-6	28 223	-44	0	1 227 376	549 576
	0	0	48 265	0	0	0	2 071	0	53 819	7 388	-29	39 289	-110	0	1 195 912	526 947
	0	0	0	0	0	0	0	929	10 762	11 252	-502	1 443	-810	0	1 180 572	227 563
	61	-70	0	0	0	43 347	364	345	4 062	35 868	-4	1 317	-39	0	1 160 643	276 908
	53 601	-276	0	0	0	8 433	736	8 925	44 056	20 115	-371	20 248	-47	16 089	1 155 558	416 231
	0	0	1 895	0	0	4 842	0	0	63 240	5 026	-473	14 466	0	200	1 125 765	613 611
	274 270	0	0	0	0	12 945	772	40	4 232	6 187	-1 606	1 026	-139	29 471	1 117 117	687 817
	3 408	-10	0	0	0	305	800	47	61 654	21 039	-462	1 442	-77	18 552	1 115 211	430 840
	0	0	0	0	0	0	360	0	1 177	142	-76	195	0	0	1 090 811	25 771
	5	0	0	0	56 265	0	1 004	20	97 951	782	-992	459	-50	0	1 034 748	21
	0	0	0	0	0	0	148	4	12 765	129 163	0	2 303	-165	0	926 412	58 528
	0	0	0	0	0	0	0	13	29 090	-111	-200	517	-7	0	875 363	493 265
	510 251	0	0	0	0	0	0	2 656	661	140	-38	388	-60	0	862 534	91 161
	0	0	0	0	0	0	3 476	98	3 616	3 802	0	1 183	-4	1 442	842 408	271 745

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
100	БАНК "СОФІЙСЬКИЙ"	138 118	0	0	0	50 322	40 622	-314	600 789	599 742	167 575	-11 842	1 047	0	-19
101	БАНК "СІЧ"	89 798	0	0	0	154 727	32 517	-6 027	440 453	436 566	210 494	-4 260	3 887	0	-198
102	ОМЕГА БАНК	459 863	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
103	КРИСТАЛБАНК	2 463	0	0	0	0	0	0	112 868	91 657	0	0	21 211	0	0
104	БАНК "КОНТРАКТ"	82 551	0	139 039	75 483	4 115	315	0	333 349	285 215	68 421	-35 249	48 134	0	-450
105	БАНК "ЮНІСОН"	70 851	0	0	0	57 422	5 519	-2 086	373 384	341 082	137 221	-30 144	32 302	0	-1 176
106	БАНК "ТРАСТ"	32 837	0	0	0	0	0	0	570 366	238 995	238 710	-396	331 371	29 910	-41 827
107	БАНК "КАМБІО"	2 269	0	69 239	0	0	0	0	187 581	207 985	36 087	-872 119	-20 403	-30 810	-67 319
108	АГРОКОМБАНК	94 847	0	43 205	0	102 442	94 977	-16	312 792	252 253	17 583	-920	60 539	3 071	-14 370
109	КРЕДИТВЕСТ БАНК	95 884	0	0	0	103 123	101 695	0	448 392	447 117	259 100	-6 265	1 275	0	-423
110	ВЕРНУМ БАНК	274 441	0	0	14	137 192	46 446	-16 902	131 224	124 132	0	-1 161	7 092	0	-566
111	ОКСІ БАНК	183 752	0	20 813	0	33 766	33 766	0	364 638	319 172	179 872	-7 626	45 466	3 247	-1 314
112	МЕТАБАНК	111 071	0	0	42	440	450	-28	398 244	360 478	52 394	-9 391	37 766	17 226	-15 825
113	БАНК "АЛЪЯНС"	36 428	0	22 923	0	0	0	0	526 419	526 062	17	-32 033	357	0	-116
114	"ФІНАНСОВИЙ ПАРТНЕР"	45 603	0	0	0	13	0	0	71 267	47 388	22 811	-2 882	23 879	0	-2 628
115	АКОРДБАНК	94 800	0	0	0	5 770	5 770	0	406 038	392 939	286 334	-1 913	13 099	8 042	-225
116	"СТОЛИЧНИЙ"	20 170	0	0	0	0	0	0	528 710	492 092	77 866	-75 597	36 618	0	-6 460
117	БАНК "БОГУСЛАВ"	34 471	0	0	1 631	11 037	11 037	-1	350 391	333 529	37 501	-27 060	16 862	692	-3 868
118	"УКООПСІЛКА"	11 610	0	201 094	0	0	0	0	88 528	83 833	5 093	-19 803	4 695	2 735	-8 132
119	ІНВЕСТБАНК	18 143	0	59	0	41 069	15 769	-500	418 572	408 680	206 230	-9 696	9 892	37	-847
120	ПРОФІН БАНК	83 806	0	0	2 077	3 153	3 153	0	318 637	295 781	1 905	-983	22 856	10 568	-2 955
121	АРТЕМ-БАНК	44 821	0	0	0	68 954	68 350	-508	347 519	313 717	92 248	-2 164	33 803	18 090	-6 061
122	МОТОР-БАНК	208 772	0	14 296	0	15 292	15 292	-476	207 415	203 518	22 855	-14 563	3 897	0	-118
123	НЕОС БАНК	59 891	0	0	0	62 174	47 308	-150	55 349	33 031	31 944	-43 900	22 318	16 480	-25 084
124	УКРБУДІНВЕСТБАНК	87 943	0	57 098	3 111	29	0	0	299 510	246 070	0	-4 071	53 440	242	-5 818
125	ПОЛІКОМБАНК	42 047	0	0	66	12 832	9 364	-4 148	323 863	318 909	15 543	-27 458	4 953	293	-1 289
126	БАНК "УКРАЇНСЬКИЙ КАПІТАЛ"	20 815	0	57 469	0	45 095	45 095	0	196 935	150 656	13 514	-7 128	46 279	21 137	-20 085
127	РАДАБАНК	131 463	0	0	0	50 435	6 308	-4	237 541	232 287	58 255	-12 701	5 254	0	-328
128	БАНК "АВАНГАРД"	46 645	0	0	0	340 227	38 078	-42 015	0	0	0	0	0	0	0
129	"ПОРТО-ФРАНКО"	4 132	0	0	0	1	1	0	330 054	305 525	250 113	-588 688	24 529	12 734	-75 098
130	АСВІО БАНК	28 265	0	0	0	2 712	2 712	-466	387 001	385 457	51 751	-34 044	1 544	0	-10 084
131	БАНК "ДЕМАРК"	3 309	0	0	0	0	0	-14 252	350 283	343 352	35 797	-1 174 580	6 931	1 109	-67 292
132	РЕГІОН-БАНК	41 421	40	0	0	3 981	0	0	313 734	290 850	47 054	-7 603	22 884	5 191	-13 632
133	ЛЕГБАНК	17 675	0	0	0	-16 043	326	-16 380	217 021	205 307	131 284	-194 183	11 714	0	-27 415
134	КСГ БАНК	19 986	0	0	0	24 082	4 049	-1 963	310 430	305 512	1 498	-30 208	4 918	2 564	-3 343
135	"ТРАСТ-КАПІТАЛ"	17 568	0	0	0	8 414	8 414	-2 103	257 887	254 554	156 634	-9 403	3 333	229	-14 871
136	СМАРТБАНК	2 267	422	0	0	0	0	0	311 783	311 722	0	-52 779	61	0	-31
137	БАНК "НАРОДНИЙ КАПІТАЛ"	16 623	0	0	0	7 229	6 791	0	244 199	243 731	2 992	-54 927	468	0	-929
138	ФІНЕКСБАНК	195 523	0	0	0	0	0	0	70 343	69 474	0	-1 293	869	0	-1 186
139	ФІНАНС БАНК	7 167	0	0	0	78 957	0	-2 659	129 684	127 986	0	-12 526	1 698	0	-580
140	БАНК "ВЕЛЕС"	55 226	0	0	0	29 981	234	-303	165 291	165 212	0	-55 593	79	0	-139
141	"ЗЕМЕЛЬНИЙ КАПІТАЛ"	5 852	0	0	0	0	0	0	162 792	155 527	16 778	-1 342	7 265	4 463	-492
142	"КОНКОРД"	33 304	0	0	39	1 249	0	-246	178 060	177 970	0	-43 564	90	0	-2 519
143	ПРОМИСЛОВО-ФІНАНСОВИЙ БАНК	17 066	0	0	0	1 506	676	-377	210 472	197 379	19 085	-24 324	13 093	0	-4 479
144	БАНК "ФАМІЛЬНИЙ"	69 355	0	0	0	26 587	48	-253	53 130	14 625	0	-123	38 505	28 993	-7 410
145	ГРІН БАНК	100 092	0	0	0	719	631	-88	106 378	105 504	0	-176 810	874	0	-836
146	ІНВЕСТИЦІЙНО-ТРАСТОВИЙ БАНК	1 971	0	0	0	0	0	0	189 550	189 550	0	-1 174	0	0	0
147	ВЕКТОР БАНК	12 486	0	27 089	0	0	0	0	143 187	132 868	0	0	10 319	0	-34
148	"АКСІОМА"	22 582	0	7 225	0	0	0	0	142 201	141 080	0	-453 603	1 121	0	-3 243
149	КРЕДИТ ОПТИМА БАНК	8 713	0	0	0	22 617	0	-2 127	121 070	73 938	864	-17 688	47 132	0	-6 495
150	"ЦЕНТР"	29 264	0	0	0	9 922	0	0	117 523	112 393	0	-14 092	5 130	0	-3
151	АСТРА БАНК	113 604	234	0	0	1 959	788	0	124	0	0	0	124	0	-26
152	БАНК "ПОРТАЛ"	4 237	0	0	9	25 323	6 039	-5 712	112 252	96 610	0	-3 287	15 642	0	-987
153	КОМЕРЦІЙНИЙ ІНДУСТРІАЛЬНИЙ БАНК	13 142	0	0	0	0	0	0	118 497	118 233	0	0	264	0	-5
154	АЛЬПАРІ БАНК	839	0	0	0	0	0	0	27 214	27 214	0	-5 716	0	0	0
155	ДЕРЖЗЕМБАНК	121 620	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
156	"ГЕФЕСТ"	91 368	0	0	0	28 550	0	-959	0	0	0	0	0	0	0
157	УКРАЇНСЬКИЙ БАНК РЕКОНСТРУКЦІЇ ТА РОЗВИТКУ	1 824	0	0	0	16 732	0	-1 268	6 377	6 377	0	-9 692	0	0	0
158	МЕЛІОР БАНК	2 220	0	0	0	77	0	0	77 727	76 772	14 514	-276 742	954	0	-3

	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
	0	0	0	0	0	0	0	0	31 064	4 189	-3	1 037	-1	0	825 519	224 162
	40 492	0	0	0	0	0	559	0	42 789	975	-1	6 285	-539	0	776 079	296 418
	1	-785	0	0	0	31 353	3 224	260 931	623	102	-774	1 221	-158	10 928	768 246	457 131
	0	0	0	0	0	0	0	0	6 757	640 215	0	0	0	0	762 303	0
	0	0	0	0	0	6 626	134	857	42 584	2 545	-6 095	3 591	0	48 870	739 746	79 572
	115 090	0	0	0	0	0	0	762	95 836	447	-93	5 161	-1 050	0	718 953	271 653
	0	0	0	0	0	39 576	40	517	47 185	15 264	-26	3 148	-223	0	708 933	283 579
	302 165	0	0	0	0	21 891	312	110	46 620	258	-190	34 819	-175	30 436	695 701	305 432
	60	0	0	0	0	0	571	0	91 687	41 511	-592	7 478	0	0	694 594	181 848
	0	0	0	0	0	0	0	71	2 319	1 082	-2	1 330	-3	11 437	663 639	364 641
	48 839	0	0	0	0	0	642	0	24 857	994	-6	1 340	-1	0	619 544	271 359
	0	0	0	0	0	0	0	285	4 135	402	-9	2 475	0	9 225	619 491	313 777
	1 271	-94	37 040	0	0	15 354	1 749	0	48 196	1 862	-1 306	1 135	-223	1 984	618 389	150 408
	22 377	0	0	0	0	0	77	0	4 257	2	-2	257	-8	0	612 740	22 810
	425 446	0	0	0	0	18 838	454	31	25 596	8 003	0	357	0	0	595 607	458 798
	39 143	0	0	0	0	0	553	357	4 883	10 831	-189	164	0	0	562 539	307 501
	2	-43	0	0	0	0	475	27	10 709	19	0	470	0	0	560 582	89 407
	112 532	0	0	0	0	3 877	0	148	17 907	8 301	-75	1 070	-13	0	541 365	98 710
	0	0	0	0	0	0	56	588	20 807	210 582	-39	191	-3	0	533 456	7 992
	60	0	0	0	0	15 838	696	6	32 688	1 725	-39	760	-5	1 600	531 216	226 329
	0	0	0	0	0	2 383	1 010	664	82 167	3 139	-8	29 719	-154	962	527 718	87 795
	59 385	-104	0	0	0	0	0	0	1 682	37	-4	655	0	0	523 054	191 974
	17 131	-272	0	0	0	57	7 819	195	32 392	5 685	-67	7 873	0	0	516 927	98 658
	12	-1	0	0	0	33 494	1 392	7 381	8 568	455	-1 190	38 018	-4 338	245 236	511 970	104 592
	5 010	0	0	0	0	6 427	0	64	9 816	28	-79	1 219	0	0	470 256	44 280
	1 210	-1 982	0	0	0	13 076	86	0	59 188	669	-176	4 016	-145	0	457 052	50 296
	18 154	0	0	0	0	59 500	18	2 030	36 348	2 327	-5	1 253	-72	6 623	446 566	143 404
	0	0	0	0	0	4 454	0	195	14 865	4 578	-3	1 176	-25	0	444 706	131 567
	50 350	0	0	0	0	0	74	272	3 622	0	0	182	0	0	441 374	112 292
	0	0	0	0	0	16 893	338	59	46 121	36 483	-35	322	0	1 686	436 088	264 112
	0	0	0	0	0	0	170	11	4 649	4	-11	1 337	-2	0	424 149	65 457
	4 069	0	0	0	0	24 549	12	0	15 665	7 416	-2 077	366	-801	0	405 669	40 963
	0	0	0	0	0	24 751	0	110	8 479	5 118	0	843	0	0	398 477	64 686
	72 642	-5 435	0	0	0	0	680	0	33 841	2 845	-42	240	-49	67 268	396 169	134 621
	15	0	0	0	0	14 371	216	0	7 529	20	-11	1 577	-3	0	378 225	12 689
	6 426	0	0	0	0	30 704	242	0	340	3 987	-13	36 624	-2	0	362 191	176 341
	0	0	0	0	0	0	0	22	4 049	127	-133	374	-8	0	319 044	245
	0	0	0	0	0	0	0	37	20 184	346	-13	182	-153	0	288 799	10 573
	0	0	0	0	0	0	78	416	7 109	2 281	-7	1 156	-4	5 211	282 118	43 654
	7 469	0	0	0	0	19 323	356	31	18 586	25	-1	714	0	0	262 312	3 226
	4 158	-3 352	0	0	0	882	0	0	2 997	14	-23	2 648	-2	0	261 197	1 710
	0	-23	0	-416	0	7 498	0	335	36 578	48	-13	40 227	0	0	253 330	24 896
	3 607	-112	0	0	0	3 145	280	389	27 377	23	0	709	0	3 359	251 541	20 704
	2	0	0	0	0	0	747	0	9 514	122	-46	1 503	0	619	241 551	26 536
	3 198	0	34 700	0	0	2 998	11	1	27 836	10 466	-895	383	-18	0	228 664	113 000
	0	0	0	0	0	0	674	0	11 551	3 685	-13 112	1 917	-1 499	0	225 015	37 876
	0	0	0	0	0	0	0	5	185	0	0	52	0	0	191 763	0
	0	0	0	0	0	0	0	0	3 149	0	0	42	0	0	185 955	255
	0	0	0	0	0	0	85	0	2 403	3 329	-1 929	196	-391	0	178 021	1 375
	0	0	0	0	0	0	32	14	12 818	1	-15	3 238	0	7 956	176 457	7 101
	1 002	0	0	0	0	0	1 356	7	1 662	4	-1	761	0	13 286	174 788	11 882
	0	0	0	0	0	0	1 079	2 142	51 128	7	-25	318	-5	0	170 595	3 403
	0	0	0	0	0	0	0	76	4 579	73	0	222	0	0	146 771	7 544
	60	0	0	0	0	0	1	160	10 779	671	0	146	-1	0	143 455	4 195
	109 419	0	0	0	0	0	177	0	3 797	316	0	114	-28	0	141 875	468
	0	0	0	0	0	0	0	0	8 239	0	0	19	0	0	129 878	0
	0	0	0	0	0	0	13	0	1 276	0	0	5	0	0	121 214	0
	0	0	21 161	0	0	27 926	248	1 240	29 675	35	0	1 072	-92	0	106 291	5
	0	0	0	0	0	0	0	72	4 535	2	-3	132	0	0	84 765	16 190

Структура зобов'язань банків України

Structure of liabilities of banks

№ п/п	Назва банку	Кошти банків		Усього	Кошти клієнтів								
					У тому числі:								
		юридичних осіб				фізичних осіб							
		Усього	У тому числі в іноземній валюті	усього	із них в іноземній валюті	на вимогу	із них в іноземній валюті	усього	із них в іноземній валюті	на вимогу	із них в іноземній валюті		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12		
Група I (кількість банків у групі – 16)													
1	ПРИВАТБАНК	22 761 861	1 834 160	141 338 369	33 628 054	19 894 729	16 768 423	7 539 376	107 710 315	56 562 854	20 354 559	5 550 617	
2	ОЩАДБАНК	26 151 208	6 524 124	55 368 183	18 778 059	6 821 481	11 102 586	4 541 945	36 590 124	10 465 603	9 693 521	576 115	
3	УКРЕКСІМБАНК	10 524 441	4 975 967	60 125 796	38 255 796	25 784 890	28 106 094	22 323 302	21 870 001	13 901 836	2 695 553	1 434 588	
4	ДЕЛЬТА БАНК	14 292 899	3 598 448	35 627 854	11 653 033	3 791 656	7 446 356	1 745 604	23 974 820	12 993 232	7 443 645	4 414 000	
5	ПРОМІНВЕСТБАНК	27 022 065	25 252 826	13 682 619	6 057 676	2 847 754	3 991 835	1 522 201	7 624 943	3 979 554	1 037 074	244 677	
6	УКРСОЦБАНК	15 822 278	15 821 566	22 500 826	10 193 978	3 178 610	6 442 236	1 105 101	12 306 848	6 641 628	3 306 934	1 471 289	
7	РАЙФФАЙЗЕН БАНК "АВАЛЬ"	5 378 288	5 054 614	28 800 408	14 592 924	3 655 692	10 905 539	2 961 738	14 207 484	6 066 247	6 399 633	1 821 372	
8	ДОЧІРНІЙ БАНК СБЕРБАНКУ РОСІЇ	24 234 269	24 230 314	14 934 713	4 287 012	1 901 142	2 585 688	1 366 147	10 647 700	9 087 218	2 555 812	1 776 212	
9	АЛЬФА-БАНК	5 121 681	3 672 951	18 060 830	7 544 561	3 706 999	2 554 904	645 843	10 516 269	6 168 224	1 434 974	745 906	
10	ВТБ БАНК	19 991 071	18 100 008	7 900 171	3 990 601	861 914	2 437 192	434 442	3 909 570	2 360 435	498 678	234 419	
11	"НАДРА"	13 251 179	194 331	11 001 794	5 394 859	2 632 925	1 427 978	483 040	5 606 935	3 874 650	1 090 897	567 896	
12	ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК	1 662 129	284 755	24 516 440	12 137 983	5 671 217	8 373 698	4 030 670	12 378 457	7 767 762	3 277 904	1 579 402	
13	БАНК "ФІНАНСИ ТА КРЕДИТ"	6 615 357	1 708 934	22 040 922	6 792 656	3 146 776	2 968 150	879 344	15 248 266	9 099 773	1 822 689	999 792	
14	УКРСИББАНК	160 545	160 543	17 424 364	8 451 031	2 346 033	7 042 819	1 926 345	8 973 333	5 062 044	5 059 399	2 655 911	
15	ОТП БАНК	473 335	473 248	14 003 139	6 278 701	2 412 475	4 327 739	1 655 141	7 724 438	4 748 865	3 252 970	2 000 535	
16	УКРГАЗБАНК	6 568 457	92 238	12 368 091	5 507 977	1 823 752	3 406 488	1 104 108	6 860 114	3 888 474	1 578 365	544 228	
Група II (кількість банків у групі – 19)													
17	КРЕДІ АГРИКОЛЬ БАНК	964 233	963 986	17 625 200	13 208 872	4 425 453	8 126 879	3 872 286	4 416 328	2 327 232	934 259	347 388	
18	"ФІНАНСОВА ІНІЦІАТИВА"	9 360 098	16 928	5 452 728	9 191 916	269 808	813 989	243 423	4 532 813	2 081 714	685 612	351 512	
19	"ПІВДЕННИЙ"	3 912 565	2 985 074	7 190 311	3 005 149	779 399	1 711 371	409 030	4 185 162	2 947 575	1 380 119	900 174	
20	ІНГ БАНК УКРАЇНА	6 985 466	6 985 466	2 461 915	2 449 751	1 184 588	2 319 987	1 146 132	12 163	10 381	12 163	10 381	
21	ВІЕЙБІ БАНК	5 270 406	23 826	10 979 783	499 162	128 871	251 349	45 624	10 480 621	5 101 410	3 486 724	2 080 932	
22	ІМЕКСБАНК	3 437 364	0	6 307 437	818 980	287 279	310 940	39 664	5 488 457	1 727 375	1 201 649	378 635	
23	ФІДОБАНК	1 229 807	163 733	6 498 087	4 147 378	1 969 527	2 125 280	1 452 678	2 350 709	1 307 769	814 628	573 662	
24	СІТІБАНК	150 899	16	7 223 239	7 206 480	1 583 058	7 206 480	1 583 058	16 760	127	16 760	127	
25	"ХРЕЩАТИК"	1 142 894	798 180	6 703 766	2 786 650	494 293	1 416 299	378 265	3 917 115	1 561 764	658 083	149 125	
26	БАНК "КИЇВСЬКА РУСЬ"	985 673	6	6 339 601	2 504 971	321 592	855 642	112 115	3 834 630	1 816 595	708 155	270 089	
27	РОДОВІД БАНК	4 930 762	62 260	76 316	69 621	55 951	69 589	55 919	6 695	4 241	6 688	4 236	
28	ЗЛАТОБАНК	934 079	17 857	5 405 813	2 218 747	455 900	648 692	127 434	3 187 066	2 342 737	578 012	358 906	
29	БАНК "КРЕДИТ ДНІПРО"	118 858	43	5 771 206	2 123 200	1 282 427	944 130	453 453	3 648 006	2 334 732	561 813	274 504	
30	ПЛАТИНУМ БАНК	562 806	9 378	5 664 657	732 089	62 375	272 778	37 872	4 932 568	1 687 182	380 549	168 807	
31	УКРІНБАНК	133 519	8 891	5 704 877	2 572 604	250 048	381 480	101 613	3 132 273	1 708 970	242 013	81 334	
32	МЕГАБАНК	734 636	557 629	3 691 521	2 130 169	1 076 947	1 323 626	609 530	1 561 352	710 896	164 768	29 899	
33	УНІВЕРСАЛ БАНК	2 142 266	2 060 039	2 973 354	965 653	225 283	442 327	45 386	2 007 701	1 316 152	402 181	231 891	
34	КРЕДОБАНК	1 168 062	1 168 061	3 471 377	1 492 757	479 854	1 136 028	394 119	1 978 620	759 439	439 831	142 982	
35	ДІАМАНТБАНК	777 053	307 516	3 415 247	1 725 057	551 747	649 283	106 102	1 690 190	848 608	303 261	178 546	
Група III (кількість банків у групі – 33)													
36	ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ БАНК РОЗВИТКУ	0	0	4 697 205	2 672 558	1 512 137	792 354	270 131	2 024 646	1 822 172	37 003	12 719	
37	"КЛІРИНГОВИЙ ДІМ"	230 929	210 920	3 900 675	3 403 878	277 616	1 661 841	203 164	496 796	370 003	162 938	119 150	
38	ПРАВЕКС-БАНК	237 503	237 459	3 476 479	1 365 371	425 816	720 368	104 689	2 111 108	1 069 793	1 202 733	578 744	
39	БАНК "НАЦІОНАЛЬНІ ІНВЕСТИЦІЇ"	569 197	175 865	3 643 107	1 819 840	268 899	962 722	58 659	1 823 267	1 230 115	197 738	140 993	
40	ПРОКРЕДИТ БАНК	0	0	3 437 076	1 335 572	312 280	894 011	193 091	2 101 504	1 071 797	753 438	491 265	
41	БАНК "ВОСТОК"	458 105	458 105	3 105 446	1 360 768	401 003	1 132 504	269 473	1 744 678	1 416 576	784 645	635 703	
42	БАНК ІНВЕСТИЦІЙ ТА ЗАОЩАДЖЕНЬ	44 288	10 013	3 183 229	1 921 365	1 186 739	211 114	13 399	1 261 865	968 092	99 500	28 106	
43	УКРАЇНСЬКИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ БАНК	1 060 256	417 934	2 286 653	795 627	307 017	104 505	20 465	1 491 026	736 155	137 864	61 464	

станом на 01.01.2015 р. (у розрізі банків) of Ukraine as of January 2015 (by banks)

Тис. грн.

	Боргові цінні папери, емітовані банком		Інші залучені кошти	Зобов'язання щодо поточного податку на прибуток	Відстрочені податкові зобов'язання	Резерви за зобов'язаннями	Інші фінансові зобов'язання	Інші зобов'язання	Субординований борг	Зобов'язання групи вибуття	Загальні зобов'язання	
	Усього	У тому числі в іноземній валюті									Усього	У тому числі в іноземній валюті
	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
	2 015 694	0	6 096 209	6 645	229 315	51 281	2 848 240	1 189 433	5 351 598	0	181 888 644	89 857 546
	26	0	20 815 925	0	0	25 732	1 117 348	219 443	1 656 729	0	105 354 595	46 520 793
	0	0	32 956 190	110 000	48 032	49 832	2 405 573	157 193	6 086 549	0	112 463 606	84 566 353
	1 073 298	96 254	0	0	0	72	441 666	280 169	3 837 609	0	55 553 565	24 416 944
	0	0	200 300	0	20 064	325 475	478 874	323 084	4 528 201	0	46 580 681	37 475 127
	64 108	0	605 476	0	0	45 841	1 195 640	195 611	1 589 919	0	42 019 699	28 295 298
	0	0	0	2 883	22 653	41 802	1 422 531	315 207	4 727 360	0	40 711 132	20 002 171
	0	0	0	0	34 550	2 368	324 318	149 927	3 156 083	0	42 836 228	38 480 128
	48 605	0	6 772 668	0	0	4 694	161 371	136 117	2 878 258	0	33 184 225	23 216 751
	0	0	0	0	19 162	13 060	40 786	59 061	3 391 297	0	31 414 607	24 740 986
	426	339	3 555 784	0	16 788	81	2 355 203	63 018	2 248 161	0	32 492 433	12 350 734
	0	0	3 272 979	0	0	14 645	581 904	121 139	492 825	0	30 662 062	17 038 965
	0	0	258 058	0	10 022	6 817	571 577	72 719	1 978 448	0	31 553 921	16 328 584
	2 280	0	14 406	0	0	57 618	1 767 649	126 257	5 003 068	0	24 556 188	12 918 272
	7	0	1 552 682	0	0	121 949	791 765	95 070	3 092 740	0	20 130 687	12 329 898
	0	0	66 392	8 525	89 486	7 023	279 566	69 865	0	0	19 457 405	5 960 507
	21 333	0	9 673	0	0	75 853	27 780	150 274	791 316	0	19 665 662	8 623 883
	10 102	0	0	0	0	0	120 073	21 809	0	0	14 964 810	2 460 362
	0	0	1 072 626	15 000	26 310	1 903	257 853	53 562	437 283	0	12 967 414	8 292 576
	0	0	0	55 398	0	17 129	644 290	59 928	0	0	10 224 126	8 254 954
	0	0	1 448 562	0	651	0	31 262	87 399	740 777	0	18 558 839	7 406 675
	0	0	0	0	0	0	67 483	42 977	157 686	0	10 012 947	2 193 476
	0	0	389 505	0	0	11 848	313 305	32 396	217 710	0	8 692 658	4 150 278
	0	0	0	0	9 090	8 579	1 339 089	14 219	0	0	8 745 115	1 602 153
	0	0	18 917	0	0	501	69 829	34 620	513 332	0	8 483 859	3 293 188
	0	0	66 860	270	0	0	164 006	21 676	448 899	0	8 026 985	2 187 365
	0	0	124 061	0	0	6 141	57 784	4 848	0	0	5 199 912	212 776
	0	0	65 228	0	0	66	124 677	86 182	687 645	0	7 303 690	3 563 589
	584	0	231 229	4 406	0	620	89 377	31 875	566 091	0	6 814 246	4 417 664
	0	0	253 772	0	0	1 022	118 077	58 077	219 491	0	6 877 902	2 250 590
	0	0	78 176	0	0	651	73 167	9 843	263 971	0	6 264 203	2 219 235
	30 297	18 150	1 225 841	4 182	745	363	6 300	7 502	496 232	0	6 197 619	4 077 334
	0	0	1 397	498	0	704	200 168	36 658	314 683	0	5 669 729	4 079 178
	0	0	18 444	8 000	3 458	913	275 537	24 414	566 020	0	5 536 226	3 015 378
	0	0	0	1 166	719	3 078	92 445	26 729	502 191	0	4 818 628	2 215 242
	0	0	0	0	0	100	19 571	26 766	157 686	0	4 901 327	3 509 210
	0	0	0	0	0	214	1 064	7 344	264 021	0	4 404 248	3 606 699
	1	0	0	0	4 376	2 681	113 047	50 860	228 589	0	4 113 536	1 997 469
	3	0	0	0	0	1 099	55 198	10 072	202 167	0	4 480 843	1 675 576
	21 050	0	182 189	0	0	1 361	249 930	12 143	159 849	0	4 063 598	1 742 696
	0	0	77 968	0	0	2 948	306 568	23 469	67 063	0	4 041 566	2 484 119
	0	0	180 746	0	0	1 384	208 891	6 043	0	0	3 624 582	2 348 942
	2 026	0	9 043	0	1 520	319	44 676	11 961	0	0	3 416 453	1 500 281

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
44	БМ БАНК	777 384	776 959	1 259 890	669 997	97 897	141 505	29 933	589 893	365 375	74 526	47 767	
45	ФОРТУНА-БАНК	554 569	380 222	2 007 818	911 609	206 900	131 649	42 344	1 096 209	975 586	66 976	53 759	
46	ПІРЕУС БАНК МКБ	1 146 594	1 146 594	1 215 339	339 907	96 767	301 327	93 544	875 432	480 796	290 110	178 465	
47	МІЖНАРОДНИЙ ІНВЕСТИЦІЙНИЙ БАНК	10 010	8	2 744 425	1 524 785	1 072 098	1 000 745	728 629	1 219 640	830 833	401 768	187 204	
48	АВАНТ-БАНК	272 624	252 623	2 296 461	1 006 176	13 117	599 564	3 136	1 290 285	845 000	222 726	73 729	
49	ЕКСПОБАНК	954 976	347 394	2 419 199	1 387 156	9 224	380 979	8 662	1 032 043	344 726	103 200	13 119	
50	ТАСКОМБАНК	153 892	1	2 306 106	932 070	458 929	443 887	173 851	1 374 036	1 068 125	86 790	51 081	
51	ІДЕЯ БАНК	275 659	146 608	2 091 166	380 889	62 369	98 637	38 425	1 710 276	486 355	74 169	18 292	
52	БТА БАНК	494 846	0	681 585	102 781	44 291	92 578	38 132	578 804	404 450	74 512	41 868	
53	ІНДУСТРІАЛБАНК	243 024	210 367	1 536 773	456 240	258 543	185 357	43 240	1 080 532	610 452	214 464	73 390	
54	ВІЕС БАНК	1 006 018	1 006 011	766 951	313 213	46 863	214 307	46 863	453 739	256 223	108 808	57 951	
55	МАРФІН БАНК	0	0	1 916 386	942 352	418 689	715 624	292 663	974 034	658 456	453 067	309 057	
56	"АРКАДА"	186 033	0	1 769 524	792 292	4	162 163	4	977 232	3 775	11 196	151	
57	БАНК "НАЦІОНАЛЬНИЙ КРЕДИТ"	87 133	56 604	2 021 162	959 080	17 122	499 505	13 941	1 062 082	565 917	180 198	49 870	
58	УКРБІЗНЕСБАНК	338 806	0	1 509 275	1 040 202	661 330	394 151	302 738	469 073	269 783	189 954	123 415	
59	БАНК "ФОРВАРД"	651 862	651 669	1 023 950	107 027	3 222	64 564	3 222	916 923	101 262	87 777	9 416	
60	КРЕДИТ ЄВРОПА БАНК	1 008 909	1 008 909	258 579	239 230	17 731	92 719	9 800	19 349	13 456	11 793	6 842	
61	АКЦЕНТ-БАНК	3	3	1 895 622	161 713	1 194	89 067	922	1 733 908	852 212	120 765	23 727	
62	ЕНЕРГОБАНК	124 822	44 638	1 583 835	678 164	254 104	326 492	67 980	905 672	458 698	247 860	167 229	
63	"СОЮЗ"	254 078	107 970	1 173 378	924 255	287 566	188 346	36 921	249 123	204 380	33 700	24 802	
64	ФІНБАНК	723 875	723 875	585 362	396 898	126 352	175 286	11 128	188 464	85 014	75 913	37 138	
65	ДІВІ БАНК	250 270	35 169	286 887	235 446	75 265	203 694	43 514	51 441	45 720	21 634	17 261	
66	БАНК "РЕНЕСАНС КАПІТАЛ"	157 742	157 742	1 284 565	1 081 587	0	2 054	0	202 979	19 338	142 611	3 421	
67	"КІІВ"	776 756	0	468 997	67 145	1 985	60 635	1 985	401 852	161 593	321 168	131 445	
68	МІСЬКИЙ КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК	256 509	254 551	2 969 107	505 219	2 839	128 067	2 410	2 463 888	1 292 958	1 116 606	664 802	
Група IV (кількість банків у групі – 90)													
69	БАНК "МИХАЙЛІВСЬКИЙ"	42 081	0	1 617 510	986 412	5 662	302 119	2 502	631 098	188 103	149 510	35 705	
70	ЕКСПРЕС-БАНК	340 131	287 678	1 074 393	554 109	98 017	391 474	47 542	520 285	27 822	245 944	14 474	
71	МІСТО БАНК	75 505	12 693	1 246 822	378 123	111 814	239 346	91 213	868 698	696 438	141 109	110 795	
72	"ТК КРЕДИТ"	0	0	1 669 397	1 631 165	1 278 291	1 200 313	1 043 220	38 232	23 714	7 549	7 465	
73	"КАПІТАЛ"	130 557	6 294	1 331 804	365 315	13 480	64 088	8 436	966 489	593 593	72 262	29 701	
74	ЮНЕКС БАНК	32 070	21	1 242 811	632 406	27 084	232 345	21 604	610 405	320 187	123 702	65 630	
75	БАНК "3/4"	523 816	433 816	362 005	91 091	19 591	36 645	19 591	270 914	30 678	70 800	16 460	
76	РАДІКАЛ БАНК	0	0	1 241 197	823 585	33 243	593 814	27 413	417 612	190 804	62 198	10 699	
77	"ПРЕМІУМ"	110 634	106 800	850 488	328 072	18 003	144 468	14 480	522 416	366 946	59 935	26 230	
78	СЕБ КОРПОРАТИВНИЙ БАНК	784 717	784 717	222 455	216 540	44 071	147 120	40 759	5 914	0	5 914	0	
79	УНКОМБАНК	1 471	0	981 780	973 889	2 002	2 974	1 969	7 891	357	3 859	0	
80	ЄВРОБАНК	33 036	10 967	1 167 235	724 456	180 381	390 037	117 982	442 779	334 381	43 461	26 179	
81	УКРГАЗПРОМБАНК	465 537	423 106	636 905	134 951	51 363	53 409	11 042	501 953	256 415	94 215	41 032	
82	"ГЛОБУС"	157 692	46 009	715 908	152 868	4 518	91 308	4 222	563 040	393 500	114 597	63 971	
83	ПОЛТАВА-БАНК	0	0	989 592	527 338	48 512	251 634	40 523	462 254	54 757	134 989	9 353	
84	БГ БАНК	135 911	3	1 227 348	575 605	354 832	418 523	332 770	651 743	450 716	434 379	270 937	
85	КРЕДИТПРОМБАНК	296 728	266 958	454 277	438 624	143 242	13 555	482	15 654	6 528	14 363	5 775	
86	"НОВИЙ"	15 770	15 770	976 357	795 578	380 129	596 797	258 857	180 779	40 610	19 763	1 494	
87	"ЛЬВІВ"	101 138	74 592	763 369	242 086	46 395	125 345	40 295	521 283	270 475	37 006	13 778	
88	"СТАНДАРТ"	264 358	153 745	702 611	197 651	14 038	105 069	1 969	504 961	143 719	70 893	16 448	
89	ІНТЕГРАЛ-БАНК	135 720	67 233	709 696	216 581	12 548	139 353	10 416	493 115	372 750	130 698	92 372	
90	ПЕРШИЙ ІНВЕСТИЦІЙНИЙ БАНК	43 375	38 869	813 541	234 406	18 959	114 153	4 479	579 135	448 749	89 846	74 766	
91	КОМІНВЕСТБАНК	253 141	230 741	709 013	222 620	63 989	180 744	59 553	486 393	324 304	135 584	59 851	
92	БАНК "ПЕТРОКОММЕРЦ-УКРАЇНА"	207 198	188 149	538 151	168 490	17 977	149 929	8 913	369 662	324 998	74 381	56 773	
93	БАНК "ГРАНТ"	4 642	872	792 650	316 067	40 694	162 580	35 017	476 583	339 231	75 040	32 916	
94	КЛАСИКБАНК	105 091	1	753 660	748 128	39	2 259	39	5 533	90	523	90	
95	"РОЗРАХУНКОВИЙ ЦЕНТР"	778 117	0	65 547	65 547	1	65 547	1	0	0	0	0	
96	ЮНІОН СТАНДАРТ БАНК	73 779	31 660	495 287	263 010	322	82 124	322	232 277	154 230	67 913	37 733	
97	ЄВРОПРОМБАНК	9 378	8 133	726 909	197 000	3 267	11 078	3 267	529 910	498 121	183 856	161 546	
98	ДОЙЧЕ БАНК ДБУ	0	0	403 700	403 700	81 006	274 392	81 006	0	0	0	0	
99	АПЕКС-БАНК	102 449	60 369	511 749	201 197	15 271	196 707	15 271	310 552	272 173	45 399	33 180	
100	БАНК "СОФІЙСЬКИЙ"	41 897	20 397	583 159	296 660	1 095	147 714	1 095	286 499	210 122	27 744	15 092	

	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
	0	0	0	0	0	1 386	99 085	2 723	438 324	0	2 578 792	1 678 700
	0	0	0	0	0	215	147 119	6 923	125 138	0	2 841 782	1 687 965
	0	0	7 302	0	0	1 167	7 531	11 365	310 707	0	2 700 006	2 038 841
	0	0	0	3 225	0	116	116 184	10 115	194 733	0	3 078 808	2 114 574
	14 427	0	75 000	491	0	170	7 223	7 486	171 940	0	2 845 822	1 244 358
	0	0	0	0	75 720	938	86 427	5 202	223 231	0	3 765 693	954 282
	13 883	0	0	4 400	0	0	76 004	10 514	55 234	0	2 620 032	1 568 664
	30 441	0	1 467	5 649	1 585	45	38 307	9 604	96 705	0	2 550 629	795 301
	0	0	0	0	3 049	0	8 459	26 140	0	0	1 214 079	450 179
	0	0	5 334	9 282	7 714	32	29 657	12 583	0	0	1 844 399	1 082 535
	0	0	699	0	20 183	27	46 062	13 192	155 072	0	2 008 204	1 478 627
	0	0	0	0	0	307	153 680	5 564	0	0	2 075 937	1 149 909
	0	0	0	85	6 864	15 364	192 174	12 406	0	0	2 182 450	3 779
	0	0	19 360	0	0	716	46 604	7 976	126 000	0	2 308 951	665 866
	0	0	2 378	3 119	2 697	1 832	4 192	1 689	316 165	0	2 180 152	1 175 944
	133	0	0	0	0	0	23 880	16 469	296 697	0	2 012 992	856 733
	0	0	0	0	384	6 325	557 176	3 389	0	0	1 834 762	1 584 651
	0	0	0	0	1 357	39	18 179	8 478	50 425	0	1 974 104	856 339
	0	0	27 648	0	1 507	857	40 607	10 999	0	0	1 790 276	782 178
	368	0	0	0	974	2 659	462	684	221 915	0	1 654 518	599 987
	0	0	0	0	0	0	9 070	1 680	280 434	0	1 600 422	1 194 870
	0	0	0	2 351	0	1 060	303	2 416	682 121	0	1 225 408	839 344
	0	0	0	0	0	0	52 624	10 552	0	0	1 505 483	178 508
	0	0	465	0	35 220	31 749	1 784	4 998	0	0	1 319 970	163 629
	35 840	30 442	0	0	418	17	56 718	15 820	305 934	0	3 640 364	1 719 745
	22 709	0	769	0	0	1 355	38 531	4 824	67 573	0	1 795 353	193 785
	0	0	0	808	253	731	17 533	7 517	0	0	1 441 366	414 098
	0	0	0	0	10 043	76	19 196	12 086	181 553	0	1 545 281	1 006 850
	0	0	0	368	0	0	357	1 884	3 500	0	1 675 505	1 302 005
	0	0	0	29	121	26	4 615	4 395	110 000	0	1 581 547	613 518
	0	0	25 595	0	0	0	2 973	6 410	0	0	1 309 860	347 308
	0	0	0	0	66 273	48	52 812	1 738	0	0	1 006 692	515 895
	0	0	83 597	0	1 968	2 025	18 269	3 708	23 677	0	1 374 440	224 093
	0	0	0	519	0	4 559	286 201	2 846	0	0	1 255 247	497 426
	0	0	0	1 084	0	0	157 414	2 993	0	0	1 168 663	829 801
	0	0	0	32	0	0	3 506	562	0	0	987 350	4 144
	0	0	0	0	0	1 530	35 131	4 226	63 742	0	1 304 900	540 785
	306	145	35 590	0	511	0	14 168	4 263	55 018	0	1 212 298	736 175
	0	0	163 940	0	140	11 568	6 051	3 789	60 441	0	1 119 529	609 897
	0	0	0	902	17 858	0	21 718	1 730	0	0	1 031 800	106 332
	0	0	0	343	2 906	4 569	13 879	4 119	230 062	0	1 619 137	805 632
	0	0	87 498	0	19	1	12 314	2 777	290 477	0	1 144 092	507 529
	0	0	0	0	0	16	46 103	2 263	106 337	0	1 146 846	484 637
	0	0	57 577	0	0	0	24 057	1 562	104 714	0	1 052 417	561 094
	0	0	146	1 179	0	188	7 274	6 373	72 213	0	1 054 342	312 052
	0	0	0	0	0	3	69 079	1 661	50 435	0	966 594	455 150
	0	0	0	7	0	122	15 830	5 261	42 757	0	920 895	507 294
	11 132	9 666	0	1 200	0	139	9 624	1 600	0	0	985 850	628 874
	0	0	0	0	0	0	18 390	6 751	165 570	0	936 061	697 890
	0	0	0	0	183	59	67 610	3 001	33 962	0	902 108	432 911
	0	0	0	0	14	5 607	588	136	0	0	865 095	131
	7 255	0	0	0	0	0	498	2 583	0	0	854 001	1
	0	0	0	0	0	26 665	9 742	4 935	0	0	610 408	190 651
	0	0	0	410	0	0	3 406	5 699	0	0	745 801	509 520
	0	0	0	2 915	0	1 316	197 652	10 011	0	0	615 595	87 225
	0	0	0	797	0	30	7 072	2 241	0	0	624 337	348 543
	0	0	0	60	0	159	17 568	1 231	60 510	0	704 584	231 790

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
101	БАНК "СІЧ"	133 914	42 292	475 419	165 605	12 483	100 561	8 281	309 814	207 554	32 518	11 431	
102	ОМЕГА БАНК	157 560	56	8 123	6 429	1 452	5 892	1 452	1 694	1 322	1 694	1 322	
103	КРИСТАЛБАНК	41 485	0	719 244	0	0	0	0	719 244	0	537 968	0	
104	БАНК "КОНТРАКТ"	3 154	3 154	552 524	232 230	87 223	169 302	78 815	320 293	221 303	26 550	16 562	
105	БАНК "ЮНІСОН"	0	0	258 200	152 523	46 279	30 434	8 835	105 676	57 716	33 474	16 373	
106	БАНК "ТРАСТ"	266 498	263 661	249 777	11 313	3 972	5 758	866	238 464	25 674	7 560	967	
107	БАНК "КАМБІО"	394 202	0	770 253	196 558	95 190	131 552	87 463	573 694	422 720	185 231	72 803	
108	АГРОКОМБАНК	128 610	45 259	356 208	136 603	14 087	112 511	5 377	219 605	136 383	16 298	9 489	
109	КРЕДИТВЕСТ БАНК	31 582	31 582	367 409	305 333	144 578	193 320	50 527	62 075	52 982	7 811	4 548	
110	ВЕРНУМ БАНК	230 322	122 783	206 928	36 393	4 713	30 856	4 713	170 535	134 148	27 022	11 961	
111	ОКСІ БАНК	125 685	96 762	359 743	119 612	11 098	98 851	8 153	240 131	205 494	29 518	14 287	
112	МЕТАБАНК	1	1	450 902	122 528	16 614	98 395	16 384	328 373	112 277	52 413	15 430	
113	БАНК "АЛЬЯНС"	11 250	0	247 718	206 045	9 795	68 220	9 795	41 673	13 821	24 902	13 821	
114	"ФІНАНСОВИЙ ПАРТНЕР"	17 312	0	440 081	409 693	395 396	52 819	40 416	30 389	28 575	5 791	4 578	
115	АКОРДБАНК	70 910	5 834	317 901	79 635	15 053	41 360	15 053	238 266	187 682	36 399	28 164	
116	"СТОЛИЧНИЙ"	145 991	88 687	255 619	133 850	1 434	64 067	1 434	121 769	13 571	13 858	1 147	
117	БАНК "БОГУСЛАВ"	70 067	0	267 189	77 199	900	30 902	900	189 991	131 614	28 835	14 046	
118	"УКООПСІПКА"	5 000	0	137 044	71 278	742	10 803	742	65 766	16 133	16 645	6 275	
119	ІНВЕСТБАНК	72 891	15 769	276 641	37 533	2 767	30 756	2 767	239 108	155 104	44 948	24 808	
120	ПРОФІН БАНК	3 134	0	390 940	186 205	16 744	49 725	16 744	204 735	84 681	26 355	5 570	
121	АРТЕМ-БАНК	69 135	0	255 808	108 611	3 048	50 418	3 048	147 198	101 832	11 899	8 283	
122	МОТОР-БАНК	0	0	379 987	266 606	38 589	234 018	34 552	113 381	60 390	24 283	8 097	
123	НЕОС БАНК	191 277	32 376	176 382	162 941	104 269	26 970	3 345	13 441	7 573	9 170	4 773	
124	УКРБУДІНВЕСТБАНК	0	0	336 269	236 258	14 733	74 869	14 243	100 011	58 326	10 215	5 142	
125	ПОЛІКОМБАНК	29 169	0	257 043	69 073	5 052	49 964	3 731	187 970	80 942	45 945	9 990	
126	БАНК "УКРАЇНСЬКИЙ КАПІТАЛ"	69 802	4 061	247 676	93 175	18 807	90 899	17 460	154 501	129 603	9 021	6 380	
127	РАДАБАНК	72 001	23 092	226 031	104 698	47 766	87 407	44 252	121 333	70 467	21 020	13 011	
128	БАНК "АВАНГАРД"	98 405	0	192 272	186 980	27 412	184 828	27 412	5 292	5 291	1 219	1 218	
129	"ПОРТО-ФРАНКО"	37 768	0	507 519	65 120	11 962	20 268	3 195	442 399	368 704	141 205	127 390	
130	АСВІО БАНК	0	0	289 961	106 771	8 806	46 870	7 089	183 190	62 634	4 360	474	
131	БАНК "ДЕМАРК"	26 519	0	908 179	39 364	23 726	14 025	22	868 815	283 000	95 920	73 192	
132	РЕГІОН-БАНК	6 992	3 151	245 693	106 095	16 775	93 245	14 302	139 599	46 413	17 405	722	
133	ЛЕГБАНК	29 598	0	421 852	52 468	7 533	52 217	7 533	369 384	234 747	230 998	150 084	
134	КСГ БАНК	8 400	400	170 024	140 421	3 493	53 376	1 920	29 603	15 334	2 644	1 183	
135	"ТРАСТ-КАПІТАЛ"	31 983	10 868	152 093	81 374	30 700	13 305	4 278	70 719	60 986	6 756	5 295	
136	СМАРТБАНК	20	0	14 325	14 270	1	3 881	1	55	1	55	1	
137	БАНК "НАРОДНИЙ КАПІТАЛ"	0	0	117 701	90 317	5 643	40 069	5 643	27 384	9 699	3 046	1 455	
138	ФІНЕКСБАНК	0	0	145 775	125 625	1 262	122 120	1 262	20 150	11 322	5 184	2 985	
139	ФІНАНС БАНК	40 151	0	18 054	15 587	2 274	14 767	2 274	2 467	52	1 651	52	
140	БАНК "ВЕЛЕС"	30 049	0	45 954	39 614	31	34 614	31	6 340	1 593	1 940	1 593	
141	"ЗЕМЕЛЬНИЙ КАПІТАЛ"	745	0	105 034	80 706	922	16 122	922	24 328	1 583	1 273	66	
142	"КОНКОРД"	0	0	99 828	67 079	6 179	31 711	6 179	32 749	2 283	31 969	1 889	
143	ПРОМИСЛОВО-ФІНАНСОВИЙ БАНК	0	0	99 987	62 604	1 992	45 386	1 992	37 383	24 481	8 112	2 533	
144	БАНК "ФАМІЛЬНИЙ"	7 931	7 898	32 890	26 402	12 147	15 376	1 120	6 488	4 907	3 744	2 163	
145	ГРІН БАНК	0	0	129 508	101 875	13 539	101 849	13 539	27 633	17 700	638	208	
146	ІНВЕСТИЦІЙНО-ТРАСТОВИЙ БАНК	0	0	61 232	61 232	0	672	0	0	0	0	0	
147	ВЕКТОР БАНК	0	0	62 199	56 806	189	10 374	189	5 394	25	132	0	
148	"АКСІОМА"	10 001	0	155 774	34 187	86	34 187	86	121 587	4 163	36 152	301	
149	КРЕДИТ ОПТИМА БАНК	0	0	36 604	31 312	4 508	6 516	4 508	5 293	2 975	417	194	
150	"ЦЕНТР"	9 921	0	33 241	19 976	0	9 106	0	13 265	12 122	2 315	1 521	
151	АСТРА БАНК	566	566	3 188	2 041	14	2 019	14	1 147	174	540	139	
152	БАНК "ПОРТАЛ"	0	0	19 885	11 638	1 326	11 638	1 326	8 247	4 449	3 831	235	
153	КОМЕРЦІЙНИЙ ІНДУСТРІАЛЬНИЙ БАНК	0	0	18 060	6 216	1 225	6 216	1 225	11 844	3 654	9 074	3 370	
154	АЛЬПАРІ БАНК	0	0	6 623	4 735	1 228	1 894	1 228	1 888	46	664	46	
155	ДЕРЖЗЕМБАНК	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
156	"ТЕФЕСТ"	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
157	УКРАЇНСЬКИЙ БАНК РЕКОНСТРУКЦІ ТА РОЗВИТКУ	0	0	208	208	0	208	0	0	0	0	0	
158	МЕЛІОР БАНК	0	0	94 744	57 870	0	3 975	0	36 874	0	33 648	0	

	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
	597	0	0	1 278	0	13	4 503	1 072	31 544	0	648 340	296 649
	0	0	0	0	0	63	1 055	1 295	525 151	0	693 248	528 864
	0	0	0	0	0	0	201	0	0	0	760 930	0
	0	0	0	0	13 749	3 182	26 499	1 867	39 193	0	640 168	346 728
	0	0	83	995	1 234	3 166	30 427	3 682	78 843	0	376 630	183 965
	0	0	0	0	1 155	0	2 481	517	105 897	0	626 325	399 217
	660	44	11 200	0	0	0	1 943	2 024	107 559	0	1 287 840	541 656
	0	0	57 849	0	0	303	1 198	955	17 092	0	562 216	195 964
	0	0	0	2	0	0	36 126	1 584	87 142	0	523 845	330 141
	0	0	0	0	61	0	2 509	958	0	0	440 778	261 687
	0	0	77	203	0	0	12	1 732	0	0	487 453	313 901
	0	0	0	0	254	66	9 586	4 006	23 980	0	488 794	157 844
	0	0	0	321	3 149	16	749	367	63 872	0	327 442	23 624
	0	0	0	0	0	5	15	335	0	0	457 749	423 972
	0	0	0	0	0	12	1 373	2 427	67 407	0	460 030	276 230
	0	0	0	440	0	0	684	1 729	0	0	404 463	103 692
	0	0	0	0	0	47	9 348	975	0	0	347 627	132 532
	0	0	0	0	274	0	3 091	662	0	0	146 070	17 059
	0	0	0	51	2 365	0	2 437	1 418	53 455	0	409 257	227 987
	0	0	24	0	0	0	1 272	2 010	0	0	397 380	101 942
	0	0	9 721	92	0	13	4 806	864	85 888	0	426 327	200 537
	0	0	0	4 519	0	6	1 880	1 362	0	0	387 755	98 996
	0	0	0	0	2 961	34	626	3 584	0	0	374 864	144 257
	0	0	0	0	44	1 160	2 596	2 495	0	0	342 565	73 059
	0	0	0	0	12 588	0	930	993	11 356	0	312 079	86 294
	0	0	0	1	0	0	4 264	1 481	5 033	0	328 257	153 202
	0	0	0	566	0	289	2 699	2 732	0	0	304 318	141 369
	0	0	0	3 939	261	0	6 854	1 907	0	0	303 638	32 779
	0	0	261 998	0	0	6	27 501	6 994	29 808	0	871 594	383 061
	0	0	0	0	2	468	2 819	1 563	0	0	294 812	73 809
	0	0	293 668	0	0	722	2 138	11 487	0	0	1 242 712	306 730
	0	0	0	251	0	7	3 866	827	51 986	0	309 622	67 561
	0	0	0	0	1 527	0	8 626	5 325	27 811	0	494 738	259 066
	0	0	0	422	1 000	0	437	471	0	0	180 754	19 302
	0	0	0	0	5 363	7	21 004	587	58 675	0	269 712	166 816
	0	0	0	871	0	0	47	224	0	0	15 487	2
	0	0	0	200	0	0	1 698	147	40 546	0	160 293	15 677
	0	0	0	0	0	77	1 892	1 360	11 484	0	160 587	12 666
	0	0	0	1 098	26	11	28	381	0	0	59 749	2 331
	0	0	0	102	580	22 158	32 835	28	7 150	0	138 856	1 625
	0	0	0	21	0	0	15	568	33 901	0	140 283	36 406
	0	0	0	0	131	1	12 557	426	0	0	112 942	13 259
	0	0	0	1 157	138	60	2 744	908	0	0	104 994	26 473
	0	0	0	0	0	0	13 173	164	90 014	0	144 172	114 985
	0	0	0	0	0	14 998	715	1 891	40 370	0	187 480	36 792
	0	0	0	11	0	420	113	33	0	0	61 808	0
	0	0	2 234	112	0	0	13	77	0	0	64 634	215
	0	0	10 035	0	549	274	1 353	726	0	0	178 711	4 267
	0	0	8 000	0	0	0	15	97	63 060	0	107 776	7 482
	0	0	0	0	0	0	76	1 242	0	0	44 479	12 122
	0	0	0	0	0	3 246	939	34	0	0	7 974	3 971
	0	0	0	0	0	0	1 167	677	0	0	21 729	5 775
	0	0	0	0	0	3	285	250	0	0	18 598	5 100
	0	0	0	327	2 039	0	4	504	0	0	9 498	1 274
	0	0	0	30	0	0	13	536	10 075	0	10 655	0
	0	0	0	0	0	0	0	112	0	0	112	0
	0	0	0	0	0	0	12	800	35 204	0	36 224	0
	0	0	0	130	0	126	64	398	0	0	95 463	0

Прибутки і збитки банків України

Profits and losses of banks

№ п/п	Назва банку	Процентні доходи	Процентні витрати	Чистий процентний дохід / (чисті процентні витрати)	Комісійні доходи	Комісійні витрати	Результат від операцій із цінними паперами в торговому портфелі банку	Результат від операцій із хеджування справедливої вартості	Результат від переоцінки інших фінансових інструментів ¹	Результат від продажу цінних паперів у портфелі банку на продаж	Результат від операцій з іноземною валютою	Результат від переоцінки іноземної валюти	Результат від переоцінки об'єктів інвестиційної нерухомості
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Група I (кількість банків у групі – 16)													
1	ПРИВАТБАНК	29 185 014	-18 837 048	10 347 966	3 912 756	-1 042 671	4	0	0	191 897	1 289 592	-2 441 422	1 107
2	ОЩАДБАНК	14 681 557	-8 387 280	6 294 277	1 589 980	-330 217	0	0	87 811	5 913	-112 855	-584 323	0
3	УКРЕКСІМБАНК	12 043 145	-7 414 549	4 628 596	757 008	-168 253	3 340 677	0	605	13 944	605 204	672 025	-1 713 229
4	ДЕЛЬТА БАНК	6 388 372	-7 341 260	-952 888	3 354 980	-137 435	0	0	753 635	-287 358	-1 487 095	1 281 383	20 410
5	ПРОМІНВЕСТБАНК	4 883 702	-3 149 595	1 734 107	638 277	-43 482	0	0	-463 125	-3 283	1 437 051	-757 155	0
6	УКРСОЦБАНК	3 526 442	-2 251 810	1 274 632	879 489	-234 644	7 817	0	1 397 204	10 044	212 429	-1 826 419	0
7	РАЙФФАЙЗЕН БАНК "АВАЛЬ"	6 489 971	-1 664 438	4 825 533	1 978 536	-348 450	8 704	0	953 296	-4 372	462 299	-2 343 380	0
8	ДОЧІРНИЙ БАНК СБЕРБАНКУ РОСІЇ	5 200 683	-1 861 627	3 339 056	515 136	-185 144	0	0	0	-35 054	657 073	477 780	217
9	АЛЬФА-БАНК	4 731 180	-3 013 322	1 717 858	841 284	-74 212	711 168	0	1 969 199	0	-81 059	-765 962	4 155
10	ВТБ БАНК	3 457 709	-1 968 183	1 489 526	547 324	-33 371	320 224	0	-346 779	-10 720	91 033	599 334	0
11	"НАДРА"	2 315 396	-2 790 474	-475 078	298 778	-76 124	-423 187	0	0	-8 898	-196 708	4 494 639	0
12	ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК	4 819 728	-2 481 513	2 338 214	1 165 526	-343 797	-160 283	0	-292 944	36 999	51 816	848 517	11 610
13	БАНК "ФІНАНСИ ТА КРЕДИТ"	3 318 733	-3 307 758	10 975	755 104	-76 523	36 515	0	0	-20 992	425 203	150 377	33 064
14	УКРСИББАНК	2 719 384	-1 035 749	1 683 635	927 212	-177 653	0	0	127 972	333	305 401	-71 484	0
15	ОТП БАНК	3 369 007	-1 092 371	2 276 636	506 291	-170 086	0	0	-2 373	-17 528	19 885	349 894	0
16	УКРГАЗБАНК	2 805 330	-1 727 795	1 077 536	239 025	-48 205	390 602	0	0	-86 100	530 569	643 463	-4 654
Група II (кількість банків у групі – 19)													
17	КРЕДІ АГРИКОЛЬ БАНК	2 258 551	-790 599	1 467 952	455 073	-75 578	0	0	97 093	0	456 338	-105 747	0
18	"ФІНАНСОВА ІНІЦІАТИВА"	3 404 632	-2 017 932	1 386 700	48 268	-15 875	9 981	0	-76 506	0	-590 525	-86 536	0
19	"ПІВДЕННИЙ"	1 363 763	-922 629	441 135	355 938	-82 235	0	0	0	-10 707	-434 939	453 383	0
20	ІНГ БАНК УКРАЇНА	774 014	-48 996	725 017	86 236	-229 582	-9 679	0	-70 012	0	236 341	142 979	0
21	ВІЕЙБІ БАНК	3 222 824	-2 791 735	431 090	113 274	-52 896	-34 210	0	-120 352	0	66 945	-1 614 373	0
22	ІМЕКСБАНК	1 837 010	-1 399 577	437 434	242 964	-21 866	0	0	2 203	1	56 573	-206 303	0
23	ФІДОБАНК	820 368	-709 552	110 816	200 655	-24 610	65 927	0	23 255	-378 324	-259 357	91 745	-1 027
24	СІПБАНК	593 954	-70 940	523 014	60 991	-19 099	664 156	0	-6 051	5 806	627 679	64 803	0
25	"ХРЕЩАТИК"	818 223	-894 094	-75 871	148 358	-60 107	0	0	579 561	83 401	158 493	-484 097	0
26	БАНК "КИЇВСЬКА РУСЬ"	1 133 191	-1 064 976	68 215	117 014	-20 008	0	0	0	535	-14 844	8 617	12 281
27	РОДОВІД БАНК	99 983	-221 877	-121 894	8 660	-944	0	0	0	-452	1 175	1 299 700	0
28	ЗЛАТОБАНК	1 062 899	-886 331	176 567	60 087	-18 077	0	0	-415 264	-3 684	-146 326	634 485	0
29	БАНК "КРЕДИТ ДНІПРО"	785 000	-649 666	135 334	265 885	-27 227	0	0	-301 579	25 429	97 114	223 203	55 931
30	ПЛАТИНУМ БАНК	1 888 544	-1 023 478	865 066	41 532	-23 566	2	0	1 408	0	-95 248	104 084	126
31	УКРІНБАНК	922 083	-782 800	139 283	109 042	-24 503	0	0	0	-32 733	36 906	99 353	31 218
32	МЕГАБАНК	636 828	-447 408	189 421	138 183	-12 045	0	0	0	-146	19 089	19 943	0
33	УНІВЕРСАЛ БАНК	670 402	-377 777	292 624	53 089	-13 629	-16 897	0	99 565	409	55 386	-166 835	0
34	КРЕДОБАНК	547 364	-250 785	296 579	181 972	-20 468	0	0	47 335	2 409	55 146	-83 999	0
35	ДІАМАНТБАНК	633 310	-486 358	146 952	196 508	-34 170	22 248	0	54 337	568	19 476	-1 704	0
Група III (кількість банків у групі – 33)													
36	ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ БАНК РОЗВИТКУ	755 375	-309 905	445 469	25 952	-12 582	23 541	0	79 207	0	45 736	-92 922	0
37	"КЛІРИНГОВИЙ ДІМ"	367 382	-135 674	231 708	33 755	-1 604	10	0	3 703	-440	-90 987	95 998	0
38	ПРАВЕКС-БАНК	366 978	-315 081	51 897	181 588	-47 706	0	0	97	2 082	60 698	-297 978	222
39	БАНК "НАЦІОНАЛЬНІ ІНВЕСТИЦІЇ"	529 792	-457 264	72 528	87 818	-1 547	0	0	78 657	40	30 121	-103 530	0
40	ПРОКРЕДИТ БАНК	511 435	-207 009	304 426	121 119	-16 257	39 630	0	9 250	0	72 708	-46 580	0
41	БАНК "ВОСТОК"	364 599	-242 864	121 734	160 795	-21 241	0	0	-4 223	0	-41 576	56 386	0

¹ Результат від переоцінки інших фінансових інструментів, які обліковуються за справедливою вартістю з визнанням результату переоцінки через прибутки або збитки.

станом на 01.01.2015 р. (у розрізі банків) of Ukraine as of 1 January 2015 (by banks)

Тис. грн.

	Доходи / (витрати), які виникають під час первісного визнання фінансових активів ²	Витрати / (доходи), які виникають під час первісного визнання фінансових зобов'язань ³	Відрахування до резерву під знецінення кредитів та коштів в інших банках	Відрахування до резерву під знецінення дебіторської заборгованості та інших фінансових активів	Знецінення цінних паперів у портфелі банку на продаж	Знецінення цінних паперів у портфелі банку до погашення	Відрахування до резервів за зобов'язаннями	Інші операційні доходи	Адміністративні та інші операційні витрати	Частка в прибутку / (збитку) асоційованих компаній	Прибуток / (збиток) до оподаткування	Витрати на податок на прибуток	Прибуток / (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	Прибуток / (збиток)
	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27
	0	0	-2 500 751	-164 392	-607 505	0	-10 831	253 069	-8 161 357	0	1 067 462	-318 426	0	749 036
	0	0	-12 155 081	-121 181	386 007	0	-13 368	219 508	-3 862 501	0	-8 596 029	31 583	0	-8 564 446
	-53 277	0	-16 983 952	-182 434	65 334	18 236	-30 403	91 031	-1 810 304	0	-10 749 193	943 644	0	-9 805 548
	0	0	-1 614 615	-8 295	0	0	-528 353	1 981 456	-2 326 389	0	49 435	-3 157	0	46 278
	-35 088	0	-4 245 955	-52 238	0	0	-287 682	272 678	-1 540 188	0	-3 346 083	-109 946	2 183	-3 453 846
	0	0	-2 811 596	-66 911	-667	0	-12 810	447 588	-2 623 850	0	-3 347 692	685 445	0	-2 662 247
	6 142	0	-4 487 808	-37 296	-18 773	0	37 508	330 273	-3 389 267	0	-2 027 052	659 718	0	-1 367 334
	13 418	0	-3 294 430	2 013	-4 099	0	65 568	119 269	-1 572 867	0	97 937	10 112	0	108 049
	-2 983	0	-4 111 916	-2 792	0	0	1 180	616 033	-1 707 508	0	-885 556	141 506	0	-744 050
	0	0	-1 044 306	-54 602	0	0	-9 834	205 672	-1 335 116	0	418 385	224 410	0	642 795
	0	0	-3 152 676	-15 916	0	0	3 779	116 884	-1 460 199	0	-894 705	-146 299	0	-1 041 004
	0	0	-2 704 283	-7 563	0	0	-7 016	143 121	-1 220 734	0	-140 816	195 016	0	54 200
	0	0	-280 232	-386	-219	-80	-3 011	58 050	-1 301 969	0	-214 123	-1 551	0	-215 674
	0	0	-1 713 656	-80 958	5 328	0	-18 353	196 263	-2 052 883	0	-868 842	-1 296	0	-870 138
	-1 810	0	-2 891 542	-25 262	-9 556	0	44 154	199 262	-2 445 737	0	-2 167 772	168 675	0	-1 999 097
	0	0	-3 930 565	-134 991	-404 206	0	-4 837	49 695	-1 062 940	0	-2 745 607	-55 517	0	-2 801 124
	0	0	-1 209 537	-6 997	0	0	-33 571	14 789	-939 463	0	120 351	-29 935	0	90 416
	0	0	853 072	-371	0	0	0	12 707	-1 626 349	0	-85 433	-961	0	-86 394
	-653	0	-252 787	-1 835	-10 654	0	2 899	117 456	-515 691	0	61 309	-16 869	0	44 440
	0	0	-23 351	0	0	0	-6 592	12 427	-582 153	0	281 632	-52 752	0	228 880
	0	0	-8 073 821	-330 933	0	0	0	52 972	-483 030	0	-10 045 335	-10 033	0	-10 055 368
	0	0	-452 499	-622	0	0	0	10 132	-254 287	0	-186 269	-223	0	-186 492
	0	0	-899 042	1 961	0	0	-11 787	1 785 916	-705 603	0	524	0	0	524
	0	0	-33 623	-5 090	0	0	-6 449	4 199	-295 516	0	1 584 820	-204 989	0	1 379 831
	0	-2 749	-66 753	27	0	0	-112	17 009	-455 253	0	-158 092	16 948	0	-141 144
	0	0	19 084	-690	0	0	0	53 209	-239 865	0	3 549	-626	0	2 923
	0	0	-1 421 442	20 777	-77	0	-3 028	22 672	-72 445	0	-267 299	497	0	-266 802
	0	0	-194 206	-324	0	0	1 022	80 254	-203 083	0	-28 550	-1 870	0	-30 420
	-1 120	2 383	-288 640	-2 928	0	0	-30	5 383	-318 322	0	-129 185	19 207	0	-109 978
	-237	0	-860 777	-310	0	0	27	372 409	-682 826	0	-278 311	-2 679	0	-280 990
	0	0	-143 273	-22 738	0	0	-458	10 839	-193 959	0	8 977	-788	0	8 189
	0	0	-98 101	-175	-579	0	1 365	14 945	-226 595	0	45 305	-9 445	0	35 861
	0	0	-334 497	-1 075	11	0	-3 166	15 801	-444 244	0	-463 456	-4 480	0	-467 937
	0	0	-6 022	2 245	-1 203	0	1 346	110 415	-572 768	0	12 987	-8 396	0	4 591
	0	0	-140 530	4 163	-4 486	0	1 788	6 253	-259 142	0	12 259	-4 194	0	8 065
	0	0	-294 749	-1 433	0	0	-54	8 250	-297 588	0	-71 173	-1 585	0	-72 758
	0	0	-311 816	64	0	0	-68	914	-70 085	0	-108 848	18 658	0	-90 190
	-6 374	-737	277 512	-746	156	0	298	26 758	-548 019	0	-300 252	6 595	0	-293 657
	0	0	-71 903	0	-11	-1 012	-978	354	-85 208	0	5 329	-2 266	0	3 062
	0	0	-78 705	-4 872	0	0	-361	11 818	-314 545	0	97 630	-18 967	0	78 663
	753	588	-35 326	-2 606	0	0	-2 286	21 031	-202 786	0	51 242	-10 657	0	40 585

² Доходи / (витрати), які виникають під час первісного визнання фінансових активів за процентною ставкою, вищою або нижчою, ніж ринкова.³ Витрати / (доходи), які виникають під час первісного визнання фінансових зобов'язань за процентною ставкою, вищою або нижчою, ніж ринкова.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
42	БАНК ІНВЕСТИЦІЙ ТА ЗАОЩАДЖЕНЬ	380 321	-256 203	124 118	47 845	-27 433	27	0	-93 275	0	99 736	8 446	0
43	УКРАЇНСЬКИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ БАНК	454 586	-384 397	70 189	21 799	-4 865	0	0	231 455	727	10 135	-247 358	50 100
44	БМ БАНК	240 363	-228 404	11 959	32 615	-3 071	-1 354	0	-6 778	0	160 223	-156 931	0
45	ФОРТУНА-БАНК	539 831	-356 816	183 015	9 093	-4 098	0	0	0	0	-626	-21 612	0
46	ПІРЕУС БАНК МКБ	226 944	-114 129	112 815	46 550	-10 565	1 222	0	53 312	1	16 906	-33 581	0
47	МІЖНАРОДНИЙ ІНВЕСТИЦІЙНИЙ БАНК	239 988	-131 966	108 022	67 242	-7 789	-7 751	0	-29 344	0	-3 343	61 787	0
48	АВАНТ-БАНК	270 906	-219 559	51 347	80 705	-4 004	0	0	6 487	-1 052	-220 805	204 341	0
49	ЕКСПОБАНК	148 319	-221 701	-73 381	16 647	-42 475	0	0	-648 391	-61 530	43 461	391 707	359 790
50	ТАСКОМБАНК	413 521	-260 653	152 868	34 978	-11 144	0	0	-271	387	16 012	35 976	0
51	ІДЕЯ БАНК	659 498	-490 881	168 617	157 610	-7 446	0	0	0	63 046	13 769	-70 733	0
52	БТА БАНК	177 190	-147 624	29 566	49 124	-4 394	0	0	8 787	-7 074	-12 718	69 415	0
53	ІНДУСТРІАЛБАНК	308 759	-168 514	140 245	43 585	-9 639	0	0	993	53	-18 084	5 146	0
54	ВІЕС БАНК	290 452	-104 825	185 627	43 216	-3 849	0	0	0	0	19 054	-50 286	1 372
55	МАРФІН БАНК	202 903	-114 344	88 559	98 804	-21 332	-43	0	-517	-25 459	20 508	47 125	3 624
56	"АРКАДА"	310 382	-246 126	64 257	108 664	-81	0	0	0	11 002	3 083	1 680	0
57	БАНК "НАЦІОНАЛЬНИЙ КРЕДИТ"	282 273	-264 386	17 886	222 237	-10 602	-1 170	0	-16 239	0	12 700	31 665	0
58	УКРБІЗНЕСБАНК	559 014	-290 879	268 134	48 457	-7 578	0	0	22 550	10 027	26 914	-6 198	0
59	БАНК "ФОРВАРД"	1 061 878	-355 818	706 060	164 788	-13 461	0	0	335 803	0	-286 588	-161 043	0
60	КРЕДИТ ЄВРОПА БАНК	203 502	-71 078	132 424	46 267	-8 111	0	0	53 523	-290	-12 642	-40 238	0
61	АКЦЕНТ-БАНК	498 325	-227 013	271 312	107 612	-7 240	3 856	0	0	0	19 735	-37 902	0
62	ЕНЕРГОБАНК	214 679	-198 050	16 629	47 219	-5 111	21 989	0	46 000	0	-4 725	-71 996	88 479
63	"СОЮЗ"	391 118	-267 423	123 695	24 606	-6 607	4 500	0	-54 155	418	51 296	-8 078	0
64	ФІНБАНК	374 104	-328 751	45 353	42 282	-14 433	0	0	97 726	0	-148 464	46 790	0
65	ДІВІ БАНК	688 835	-511 251	177 584	5 241	-2 951	0	0	-253 902	0	-41 570	264 886	0
66	БАНК "РЕНЕСАНС КАПІТАЛ"	307 380	-173 231	134 149	295 544	-18 177	0	0	0	0	2 359	791	0
67	"КІІВ"	167 094	-106 267	60 827	5 728	-2 073	0	0	-2 892	0	26	282 742	0
68	МІСЬКИЙ КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК	653 941	-394 291	259 649	35 864	-1 940	0	0	30 866	-12 226	57 355	-225 743	0
Група IV (кількість банків у групі – 90)													
69	БАНК "МИХАЙЛІВСЬКИЙ"	218 674	-149 152	69 522	234 379	-6 530	9 063	0	-47 577	0	-3 022	41 243	0
70	ЕКСПРЕС-БАНК	279 337	-129 524	149 814	124 010	-8 729	2 369	0	1 146	0	17 025	-5 641	0
71	МІСТО БАНК	235 656	-119 940	115 716	16 221	-1 699	0	0	170 804	194	304	-212 818	119
72	"ТК КРЕДИТ"	122 305	-82 188	40 117	5 271	-4 956	0	0	127 115	0	16 798	-163 712	1 658
73	"КАПІТАЛ"	139 650	-192 162	-52 512	22 196	-4 421	-6 936	0	53 589	20	59 616	-29 838	0
74	ЮНЕКС БАНК	240 015	-197 053	42 962	15 958	-5 189	453	0	-1 271	16	30 953	-542	0
75	БАНК "3/4"	160 435	-40 760	119 675	47 841	-9 744	0	0	326 374	-71 658	-194 924	-101 977	24 794
76	РАДІКАЛ БАНК	165 226	-109 358	55 868	35 405	-7 909	-24 510	0	-25 352	47	68 784	-8 280	49 468
77	"ПРЕМІУМ"	153 011	-69 160	83 851	55 512	-6 545	0	0	-7 711	0	-33 064	36 562	0
78	СББ КОРПОРАТИВНИЙ БАНК	88 795	-8 203	80 592	9 851	-562	0	0	-7 754	0	13 359	-5 333	0
79	УНІКОМБАНК	92 342	-77 888	14 454	9 756	-359	0	0	0	0	8 227	379	0
80	ЄВРОБАНК	112 032	-123 227	-11 195	83 045	-9 823	0	0	-1 823	-11 753	7 130	12 027	0
81	УКРГАЗПРОМБАНК	101 379	-98 514	2 865	22 913	-2 359	12 538	0	-3 873	0	-1 376	9 358	32 320
82	"ГЛОБУС"	198 120	-113 369	84 751	19 050	-3 304	-1 851	0	182 712	0	83 362	-197 124	0
83	ПОЛТАВА-БАНК	163 151	-105 917	57 235	60 897	-5 368	0	0	0	0	26 674	3 075	0
84	БГ БАНК	206 413	-128 938	77 475	8 648	-4 230	0	0	138 972	-67 905	-17 895	-188 501	10 428
85	КРЕДИТПРОМБАНК	23 876	-53 147	-29 272	2 793	-1 307	0	0	676	8 730	976	-123 175	351 157
86	"НОВИЙ"	50 578	-52 094	-1 517	19 098	-3 055	0	0	-541	0	47 974	-41 136	0
87	"ЛЬВІВ"	119 893	-89 418	30 475	20 785	-1 918	1 906	0	0	0	3 185	-11 861	0
88	"СТАНДАРТ"	135 075	-90 357	44 719	82 716	-3 888	0	0	22 543	235	9 725	-53 423	0
89	ІНТЕГРАЛ-БАНК	145 805	-80 342	65 462	30 103	-7 779	-1 370	0	-233 194	0	-195 625	391 137	11 556
90	ПЕРШИЙ ІНВЕСТИЦІЙНИЙ БАНК	136 262	-94 916	41 346	33 756	-6 407	0	0	44 701	3	1 790	-38 592	-664
91	КОМІНВЕСТБАНК	82 638	-66 320	16 319	61 873	-5 048	0	0	0	0	17 232	2 153	0
92	БАНК "ПЕТРОКОММЕРЦ-УКРАЇНА"	108 222	-66 380	41 842	28 184	-4 116	0	0	-6 005	-182	-90 169	110 597	0
93	БАНК "ГРАНТ"	130 273	-107 497	22 776	25 561	-2 030	0	0	0	0	2 569	1 087	0
94	КЛАСИКБАНК	70 073	-3 546	66 527	19 059	-912	0	0	0	0	-21 023	24 836	0
95	"РОЗРАХУНКОВИЙ ЦЕНТР"	79 144	-36 680	42 464	1 322	-107	1 398	0	0	31	-2 928	3 126	0
96	ЮНІОН СТАНДАРД БАНК	149 448	-43 566	105 883	9 339	-1 395	0	0	0	0	27 188	-22 130	0
97	ЄВРОПРОМБАНК	153 011	-94 399	58 613	1 882	-470	0	0	1 004	0	-463	2 941	0
98	ДОЙЧЕ БАНК ДБУ	48 945	-3 456	45 490	23 305	-3 956	0	0	0	0	6 959	7 071	0
99	АПЕКС-БАНК	85 478	-51 036	34 442	21 215	-7 348	0	0	0	0	60 235	-21 157	0

	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27
	0	0	-78 273	44 077	-180	0	-1 131	1 809	-121 825	0	3 940	-1 485	0	2 456
	0	0	-23 219	-399	2 030	0	81	12 290	-121 802	0	1 163	157	0	1 321
	0	114	-184 744	-9 555	0	0	-373	15 122	-173 189	0	-315 961	449 278	0	133 317
	0	0	-53 821	-1 591	0	0	-202	2 779	-106 526	0	6 411	-1 454	0	4 957
	0	0	-393 961	-1 202	0	0	-1 113	110 684	-224 896	0	-323 827	0	0	-323 827
	0	0	-89 606	-187	0	0	-81	15 794	-94 350	0	20 394	-4 699	0	15 695
	0	0	-4 510	-1 745	0	0	-66	7 629	-115 801	0	2 526	-2 016	0	510
	0	0	-1 112 834	53 438	0	0	938	104 204	-127 163	0	-1 095 592	0	0	-1 095 592
	-1 776	0	-88 125	83	0	0	3	18 899	-141 170	0	16 721	-4 400	0	12 321
	0	0	-89 513	-5 545	-12	0	401	16 729	-233 724	0	13 199	-2 459	0	10 740
	0	0	-79 850	-10 348	0	0	2	147 991	-188 372	0	2 128	-3	0	2 125
	0	0	-82 556	670	7 143	0	508	82 584	-149 974	0	20 676	-9 282	0	11 394
	0	0	-39 389	-1 183	0	0	32	16 525	-123 558	0	47 561	-6 963	0	40 598
	-2 152	0	-163 099	-220	0	0	-78	20 432	-201 518	0	-135 365	22 550	0	-112 815
	0	0	-17 145	358	0	0	-9 780	6 464	-156 811	0	11 690	-3 135	0	8 555
	0	0	-23 496	1 477	0	0	2 106	24 390	-258 130	0	2 825	-1 611	0	1 214
	0	0	-482 520	422	0	-2 262	2 926	11 431	-152 373	0	-260 072	-3 736	0	-263 808
	0	0	-885 781	-26 970	0	0	0	658 602	-468 231	0	23 179	-12 776	0	10 403
	0	0	2 535	0	25 434	0	15 498	1 560	-45 873	0	170 086	0	0	170 086
	0	0	-129 986	-138	0	0	-27	9 355	-222 003	0	14 573	-3 956	0	10 617
	0	0	-26 815	1 175	0	0	-145	24 332	-134 527	0	2 501	0	0	2 501
	0	0	21 551	-6	0	0	14 602	267 190	-433 888	0	5 124	-3 577	0	1 547
	0	0	-9 769	-342	-81	0	-785	9 258	-100 218	0	-32 682	-27	0	-32 708
	0	0	-188 630	-51	0	0	17 018	77 695	-105 886	0	-50 566	-209	0	-50 775
	0	0	-263 207	-12 689	0	0	0	286 925	-422 343	0	3 351	529	0	3 880
	0	0	-864 055	-19 608	0	0	-28 723	39 525	-91 155	0	-619 659	-127 583	0	-747 241
	0	0	-3 806 284	-101 073	-39 126	0	641	29 852	-173 515	0	-3 945 679	-6 107	0	-3 951 786
	44 887	0	-54 542	-8 343	0	0	-1 319	24 120	-250 375	0	51 507	0	0	51 507
	0	0	-46 209	-414	-2 651	0	12 631	11 944	-257 278	0	-1 984	2 680	0	697
	0	0	-18 249	-6	0	0	948	3 607	-56 009	0	19 133	-2 266	0	16 868
	0	0	10 001	-215	0	0	40	92	-29 688	0	2 523	-565	0	1 958
	0	0	-5 315	-763	0	-111	-17	567	-33 492	0	2 584	-1 442	0	1 143
	0	0	-5 232	-4	0	0	0	4 758	-86 604	0	-3 743	-1 302	0	-5 045
	0	0	8 829	-54 474	0	0	8	177	-84 800	0	10 122	2 001	0	12 123
	0	0	-19 492	189	0	0	-627	2 194	-100 726	0	25 059	218	0	25 277
	0	0	-91 368	-171	0	0	-3 929	2 047	-31 774	0	3 410	-1 587	0	1 823
	0	0	-71	-4	0	0	0	15	-51 846	0	38 247	-7 476	0	30 770
	0	0	10 212	-30 035	0	0	0	3	-10 318	0	2 318	-663	0	1 655
	0	5 584	-29 083	39	1 765	0	-1 370	13 288	-56 894	0	935	0	0	935
	-346	0	-17 377	64	0	0	0	3 451	-57 595	0	581	-1 172	0	-591
	0	0	-66 200	-18 227	0	0	-8 708	2 242	-69 038	0	7 666	0	0	7 666
	0	0	-19 827	-88	-3 003	0	3	1 563	-78 173	0	42 988	-8 688	0	34 300
	0	0	-571 679	-3 388	0	0	-4 261	33 802	-71 375	0	-659 909	447	0	-659 462
	0	0	-33 035	293	-111 278	0	-1	13 759	-68 001	0	12 316	0	0	12 316
	0	0	-3 002	-1	0	0	-8	6 352	-30 896	0	-6 733	0	0	-6 733
	0	0	2 351	-30	0	0	0	1 111	-52 598	0	-6 593	0	0	-6 593
	0	0	-21 274	-804	0	0	125	844	-78 410	0	3 107	-2 058	0	1 050
	0	0	-1 289	-12 195	0	0	-3	5 656	-49 913	0	2 548	445	0	2 993
	-2 263	0	-10 068	-159	73	0	175	2 343	-85 174	0	-19 140	953	0	-18 186
	0	0	-23 493	-474	0	0	-42	991	-66 680	0	2 831	-1 576	0	1 255
	0	0	-6 014	-1 558	0	0	0	29 017	-73 383	0	28 213	-863	0	27 350
	0	0	-957	-89	0	0	-22	566	-48 217	0	1 244	-722	0	522
	0	0	-79 917	-45	0	0	-1 236	633	-7 202	0	719	-151	0	568
	0	0	-25 066	-392	0	0	0	11 341	-26 283	0	4 905	-9	0	4 896
	-2 410	0	30 934	175	0	-44 031	-22 569	1 599	-48 101	0	34 482	0	0	34 482
	0	0	-38 467	0	0	0	413	144	-24 171	0	1 427	-960	0	467
	0	0	5 108	55	0	0	548	2 036	-51 091	0	35 524	-7 593	0	27 931
	-38	0	-37 129	1	0	0	0	122	-46 579	0	3 764	-1 027	0	2 737

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
100	БАНК "СОФІЙСЬКИЙ"	87 299	-60 620	26 679	16 773	-1 057	0	0	0	-9 950	1 469	0	
101	БАНК "СН"	75 276	-46 763	28 513	13 638	-1 444	0	0	0	-175	2 539	0	
102	ОМЕГА БАНК	1	-28 134	-28 133	731	-80	0	0	0	31	-16	-26 814	5 146
103	КРИСТАЛБАНК	550	-217	333	0	-1	0	0	0	0	0	0	0
104	БАНК "КОНТРАКТ"	68 070	-79 896	-11 826	37 614	-10 036	-1 706	0	41 087	0	13 142	-32 671	4 158
105	БАНК "ЮНІСОН"	80 975	-33 127	47 848	26 393	-1 022	0	0	25 078	-451	17 422	67 394	0
106	БАНК "ТРАСТ"	41 995	-65 786	-23 791	79 810	-868	0	0	14 516	0	932	-19 841	11 067
107	БАНК "КАМБІО"	244 656	-178 208	66 449	9 784	-2 361	20 589	0	0	-657	27 929	6 755	0
108	АГРОКОМБАНК	52 406	-41 384	11 022	18 332	-4 025	5 692	0	21 643	0	14 239	-21 252	0
109	КРЕДИТВЕСТ БАНК	55 663	-24 501	31 162	13 403	-1 474	0	0	142	0	14 987	1 910	0
110	ВЕРНУМ БАНК	33 040	-15 587	17 453	9 049	-789	0	0	-10 787	0	15 081	2 313	0
111	ОКСІ БАНК	55 730	-30 977	24 754	7 115	-1 435	945	0	-2 693	0	1 464	3 715	0
112	МЕТАБАНК	87 974	-58 082	29 892	31 251	-953	0	0	122	0	16 002	-679	0
113	БАНК "АЛЬЯНС"	45 856	-13 300	32 556	1 881	-394	315	0	2 504	0	5 758	-6 794	0
114	"ФІНАНСОВИЙ ПАРТНЕР"	37 809	-20 105	17 703	4 515	-2 760	0	0	12 903	5 924	-41 445	22 647	0
115	АКОРДБАНК	69 542	-44 225	25 316	14 799	-1 546	0	0	-3 115	0	-23 877	30 762	0
116	"СТОЛИЧНИЙ"	98 721	-68 485	30 236	5 597	-1 318	0	0	0	0	3 249	-2 661	0
117	БАНК "БОГУСЛАВ"	80 962	-36 356	44 606	10 818	-2 426	0	0	13 705	762	-10 148	-13 143	0
118	"УКООПСПІЛКА"	31 511	-20 615	10 895	1 848	-414	48 956	0	-421	0	372	2 557	0
119	ІНВЕСТБАНК	61 393	-40 654	20 739	7 170	-886	1	0	0	0	1 206	1 037	0
120	ПРОФІН БАНК	80 135	-51 226	28 910	10 886	-1 170	0	0	5 324	0	1 245	-5 515	0
121	АРТЕМ-БАНК	54 426	-35 883	18 542	10 334	-2 404	0	0	57	0	7 750	-3 237	0
122	МОТОР-БАНК	48 888	-22 153	26 734	18 053	-13 907	255	0	-15	0	15 411	779	0
123	НЕОС БАНК	224 957	-94 485	130 472	13 470	-1 790	0	0	59 324	0	38 244	-44 211	-64 491
124	УКРБУДІНВЕСТБАНК	61 791	-34 964	26 828	16 541	-4 836	1 705	0	8 300	0	-473	-8 327	0
125	ПОЛКОМБАНК	52 244	-39 416	12 828	7 964	-254	0	0	-348	0	4 867	2 043	4 014
126	БАНК "УКРАЇНСЬКИЙ КАПІТАЛ"	47 634	-28 002	19 632	10 977	-2 131	640	0	2 867	0	18 143	-9 855	0
127	РАДАБАНК	46 905	-19 111	27 794	12 255	-3 720	0	0	-3	431	4 700	-1 070	0
128	БАНК "АВАНГАРД"	49 086	-13 739	35 347	1 120	-132	0	0	25 403	-38 874	54 943	0	0
129	"ПОРТО-ФРАНКО"	96 992	-72 228	24 764	5 896	-1 434	0	0	0	-1 363	9 103	46 407	0
130	АСВІО БАНК	65 951	-36 419	29 532	1 042	-176	0	0	253	0	1 568	-3 709	0
131	БАНК "ДЕМАРК"	257 137	-162 214	94 924	8 571	-327	0	0	-246	-200	-35 461	-26 149	0
132	РЕГІОН-БАНК	55 788	-32 611	23 177	10 697	-417	12	0	-11	1 242	4 653	1 030	-10
133	ЛЕГБАНК	59 758	-44 554	15 204	4 636	-919	0	0	0	0	2 495	-11 706	0
134	КСГ БАНК	53 077	-18 455	34 622	6 177	-2 501	0	0	3 873	-47	-1 095	-5 241	1 195
135	"ТРАСТ-КАПІТАЛ"	35 790	-26 744	9 046	2 743	-710	0	0	0	0	-30 841	-3 907	91
136	СМАРТБАНК	77 055	-2 435	74 620	4 119	-791	7 630	0	0	-2 594	-13 856	4 826	0
137	БАНК "НАРОДНИЙ КАПІТАЛ"	52 850	-20 832	32 019	3 573	-564	0	0	517	0	2 618	91	0
138	ФІНЕКСБАНК	23 913	-5 710	18 203	3 118	-486	0	1 534	0	0	-10 993	14 552	0
139	ФІНАНС БАНК	28 778	-4 319	24 459	1 169	-51	822	0	-69	1 219	169	923	0
140	БАНК "ВЕЛЕС"	22 189	862	23 051	13 720	-10 924	0	0	0	0	-251	-383	0
141	"ЗЕМЕЛЬНИЙ КАПІТАЛ"	25 485	-18 516	6 969	6 254	-1 771	0	0	0	0	389	-5 367	27
142	"КОНКОРД"	29 029	-6 083	22 947	2 431	-491	0	0	0	0	1 167	-220	0
143	ПРОМИСЛОВО-ФІНАНСОВИЙ БАНК	40 975	-6 416	34 559	5 153	-3 443	21	0	0	0	3 249	534	0
144	БАНК "ФАМІЛЬНИЙ"	12 445	-6 607	5 838	12 218	-9 336	0	0	0	0	78	3 319	0
145	ГРІН БАНК	51 179	-6 237	44 942	26 814	-9 811	0	0	0	0	3 692	2 114	0
146	ІНВЕСТИЦІЙНО-ТРАСТОВИЙ БАНК	15 448	-6 698	8 750	285	-66	0	0	0	949	0	0	0
147	ВЕКТОР БАНК	8 249	-2 843	5 406	652	-55	437	0	0	0	0	0	0
148	"АКСІОМА"	121 557	-40 633	80 924	29 499	-5 916	342	0	12 642	0	4 172	-6 479	0
149	КРЕДИТ ОПТИМА БАНК	28 118	-15 946	12 173	813	-43	1	0	1	0	213	1 754	0
150	"ЦЕНТР"	25 822	-1 702	24 120	1 336	-107	0	0	-6	0	808	1 886	0
151	АСТРА БАНК	35 917	-11 197	24 720	1 201	-157	0	0	0	-17	201	-2 253	0
152	БАНК "ПОРТАЛ"	22 898	-1 843	21 055	510	-28	0	0	9	0	-49	1 792	0
153	КОМЕРЦІЙНИЙ ІНДУСТРІАЛЬНИЙ БАНК	5 385	-1 584	3 801	4 438	-1 760	0	0	0	0	2 035	-4 158	0
154	АЛЬПАРІ БАНК	16 666	-481	16 186	258	-94	0	0	0	-302	-4	-285	0
155	ДЕРЖЗЕМБАНК	21 415	-1 471	19 944	3	-33	0	0	0	0	0	0	0
156	"ГЕФЕСТ"	4 073	0	4 073	0	0	0	0	0	0	0	0	0
157	УКРАЇНСЬКИЙ БАНК РЕКОНСТРУКЦІЇ ТА РОЗВИТКУ	8 337	-1 280	7 057	92	-25	0	0	0	0	50	572	0
158	МЕЛІОР БАНК	53 530	-20 128	33 402	11 489	-3 959	546	0	1 551	0	1 020	5 567	0

	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27
	0	0	-8 779	3	0	0	-148	14	-24 449	0	555	-114	0	441
	0	0	-1 665	-537	0	0	-3	911	-36 011	0	5 787	-1 278	0	4 509
	0	0	34 588	238	1	0	0	6 183	-24 396	0	-32 521	0	0	-32 521
	0	0	0	0	0	0	0	656	-1 138	0	-149	0	0	-149
	0	0	-5 228	-307	0	0	242	567	-57 378	0	-22 343	-8 354	0	-30 697
	453	334	-40 954	-1 363	0	0	-2 857	9 093	-141 113	0	6 254	-1 638	0	4 616
	0	3 598	-16 576	-164	0	0	110	10 275	-58 750	0	319	-112	0	207
	0	0	-877 430	-133	0	0	1	4 184	-63 964	0	-808 855	1 327	0	-807 527
	0	0	-5 067	-104	0	0	786	2 063	-42 830	0	499	-200	0	299
	0	0	-3 489	-3	0	0	21	473	-37 159	0	19 973	-3 771	0	16 202
	0	0	-8 646	-4	0	0	86	637	-23 049	0	1 342	-90	0	1 252
	0	0	-4 376	-2	0	0	0	1 501	-28 847	0	2 142	-732	0	1 410
	0	-442	-15 801	-2 421	0	0	0	2 750	-55 860	0	3 860	0	0	3 860
	0	0	-26 438	9	0	0	-2	218	-7 907	0	1 708	-1 658	0	50
	0	0	10 158	0	0	0	-5	1 081	-25 887	0	4 833	-249	0	4 584
	0	0	-1 146	-153	0	0	2	277	-36 483	0	4 837	0	0	4 837
	0	0	-14 347	-45	0	0	0	37	-19 608	0	1 141	-515	0	626
	0	0	-13 727	-7	0	0	0	286	-28 926	0	1 800	-357	0	1 442
	0	0	-45 150	-40	0	0	35	57	-17 782	0	913	-776	0	138
	0	0	-4 123	13	0	0	3	2 775	-22 800	0	5 136	-908	0	4 229
	0	0	-4 434	-7	0	0	31	3 197	-35 273	0	3 193	-1	0	3 192
	0	0	4 922	-3	0	0	-11	233	-34 023	0	2 159	-224	0	1 935
	0	0	-15 406	-63	458	252	2	420	-23 751	0	9 222	-4 519	0	4 703
	0	0	-265 438	8 440	0	0	-541	53 280	-542 591	0	-615 832	17 672	0	-598 160
	0	0	-4 962	0	0	0	-517	95	-32 136	0	2 218	-658	0	1 560
	0	0	-6 495	-170	0	0	0	1 780	-25 942	0	289	-18	0	272
	0	0	-16 340	-19	0	0	0	1 665	-32 493	0	-6 913	1 756	0	-5 157
	0	0	-6 058	194	0	0	-248	1 522	-34 478	0	1 318	-1 208	0	110
	0	0	-41 661	0	0	0	0	0	-18 009	0	18 137	-3 778	0	14 359
	0	0	-646 014	-20	0	0	101	29 637	-32 016	0	-564 940	-84	0	-565 024
	-377	0	-6 757	-7	0	0	-468	540	-19 500	0	1 942	-322	0	1 620
	0	0	-1 084 931	143	0	0	-397	3 307	-42 518	0	-1 083 285	0	0	-1 083 285
	0	0	-9 442	25	0	0	1	1 027	-29 226	0	2 758	-739	0	2 019
	0	0	-221 398	1	-5 430	0	23	1 254	-27 298	0	-243 138	-646	0	-243 784
	0	0	-26 671	-14	69	0	0	2 358	-11 272	0	1 455	-489	0	966
	0	0	11 769	-3	0	0	22	24 145	-12 767	0	-411	-34	0	-445
	0	0	-12 281	-133	0	0	5 399	5 371	-70 844	0	1 466	-1 376	0	90
	0	0	-25 336	5	0	0	96	18	-10 271	0	2 766	-683	0	2 083
	0	0	263	-15	0	0	-77	479	-25 984	0	594	-18	0	577
	0	0	-10 120	27	0	0	553	2 466	-19 980	0	1 586	-1 141	0	445
	0	0	5 836	-4	-1 791	0	-22 029	216	-6 547	0	895	-544	0	351
	0	0	-374	1	0	0	0	25	-11 794	0	-5 642	-269	0	-5 911
	0	0	-16 505	0	-8	0	-1	100	-8 600	0	819	0	0	819
	-92	0	-4 683	9	0	0	140	560	-30 353	0	5 654	-1 241	0	4 414
	0	0	-1 836	-57	0	0	0	3 279	-13 474	0	30	-12	0	18
	0	0	-91 062	-14 592	0	0	24 602	107	-38 272	0	-51 466	-637	0	-52 103
	0	0	-970	0	0	0	-420	0	-5 955	0	2 573	-5	0	2 568
	0	0	-34	0	0	0	0	319	-5 726	0	997	-112	0	886
	0	0	-423 948	-1 524	0	0	231	2 236	-18 204	0	-326 026	-597	0	-326 623
	-6	0	-3 646	-7	0	0	0	474	-11 615	0	114	-105	0	9
	0	0	-11 491	0	0	0	3	239	-16 109	0	679	-230	0	449
	0	0	198	0	0	0	183	1 025	-23 996	0	1 105	-113	0	992
	0	0	-9 541	5	0	0	0	1	-12 580	0	1 174	-3	0	1 171
	0	0	3 610	4	0	0	9	6 350	-13 170	0	1 158	-737	0	421
	0	0	-2 961	-28	0	0	0	4	-12 243	0	531	-297	0	234
	0	0	0	27	0	0	0	0	-17 777	0	2 165	-30	0	2 135
	0	0	-959	0	0	0	0	0	-3 077	0	38	0	0	38
	0	0	-10 302	-86	0	0	19	343	-8 795	0	-11 076	0	0	-11 076
	0	0	-239 672	-3	0	0	-60	2 731	-14 669	0	-202 057	-432	0	-202 489

Структура власного капіталу банків України станом на 01.01.2015 р. (у розрізі банків)

Structure of equity capital of banks of Ukraine as of 1 January 2015 (by banks)

Тис. грн.

№ п/п	Назва банку	Статутний капітал ¹	Емісійні різниці	Незарєєстровані внески до статутного капіталу	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	Резервні та інші фонди банку	Резерви переоцінки	Усього власного капіталу	Усього зобов'язань та власного капіталу
1	2	3	4	5	6	7	8	9	
Група I (кількість банків у групі – 16)									
1	ПРИВАТБАНК	18 100 740	19 709	1 000 413	882 083	1 445 109	1 248 305	22 696 359	204 585 003
2	ОЩАДБАНК	18 302 480	0	11 598 840	-8 561 390	269 992	1 139 235	22 749 157	128 103 752
3	УКРЕКСІМБАНК	16 689 042	0	5 000 000	-9 644 125	162 926	1 328 379	13 536 221	125 999 827
4	ДЕЛЬТА БАНК	3 727 000	0	0	46 278	975 715	720	4 749 714	60 303 279
5	ПРОМІНВЕСТБАНК	8 212 007	5 300	4 415 429	-8 358 847	0	1 801 653	6 075 543	52 656 224
6	УКРСОЦБАНК	2 468 023	1 655 073	0	-2 413 482	2 332 221	2 196 793	6 238 628	48 258 327
7	РАЙФФАЙЗЕН БАНК "АВАЛЬ"	3 002 775	3 033 306	0	-2 321 053	316 916	2 116 355	6 148 300	46 859 432
8	ДОЧІРНИЙ БАНК СБЕРБАНКУ РОСІЇ	3 392 461	270 558	0	-826 471	797 501	270 054	3 904 103	46 740 331
9	АЛЬФА-БАНК	4 639 121	6	0	-1 660 761	294 048	237 275	3 509 689	36 693 914
10	ВТБ БАНК	5 415 764	1	1 200 000	-1 681 711	0	153 600	5 087 654	36 502 261
11	"НАДРА"	3 890 363	638 910	394 214	-1 726 864	320	188 567	3 385 509	35 877 943
12	ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК	3 294 492	101 660	0	-74 464	688 968	766 605	4 777 262	35 439 323
13	БАНК "ФІНАНСИ ТА КРЕДИТ"	2 800 000	0	262 910	-459 516	0	45 657	2 649 050	34 202 971
14	УКРСИББАНК	1 774 333	811 260	0	-870 000	57 985	7 009	1 780 587	26 336 775
15	ОТП БАНК	2 868 191	2 754	0	-1 999 097	512 356	-9 387	1 374 817	21 505 504
16	УКРГАЗБАНК	9 481 561	135 942	0	-8 508 455	226 151	235 308	1 570 507	21 027 912
Група II (кількість банків у групі – 19)									
17	КРЕДІ АГРІКОЛЬ БАНК	1 222 929	0	0	-91 111	281 841	0	1 413 659	21 079 321
18	"ФІНАНСОВА ІНІЦІАТИВА"	2 000 000	0	600 000	-86 394	60 108	0	2 573 713	17 538 523
19	"ПІВДЕННИЙ"	956 894	335 564	0	198 380	133 342	232 114	1 856 294	14 823 708
20	ІНГ БАНК УКРАЇНА	731 298	0	0	228 880	913 287	0	1 873 465	12 097 591
21	ВІЕЙБІ БАНК	3 048 619	430 119	1 000 000	-11 712 967	16 222	85 358	-7 132 649	11 426 190
22	ІМЕКСБАНК	1 440 000	0	0	-186 492	108 701	3 795	1 366 004	11 378 951
23	ФІДОБАНК	2 316 189	1 390 002	0	-1 513 356	9 700	334 167	2 536 701	11 229 359
24	СІТІБАНК	66 500	253 091	0	1 379 831	143 557	-42 921	1 800 058	10 545 173
25	"ХРЕЩАТИК"	828 828	0	0	-342 598	52 055	22 202	560 487	9 044 347
26	БАНК "КИЇВСЬКА РУСЬ"	600 000	0	0	-120 322	21 076	80 522	581 275	8 608 260
27	РОДОВІД БАНК	12 359 299	535 524	0	-10 226 916	573 038	90 524	3 331 470	8 531 382
28	ЗЛАТОБАНК	532 500	0	0	-26 796	4 509	-293	509 920	7 813 610
29	БАНК "КРЕДИТ ДНІПРО"	585 000	0	0	-109 978	166 955	95 492	737 469	7 551 715
30	ПЛАТИНУМ БАНК	380 567	0	119 212	-280 990	37 125	0	255 914	7 133 816
31	УКРІНБАНК	405 000	12	100 000	21 705	34 182	223 883	784 781	7 048 985
32	МЕГАБАНК	500 000	138	0	35 861	125 417	50 554	711 970	6 909 589
33	УНІВЕРСАЛ БАНК	1 162 672	887 485	500 780	-1 967 616	0	5 052	588 374	6 258 102
34	КРЕДОБАНК	1 918 969	38	0	-1 604 232	40 176	138 613	493 564	6 029 790
35	ДІАМАНТБАНК	210 000	0	0	8 065	69 455	0	287 520	5 106 148
Група III (кількість банків у групі – 33)									
36	ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ БАНК РОЗВИТКУ	722 000	0	0	6 013	5 969	0	733 982	5 635 308
37	"КЛІРИНГОВИЙ ДІМ"	439 693	0	0	-90 037	115 221	55 528	520 404	4 924 652
38	ПРАВЕКС-БАНК	949 170	1 521 161	0	-1 941 970	1 332	271 386	801 079	4 914 614
39	БАНК "НАЦІОНАЛЬНІ ІНВЕСТИЦІЇ"	161 000	0	80 000	3 062	62 953	-520	306 495	4 787 338
40	ПРОКРЕДИТ БАНК	298 333	778	0	78 663	34 358	0	412 133	4 475 731
41	БАНК "ВОСТОК"	307 350	0	0	94 862	3 390	0	405 602	4 447 168
42	БАНК ІНВЕСТИЦІЙ ТА ЗАОЩАДЖЕНЬ	250 000	0	250 000	2 456	34 511	0	536 966	4 161 548

¹ Суму статутного капіталу вказано з урахуванням власних акцій (часток, паїв), які викуплені в акціонерів (учасників).

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
43	УКРАЇНСЬКИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ БАНК	500 000	9 540	0	1 321	114 921	5 538	631 319	4 047 773
44	БМ БАНК	776 397	0	457 128	-380 548	5 383	-3	858 358	3 437 150
45	ФОРТУНА-БАНК	265 000	0	0	4 957	49 484	158 743	478 184	3 319 966
46	ПІРЕУС БАНК МКБ	1 627 792	0	449 482	-1 616 020	50 285	16 534	528 073	3 228 079
47	МІЖНАРОДНИЙ ІНВЕСТИЦІЙНИЙ БАНК	121 424	0	0	15 847	1 749	0	139 019	3 217 827
48	АВАНТ-БАНК	321 398	0	0	510	1 159	-1 139	321 929	3 167 751
49	ЕКСПОБАНК	404 231	0	0	-1 169 685	12 438	92 745	-660 270	3 105 423
50	ТАСКОМБАНК	220 000	11	79 200	12 637	4 902	17 588	334 338	2 954 371
51	ІДЕЯ БАНК	186 181	52 503	0	11 924	65 650	32 755	349 013	2 899 642
52	БТА БАНК	1 500 000	3	0	2 125	27 648	40 482	1 570 259	2 784 338
53	ІНДУСТРІАЛБАНК	607 798	8 022	0	22 994	175 379	7 160	821 353	2 665 752
54	ВІЕС БАНК	420 000	42 864	0	7 141	28 757	139 449	638 211	2 646 414
55	МАРФІН БАНК	435 000	80 212	0	-112 815	82 382	46 389	531 167	2 607 104
56	"АРКАДА"	220 445	13	0	52 460	46 367	0	319 285	2 501 736
57	БАНК "НАЦІОНАЛЬНИЙ КРЕДИТ"	208 311	54 132	0	-111 016	39 314	0	190 740	2 499 691
58	УКРБІЗНЕСБАНК	284 160	11 436	0	-262 784	124 200	53 606	210 619	2 390 770
59	БАНК "ФОРВАРД"	283 000	0	0	6 291	2 756	0	292 048	2 305 040
60	КРЕДИТ ЄВРОПА БАНК	252 500	0	0	170 086	5 231	-3 672	424 145	2 258 907
61	АКЦЕНТ-БАНК	125 560	41	0	45 262	36 168	1 957	208 988	2 183 092
62	ЕНЕРГОБАНК	359 037	33	0	-108 031	30 884	25 839	307 761	2 098 037
63	"СОЮЗ"	336 000	0	0	1 547	10 572	517	348 636	2 003 154
64	ФІНБАНК	185 050	44	0	-38 055	13 826	37 764	198 629	1 799 051
65	ДІВІ БАНК	590 000	0	0	-19 137	1 665	0	572 528	1 797 936
66	БАНК "РЕНЕСАНС КАПІТАЛ"	201 400	0	0	3 880	73 566	0	278 845	1 784 328
67	"КИЇВ"	3 567 544	847	0	-4 213 166	374 544	434 815	164 584	1 484 553
68	МІСЬКИЙ КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК	400 000	0	0	-3 926 986	8 657	4 530	-3 513 798	126 566
Група IV (кількість банків у групі – 90)									
69	БАНК "МИХАЙЛІВСЬКИЙ"	500 000	0	0	34 702	0	0	534 702	2 330 054
70	ЕКСПРЕС-БАНК	248 768	0	0	77 230	83 345	47 878	457 221	1 898 587
71	МІСТО БАНК	299 980	1 056	0	-68 552	40 910	63 735	337 129	1 882 410
72	"ТК КРЕДИТ"	151 829	5	0	1 093	18 750	56	171 733	1 847 238
73	"КАПІТАЛ"	194 079	1 049	0	-8 024	6 777	363	194 244	1 775 791
74	ЮНЕКС БАНК	292 000	4 161	0	8 716	1 377	32 843	339 096	1 648 956
75	БАНК "3/4"	350 000	0	0	78 839	90 496	32 982	552 317	1 559 008
76	РАДИКАЛ БАНК	120 000	0	0	47 723	1 181	0	168 905	1 543 345
77	"ПРЕМІУМ"	260 000	0	0	-1 703	8 024	0	266 321	1 521 568
78	СЕБ КОРПОРАТИВНИЙ БАНК	250 000	0	0	55 504	1 302	0	306 806	1 475 469
79	УНІКОМБАНК	460 564	0	0	19 528	3 982	0	484 075	1 471 425
80	ЄВРОБАНК	126 670	0	0	2 303	93	5 820	134 886	1 439 786
81	УКРГАЗПРОМБАНК	124 200	0	0	4 326	19 256	8 969	156 752	1 369 050
82	"ГЛОБУС"	160 000	0	0	38 595	35 994	0	234 588	1 354 118
83	ПОЛТАВА-БАНК	70 500	60	0	62 936	83 097	81 008	297 602	1 329 402
84	БГ БАНК	265 000	0	0	-659 462	16 914	59 321	-318 227	1 300 910
85	КРЕДИТПРОМБАНК	2 635 938	200 462	0	-2 689 988	0	7 040	153 453	1 297 545
86	"НОВИЙ"	150 000	0	0	-71 787	0	2 318	80 531	1 227 376
87	"ЛЬВІВ"	252 905	230	0	-157 713	9 936	38 137	143 496	1 195 912
88	"СТАНДАРТ"	125 000	0	0	1 050	180	0	126 230	1 180 572
89	ІНТЕГРАЛ-БАНК	160 000	14	0	2 993	31 041	0	194 048	1 160 643
90	ПЕРШИЙ ІНВЕСТИЦІЙНИЙ БАНК	230 000	17 924	0	-18 186	4 692	233	234 664	1 155 558
91	КОМІНВЕСТБАНК	125 000	0	0	1 255	10 197	3 463	139 914	1 125 765
92	БАНК "ПЕТРОКОММЕРЦ-УКРАЇНА"	319 475	124	0	-188 359	42 958	6 858	181 056	1 117 117
93	БАНК "ГРАНТ"	130 000	0	27 454	2 496	19 839	33 315	213 103	1 115 211
94	КЛАСИКБАНК	220 000	0	0	568	5 148	0	225 716	1 090 811
95	"РОЗРАХУНКОВИЙ ЦЕНТР"	153 100	0	0	26 375	1 271	0	180 747	1 034 748
96	ЮНІОН СТАНДАРД БАНК	247 526	7 000	0	34 269	27 209	0	316 004	926 412
97	ЄВРОПРОМБАНК	120 000	0	0	262	9 300	0	129 562	875 363
98	ДОЙЧЕ БАНК ДБУ	228 666	0	0	12 347	5 926	0	246 939	862 534
99	АПЕКС-БАНК	205 000	0	0	11 018	2 053	0	218 071	842 408
100	БАНК "СОФІЙСЬКИЙ"	120 000	0	0	441	494	0	120 935	825 519
101	БАНК "СІЧ"	120 000	0	0	6 946	128	664	127 739	776 079

1	2	3	4	5	6	7	8	9
102	ОМЕГА БАНК	5 750 928	0	0	-5 675 994	0	64	74 998
103	КРИСТАЛБАНК	1 523	0	0	-149	0	0	1 373
104	БАНК "КОНТРАКТ"	86 000	0	0	-20 431	11 201	22 808	99 578
105	БАНК "ЮНІСОН"	335 146	0	0	4 616	272	2 289	342 323
106	БАНК "ТРАСТ"	69 000	0	0	207	951	12 450	82 608
107	БАНК "КАМБІО"	174 428	0	0	-806 901	729	39 604	-592 140
108	АГРОКОМБАНК	102 454	1	0	299	11 535	18 090	132 378
109	КРЕДИТВЕСТ БАНК	88 045	2 902	0	16 202	32 645	0	139 794
110	ВЕРНУМ БАНК	169 500	0	0	1 252	7 152	862	178 766
111	ОКСІ БАНК	120 000	0	0	6 663	5 375	0	132 038
112	МЕТАБАНК	110 216	1 612	0	4 484	7 465	5 818	129 595
113	БАНК "АЛЪЯНС"	64 779	0	197 221	50	22 674	575	285 299
114	"ФІНАНСОВИЙ ПАРТНЕР"	125 000	0	0	4 584	480	7 794	137 859
115	АКОРДБАНК	96 400	0	0	4 838	1 446	-174	102 509
116	"СТОЛИЧНИЙ"	151 335	91	0	626	4 062	5	156 119
117	БАНК "БОГУСЛАВ"	180 000	0	0	8 381	5 952	-595	193 738
118	"УКООСПІЛКА"	321 724	0	0	138	47 313	18 211	387 386
119	ІНВЕСТБАНК	74 130	0	0	15 370	13 925	18 534	121 958
120	ПРОФІН БАНК	121 442	5 535	0	-16 894	13 361	6 894	130 338
121	АРТЕМ-БАНК	86 000	0	0	1 935	9 293	-500	96 727
122	МОТОР-БАНК	120 000	0	0	6 497	2 641	35	129 173
123	НЕОС БАНК	126 116	41	0	-622 840	627 297	6 492	137 105
124	УКРБУДІНВЕСТБАНК	120 005	0	0	5 480	1 751	455	127 691
125	ПОЛІКОМБАНК	80 300	0	0	2 879	18 958	42 836	144 973
126	БАНК "УКРАЇНСЬКИЙ КАПІТАЛ"	85 320	0	0	23 401	7 940	1 648	118 309
127	РАДАБАНК	120 000	0	0	2 052	17 720	617	140 388
128	БАНК "АВАНГАРД"	122 000	0	0	14 537	9	1 189	137 736
129	"ПОРТО-ФРАНКО"	120 054	0	0	-563 801	8 158	84	-435 505
130	АСВІО БАНК	104 000	27	0	5 058	20 251	0	129 337
131	БАНК "ДЕМАРК"	206 000	393	0	-1 082 809	33 976	5 396	-837 043
132	РЕГІОН-БАНК	56 481	12	0	6 581	18 600	7 181	88 855
133	ЛЕГБАНК	111 500	0	0	-243 401	26 348	6 984	-98 569
134	КСГ БАНК	153 000	0	0	22 239	7 946	14 287	197 472
135	"ТРАСТ-КАПІТАЛ"	63 368	0	0	-229	23 117	6 224	92 480
136	СМАРТБАНК	300 000	0	0	90	3 466	0	303 556
137	БАНК "НАРОДНИЙ КАПІТАЛ"	122 056	0	0	2 410	4 040	0	128 506
138	ФІНЕКСБАНК	122 474	0	0	-943	0	0	121 531
139	ФІНАНС БАНК	176 000	5 765	0	445	19 983	369	202 563
140	БАНК "ВЕЛЕС"	105 000	5 247	0	351	8 688	3 055	122 341
141	"ЗЕМЕЛЬНИЙ КАПІТАЛ"	106 221	0	0	-5 902	5 274	7 455	113 047
142	"КОНКОРД"	130 000	0	0	819	7 779	0	138 598
143	ПРОМИСЛОВО-ФІНАНСОВИЙ БАНК	113 208	609	0	8 544	14 196	0	136 557
144	БАНК "ФАМІЛЬНИЙ"	66 600	0	0	18	3 575	14 299	84 492
145	ГРІН БАНК	76 650	7	0	-51 213	12 090	0	37 535
146	ІНВЕСТИЦІЙНО-ТРАСТОВИЙ БАНК	129 000	0	0	954	0	0	129 954
147	ВЕКТОР БАНК	121 000	0	0	321	0	0	121 321
148	"АКСІОМА"	316 000	0	0	-326 623	9 933	0	-690
149	КРЕДИТ ОПТИМА БАНК	63 000	0	0	9	5 673	0	68 682
150	"ЦЕНТР"	120 000	0	0	4 422	5 887	0	130 309
151	АСТРА БАНК	150 105	0	0	5 484	7 032	0	162 621
152	БАНК "ПОРТАЛ"	125 000	0	0	41	0	0	125 041
153	КОМЕРЦІЙНИЙ ІНДУСТРІАЛЬНИЙ БАНК	112 417	0	0	3 136	3 468	5 834	124 856
154	АЛЬПАРИ БАНК	122 000	0	0	550	40	9 787	132 377
155	ДЕРЖЗЕМБАНК	120 000	0	0	-776	0	0	119 224
156	"ГЕФЕСТ"	121 000	0	0	38	64	0	121 102
157	УКРАЇНСЬКИЙ БАНК РЕКОНСТРУКЦІЇ ТА РОЗВИТКУ	118 000	0	0	-51 921	3 987	0	70 066
158	МЕЛІОР БАНК	190 000	0	0	-202 489	1 791	0	-10 698

Матеріали підготовлено працівниками управління аналізу діяльності системи банків департаменту нормативно-методологічного забезпечення банківського регулювання та нагляду Національного банку України.

Хроніка найважливіших подій і рішень. Січень 2015 року

Chronicle of the most important events and resolutions. January 2015

14 січня

Правління Національного банку України прийняло Постанову № 10 “Про затвердження Змін до Положення про порядок реєстрації та ліцензування банків, відкриття відокремлених підрозділів та Положення про порядок подання відомостей про структуру власності”.

Зокрема нормами постанови передбачено запровадження спрощеної процедури погодження змін, що вносяться до статуту банку, набуття та/або збільшення істотної участі в банку. Крім цього, визначено документи, які мають подаватися до Національного банку України щодо джерел походження коштів, котрі використовуватимуться для цього. Змінами також підвищено вимоги до професійної придатності та ділової репутації керівників банку, вдосконалено порядок подання банками відомостей про структуру власності.

Постанова набула чинності 17 січня 2015 року.

15 січня

Правління Національного банку України прийняло Постанову № 22 “Про внесення зміни до постанови Правління Національного банку України від 01 грудня 2014 року № 758”.

Нормами постанови надано дозвіл банкам достроково погашати валютні кредити перед нерезидентами за умови спрямування повернутих коштів на збільшення капіталу цього банку.

Постанова набула чинності 18 січня 2015 року.

17 січня

Правління Національного банку України прийняло Постанову № 32 “Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України”.

Зміни зокрема передбачають визначення підстав, які надають право Національному банку України вимагати припинення повноважень члена ради банку/позачергового скликання засідання ради банку. Крім того, змінами розширено перелік критеріїв віднесення банку до категорії проблемних та вдосконалено порядок накладення штрафів на банки і власників істотної участі в банку. Також посилено відповідальність учасників/інвесторів за виконання плану фінансового оздоровлення/програми капіталізації та внесено ряд змін, пов'язаних з організацією роботи куратора банку.

Постанова набула чинності 19 січня 2015 року.

19 січня

Національний банк України ввів в обіг пам'ятну монету “Водолійчик”.

Монета номіналом 2 гривні продовжує серію “Дитячий зодіак” та присвячена дітям, які народилися під сузір'ям Водолія. Монету виготовлено зі срібла 925 проби.

22 січня

Правління Національного банку України прийняло Постанову № 37 “Про внесення Змін до Інструкції про порядок регулювання діяльності банків в Україні”.

Змінами уточнено деякі умови дострокового погашення субординованого боргу. Зокрема, виключено положення, яким передбачалося, що дострокове погашення субординованого боргу може відбуватися за умови дотримання банком-боржником економічних нормативів, лімітів відкритої валютної позиції, порядку формування обов'язкових резервів, формування резервів за активними банківськими операціями в повному обсязі.

Постанова набула чинності 23 січня 2015 року.

22 січня

Правління Національного банку України прийняло Постанову № 45 “Про внесення змін до Положення про здійснення банками фінансового моніторингу”.

Змінами уточнено, що банк оновлює внутрішні документи з питань здійснення фінансового моніторингу постійно, але не пізніше трьох (до цього – двох) місяців з дня набуття чинності змінами до законодавства України з питань запобігання легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму та/або встановлення банком подій, що можуть вплинути на ризики легалізації кримінальних доходів/фінансування тероризму.

Постанова набула чинності 28 січня 2015 року.

22 січня

Національний банк України розпочав практичну реалізацію своп-лінії з Китаєм у розмірі 15 млрд. китайських юанів (близько 2.44 млрд. доларів США).

Започаткування практичної реалізації Угоди про валютний своп для валют гривня/китайський юань між Національним банком України та Народним банком Китаю стане кроком відчутної державної підтримки приватного сектору під час здійснення зовнішньоторговельних операцій та сприятиме пом'якшенню ризику обмінного курсу, зменшенню тиску на гривню завдяки скороченню валютного попиту з боку імпортерів, активізації інвестицій та стабілізації внутрішнього фінансового ринку.

26 січня

Правління Національного банку України прийняло Постанову № 51 “Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України”.

Зокрема постановою внесено зміни до Положення “Про застосування Національним банком України заходів впливу за порушення банківського законодавства”. Змінами встановлено підстави для запровадження особливого режиму контролю за діяльністю банку та уточнено деякі норми щодо призначення куратора банку. До таких підстав належать – надання банку Національним банком кредиту для підтримки ліквідності та наявність у банку кредиту для підтримки ліквідності, отриманого від Національного банку.

Постанова набула чинності 27 січня 2015 року.

27 січня

Національний банк України ввів в обіг пам'ятну монету “Галшка Гулевичівна”.

Монета номіналом 2 гривні виготовлена з нейзильберу, вона продовжує серію “Видатні особистості України” та присвячена відомій постаті культурно-національного відродження України кінця XVI – початку XVII ст. Єлизаветі (Галшці) Василівні Гулевичівні. Галшка Гулевичівна походила з волинської шляхетської родини і була однією із засновниць Київського братства, Богоявленського монастиря і школи для дітей при ньому, відписавши для цих цілей у 1615 році свою садибу із землею в Києві на Подолі. Таким чином було покладено початок створенню Київської братської школи (згодом – Києво-Могилянській академії).

28 січня

Відбулася зустріч Голови Національного банку України Валерії Гонтаревої з Міністром фінансів Сполучених Штатів Америки (надалі – США) Джейкобом Лью.

Під час зустрічі сторони обговорили макроекономічні показники та перспективи стабілізації ситуації в Україні. Крім того, співрозмовники обговорили питання подальшого фінансового співробітництва між країнами та надання США додаткової фінансової допомоги Україні в розмірі 2 млрд. доларів США.